

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie P - Número 42 / IV legislatura / Tercer període

Dijous, 18 de febrer de 1993

Ple del Parlament

Presidència del Molt Honorable Sr. Joaquim Xicoy i Bassegoda

Sessió plenària núm. 23

Segona i darrera reunió

SUMARI

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i nou minuts.

Preguntes (Punt divuitè de l'ordre del dia.)

Preguntes al Consell Executiu sobre les mesures preses per evitar els perjudicis causats per un tall de corrent al barri del Poblenou, de Barcelona (Reg. 6348) i sobre les causes d'un tall de corrent elèctric al barri del Poblenou, de Barcelona, el 16 de novembre de 1992 (Reg. 6349)

Formulació: Sra. Torrent (S) (p. 1903).

Resposta: conseller d'Indústria i Energia (p. 1903).

Repregunta: Sra. Torrent (S) (p. 1903).

Segona resposta: conseller (p. 1904).

Pregunta al Consell Executiu sobre les raons per les quals la Junta de Sanejament no ha tramès el projecte de col·lectors de Lliçà d'Avall (Vallès Oriental) al Consorci per a la Defensa del Riu Besòs (Reg. 6352)

La Sra. Martí i Conill (S) n'anuncia la retirada (p. 1904).

SUMARI (2)

Preguntes al Consell Executiu sobre les mesures previstes per a netejar les lleres dels rius (Reg. 6389) i sobre les accions fetes per a impedir que les aigües residuals contaminin les aigües de bany (Reg. 6390)

Formulació: Sr. Madueño (S) (p. 1904).

Resposta: conseller de Medi Ambient (p. 1904).

Repregunta: Sr. Madueño (S) (p. 1905).

Segona resposta: conseller (p. 1905).

Preguntes al Consell Executiu sobre la possible desaparició del gall fer si es construïa una carretera des de la cota 1.700 a la 2.000, a l'estació d'esquí de Portainé (Pallars Sobirà) (Reg. 6391), i sobre si és previst de fer un estudi de l'impacte ambiental que produiria una carretera des de la cota 1.700 fins a la 2.000, a l'estació d'esquí de Portainé (Pallars Sobirà) (Reg. 6392)

Formulació: Sr. Madueño (S) (p. 1905).

Resposta: conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (p. 1906).

Repregunta: Sr. Madueño (S) (p. 1906).

Segona resposta: conseller (p. 1907).

Preguntes al Consell Executiu sobre el finançament d'un viatge de diverses diputades a Atenes (Reg. 6537) i sobre els criteris seguits per a designar les diputades catalanes que acudiren a la Cimera Europea de Dones en el Poder, a Atenes (Reg. 6538)

Formulació: Sra. Vandellós (S) (p. 1907).

Resposta: conseller de Justícia (p. 1907).

Repregunta: Sra. Vandellós (S) (p. 1908).

Segona resposta: conseller (p. 1908).

Pregunta al Consell Executiu sobre les mesures a prendre per evitar la proliferació d'accidents a les carreteres C-1415, C-1413 i B-142 (Reg. 6593)

Formulació: Sr. Bosch (ERC) (p. 1908).

Resposta: conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 1908).

Repregunta: Sr. Bosch (ERC) (p. 1908).

Segona resposta: conseller (p. 1908).

Preguntes al Consell Executiu sobre la necessitat de senyalització vertical en les autopistes A-7 i A-18, a l'entorn de l'aeroport de Sabadell (Reg. 6718), i sobre les mesures que pensa prendre per garantir la seguretat a les autopistes A-7 i A-18, a l'entorn de l'aeroport de Sabadell (Reg. 6719)

Formulació: Sr. Farrés (IC) (p. 1909).

Resposta: conseller de Política Territorial i Obres Públiques (p. 1909).

Repregunta: Sr. Farrés (IC) (p. 1909).

Segona resposta: conseller (p. 1910).

Pregunta al Consell Executiu sobre si féu cap recomanació a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió en relació amb la retransmissió del missatge del rei d'Espanya per Cap d'Any (Reg. 6755)

El president n'anuncia la retirada (p. 1910).

Pregunta al Consell Executiu sobre les mesures previstes per tal que no hi hagi censura en els mitjans de comunicació (Reg. 6756)

El president n'anuncia la retirada (p. 1910).

Pregunta al Consell Executiu sobre la participació de la Generalitat en l'Associació per a la Salvaguarda i la Promoció dels Monuments Romans de Nîmes (Reg. 7093)

Formulació: Sr. Reguant (ERC) (p. 1910).

Resposta: conseller de Cultura (p. 1910).

Repregunta: Sr. Reguant (ERC) (p. 1910).

Segona resposta: conseller (p. 1910).

Preguntes al Consell Executiu sobre les accions previstes en relació amb les cooperatives en situacions difícils (Reg. 7108), sobre la política actual de suport al món cooperatiu (Reg. 7109) i sobre la situació de les cooperatives agrícoles (Reg. 7110)

Formulació: Sr. Companys (CiU) (p. 1911).

Resposta: conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (p. 1911).

Repregunta: Sr. Companys (CiU) (p. 1912).

Segona resposta: conseller (p. 1913).

Pregunta al Consell Executiu sobre el coneixement oficial dels incidents d'aviació en les autopistes A-7 i A-18, a l'entorn de l'aeroport de Sabadell (Reg. 6720)

SUMARI (3)

El Sr. Farrés (IC) n'anuncia la retirada (p. 1913).

Presa en consideració de la Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació de la Llei orgànica 5/1984, del 25 de maig, de compareixença davant les comissions d'investigació del Congrés i del Senat o d'ambdues cambres (Reg. 6179) (Punt setè de l'ordre del dia.)

Torn a favor: Sr. Pujol i Folcrà (P) (p. 1913).

Posició dels grups: Sra. Oranich (IC) (p. 1915), Sr. Rodri (ERC) (p. 1915), Sr. Guitart i Domènech (S) (p. 1916) i Sr. Escudé (CiU) (p. 1917).

Explicació de vot: Sr. Guitart i Domènech (S) (p. 1917).

Votació: aprovada per unanimitat (p. 1918).

InterpeHació al Consell Executiu sobre el millorament del sistema de finançament a Catalunya (Reg. 7503) (Punt vuitè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Colom (ERC) (p. 1918).

Resposta: conseller d'Economia i Finances (p. 1920).

Rèplica: Sr. Colom (ERC) (p. 1924).

Contrarèplica: conseller (p. 1925).

El Sr. Castells (S) intervé per al·lusions (p. 1927). El conseller d'Economia i Finances li respon (p. 1927).

El Sr. Colom (ERC) (p. 1927) i el conseller d'Economia i Finances (p. 1927) intervenen per fer unes precisions.

InterpeHació al Consell Executiu sobre la política regional europea (Reg. 7518) (Punt novè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Pérez-Moreno (CiU) (p. 1927).

Resposta: conseller d'Economia i Finances (p. 1928).

Rèplica: Sr. Pérez-Moreno (CiU) (p. 1929).

Contrarèplica: conseller (p. 1930).

InterpeHació al Consell Executiu sobre la reestructuració del sector cooperatiu agrari a Catalunya (Regs. 7233 i 7566) (Punt desè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Vilalta i Oliva (S) (p. 1930).

Resposta: conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca (p. 1932).

Rèplica: Sr. Vilalta i Oliva (S) (p. 1933).

Contrarèplica: conseller (p. 1934).

InterpeHació al Consell Executiu sobre el càncer (Reg. 4941) (Punt onzè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sra. Utgés (S) (p. 1935).

Resposta: conseller de Sanitat i Seguretat Social (p. 1936).

Rèplica: Sra. Utgés (S) (p. 1938).

Contrarèplica: conseller (p. 1938).

La sessió se suspèn a un quart de tres de la tarda i tres minuts i es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i sis minuts.

InterpeHació al Consell Executiu sobre l'assistència psiquiàtrica (Reg. 5048) (Punt dotzè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Reguant (ERC) (p. 1939).

Resposta: conseller de Sanitat i Seguretat Social (p. 1941).

Rèplica: Sr. Reguant (ERC) (p. 1943).

Contrarèplica: conseller (p. 1944).

InterpeHació al Consell Executiu sobre la política de formació professional ocupacional (Reg. 5900) (Punt tretzè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Rañé (S) (p. 1945).

Resposta: conseller de Treball (p. 1946).

Rèplica: Sr. Rañé (S) (p. 1948).

Contrarèplica: conseller (p. 1949).

InterpeHació al Consell Executiu sobre la política universitària (Reg. 5999) (Punt catorzè de l'ordre del dia.)

Formulació: Sr. Cadevall (S) (p. 1951).

Resposta: conseller de Cultura (p. 1952).

Rèplica: *Sr. Cadevall (S) (p. 1954).*

Contrarèplica: *conseller (p. 1955).*

InterpeHació al Consell Executiu sobre el finançament dels municipis de Catalunya (Reg. 5689)
(Punt quinze de l'ordre del dia.)

Formulació: *Sr. Morera (ERC) (p. 1957).*

Resposta: *consellera de Governació (p. 1959).*

Rèplica: *Sr. Morera (ERC) (p. 1962).*

Contrarèplica: *consellera (p. 1963).*

InterpeHació al Consell Executiu sobre l'aplicació de la reforma dels ensenyaments obligatoris (Reg. 6584) (Punt setzè de l'ordre del dia.)

Formulació: *Sr. Bargalló (ERC) (p. 1963).*

Resposta: *conseller d'Ensenyament (p. 1965).*

Rèplica: *Sr. Bargalló (ERC) (p. 1967).*

Contrarèplica: *conseller (p. 1968).*

InterpeHació al Consell Executiu sobre la cohesió social (Reg. 6638) (Punt dissetè de l'ordre del dia.)

Formulació: *Sr. Reguant (ERC) (p. 1968).*

Resposta: *conseller de Benestar Social (p. 1970).*

Rèplica: *Sr. Reguant (ERC) (p. 1972).*

Contrarèplica: *conseller (p. 1973).*

La sessió s'aixeca a dos quarts de nou del vespre i tretze minuts.

SESSIÓ PLENÀRIA NÚM. 23.2

La sessió, suspesa ahir, es reprèn a les deu del matí i nou minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per l'oficial major i el lletrat Sr. Sol.

Al banc del Govern seuen els consellers d'Economia i Finances, d'Ensenyament, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Política Territorial i Obres Públiques, d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, d'Indústria i Energia i de Medi Ambient.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Preguntes

Passem al divuitè punt de l'ordre del dia, que són preguntes amb resposta oral.

Preguntes al Consell Executiu sobre les mesures preses per evitar els perjudicis causats per un tall de corrent al barri del Poblenou, de Barcelona, i sobre les causes d'un tall de corrent elèctric al barri del Poblenou, de Barcelona, el 16 de novembre de 1992

La primera és sobre les mesures preses per evitar els perjudicis causats per un tall de corrent al barri del Poblenou, de Barcelona, que formularà la diputada senyora Dolors Torrent, del Grup Socialista. Té la paraula.

La Sra. TORRENT: Sí, senyor president, acumularia aquesta pregunta i la següent.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé.

La Sra. TORRENT: El proppassat 18 de novembre el sector de Pere IV i Maresme, del barri barceloní del Poblenou, va estar trenta-tres hores sense llum, i atenció al que els dic: són trenta-tres hores sense llum. L'apagada de llum va produir-se a les 15,30 hores de dilluns i no va solucionar-se fins a dos quarts d'una no de la nit següent sinó de l'altra, o sigui, al cap de trenta-tres hores.

Els afectats van demanar explicacions a la companyia, a FECSA, que va tardar trenta hores a donar explicacions i trenta-tres a solucionar provisionalment el problema. Mentrestant, no sabien què passava; els veïns estaven desinformatos, la qual cosa va provocar cert pànic entre els veïns, i els posaré l'exemple de qüestions que van passar que comprendran fàcilment el que va representar per al conjunt d'aquests veïns del Poblenou. Es van deteriorar les condicions d'habitatge, el tema dels menjars, per exemple, en els frigorífics van quedar afectats, el tema de la calefacció i el tema, per exemple, de les mercaderies en els establiments dedicats a la venda de productes com la carn, les verdures,

etcètera. Li podria dir o explicar denúncies concretes o explicacions i detalls que m'han explicat els veïns, però voldria que l'il·lustre conseller o el senyor conseller que m'hagi de contestar, em contestés en el sentit de saber per què es va produir aquesta interrupció del subministrament elèctric i quines mesures va prendre la Conselleria, el Consell Executiu, per evitar situacions d'aquestes característiques.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Torrent. Pel Consell Executiu, té la paraula el conseller senyor Subirà.

El Sr. CONSELLER D'INDÚSTRIA I ENERGIA (Antoni Subirà): Senyor president, senyora diputada, sí, aquesta avaria és una avaria que va afectar, exactament, vuitanta-nou abonats, i per a alguns d'ells –concretament per a trenta abonats– va tenir la durada que diu la senyora diputada. Va afectar, concretament, els números 497 del carrer Pere IV, els números 151, 154, 158 i 162 del carrer Maresme, els números 343 i 384 del carrer Bolívia, i llavors unes quantes cases del carrer Auger i unes quantes cases del passatge Forret. I l'avaria es va produir per la pèrdua d'aïllament d'un cable subterrani que, degut a modificacions en el carrer, havia quedat sota la calçada del carrer. És clar, això va dificultar enormement la localització de l'avaria, i va provocar que finalment s'hagués de prendre la decisió de substituir tot el tram de cable i fer una rasa nova per sota la vorera. El fet, a més a més, que en aquella zona hi hagués hagut obres en pocs mesos és el que pot explicar aquesta avaria. De fet, un cable enterrat, el seu aïllament no es deteriora, no s'estripa si no és per una intervenció fortuïta en cas d'obres. De fet, no es podia fer massa més que això, i crec que el fet que la companyia decidís finalment la substitució total del tram de cable és una garantia per als veïns que el tema quedarà, durant molts anys, en una situació de bon servei.

Si de cas, després de la rèplica li puc donar alguna explicació addicional a la senyora diputada, perquè, en tot cas, sabré quin tipus d'informació addicional ella vol.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor conseller. La senyora Torrent pot repreguntar.

La Sra. TORRENT: Miri, senyor conseller, vostè em contesta i, en principi, dedica una bona estona a dir-me els noms dels carrers, dels afectats, dels pisos... Doncs bé, s'explica una situació d'una avaria determinada, que era difícil de solucionar, això ho puc entendre, senyor conseller, però aquests casos que jo he preguntat o que he exposat no són aïllats; arreu de Catalunya el subministrament elèctric està causant problemes i hi ha queixes i hi ha descontentament, tant des del sector de la població com del sector dels industrials.

Jo, aquesta pregunta, sabia que podia tenir una resposta d'aquestes característiques, però m'acostumo o acostumaria a plantejar aquells temes que, des del punt de vista d'un servei públic que s'ha de garantir i que en té la responsabilitat la Generalitat, s'ha d'assegurar aquest servei públic. Trenta-

tres hores són moltes perquè els veïns no tinguessin cap explicació, perquè, sens dubte, si als veïns se'ls hagués avisat o dit: «miri, aquesta avaria té aquestes característiques, tardarà a solucionar-se...» Si no ho feia la companyia, potser la responsabilitat era de vostès, atès que —després ho explicaré— la seva Subdirecció General de Planificació, quan es va aconseguir, en les seves competències plantejava que tenia competències en tots aquells temes o qüestions que fan referència a la qualitat dels subministraments públics d'aigua, gas i electricitat, tema que queda ben palès en el Decret 88-89, del 4 d'abril, de reestructuració del Departament d'Indústria i Energia. Doncs bé, jo li vull dir una qüestió, si vostès haguessin..., si la companyia no ho feia, si vostès hi haguessin intervingut, ben segur que s'hauria evitat la manifestació i els fets un xic desagradables que es van produir.

Per tant, des d'aquest punt de vista, d'un servei públic que s'ha de garantir, crec que vostès tenen una responsabilitat.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Torrent. El conseller té la paraula.

El Sr. CONSELLER D'INDÚSTRIA I ENERGIA: Senyor president, moltes gràcies. Sí, nosaltres tenim la responsabilitat d'allò que tenim la responsabilitat; és a dir, nosaltres tenim competència per vigilar el manteniment de les instal·lacions elèctriques, i aquesta competència, l'exercim. Les instal·lacions elèctriques de tot Catalunya són revisades, sota la nostra vigilància, amb una mitjana de tres anys; és a dir, aquesta instal·lació no feia més de tres anys que havia estat revisada; quan va ser revisada es va trobar correcta. Amb posterioritat hi devia haver algunes obres que van tallar el cable, van tallar l'aïllament del cable.

Però, és que, a més a més, les competències sancionadores també són nostres, sota la normativa estatal. És a dir, nosaltres tenim competències d'aplicació. I hi ha un decret que ens va omplir d'esperança de cara a poder pressionar en la direcció que diu la senyora diputada, que és el Reial decret 1075 de l'any 86, que va sortir precisament, es va decretar, aquest Decret es va firmar el 2 de maig. L'article 71 d'aquest decret diu: «Preveu sancions per interrupció de subministrament en les companyies elèctriques, que consisteixen en rebaixes en la factura que a continuació poden cobrar a l'usuari», i nosaltres estàvem encantats de la vida amb aquesta possibilitat. Aquest mateix decret té una disposició transitòria que diu que «aquestes sancions es començaran a aplicar a partir de la propera revisió de tarifes». La propera revisió de tarifes va ser el 6 de febrer del 87, el Decret 162 del 87 i en aquest Reial decret es deroga l'article 71, que ens donava la possibilitat de sancionar les companyies elèctriques. En el moment que el Ministeri d'Indústria decideixi tornar a regular el que regulava en el Decret 71 i, sobretot, que no se li acudeixi al cap de pocs mesos derogar-ho, nosaltres ho aplicarem amb el màxim rigor.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Pregunta al Consell Executiu sobre les raons per les quals la Junta de Sanejament no ha tramès el projecte de collectors de Lliçà d'Avall (Vallès Oriental) al Consorci per a la Defensa del Riu Besòs

La següent pregunta és sobre les raons per les quals la Junta de Sanejament no ha tramès el projecte de collectors de Lliçà d'Avall al Consorci per a la Defensa del Riu Besòs, que formularà la diputada senyora Rosa Martí.

La Sra. MARTÍ I CONILL: Senyor president, la retiraria, aquesta pregunta.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, queda retirada.

Preguntes al Consell Executiu sobre les mesures previstes per a netejar les lleres dels rius, i sobre les accions fetes per a impedir que les aigües residuals contaminin les aigües de bany

Pregunta sobre les mesures previstes per a netejar les lleres dels rius, que formularà el diputat senyor Rafael Madueño, té la paraula.

El Sr. MADUEÑO: Gràcies, senyor president. Acumularia aquesta i la següent, si m'ho permet, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé.

El Sr. MADUEÑO: Bé, el problema de les lleres dels nostres rius, que estan en una situació realment lamentable, jo crec que és molt conegut d'aquest Parlament perquè ha estat reiteradament exposat en aquesta cambra. Però, el problema més important és que, malgrat que es parli molt, no es troba la solució per redreçar aquesta situació. I tenim que les lleres dels nostres rius, més que un lloc d'un ecosistema que permet passar l'aigua en vida, tenim que són un abocador incontrolat. Allà van els residus urbans, els residus industrials i allà aboquen les indústries i moltes vegades altres tipus d'abocaments que fan que aquestes lleres es converteixin, realment, en un abocador que quan vénen les riuades van totes aquestes porqueries que hi ha en el riu al litoral, a les platges, i provoquen una situació realment —ja ho dic— lamentable.

Quines són les mesures que pensa adoptar el Govern per netejar aquestes lleres, que no provoquin la contaminació de les nostres aigües de bany? I quines mesures pensa adoptar perquè no hi vagin abocaments il·legals, ja siguin de les indústries o de les zones urbanes?

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Madueño. En nom del Consell Executiu, té la paraula el conseller Vilalta.

El Sr. CONSELLER DE MEDI AMBIENT (Albert Vilalta): Moltes gràcies, senyor president. Senyor diputat, el Govern està portant una sèrie d'actuacions, evidentment per el control d'aquesta problemàtica, en les lleres dels rius, que es tracta del següent: en primer lloc, s'ha fet un requeriment a tots els abocaments no autoritzats fruit de l'inventari que es posseeix de tots els abocaments en les lleres dels rius; en

segon lloc, s'han establert convenis i plans de descontaminació gradual amb els sectors industrials; en tercer lloc, s'ha establert i s'ha enviat a tots els ajuntaments un reglament-guia, opcional evidentment, perquè el portin a terme si volen, perquè l'aprovin si volen, respecte als abocaments d'aigües a la xarxes de clavegueram amb les qualitats que han de tenir els abocaments de les indústries, i en quart lloc, s'està portant a terme –i vostè ho sap perfectament– la construcció d'estacions depuradores de les poblacions que van a parar en els rius que, evidentment, al final van a parar a la costa.

Aquestes són, en grans línies, en grans trets, les quatre actuacions que s'estan portant a terme.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Madueño pot repreguntar.

El Sr. MADUEÑO: Sí, senyor president. Miri, senyor Vilalta, jo sé que algunes coses s'estan fent, però jo veig que la majoria de coses, excepte les depuradores que s'estan fent –tard, com vostè sap– no resolen el tema dels abocaments, dels sòlids fonamentalment, o dels abocaments de les indústries que no estan, moltes d'elles, fins i tot ni legalitzades, perquè moltes d'elles aboquen sense permís –com vostè sap perfectament. Està bé tindre un inventari, està bé tindre un reglament, està bé tindre uns acords, però falten mesures. Mesures que vostès mateixos, en les informacions que jo dispo, informen clarament que les platges més brutes de Catalunya estan a les desembocadures dels rius, titular que van donar vostès mateixos; situacions que es provoquen en moments crítics per al nostre país, com són les èpoques estiuenques, quan tenim un dels sectors econòmics més importants del nostre país com és el turisme en què només alguna d'aquestes tronades estiuenques provoca que les platges no siguin aptes per al bany.

Vostès mateixos, el 15 d'agost de l'any passat, manifestaven clarament que la causa fonamental del deteriorament de les platges era, precisament, l'arribada de «sólidos flotantes, plásticos, de arena, lodos, todo tipo de objetos que han arrastrado las lluvias a través de las rieras y de los aliviaderos desbordados» –ho he de llegir en castellà perquè així està–, «...las peores playas catalanas situadas en las desembocaduras del Llobregat y la desembocadura de la Muga. La situación» –diu aquí també– «de las rieras del Maresme» pel mateix. És a dir que la situació no només és de legislació, no és només depurar les aigües urbanes sinó la neteja –la neteja– de les lleres dels nostres rius. I d'aquí nosaltres hem presentat diverses iniciatives per recolzar la neteja d'aquestes lleres i no només llogar els «barcos» perquè vagin pescant els plàstics i els materials flotants a l'estiu. Es tracta que, si tinguéssim netes les nostres lleres, evidentment no ens tindríem de dedicar a pescar els plàstics a l'estiu.

Per tant, el que li demanaria, senyor conseller, és que prenguéssim mesures perquè les nostres lleres realment estiguessin netes i no tinguéssim, després, d'anar a resoldre el tema al final de la claveguera que són els nostres rius.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Madueño. El senyor Vilalta té la paraula per contestar.

El Sr. CONSELLER DE MEDI AMBIENT: Gràcies, senyor president. Senyor diputat, evidentment, en cas de pluja no hi ha dubte que es produeixen arrossegaments de sòlids cap al mar, i aquests sòlids són de diferent índole, entre altres, doncs, hi ha canyes, hi ha tota una sèrie de productes, doncs, vegetals, naturals, que –com vostè sap– seria absurd poder, o pensar que això es pot controlar.

No hi ha dubte que hi ha una sèrie d'abocaments, i això cal acceptar-ho, que es produeixen en el curs dels rius i en aquest sentit el que sí que li puc dir és que l'Administració local ha de col·laborar especialment i ha de vetllar perquè en el seu terme municipal no es produeixin aquests abocaments. Hi ha ajuts de la Generalitat a l'Administració local, tant des de Junta d'Aigües... hi ha una ordre, del 2 d'abril del 92, per exemple, per evitar tots aquests dipòsits artificials o de vegetació que impedeixen el desguàs de les lleres; hi ha ajuts, també, per clausurar abocadors.

No hi ha dubte, per tant, que l'Administració local pot i té mitjans, la policia també, per vetllar en aquest tema.

Per altra banda, es fan actuacions, com per exemple, doncs, en el cas del delta de l'Ebre, que a través dels canals també s'hi produeixen dipòsits de flotants i de residus, en les platges del delta, i s'està actuant, en aquest cas a través dels municipis, del consell comarcal, per fer, per construir una reixes i netejar tota aquella zona. S'està portant a terme tota aquesta actuació tant d'ajuda de l'Administració de la Generalitat com per part de molts municipis en aquest camp. Queda clar, evidentment, que el tema d'educació ambiental és un tema que tenim tots sobre la taula i que tots hi podem fer molt. De totes maneres, doncs, repeteixo que en cas de pluja, a l'estiu, hi ha molts sòlids que són molt difícils d'evitar perquè són sòlids absolutament naturals i fruit de les riuades.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Preguntes al Consell Executiu sobre la possible desaparició del gall fer si es construïa una carretera des de la cota 1.700 a la 2.000 a l'estació d'esquí de Portainé (Pallars Sobirà), i sobre si és previst de fer un estudi de l'impacte ambiental que produiria una carretera des de la cota 1.700 fins a la 2.000, a l'estació d'esquí de Portainé (Pallars Sobirà)

La següent pregunta és sobre la possible desaparició del gall fer si es construís un determinat tram de la carretera a l'estació d'esquí de Portainé, que formula també el diputat senyor Rafael Madueño, que té la paraula.

El Sr. MADUEÑO: Sí, si m'ho permet, senyor president, també acumularia la següent.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé.

El Sr. MADUEÑO: Bé, en el passat estiu es van realitzar unes obres ilegals a l'estació de Portainé per intentar, per part de la propietat de les pistes d'esquí, de construir un complex hotel·ler que, com que no disposava dels permisos corresponents, va ser paralitzat. Però, paral·lelament a aquesta iniciativa, es va presentar una petició a través de la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, un xic estranya, per construir, diu, per fer un projecte, perdó, per construir un camí en terrenys forestals catalogats d'utilitat pública, no? I dic que era un xic estranya perquè estan, crec, les dues coses connectades i que, en realitat, més que un camí, en realitat s'estava intentant construir una carretera, carretera que pot tindre un gran impacte en el territori perquè passaria per una de les zones del Pirineu de més gran valor ecològic, que és una zona boscosa de pi negre on habita una de les espècies protegides i que s'està intentant reintroduir al nostre país com és el gall fer.

La pregunta concreta seria a la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia i Pesca: si considera que la construcció d'aquest pretès camí, que en realitat és una carretera, si té previst fer l'estudi corresponent d'avaluació de l'impacte ecològic que podria representar un gran risc per a la desaparició definitiva d'una espècie protegida com és el gall fer.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Madueño. L'honorable conseller d'Agricultura té la paraula.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA (Francesc Xavier Marimon): Sí. Honorable president, jo no sé si voldria el diputat agrupar les dues preguntes, perquè la meua contesta aniria...

El Sr. PRESIDENT: Sí. Les ha agrupat, les ha agrupat, senyor conseller.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA: Les ha agrupat. Molt bé, d'acord.

Bé, la carretera en qüestió de la qual vostè parla és un allargament de la carretera d'accés a Portainé, d'uns quatre quilòmetres, que va de la cota 1675 a la 1975. L'Ajuntament ja va fer, ja ens va presentar –i va presentar en el moment de sol·licitud d'aquestes obres– un estudi d'impacte ambiental que, de totes maneres, doncs, ha sofert uns petits reformats, en el sentit que vostè esmentava de preservar, doncs, tota la situació del lloc i, a la vegada, el gall fer.

El projecte..., aquestes reformes signifiquen que s'ha modificat el traçat i que, en bona part, aquest traçat es recondueix per un camí forestal ja existent, de tal manera que s'ha aconseguit reduir els moviments de terres i a la vegada, doncs, l'impacte és similar al que hi havia fins aquest moment.

Quant a l'últim tram, que és el que passa per dintre de l'obaga del massís de l'Orri, doncs, s'ha estimat que l'accés que es fa no pot..., no afecta en aquest sentit, també tenint en compte que és molt a la punta de tota una massa forestal molt important on, precisament, s'hi estan fent unes actuacions importants per a la millora de l'hàbitat del gall fer.

Vostè sap –bé, si no ho sap li ho dic ara– que hi ha un pla referent al gall fer, que se'n diu «dossier de l'Orri», que consisteix en un pla de mesures i de gestió de l'hàbitat a tota

aquesta zona. Llavors, en aquest moment, hi ha tot un seguit de polítiques tendents a aquest fi, com és el fet d'aviar galls fers que han estat criats en captivitat; a la vegada, doncs, una política de compensació econòmica, perquè sobretot en una zona molt concreta, que són 305 hectàrees, on el gall fer... Vostè sap que el gall fer té uns costums..., és molt metòdic, per dir-ho d'alguna manera, i que els arbres que ell elegeix per cantar i per viure sempre són els mateixos. Per això és una espècie que cal protegir especialment, perquè és molt fàcil depredar-la; sobretot en les èpoques de zel, aquest animal sempre resta en el mateix lloc, i sempre està en el mateix arbre, i és el seu arbre de cantada. Aquesta zona... Sí, els pot fer gràcia, però és així. Aquesta zona, doncs, ha estat marcada i en aquest moment, doncs, s'evita qualsevol aprofitament, no solament en la mateixa zona concreta, sinó en tot el seu entorn.

Per tant, jo m'atreiria a dir que aquesta carretera no afecta en absolut la viabilitat del gall fer, perquè precisament aquesta ja és una zona on, des de fa anys, es ve desenvolupant una activitat, i l'animal està centrat més cap dintre el massís, més cap al cantó de la Seu.

Bé, jo crec que li dono per... Hi ha altres espècies que, en aquest moment –vull dir, només per a informació dels diputats–, també s'estan protegint en aquesta zona, com és el mussol pirinenc i el picot negre, d'entre altres. Dono per contestada la pregunta.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor conseller. Pot preguntar el senyor Madueño.

El Sr. MADUEÑO: Sí, senyor president. Jo no sé si el senyor conseller es refereix a l'estudi que va presentar l'empresa quan demanava el permís per a l'obertura de la carretera. L'estudi de mesures correctores que presentava l'empresa. Si es refereix a aquest, evidentment, senyor conseller, hi ha una gran diferència –no sé si vostè coneix tècnicament el tema– entre fer un estudi de mesures correctores i fer un estudi d'avaluació de l'impacte ambiental. Perquè el primer que diu l'estudi que va presentar la mateixa empresa és que aquest estudi no és pas un estudi d'avaluació de l'impacte ambiental de la carretera. En conseqüència, ni estudia altres alternatives, ni valora o qualifica els seus impactes, ni justifica l'actuació.

És a dir que si no és que s'ha fet un nou estudi d'avaluació de l'impacte ambiental, el que vostè ha llegit, possiblement, no ho ha llegit bé, senyor conseller, o ens vol fer passar un estudi de mesures correctores per un estudi d'impacte ambiental que, com vostè sap o hauria de saber, és molt, però molt diferent. I només aquest estudi de mesures correctores que, en definitiva, és demanar-li a una empresa que presenti com embellir, com fer maca una cosa que realment pot tenir un impacte molt fort, aquest mateix estudi diu diverses coses bastant importants. Diu això mateix que vostè abans deia, que el gall fer, per exemple, és un animal que necessita uns llocs sempre fixos, uns arbres com vostè diu, però, clar, si aquests arbres els tallem, evidentment que aquest animal desapareixerà. I precisament el que diu aquest estudi és que fer aquesta carretera pot donar lloc a impor-

tants terraplens que poden modificar..., importants efectes erosius que poden modificar l'hàbitat del gall fer, i que el risc més gran és la seva total desaparició. I no només ho diu l'estudi aquest, sinó que ho diuen estudis —que jo en dispo- so, si vol els hi passaré— de científics que avaluen que les pistes d'esquí ja han fet desaparèixer dues zones de cantada, només en queda una, i que, realment, si es fa aquesta carretera pot desaparèixer totalment l'espècie d'aquesta zona.

Ens estem gastant diners per a la reintroducció a Catalunya, precisament, d'aquesta espècie, com vostè ha dit, i el que és incomprendible és que ens gastem diners per introduir-la al Cadí-Moixeró i que la fem desaparèixer per una carretera bastant inexplicable, si no es justifica pel complex hoteler i la urbanització que es vol construir a la cota 2.000, que, realment, com vostè sap, hi ha certes situacions una mica irregulars en la construcció d'aquesta possible zona hotelera, que si es fes aquesta carretera, senyor conseller, podria desaparèixer el gall fer. I el que m'estranya sincerament és que el conseller responsable de la protecció dels nostres espais naturals i de les nostres espècies realment no prengui mesures per evitar, precisament, la desaparició d'aquesta espècie.

El Sr. PRESIDENT: Se li ha esgotat el temps, senyor Madueño.

El Sr. MADUEÑO: Simplement demanar-li, si us plau, que m'aclareixi si és que s'ha fet un nou estudi d'impacte ambiental i si llavors es fa l'exposició pública corresponent.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Madueño. L'honorable conseller senyor Marimon té la paraula.

EL Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA: Sí, senyor president. Bé, no estic d'acord que es faci un canvi de l'hàbitat. Jo li he dit que precisament s'havia fet un reformat del traçat presentat per l'empresa, en el qual s'aprofitava en la major part una pista forestal actual que ja era de notable amplada. Vull dir que, en aquest sentit, senzillament, solament és l'últim tram en què s'obre una pista nova en la part, diguem-ne, sortint del bosc i a la part de fora. Segon, hi va haver un estudi d'impacte ambiental presentat per l'Ajuntament —no per l'empresa, per l'Ajuntament—, a requeriment de Medi Natural, que es va presentar el juliol del 91.

Bé, nosaltres, ja dic, vam estudiar tot aquest tema i el que em diuen els nostres tècnics és que no hi ha cap perill per al gall fer. Sí que sembla..., i jo ho conec, el que vostè em fa a la pregunta, perquè amb anterioritat, doncs, en les meves funcions com a delegat del Govern a Lleida havia viscut aquesta problemàtica, doncs, jo sé que hi ha unes fortes discussions envers aquest tema entre dos grups polítics a l'Ajuntament de Rialp. El que en aquest moment sí que li puc dir és que tots els pallaresos volen que aquesta inversió tiri endavant i que, com a conseller... Sí, sí, vostè, Vilalta, pot riure, però com a conseller jo he de preocupar-me de defensar totes les espècies, però també he de preocupar-me de defensar els pallaresos. I com molt bé deia un amic meu, a vegades... Eh? (*Remor de veus.*) Els pallaresos, sí, i les pa-

llareses: és genèricament; em referia en general, amb un terme que tots emprem i que no vol pas deixar ningú de banda.

El Sr. PRESIDENT: Se li ha acabat el temps, senyor conseller.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA: Ah, molt bé.

El Sr. PRESIDENT: Ho sento, eh?

Preguntes al Consell Executiu sobre el finançament d'un viatge de diverses diputades a Atenes i sobre els criteris seguits per a designar les diputades catalanes que acudiren a la Cimera Europea de Dones en el Poder, a Atenes

La següent pregunta és sobre determinat viatge de diverses diputades a Atenes, que formularà la diputada senyora Rosa Maria Vandellós i Lleixà. Té la paraula. Suposo que agrupa aquesta pregunta i la següent.

La Sra. VANDELLÓS: Això li volia dir, que agruparia la 8 i la 9.

El Sr. PRESIDENT: Doncs, queden agrupades.

La Sra. VANDELLÓS: Gràcies, senyor president. Senyor conseller, el passat mes d'octubre es va celebrar a Atenes una cimera europea de dones en el poder. A través de la premsa ens vam assabentar de la presència en aquesta d'una representació de parlamentàries catalanes. A partir d'aquest fet, formulem les següents preguntes: quins criteris es van seguir per a designar aquestes diputades a assistir a la Cimera i amb quin càrrec es va fer el finançament d'aquest desplaçament.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Vandellós. Pel Consell Executiu, té la paraula el conseller de Justícia, l'honorable senyor Isac.

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA (Antoni Isac): Molt honorable senyor president, senyora diputada, ha agrupat vostè les dues preguntes i, en conseqüència, fa referència als criteris que es van determinar per designar les persones i el finançament d'aquests viatges. Bé, doncs, des de l'òptica del Consell Executiu, respecte a aquesta Cimera Europea de Dones al Poder, organitzada per la Comissió de les Comunitats Europees, el Consell Executiu de la Generalitat no ha tingut cap criteri, perquè entenem que no ha calgut elaborar aquest criteri, ja que no hi ha hagut presentació sistemàtica ni intervenció en el Consell Executiu en la designació de les parlamentàries que hi han assistit. Conseqüentment, i respon- nent a la segona part de la pregunta, com a conseqüència de l'agrupació, no hi ha hagut cap despesa específica per part del Consell Executiu, per a la representació o l'assistència d'aquestes diputades que vostè diu que van anar al congrés o a la Cimera europea.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. La senyora Vandellós pot repreguntar.

La Sra. VANDELLÓS: Gràcies, senyor president. Bé, ja ens esperàvem a la contesta que ens acaba de donar, però seria bo, potser, que la propera vegada s'especifiqués més les notes de premsa i es clarifiqués més bé qui hi va o qui no hi va, o de quina forma s'assisteix en aquest tipus de reunions.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Vandellós. Senyor conseller, vol contestar la repregunta?

El Sr. CONSELLER DE JUSTÍCIA: Home, senyor president, jo el que voldria dir a la senyora diputada és que a mi aquest tema em va una mica així de costat. El que jo tinc entès és que la representació oficial, o la part que representava el Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya, va estar duta a terme per l'estructura orgànica de l'Institut Català de la Dona. La seva presidenta és la que hi va assistir, en conseqüència, representant. Si des del Parlament s'havia de fer alguna designació no era el Consell Executiu que ho havia de fer. No obstant, aquest conseller s'ha preocupat —ho repeteixo, encara que el tema li venia una mica de costat a la matèria que a mi em correspon—, aquest conseller s'ha preocupat d'assabentar-se i d'analitzar els antecedents i, de tot aquest conjunt de dades que he consultat, en resulta que l'assistència fou a títol particular, per invitacions particulars expressament dirigides a cada una de les persones. I, pel que fa al finançament d'aquestes invitacions, doncs, segons he pogut esbrinar correctament, cadascú es va pagar la seva despesa particularment.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Pregunta al Consell Executiu sobre les mesures a prendre per evitar la proliferació d'accidents a les carreteres C-1415, C-1413 i B-142

La següent pregunta és sobre les mesures a prendre per evitar la proliferació d'accidents a determinades carreteres, que formularà el diputat senyor Xavier Bosch.

El Sr. BOSCH: Gràcies, senyor president. La pregunta fa referència a les carreteres que uneixen Sentmenat, al Vallès Occidental, amb Castellar del Vallès, que és la C-1415; amb Sabadell, la C-1413, i amb Polinyà, la B-142. Totes elles, aquestes tres carreteres, estan en una situació bastant lamentable, són molt estretes, tenen forts revolts, l'asfalt està en mal estat i la senyalització gairebé és inexistente, i sobretot la senyalització horitzontal gairebé no es veu.

En els primers nou mesos de l'any 92, segons la policia local de Sentmenat, hi va haver seixanta-cinc accidents en aquestes carreteres, els quals van provocar dos morts i vint ferits. La pregunta, doncs, és: què pensa fer el Govern per resoldre aquesta situació?

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Bosch. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Molins.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES (Joaquim Molins): Gràcies, senyor president. Com potser l'illustre diputat coneix, hi han uns índexs de perillositat i de mortalitat, que són els que ens donen, des del punt de vista estadístic, quina és la perillositat i la mortalitat en els diferents trams, precisament perquè són els que serveixen, un cop ordenades les carreteres per perillositat, per actuar amb prioritat en unes o en les altres en els programes de seguretat viària.

Cap d'aquests trams, ni en el Mataró-Granollers, ni el Molins de Rei-Sentmenat per Sabadell, ni el B-142 a Sentmenat, cap d'ells està per sobre de la mitjana i cap d'ells està, fins i tot, excepció feta de la primera —és a dir de la 1413—, cap d'ells està entre els dos-cents trams més perillosos de Catalunya. Per tant, no és per perillositat ni per seguretat viària que tindrien la prioritat de les seves actuacions. Malgrat això, s'està actuant, com vostè sap, en el Granollers-Mataró, ja s'hi està actuant en aquest moment i fins i tot es farà amb la nova autopista lliure de peatge, doncs, serà la que s'utilitzarà fonamentalment. Però, en qualsevol cas, entre el 88 i el 92 s'han invertit 153 milions de pessetes en la 1415 reparant el ferm; en la 1413, 142 milions de pessetes, a Rubí en el quilòmetre 11 fins al 12 i millores del paviment entre el 15 i el 17, entre el 15 i el 19; i en la B-142, 50 milions de pessetes entre el quilòmetre 0,35 i el quilòmetre 4,35. I en aquest moment s'està executant el Mataró-Argentona, del quilòmetre 1,4 al quilòmetre 5, amb una inversió —en la 1415— de 232 milions de pessetes.

Està previst també actuar tant en la 142 com en la 1430, com en la 1415, amb programes de reforç de ferm que anyalment es fan; però, en qualsevol cas —hi insisteixo— no serà per l'índex de perillositat o de mortalitat, que no són pas aquestes tres carreteres, per desgràcia, vull dir, no són les més perilloses.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Pot repreguntar el senyor Bosch.

El Sr. BOSCH: Sí, em sembla que hi ha hagut algun malentès perquè jo no he parlat ni de Mataró, ni d'Argentona. En qualsevol cas, només em referia a la 1415, entre Sentmenat i Castellar del Vallès; la 1413, entre Sentmenat i Sabadell, i la B-142, entre Sentmenat i Polinyà, que potser són tres carreteres que aïlladament no estan dintre dels índexs més alts de sinistralitat, però en qualsevol cas les tres estan en mal estat i aïllen globalment la població de Sentmenat de la resta de poblacions del Vallès Occidental. Almenys la sensació que es té des de Sentmenat és d'una certa problemàtica a l'hora d'accedir a la resta de la comarca i potser si aïlladament cada carretera no té l'índex prou alt en accidents com per fer-hi una actuació urgent, sí que globalment les tres aïllen bastant la població de la resta de la comarca.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Bosch. El senyor conseller vol contestar la repregunta?

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: Potser per la mancança, per com te-

nim de curt el temps, m'he deixat de dir-li que quan es refereix vostè a la 1415, jo li he parlat de l'únic tram d'aquesta carretera que és competència de la Generalitat, que és el Mataró-Granollers. Ni el Granollers-Caldes, ni el Castellar del Vallès - Sentmenat són competència de la Generalitat: són competència de la Diputació i per això no hi he fet referència en la meua resposta.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Preguntes al Consell Executiu sobre la necessitat de senyalització vertical en les autopistes A-7 i A-18, a l'entorn de l'aeroport Sabadell, i sobre les mesures que pensa prendre per garantir la seguretat a les autopistes A-7 i A-18, a l'entorn de l'aeroport de Sabadell

La següent pregunta, sobre la necessitat de senyalització vertical de les autopistes de l'entorn de l'aeroport de Sabadell: té la paraula el senyor Antoni Farrés.

El Sr. FARRÉS: Moltes gràcies, senyor president. Si em permet, acumularia aquesta i la següent perquè totes fan referència a un mateix incident.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé.

El Sr. FARRÉS: De fet, senyor conseller, el dia 8 de desembre passat, de l'any passat, una avioneta va haver d'efectuar un aterratge forçós a l'autopista A-18 i pocs dies, en fi, uns mesos abans, el 25 d'octubre, hi havia hagut un incident similar a l'autopista A-7, totes dues autopistes molt concorregudes.

Davant d'aquests fets, que es produeixen amb una certa assiduïtat, quin coneixement té oficialment el Govern d'aquests incidents? Com es pot garantir la seguretat en la circulació d'aquestes autopistes? O, fins i tot, és necessari fer algun tipus d'advertència als usuaris d'aquestes autopistes per posar-los en atenció d'aquesta eventualitat que els pugui aterrar una avioneta en la capota, sobre el seu cotxe?

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Farrés. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller Molins.

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: Gràcies, senyor president. Les ha formulat, verbalment, en l'ordre invers en què estaven per escrit.

Quin coneixement oficial té el Govern de la Generalitat d'aquests incidents? Com vostè sap, no tenim competències en matèria de trànsit i, per tant, no hem estat, no ens ha estat comunicada aquesta incidència. Ja sap —i alguna vegada se n'ha parlat en aquest Parlament— com i fins a quin punt, sobretot des de l'Institut Català de Seguretat Viària, es reclama una millor col·laboració per part de les prefectures provincials de trànsit, que no ens han advertit ni tan sols d'aquests incidents. Un cop assabentats pels diaris, perquè els mitjans de comunicació sí que hi van parlar, demanada

la informació per nosaltres, també, hem pogut comprovar que no se'n va derivar cap dany ni per a la carretera ni per a les seves instal·lacions, ni tampoc, òbviament i com és conegut, a cap dels usuaris.

Anant a la primera part de la seva pregunta —si pensem senyalitzar la possibilitat d'aquesta eventualitat—, no existeix en el Codi internacional de senyals un senyal que adverteixi de la possibilitat que aterrin en la carretera aeronaus. Sí que existeix el senyal que adverteix..., que és el senyal de perill P-12, que en el Reglament general de circulació diu: «Aeroport, perill per la proximitat d'un lloc on freqüentment hi volen aeronaus a baixa altura sobre la via», però no per aterrar. És a dir, aquesta eventualitat de l'ateratge, no... Fins ara havíem cregut que, per la distància que té l'aeroport de l'A-18 i pel tipus d'aeronaus que hi aterren, fins i tot no s'entendria l'existència d'aquest senyal perquè, doncs, no..., pràcticament ni es detecten, excepte en els casos d'emergència en què hi aterren al mig, ni es detecta la presència d'aquestes aeronaus. Però, potser sí que ens hauríem de replantejar això i posar el senyal, el P-12, que és l'únic que existeix, que és el que a prop hi poden sobrevolar i es fa, precisament, per advertir que no es distreguin, doncs, amb la presència d'una petita aeronau. I probablement és això el que haurem de fer, que és senyalitzar l'existència de l'aeroport, però en cap cas seria l'existència, diguem-ne, de la possibilitat d'ateratge, que sempre és una possibilitat d'emergència amb la qual no hi podem..., no es pot ni senyalitzar, ni es pot fer cap altra cosa.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. El senyor Farrés pot repreguntar.

El Sr. FARRÉS: Senyor conseller, en els temes interns d'aeroport evidentment vostès no hi tenen competència, però sí que hi ha l'aspecte de la titularitat de les autopistes. L'aeroport de Sabadell, per entrades i sortides, és un dels de més intensitat de moviments, entre altres coses perquè hi han les escoles d'aprenentatge de pilots. Precisament per això, perquè la gent n'està aprenent, hi ha la possibilitat que sovintegin, vull dir, precisament, incidents d'aquests o d'altres, lògicament. I aquí s'està posant de manifest la conveniència o no que una instal·lació d'aquest tipus estigui al voltant d'autopistes tan concorregudes i, lògicament, previst o no en el Codi de circulació, el que és evident és que aquest risc avui existeix, i més després de les instal·lacions dels senyals pòrtic, que es van instal·lar al voltant o amb ocasió dels Jocs Olímpics, que sí que augmenten el perill, junt amb el ja existent, en relació amb Ciutat Badia.

Per tant, jo demanaria que la Direcció General de Transports assumís un protagonisme per tal de garantir tots aquests aspectes de seguretat i, si és necessari, qüestionar l'actual emplaçament, si d'aquí no se'n dedueix que compleix exactament totes les normes de seguretat exigibles a nivell internacional i pels nivells de servituds aèries establertes avui en l'actual legislació.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Farrés. Senyor conseller?

El Sr. CONSELLER DE POLÍTICA TERRITORIAL I OBRES PÚBLIQUES: Simplement confirmar que prenc nota quant al tema de la senyalització, que crec que sí que fóra convenient que senyalitzés la proximitat de l'aeroport, aquesta via de comunicació, l'A-18, exactament.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Pregunta al Consell Executiu sobre si féu cap recomanació a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió en relació amb la retransmissió del missatge del rei d'Espanya per Cap d'Any

La següent pregunta és sobre certa recomanació a la Corporació Catalana de Ràdio i Televisió en relació amb la retransmissió del missatge del rei d'Espanya per Cap d'Any, que formularà algun diputat del Grup Popular? (Pausa.) Queda retirada.

Pregunta al Consell Executiu sobre les mesures previstes per tal que no hi hagi censura en els mitjans de comunicació

Sobre les mesures previstes per tal que no hi hagi censura en els mitjans de comunicació; la formula també el Grup Popular. (Remor de veus.) Queda retirada.

Les preguntes 15, 16 i 17 queden posposades.

Pregunta al Consell Executiu sobre la participació de la Generalitat en l'Associació per a la Salvaguarda i la Promoció dels Monuments Romans de Nimes

Pregunta al Consell Executiu sobre la participació de la Generalitat en l'Associació per a la Salvaguarda i la Promoció dels Monuments Romans de Nimes, que formularà el diputat senyor Reguant, que té la paraula.

El Sr. REGUANT: Només per preguntar, senyor president..., gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, per preguntar, precisament, això: quina és la participació de la Generalitat en l'Associació per a la Salvaguarda i la Promoció dels Monuments Romans de Nimes; aquesta és la pregunta.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Reguant. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Guitart.

El Sr. CONSELLER DE CULTURA (Joan Guitart i Agell): Senyor president, amb motiu de les inundacions del dia 3 d'octubre de l'any 1988, el Govern de la Generalitat va oferir-se per ajudar l'Ajuntament de Nimes. Aquests ai-

guats van provocar –com vostè sap, senyor diputat– un nombre important de morts i perjudicis greus a la ciutat.

L'alcalde va demanar al president de la Generalitat que volgués contribuir, fins i tot participar, en la Fundació per a la conservació de les Arenes, la Maison Carrée i el temple de Diana. Com vostè sap, aquest és un patrimoni important romà en la Mediterrània nord-occidental i per aquest motiu el Govern de la Generalitat va creure oportú acceptar la presidència d'aquesta fundació que contribuïa a enfortir el paper de la Mediterrània. En aquests moments, l'antiga associació està en tràmit de transformació en fundació. I aquesta és..., em penso que s'ha reunit dues vegades; hi ha anat el mateix president a acompanyar el director general del Patrimoni i aquesta ha sigut la intervenció que hi ha hagut, junt amb la col·laboració que s'ha prestat.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Pot repreguntar el senyor Reguant.

El Sr. REGUANT: Gràcies, senyor president; gràcies, senyor Guitart. De totes maneres, aquest aspecte de la seva resposta no és la globalitat i tampoc la idea amb què era feta la pregunta; era més aviat no tant constatar la sensibilitat en aquest cas humanitària i cultural del seu Executiu, que aquest diputat no qüestiona, sinó el suport, és a dir, com es va traduir això en diner. I amb diner tinc la impressió que va ser de 50 milions de pessetes, senyor conseller, 50 milions de pessetes, i no sabem si després hi ha hagut altres aportacions, cosa en què ni entrem ni en sortim –aquesta és una dada feta pública i no desmentida, per això jo em permeto verbalitzar-la aquí ara–, i en aquest cas varen ser donats perquè el criteri del president de l'Executiu, on vostè està, va manifestar que era convenient reforçar la identitat llatina i recolzar també tota la recuperació del patrimoni romà de la Catalunya nord-occidental.

Tot això està bé i comprenem que és una cosa que està bé, però no sabem si la prioritització en la quantia –i no sabem si s'ha seguit injectant diner en aquest sentit–, això és en detriment o no de la mateixa identitat del país en aquesta àrea de recerca i de treball arqueològic, perquè tenim la impressió que no sobren arqueòlegs al país i que, per exemple, està aturada a hores d'ara la muralla romana del Tarragonès pel que fa a la seva restauració. És a dir que aquí la pregunta era feta, doncs, en aquest sentit, de si estem regant l'hort del veí i el nostre està sec, o bé si realment són uns altres els criteris que van motivar el president a fer aquesta entrega en tant no com a president de l'associació que vostè ha esmentat, que jo conec també, sinó com a president de les Regions d'Europa i a més pompa i glòria seva, en el sentit que sigui reconegut com un home que és president, una mica, de tot Europa, de la micro Europa o de la mínima Europa a què estem entrant a costa de la nostra identitat nacional.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Reguant. L'honorable conseller senyor Guitart pot contestar.

El Sr. CONSELLER DE CULTURA: Senyor diputat, no l'he acabat d'entendre. La nostra identitat nacional no crec

que es vegi perjudicada per la nostra incorporació a Europa. Més aviat nosaltres havíem presentat aquesta perspectiva europea com una manera amb la qual la personalitat nacional de Catalunya quedava reafirmada. Jo havia entès que aquest és un punt de vista que molts dels diputats del seu partit, i suposo que vostè mateix, també comparteixen. De totes maneres i per a la seva tranquil·litat, jo crec que les identitats dels països no són incompatibles amb la universalitat, i, per tant, un pot ser molt català i al mateix temps sentir-se molt partidari, molt solidari amb la humanitat.

Totes aquestes actuacions són anteriors, com sap el senyor diputat, perquè em penso que, a la presidència del president de la Generalitat de l'ARE, la participació i la intervenció va ser anterior. I és evident que ni amb això, ni amb cap de les actuacions internacionals que pot tenir Catalunya és en detriment o és en perjudici de la menor atenció que és deguda...

Vostè posava un cas, que és el de la muralla de Tarragona i, com vostè sap perfectament, no és aquest el problema. El problema és, en tot cas, una qüestió en la qual hi havia una objecció de la Direcció General del Patrimoni per certificar i per verificar que la restauració que es fes, diguem-ne, fos adequada a la conservació d'aquesta muralla com un bé d'interès cultural, com un bé de la humanitat. Per tant, no anava per aquí la cosa. I, en tot cas, la participació en aquesta fundació vostè sap —i per si els senyors diputats no ho saben— aquí també hi ha..., en formen part el Consell Regional del Languedoc-Rosselló, diverses empreses franceses amb seu a Catalunya o a Nîmes, i a part que hi ha també el mateix Ajuntament de Nîmes.

Moltes gràcies, senyor...

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

El Sr. REGUANT: Tinc algun minut o algun segon per dir alguna cosa, senyor president?

El Sr. PRESIDENT: No. Se li ha esgotat el temps; haurà de fer una altra pregunta.

El Sr. REGUANT: Li agraeixo molt la seva precisió. Gràcies.

(Rialles.)

El Sr. PRESIDENT: Mana el Reglament, eh?, senyor Reguant!

Preguntes al Consell Executiu sobre les accions previstes en relació amb les cooperatives en situacions difícils, sobre la política actual de suport al món cooperatiu i sobre la situació de les cooperatives agrícoles

Pregunta sobre les accions previstes en relació amb les cooperatives en situacions difícils, que formularà el diputat senyor Companys. Té la paraula.

El Sr. COMPANYS: Senyor president, si em permet, agruparia les preguntes 19, 20 i 21.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé.

El Sr. COMPANYS: Honorable conseller, assegurar que el sector agrari està passant per un mal moment no és dir cap novetat. De fet, hi ha una impressió generalitzada que el camp està passant d'una forma continuada..., s'està convertint d'una forma continuada en moneda de canvi pel que fa a les relacions de l'Estat espanyol amb la Comunitat Econòmica Europea.

Les cooperatives han jugat un paper molt important al llarg de la història agrària més recent, i s'han convertit en molts casos en els elements modernitzadors i dinamitzadors generals del camp. Els profunds canvis que s'han produït en els últims anys en tots els aspectes, la manca d'una reglamentació de caràcter progressista per part del Govern de l'Estat, amb un tractament de caràcter fiscal adequat, conjuntament amb una veritable política d'ajuts a través de crèdits raonables, les han convertit o les han situat en una posició altament difícil. Les cooperatives que no han apostat d'una forma clara per la modernització han desaparegut, i les que sí que ho han fet estan, en general, en situacions molt precàries. L'alt cost que representa la modernització, els canvis constants de la política agrària representen..., fan que en aquest moment aquestes, que, com he dit abans, han apostat per la modernització, estiguin travessant moments molt difícils.

No obstant, hi ha cooperatives que per la seva tradició, per la seva importància, per la tasca que estan realitzant, però sobretot perquè a elles va lligada l'economia de moltes famílies pageses, que l'únic que han sabut fer al llarg de la seva història és treballar com millor han sabut fer, en aquest moment estan en greu perill.

Per això jo li pregunto a vostè, senyor conseller, o al Consell Executiu, quina és la política de suport al món cooperatiu que està tirant endavant el Govern de Catalunya i quines accions està portant o pensa portar en un futur pròxim en cooperatives que estan passant per situacions difícils, com pot ser, per exemple, la del camp de Reus.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Companys. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Marimon.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA (Francesc Xavier Marimon): Senyor president, senyor diputat, bé, tots saben que en aquest moment hi ha una greu problemàtica —com vostè ha dit— en el camp, a la qual no són aliens tots els altres sectors de la societat, però probablement per ser un sector primari, doncs, se'n ressent molt fàcilment. I, segon, el món del cooperativisme, sobretot determinats sectors del cooperativisme, estan passant una greu crisi.

Crec que d'aquesta sensació ja n'era coneixedor el mateix Parlament quan en les resolucions del passat debat d'agricultura es va demanar que s'elaborés un pla de reestructuració de cooperatives. El Pla va ser elaborat, es va aprovar a finals de l'any passat; a més, es va aprovar amb un total consens amb les organitzacions professionals agràries, amb els sindicats i amb la Federació de Cooperatives

de Catalunya. El que passa és que aquest Pla, en aquests moments, l'aplicació és relativament lenta, perquè tots vostès saben que tots els decrets d'ajut han de passar —els d'agricultura— per Brusselles. A primers d'any ha estat enviat tot el Pla de reestructuració de cooperatives per a la seva aprovació, i esperem que en breu el puguem ja aplicar. Jo he fet algun viatge al respecte per intentar agilitar-ho, i, en principi, sembla que totes les nostres línies d'actuació proposades serien correctes —sembla que n'hi ha una que potser no—, però, en tot cas, esperem que amb una certa brevetat puguem actuar-hi.

Ara bé, el problema que vostè plantejava, i que a mi em plau presentar davant d'aquesta cambra, és que a través del Pla de reestructuració de cooperatives nosaltres tenim un nombre en certa manera important de cooperatives que no hi ha res a fer. Perquè el Pla de reestructuració de cooperatives, que algú ha confós, fins i tot algun mitjà de comunicació, amb un pla de refinançament, evidentment no ho és. La responsabilitat del finançament —i voldria deixar-ho clar; jo avui he tingut una llarga discussió amb una cooperativa, precisament del camp de Reus, al respecte—, la responsabilitat econòmica de la cooperativa és dels seus socis, mai és de l'Administració, i aquest és un precepte que en aquests moments, potser per les dificultats del sector, sembla tendent a oblidar-se, i tothom ens adjudica la responsabilitat a l'Administració de sanejar les cooperatives. El criteri del conseller i el criteri del Govern és que aquest plantejament no és el que correspon. La responsabilitat del finançament correspon als socis i, el Pla de reestructuració de cooperatives, al que ha de tendir i el seu objectiu és fer cooperatives més grans, cooperatives més competitives enfront d'Europa. I en aquest sentit sí que he de dir que s'ha aixecat tot un seguit d'inquietuds a diferents comarques, tendents a unificar cooperatives i tendents a crear estructures comercials, que jo crec altament positiu, i que és el que el Pla acollirà.

De totes maneres, nosaltres, a la taula de concertació per al tema de cooperatives —en la qual estan integrades, com he dit abans, les organitzacions professionals agràries i la Federació de Cooperatives—, hem demanat que, dels 900 milions que es destinaven aquest any al Pla de reestructuració de cooperatives, 500 milions es poguessin destinar, doncs, a ajuts, diguéssim, d'una certa urgència. A ningú se li escapa la gravetat de la suspensió de pagaments de la Cooperativa Comarcal de Reus, que va fer suspensió de pagaments de 5.000 milions de pessetes; a aquesta gent se'ls han donat 50 milions de pessetes, al començament, per poder fer front, poder comprar matèries primes, perquè els animals dels socis poguessin menjar. Però, a vegades, sí que els he de dir... (*rialles*), perdó, em dec haver equivocat. Jo, pensant en la meua frase futura... Disculpeu. No els animals dels socis en el sentit que vostès ho han entès; en l'argot de pagès s'entén clarament que són els animals que ells crien i que ells..., disculpeu, eh? No..., bé.

Jo he de dir que estic molt esperançat en aquest sentit amb la comarcal de Reus; ells han aplicat un pla de reestructuració molt important, que significa, doncs, una reduc-

ció de plantilla; que significa una aportació, per part dels socis, d'una quantitat de diners per tots els quilograms de pinso consumits l'any passat; també cinquanta cèntims de recàrrec pel pinso actual; significa el tancament de dues o tres sucursals que eren greument deficitàries —com la de Balears i la de Girona, per exemple—, etcètera.

Hi ha un pla de viabilitat que hem ajudat a elaborar el Departament i que és molt rigorós. Els he de dir en aquest sentit, i per a tranquil·litat de tots els membres de la cambra —i també perquè a vegades es generen notícies molt confuses en aquest sentit—, que el Departament solament està ajudant quan adquireix un control rigorós sobre la cooperativa i quan aquest pla de viabilitat, conjuntament en alguns casos amb Indústria, quan hi ha processos de tipus industrial, i amb Treball, és un pla de viabilitat que els tres departaments considerem viable; a partir d'aquest moment nosaltres ajudem. Sí que, certament, d'aquests primers 500 milions de pessetes, se n'haurà de fer un ús lleugerament diferenciat del que estava previst en principi, però crec que malament podríem començar un pla de reestructuració de cooperatives si abans de començar ens fan fallida quatre o cinc de les principals cooperatives que hi ha en aquest moment.

Aquesta setmana passada, també em plau informar-los que s'ha arribat a la solució d'un problema de crisi greu, que era la Cooperativa Plana de Vic, que s'ha arribat a un acord mitjançant el qual Llet el Castillo comprava la línia de producció de la llet, a un preu relativament bo, la qual cosa ha fet que en aquesta cooperativa poguéssim evitar la suspensió de pagaments, que era ja pràcticament allò que se'n diu «a la cantonada».

En aquest moment, hi ha una greu situació també amb la Unió Comarcal de Reus, amb la Cooperativa de Balaguer, la Cooperativa Pràctica de Lleida, la Cooperativa del Bages i del Berguedà, etcètera. Què fem? Miri, en aquest moment, parlar molt amb ells, fer unes revisions molt acurades de les auditories que vénen obligades a fer les cooperatives, fer unes revisions limitades actuals perquè la cooperativa pot haver passat un temps i l'auditoria ja no sigui adequada i, en funció d'això, intentar salvar al més de les situacions possibles.

Ara sí que voldria que quedés en el pensament de la cambra que en aquest moment és molt difícil i que el Departament, en certa manera, ens veiem desbordats davant la problemàtica que genera el sector cooperatiu a Catalunya.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Pot repreguntar el senyor Companys.

El Sr. COMPANYS: Senyor conseller, li agraeixo la seva llarga contestació, satisfactòria, per altra banda, però que m'obliga, en tot cas, a fer una petita puntualització: que al món agrari, que al camp en general, la voluntat d'una política de reestructuració de les cooperatives agràries es va agafar de forma molt positiva. Durant els pressupostos, jo entenc que es va ficar una partida adequada, amb possibilitat de créixer si fes falta, però que en aquest moment hem de pensar que possiblement s'hauran de gastar una part

d'aquests diners per fer accions puntuals en cooperatives que estan travessant situacions difícils; però no voldríem que aquestes accions puntuals després deixessin el Pla sense poder-se aplicar en la seva totalitat.

Per tant, jo sé que vostè és molt sensible, i li demanaria que fes un seguiment de prop en aquest tema i que, en tot cas, aquest Pla de cooperatives que el món agrari està esperant que es pugui fer en tota la seva extensió.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Companys. Al senyor conseller li queda només un minut, perquè pugui administrar-se el seu temps.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA: Senyor president, senyor diputat, bé, això és cert. De totes maneres, jo els he de dir una cosa: que els plans de reestructuració de cooperatives que se'ns estan presentant són uns plans que, per la seva complexitat, no són d'aplicació immediata. I en podria citar alguns exemples: les cooperatives de la Terra Alta pel vi, les cooperatives del Monsià per l'oli, les cooperatives de la Conca de Barberà pel vi, les cooperatives de determinades zones de muntanya per la llet, etcètera. Crec que estem molt en el bon camí. El que passa és que l'aplicació d'aquests diners aquest any –i jo ja sé que a alguns sindicats i potser a algun grup polític els semblen pocs–..., la realitat és que fins i tot es veia difícil l'aplicació d'aquestes partides, perquè aquest procés és llarg. En aquest moment, què fem? Intentem salvar el màxim de cooperatives possibles?, sense amagar que n'hi haurà alguna que haurà de caure perquè no..., en els plans de viabilitat que s'elaboren no hi veiem cap mena de suport. I també he de dir –i acabant la seva pregunta– que el president de la Generalitat sí que l'altre dia, en una taula de concertació que ell va presidir amb tots els sindicats, es va analitzar aquesta possibilitat i es va assumir un compromís de major dotació per al proper any.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

S'ha exhaurit el temps dedicat a preguntes amb resposta oral, i passem al setè punt de l'ordre del dia. (El Sr. Farrés demana per parlar.) Sí, el senyor Farrés, per què demana la paraula?

Pregunta al Consell Executiu sobre el coneixement oficial dels incidents d'aviació en les autopistes A-7 i A-18, a l'entorn de l'aeroport de Sabadell

El Sr. FARRÉS: Era per una qüestió d'ordre, perquè segur que encara potser queden cinc segons del temps de preguntes, perquè em sembla que a continuació n'hi havia una altra que feia referència a un tema que s'ha tractat, que en tot cas no que decaigui per inassistència en una altra sessió, sinó per permetre'm dir que la retiro i considerar que ha estat solucionada en aquesta mateixa sessió.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Farrés. Queda retirada la pregunta número 22. Gràcies.

Presa en consideració de la Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació de la Llei orgànica 5/1984, del 25 de maig, de compareixença davant les comissions d'investigació del Congrés i del Senat o d'ambdues cambres

El setè punt de l'ordre del dia és la presa en consideració de la Proposta de resolució per la qual s'acorda de presentar a la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació de la Llei orgànica 5 del 84, del 25 de maig, de compareixença davant les comissions d'investigació del Congrés o del Senat, presentada pel Grup Popular; per a la seva defensa, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Simon Pujol.

El Sr. PUJOL I FOLCRÀ: Molt honorable senyor president, senyores diputades, senyors diputats, començo la meua intervenció de torn a favor a la presa en consideració per tal de presentar davant de la Mesa del Congrés dels Diputats la Proposició de llei de modificació de la Llei orgànica 5/1984, de 25 de maig, amb unes paraules pronunciades en aquesta cambra el passat 5 de novembre: «Cada vegada hem espaiat més el temps entre les conformitats i la creació de comissions d'investigació, i això és degut que de forma gradual, però creixent, hem arribat al convenciment que no eren operatives, no eren positives i fins i tot eren negatives per molts arguments que molts de vostès coneixen.» Paraules, com hauran endevinat, del portaveu de la majoria, i amb les quals estem plenament d'acord, ja que, tal com estan regulades les comissions d'investigació no són operants, no són positives i fins i tot poden ser negatives.

Amb el que no estem d'acord és que ens hem de conformar que sigui així, i, per tant, no estem d'acord que la conclusió sigui: com que no serveixen per a res, no creem comissions d'investigació. Ben al contrari, nosaltres creiem que el que s'ha de fer és legislar per fer-les operatives, o almenys fer-les tan operatives com les de les Corts Generals.

L'experiència ens demostra que els problemes de les comissions d'investigació dels parlaments autonòmics rauen, per una part, que l'incompliment voluntari d'incompareixença, vàlidament reclamada, no està tipificat com a desobediència greu. I no ho està perquè a la Llei orgànica que regula les comissions d'investigació, aquestes es circumscriuen només a les creades pel Congrés, pel Senat o per ambdues cambres a la vegada, i exclou d'aquesta manera del seu àmbit d'aplicació les creades pels parlaments o assemblees legislatives de les comunitats autònomes, mitjançant una omisió que podríem dir, sense por a equivocar-nos, omisió expressa.

L'alternativa de regular a través de lleis dels parlaments autonòmics l'obligatorietat de comparèixer davant aquestes comissions no resoldria la situació, perquè l'aprovació, la modificació o la derogació de lleis orgàniques –és a dir, les relatives al desenvolupament de les llibertats i dels drets fonamentals– exigeix la majoria absoluta del Congrés, amb

una votació final sobre el conjunt del projecte. És a dir, l'única possibilitat de les comunitats autònomes seria fixar la imposició d'una sanció administrativa, que no dóna solució a aquests problemes. No dóna solució a aquests problemes perquè, si la sanció no es considera de les que cauen dintre del grup de desobediència greu, no té efectivitat, i aquesta solució no cauria dintre d'aquest grup perquè el Parlament de Catalunya no pot legislar, com ja hem dit, en aquelles matèries reservades a lleis orgàniques.

Doncs bé, com que no podem fer això, fem el que sí que podem fer, que és demanar la modificació de la Llei orgànica que desenvolupa l'article 76 de la Constitució. És cert que aquest article parla només de les comissions d'investigació creades per les Corts Generals, però també és veritat que no hi ha cap article de la Constitució que prohibeixi donar iguals facultats a les cambres autonòmiques, de la mateixa manera que la Constitució tampoc no parla que les cambres autonòmiques puguin crear comissions d'investigació i, en canvi, s'han creat pels reglaments respectius, sense que hi hagi cap motiu d'inconstitucionalitat. Doncs bé, el problema és que la Llei orgànica 5/1984 va excloure les cambres autonòmiques, en referir-se només a les creades per les Corts Generals.

Algú podrà argumentar, basant-se en el mateix article 76 de la Constitució, que això no és possible. La interpretació restrictiva es basaria en el principi que només es permet la legislació o el desenvolupament legislatiu del que mana o preveu la Constitució, però la interpretació dels constitucionalistes més coneguts es decanta pel principi que el que no està prohibit a la Constitució pot ser objecte de desenvolupament legislatiu. Des del nostre punt de vista, en aquest cas, la interpretació restrictiva de l'article 76 seria, precisament, inconstitucional, ja que vindria a suposar rang inferior a les cambres autonòmiques, quan aquestes, en tot cas, tenen limitades les matèries que poden legislar, però, en el que tenen competència, representen els ciutadans amb la mateixa força i sobirania que la que representen les Corts Generals.

Per això demanem, no només per al Parlament de Catalunya, sinó també per a les creades pels altres parlaments autonòmics de l'Estat, la modificació de la Llei orgànica 5/1984, i ho demanem per a tots, perquè creiem que un principi fonamental en política és la coherència, i com a mostra de solidesa i maduresa de la nostra autonomia, que volem —com ho ha estat fins ara— capdavantera en la construcció de l'Estat de les autonomies, volem també, de forma solidària, demanar-ho a la resta de l'Estat, de manera que les nostres actuacions exterioritzin la nostra fermesa en la defensa de les competències de Catalunya, fent-la compatible amb una actuació que, ben lluny de caure en petites i rebutjables mesquineses, al contrari, porti millores des de Catalunya a l'ordenació jurídica i política d'Espanya.

L'altre problema que fa ineficaces les comissions d'investigació dels parlaments autonòmics es troba en l'articulat de la Llei 17/1983, de 16 de novembre, que desenvolupa l'article 154 de la Constitució, fixant el marc d'actuació del

delegat del Govern. L'article vuitè faculta el delegat del Govern perquè les assemblees o cambres legislatives de les comunitats autònomes s'hagin d'adreçar al consell de govern de la comunitat autònoma —és a dir, en el cas de Catalunya, al Consell Executiu de la Generalitat—, a través del qual es pot demanar informació per al millor exercici de les seves competències. La pràctica fa que les comissions d'investigació no tenen terminis de durada massa llargs, i que els funcionaris de l'Administració central, emparant-se en la facultat de declarar per via escrita —que nosaltres considerem una tàctica dilatòria que es va introduir en la Llei, amb la qual s'ha d'acabar—, porten que en presentar la informació demanada davant la Comissió s'ha exhaurit ja el termini de durada o d'actuació de la comissió d'investigació.

El nostre Grup havia presentat una altra iniciativa parlamentària per modificar l'esmentada Llei que desenvolupa l'article 154 de la Constitució, però hem cregut convenient, de moment, procedir a la seva retirada, perquè, en cas d'aprovar-se la modificació d'aquesta Llei orgànica, ja quedaria obligat tothom a declarar davant les comissions d'investigació i, en cas de ser rebutjada, de poc serviria que els funcionaris que depenen de l'Administració central estiguin obligats a declarar i la resta dels ciutadans no ho estiguessin. Nosaltres creiem que, d'acord amb l'article primer de la Llei orgànica, *«todos los ciudadanos españoles —todos los ciudadanos españoles— y los extranjeros que residan en España están obligados a comparecer personalmente para informar ante las comisiones de investigación de las cámaras legislativas»*. He llegit a la premsa que algun grup ha manifestat que no obligarà a comparèixer els representants de l'Administració de l'Estat. No hi estem d'acord. Però si no fos així, presentarem altra vegada la modificació de la Llei que regula les facultats del delegat del Govern.

L'alarma i el rebuig social que produeixen la immunitat i la manca de transparència amb què massa assumptes tèrbols de l'actuació d'alguns polítics ens donen i passen sense poder ser controlats per les institucions fan necessària la valoració favorable de la cambra a la proposta de resolució. La credibilitat de les propostes polítiques i, fins i tot, de les mateixes institucions democràtiques passa per fer operatius els mecanismes de control de la vida pública, com a element imprescindible que elevi el to moral de la vida política.

S'ha convertit, malauradament, en un tema de moda, al fil dels darrers afers de corrupció, el de l'excessiva judicialització de la vida pública, excés que no existiria si no haguesin esdevingut inoperants, per la seva falta de transparència i d'eficàcia, les comissions d'investigació, que ha derivat l'aclariment dels afers en els quals hi ha responsabilitats, no només penals, sinó també polítiques, cap als tribunals de justícia.

Senyores i senyors diputats, demanem, doncs, la modificació del títol de la Llei orgànica 5/1984, de 25 de maig, que quedaria d'aquesta manera: *«Ley orgánica de comparecencia ante las comisiones de investigación del Congreso, del Senado, o de ambas cámaras, o de las creadas por las asambleas, cámaras o parlamentos autonómicos»*. Dema-

nem, també, les addicions als articles primer, preàmbul de la Llei, per tal d'incorporar les assemblees legislatives de les comissions d'investigació creades per les comunitats autònomes a les disposicions de l'esmentada Llei; i demanem l'addició de l'article sisè, perquè quedi clar que, per aquesta via de modificació, queda també palès igual tractament per a les nostres comissions d'investigació que per a les de les Corts Generals, però limitatiu a les matèries en què tenim competències.

Aquesta petició de fer operatives les comissions d'investigació, especialment a casa nostra, en les quals cap ciutadà no pugui eludir les seves responsabilitats, és per a nosaltres un afany irrenunciable, i és per això que, en nom del Grup Popular, demano el vot favorable d'aquesta cambra.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Pujol. Hi ha possibilitat d'un torn en contra? (*Pausa.*) Si no, procedeix la fixació de posició pels grups.

Pel Grup d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula la diputada senyora Oranich.

La Sra. ORANICH: Gràcies, senyor president. Per anunciar el vot favorable del nostre Grup a la proposta de proposició de llei al Parlament espanyol, del Grup Popular. I votarem favorablement a aquesta Proposició de llei per dues qüestions. Una: perquè entenem, des del nostre Grup, que és important que totes les preses en consideració es votin a favor, de manera que es puguin discutir a la cambra temes que potser alguns dels articles es poden valorar de manera diferent, però que és important que, en les proposicions de llei presentades pels grups, aquestes preses en consideració es votin a favor –aquest és un punt. Segon punt: perquè creiem que és encertada. És encertada, si bé podríem trobar-hi matisos, i si bé hi ha aquí, en l'entramat jurídic entre la legislació de l'Estat i la nostra, diferents possibilitats i diferents complicacions, algunes de les quals ja ha esmentat l'illustre diputat senyor Pujol.

En el tema de les comissions d'investigació, saben molt bé els il·lustres senyors diputats i diputades que hem tingut greus problemes en els parlaments d'aquesta cambra quan hem citat alguna persona, funcionari, alt funcionari o no, i no s'ha presentat a aquest Parlament. Entenem que aquest és un greuge important, i molt sovint, i així ens ho ha dit el Grup de la majoria, quan des de l'oposició hem demanat alguna compareixença, que no es podia votar favorablement, no perquè no hi estiguessin d'acord, que hi estaven, sinó perquè era una vergonya per al Parlament de Catalunya que cités algú i no es presentés. En aquest sentit, hi estem totalment d'acord.

Per això, entenem que aquesta proposta del Grup Popular d'alguna manera intenta arreglar aquesta situació. Hi ha, com molt bé ha explicat el senyor Pujol, l'illustre diputat senyor Pujol, una Llei orgànica, la 5 de 1984, que preveu l'obligació dels ciutadans de presentar-se a les comissions d'investigació del Parlament espanyol i del Senat, però van oblidar, intencionadament o no intencionadament, el fet de

les cambres autonòmiques, entre elles la nostra. Per tant, el fet que també els ciutadans tinguin obligació de presentar-se davant d'aquest Parlament entenem que és una cosa absolutament necessària per al bon funcionament i per a la major sobirania d'aquest Parlament i, per tant, de Catalunya.

Cert és que, donat l'entramat jurídic que existeix actualment, hem de presentar-ho de manera una mica complicada perquè es modifiqui una llei del Parlament espanyol, perquè és una llei orgànica, i és una llei orgànica que, naturalment, preveu fins i tot pena i sanció penal greu per a qui no es presenti. Cert és també que des de Catalunya s'hauria de legislar en aquesta qüestió –jo no voldria obviar aquest tema, s'hauria de legislar–, però també deia el senyor Pujol –i també hi estem d'acord– que aquí es podria donar una sanció administrativa, però no una sanció de tipus penal. Per tant, hem d'anar a la modificació d'aquesta Llei orgànica, que on hi ha competències en aquest moment, únicament i exclusivament, és al Parlament espanyol.

De l'èxit d'aquesta proposta, no n'estem gaire segurs: l'altre dia declarava a la premsa, en unes declaracions molt encertades, el molt honorable president del nostre Parlament, que deia que cap ni una de les proposicions que fèiem des de Catalunya s'acceptaven al Parlament espanyol. Esperem que algun dia ens facin cas, perquè, si no, no tenim altra manera de solucionar aquesta greu problemàtica en què ens trobem i aquest greu ridícul en què, de vegades, es troba el Parlament de Catalunya, en citar una persona que no comparegui i que res es pugui fer. Ara com ara no hi ha una altra solució legal. Bé que entenem que poden haver-hi matisos en aquest tipus de proposta que ha presentat el Grup Popular, matisos que es discutirien si es vota avui favorablement la presa en consideració d'aquesta proposició de llei, i esmentar també que cal que, des del Parlament de Catalunya, legislem en aquest sentit, i que també, perquè això tingui realment una viabilitat, caldria que el Codi penal, que en aquests moments s'està discutint al Parlament espanyol, també consideri com a sanció greu el fet de no comparèixer, com a desobediència greu, en el Parlament autonòmic, que és el Parlament sobirà, al cap i a la fi, d'aquest país.

Per consegüent, votarem favorablement aquesta Proposició de llei –ho repeteixo, i resumint–, primer, perquè som favorables sempre a les preses en consideració, i en segon lloc, perquè és molt encertada. Això no vol dir que no s'hagi d'anar més lluny del que aquesta mateixa Proposició de llei preveu, més lluny quant a la nostra pròpia legislació i quant a una modificació que faci realment que el nostre Parlament pugui ser sobirà.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies per duplicat, senyora Oranich, per la seva intervenció i per la seva citació.

Al Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, li correspon ara fixar posició: té la paraula el senyor Rodri.

El Sr. RODRI: Senyor president, senyores i senyors diputats, reprenc gairebé les darreres paraules de la il·lustre diputada que m'ha precedit, que cal anar una mica més lluny.

Anuncio al senyor Simó que nosaltres votarem favorablement la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei, perquè de fons intenta obviar una espècie de tragèdia legislativa, que és la que ens passa a aquest Parlament i que la majoria, com ha citat també la il·lustre diputada, moltes vegades no hem acabat d'exercir aquella autoritat moral per no veure'ns en la vergonya que legalment aquella gent no compareixien al nostre requeriment; d'aquí també..., i aquesta ha estat l'excusa, almenys aparent o de fons, per la qual algunes vegades se'ns ha denegat, fins i tot, crear noves comissions d'investigació.

En primer punt, voldria recalcar que nosaltres, el nostre Grup Parlamentari, sempre i és norma i ho té per costum i veig que també algun altre grup parlamentari també, de prendre sempre en consideració qualsevol proposició per discutir-la. Nosaltres, que som víctimes moltes vegades de segades de cortesia, anunciem que aquesta i com totes les mantenim sempre i les mantenim —diguem-ne— amb estil parlamentari, volem tractar tot allò que qualsevol grup té ganes de tractar.

En segon lloc, per això volem manifestar també aquí una mica la disconformitat, no per ells sinó per al que la realitat obliga, la disconformitat en el procediment. Nosaltres és ben sabut per aquesta cambra que mentre no tinguem la independència acceptarem la moratòria que suposa i, per tant, les lleis que regulen aquesta moratòria, fins abans no siguem independents i no tinguem cotxe propi demanarem al papa que ens deixi el cotxe per poder sortir el cap de setmana. (*Remor de veus.*) Per tant, nosaltres acceptem aquesta moratòria, en aquest sentit treballem a fi que aquest Parlament pugui un dia tenir la sobirania legislativa i no ser avui un Parlament remença del Parlament de Madrid.

Per tant, fet aquest aclariment, que em sembla que corresponia en bona lògica des del nostre plantejament, també anunciar, com saben potser els que segueixen aquest tema, que el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana té presentada una doble iniciativa parlamentària en aquest sentit, una —que espero que tingui en el seu moment la conformitat de la cambra— que és una reforma del Reglament perquè no sigui una majoria la que pugui impedir que es creï una comissió d'investigació, cosa que seria lògic, perquè el que pot fer la majoria és votar contra el dictamen posterior, però una comissió d'investigació no podria ser negada —gràcies ja per l'anunci del vot afirmatiu—, i la segona qüestió, la segona iniciativa és una proposta que aniria per fer —diguem-ne—, per crear una llei que regulés una mica la sanció moral, que és el que podem fer, però no menys important que la pena, una sanció moral, que aquella gent que són requerits per la comissió d'investigació a comparèixer i no compareixen tinguin una multa simbòlica a la que pugui arribar aquest Parlament o la nostra legislació i, sobretot, la publicació dels seus noms en els papers oficials d'aquest Parlament. Podem anar fins aquí, però no vull desmerèixer que les càrregues morals i els càstigs morals a la nostra societat haurien de començar a tenir el to que tenen i no només els penals o econòmics forts.

Per tant, anunciem i agraïm l'esforç del Grup Parlamentari Popular en aquest sentit, per intentar situar en terreny altre que el de la vergonya en què moltes vegades s'han hagut de situar, les comissions en aquest Parlament. Anunciem, per tant, el nostre vot favorable.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Rodri. Pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el diputat senyor Xavier Guitart.

El Sr. GUITART I DOMÈNECH: Gràcies, senyor president. El nostre Grup comprèn perfectament i comparteix el problema que ens ha plantejat el senyor Pujol en nom del Grup Popular, l'entén, el nostre Grup, i el comparteix. El que no entenem i comprenem és la via de resoldre aquest problema. És a dir, el senyor Pujol ens planteja la possibilitat de modificar una llei orgànica que regula les comissions d'investigació. L'article 9.1 del nostre Estatut d'autonomia diu exactament que: «La Generalitat té competència exclusiva sobre les següents matèries», i en cita una, la més important: «l'organització de les seves institucions d'autogovern en el marc de l'Estatut».

Des del nostre punt de vista seria criticable que per part del Govern central o del poder legislatiu central s'envaís alguna de les nostres competències, però seria molt més criticable que nosaltres voluntàriament en féssim cessió. Aquesta és una competència nostra, som nosaltres que hem de legislar sobre aquesta qüestió i jo sóc molt conscient del que planteja el senyor Pujol, el senyor Pujol diu: «Nosaltres podem i hem de legislar sobre aquesta qüestió, però és clar no tenim capacitat d'incidir en el comportament penal». És a dir, si un càrrec públic, si un funcionari deixa d'acudir, nosaltres no el podem penalitzar des del Parlament de Catalunya perquè no tenim competència, és clar que sí! Això és veritat, hi ha una via per arreglar-ho, sense fer cessió de la nostra sobirania, des de la nostra competència exclusiva. Quina és la via? Una via que nosaltres hi donarem sempre suport, que és la modificació del Codi penal, modiquem el Codi penal, tipifiquem en el Codi penal aquesta conducta (*remor de veus*), que nosaltres trobem com a conducta negativa, la no voluntat de presentar-se a una comissió d'investigació, i no fem cessió de la nostra sobirania, legislem sobre aquesta qüestió.

Nosaltres en aquest cas donarem suport a qualsevol iniciativa que des del Govern es plantegi com a projecte de llei, i si no es planteja ja anuncio que el nostre Grup presentarà una proposició de llei en aquest sentit. Igualment com donarem suport a iniciatives que ja s'han plantejat des d'algun altre grup per modificar en el Codi penal aquesta conducta, però —hi insisteixo— salvant sempre, salvant sempre aquesta competència exclusiva, perquè altrament, si això és així, haurem de convenir que a l'Estat, des de l'àmbit de l'Estat, només li queda una possibilitat per intervenir, que és l'aplicació de l'article 150.3 de la Constitució, que estableix que s'haurien d'establir lleis d'harmonització que lliguessin la legislació catalana amb la legislació de l'Estat. I és un

mal camí, és un mal camí que nosaltres no compartim, que nosaltres no volem i volem un camí més senzill i més directe. Legislem des de Catalunya, des del Govern o des de l'oposició i modifiquem el Codi penal.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Guitart. Pel Grup Parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula el diputat senyor Escudé.

El Sr. ESCUDÉ: Gràcies, senyor president, de l'escó estant, si m'ho permet també. Jo voldria recordar que fa uns mesos el plenari d'aquest Parlament va aprovar per majoria una resolució, un seguit de conclusions que contenia el dictamen de la Comissió d'Investigació del Cas Casinos, i, concretament, l'apartat 9, presentat a instàncies nostres i majoritàriament recolzat per aquesta cambra, denunciava el fet real, autèntic que hi ha greus insuficiències a la normativa aplicable a casa nostra al funcionament de les comissions d'investigació, i dèiem que aquestes insuficiències són tant quant a contingut com quant a rang jurídic.

Aleshores, jo mateix, i se m'ha reproduït per part de l'illustre orador que ha iniciat el debat en relació amb aquesta presa en consideració, que existien una pila d'aquestes insuficiències, insuficiències que van des de la compareixença dels ciutadans davant de les comissions d'investigació que eventualment pogués crear el nostre Parlament, perquè és un tema que està contingut exclusivament en el Reglament del mateix Parlament. Per tant, és discutible si té virtut d'obligar, capacitat constrictiva sobre altres persones que no fossin els afectats pel Reglament de la cambra, fins a un tema importantíssim, com és el de les relacions entre el poder legislatiu i el poder judicial en relació amb aquest tema. Passant per una qüestió que no sols en aquest camp ens hi hem trobat, que és que invocant d'una forma, amb una interpretació creiem lleugerament abusiva, una altra norma que permet que les compareixences dels funcionaris públics o de determinats funcionaris públics es facin a través de la via de la declaració escrita, que tot això posava entrebancs al funcionament de les comissions d'investigació.

Jo voldria dir que el tema de la compareixença de ciutadans, dels ciutadans de peu és precisament la que a la pràctica, avui per avui, fins ara al nostre Parlament no ha creat cap dificultat, totes les persones, tots els ciutadans que el Parlament de Catalunya ha acordat que vinguin han vingut. (*Remor de veus.*) Són altres les persones que no han vingut o que no han comparegut en la forma que marcava ni tan sols aquesta legislació d'excepció. Ara, nosaltres, malgrat això, entenem i enteníem i entendrem que caldria per a l'eventualitat d'una hipotètica comissió d'investigació que poguéssim crear en el futur que també quedés cobert aquest angle del rang jurídic, ja que es tracta, s'entén, s'interpreta que la compareixença obligada davant d'una cambra és una certa restricció dels drets de la persona i, per tant, aspectes fonamentals i que queden reservats a lleis orgàniques a les Corts Generals i, per tant, nosaltres estem disposats a donar suport a aquesta presa en consideració, perquè, en definiti-

va, per no perdre'ns una mica el contingut perquè s'han explicat moltes coses, a vegades mirífiques, explicacions del sentit del vot d'uns o dels altres, en definitiva, el que pretén el senyor Simó Pujol, en nom del Grup Popular, és purament modificar un extrem molt concret d'una llei orgànica de l'Estat ampliant el seu àmbit, no ampliant les competències o matèries, sinó ampliant el seu àmbit d'aplicació als parlaments i a les comunitats autonòmiques.

Per altra banda, som conscients que hi ha altres camins de modificació d'això a través, precisament, i s'ha esmentat aquí, del Codi penal, que també té un caràcter prioritari i importantíssim en el rang jurídic constitucional espanyol, i, precisament, de cara a això el nostre Grup bessó a les Corts Generals té presentada una esmena que intenta penalitzar les incompareixences a través del Codi penal, i per això jo estic molt satisfet i agraeixo al meu il·lustre company el senyor Guitart l'esment que ha fet del suport a les esmenes que hi hagi al Codi penal en aquest sentit. Per tant, gairebé no caldria prendre en consideració aquesta proposta del senyor Pujol, perquè si el Grup majoritari, almenys des del punt de vista ideològic, de les Corts Generals ens anuncia que donarà suport a una esmena nostra, no caldria. Però com que tenim experiències alligonadores en el passat sobre el que se'ns diu, preferiríem, doncs, tenir la possibilitat d'actuar en dos camps, i, per tant, per tots aquests motius, senyor president, senyores i senyors diputats, nosaltres donarem suport a la presa en consideració d'aquesta proposta del Grup Popular i ja anuncio des d'ara que en un afany que com que es tracta d'una variació mínima, però essencial, i que no cal embolicar-ho amb altres temes que també fóra necessari, nosaltres ja anunciem que no presentarem cap esmena i li donaríem suport, si és que així es tirés endavant, en el seu moment, que estrictament es faci només aquesta petita, però substancial modificació d'ampliar l'àmbit de competències de les comissions d'investigació a les Corts Generals als àmbits de competències del nostre Parlament.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Escudé.

(*El Sr. Guitart i Domènech demana per parlar*). El senyor Xavier Guitart per què demana la paraula?

El Sr. GUITART I DOMÈNECH: Senyor president, perquè voldria explicar –podria fer-ho abans o després– el vot. La meua intervenció ha volgut ser molt clara i molt precisa: estem davant d'un tema que és de competència exclusiva del Parlament de Catalunya, i que, per tant, som nosaltres que l'hem de legislar. El que volem deixar molt clar al fil i arran de les paraules del senyor Escudé, és la nostra voluntat, la nostra voluntat d'estar d'acord amb el fons de la qüestió, i és que els comportaments que tractin en algun cas de boicotejar qualsevol comissió d'investigació parlamentària siguin penalitzats.

Dit el que he dit, i que quedi clar –i ho repeteixo– que és competència del Parlament de Catalunya legislar sobre aquesta matèria, i perquè no hi hagi cap equivoc sobre la

nostra voluntat, nosaltres votarem favorablement aquesta presa en consideració.

Gràcies.

(Remor de veus.)

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Guitart.

Es posa a votació la presa en consideració.

Senyores diputades i senyors diputats que hi estiguin d'acord, es volen posar drets?

La presa en consideració ha quedat aprovada per unanimitat.

Interpellació al Consell Executiu sobre el millorament del sistema de finançament a Catalunya

Passem al vuitè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre el millorament del sistema de finançament a Catalunya, que formularà el diputat senyor Àngel Colom i Colom. Té la paraula.

(Remor de veus.)

El Sr. COLOM: Gràcies, senyor president. *(Remor de veus.)*

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. COLOM: Senyores diputades, senyors diputats, honorable conseller, li asseguro que no em fa una il·lusió especial de tornar a fer tres mesos més tard una altra interpellació sobre els criteris del Govern en matèria de finançament, sobre el capteniment del Govern en matèria de finançament; però el nostre Grup Parlamentari ha considerat que en encetar un nou període de sessions en aquesta cambra, i sobretot essent aquest un tema, un tema estrella en la política d'aquests últims mesos i, segurament, d'aquests propers mesos, fóra important que la cambra conegués de prop el capteniment del seu Govern, els propers passos en els propers mesos i, sobretot, totes aquelles informacions que es poden haver generat al llarg del mes de gener i el que portem de febrer, en relació amb aquest tema. I ho dic perquè, ara, en els mitjans de comunicació –i no anant massa més enllà d'ahir mateix– entenc que sortien notícies que no eren del tot correctes, almenys no són les notícies que el diputat que els parla té sobre la situació actual, en el tema de finançament.

Honorable conseller, si no hi ha un canvi urgent en el sistema de finançament, si no disposa el seu Govern de més recursos i d'un automatisme més clar en la recaptació, en relació amb la recaptació, com pensa el seu Govern, per exemple, resistir l'impacte negatiu que provoca la PAC, la política agrària comuna, en la pagesia de Catalunya?, que provocarà en aquests propers anys? Com pensa el seu Govern, d'alguna manera, resistir un impacte que no sé si serà positiu, en tot cas, serà complicat, del repte europeu sobre l'empresa, la indústria petita i mitjana del nostre país? Com pensa el Govern de Catalunya respondre a les necessitats de reimpuls del comerç de Catalunya o bé als primers símptomes d'alerta d'un turisme desenfocat? O bé, com pensa el

Govern de Catalunya respondre a la prioritat d'un equilibri territorial, pel que fa a la meitat de les comarques de Catalunya en una certa, i en algunes important, regressió econòmica en els últims anys? I, fins i tot, com pensa, i sobretot, com pensa el Govern de Catalunya, coneixent com coneixem que més d'un 14% de la població del Principat de Catalunya té uns recursos que el situen al llindar de la pobresa relativa, segons barems de la mateixa Comunitat Europea, per tant, com pensa, d'alguna manera, el seu Govern, si no té els recursos suficients, corregir aquesta fuga de la mateixa democràcia, aquesta manca d'accés al dret de la mateixa democràcia per a un sector important que no té accés al progrés social en el nostre país?

Segurament em reconeixerà, conseller, que la situació actual en el tema del finançament és de bloqueig; de bloqueig a Madrid, i jo no dubto que des de Catalunya, tant des del Govern, sobretot des de la seva Conselleria, que és la que li pertoca, com, sobretot també des de l'impuls que li dóna la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions i que ha actuat en bloc al voltant del Govern de Catalunya en aquest tema, malgrat moltes discrepàncies, almenys pel que fa al nostre representant i –pel que sé– al representant d'un altre grup d'aquesta cambra, però, malgrat tot, hem volgut confiar fins al final que, actuant en bloc, segurament desbloquejaríem alguna situació, i ni això entenc que s'ha fet. Estem en punt mort. Miri, per fer-li un símil, suposo que vostè deu tenir la sensació –jo la tinc– que des del 20 de gener de l'any passat –vull dir, fa més d'un any, ja– el tren del finançament de Catalunya està en via morta. Fem una mica de marxa enrere, una mica de marxa endavant, a vegades ens sembla que podríem arribar a desbloquejar la situació, però estem en via morta; en bloqueig absolut. Fem repàs, una mica, i li formularé unes tres o quatre preguntes en aquest sentit que són, potser, amb algunes propostes, el motiu central d'aquesta interpellació.

Anem a la data del 20 de gener del 92. Es revisa el percentatge de participació en els ingressos, per part de totes les comunitats autònomes, també, òbviament per part de Catalunya com a comunitat autònoma que som de règim comú. El Govern de Catalunya, vostè, com a president de la part catalana, condiciona la renegociació en l'obtenció del 15% de corresponsabilitat fiscal d'un tram de l'IRPF. Dit això, en tot cas, fer un parèntesi; el 15% famós, que tots plegats em sembla que l'estem posant com a panacea, i estic convençut que fins i tot vostè sap que no és una panacea, aquest 15%, que és molt menys –molt menys– del que inicialment fins i tot el mateix Govern havia dit que podria arribar a cedir i que, de fet, sí que per a vostè i per al seu Govern li representa disposar de la liquiditat automàtica d'un 15% del que recapta Catalunya a l'IRPF, i poca cosa més; al cap de tres, quatre, cinc anys, possiblement compensadament podríem arribar a tenir alguns milers de milions més, però poca cosa més.

Però bé, malgrat tot, diguem-ne, és clar, vostè condiciona el vot a l'acord que es pren el 20 de gener del 92. Ha passat més d'un any i, a part que el seu Govern –i sap que això li

ho he criticat sempre, amb tota lleialtat, però li ho he criticat—, abandoni la bilateralitat de les relacions sobre finançament entre el Govern de Catalunya i el Govern d'Espanya, bilateralitat que marca el mateix Estatut d'autonomia de Catalunya, a partir de la constitució de la Comissió Mixta de Valoracions Estat-Generalitat, i passem, d'alguna manera, dintre del marc del que són els acords a la mateixa Llei de finançament de les comunitats autònomes, de la LOFCA, passem —jo diria que gratuïtament—, a estar dintre del Consejo de Política Fiscal y Financiera, on hi tenim tot a perdre, res a guanyar-hi, i sap que això, des del nostre partit polític, sempre ho hem criticat, en l'acció de govern. Vàrem tenir una certa esperança quan l'1 de gener d'enguany, d'alguna manera, el Govern retorna a fer la proposta de la bilateralitat, i això ens va alegrar; en tot cas, en parlarem tot seguit.

En tot cas, ha passat més d'un any del seu vot condicionat. Primera pregunta que li vull formular, honorable conseller: donat que el Govern espanyol no ha cedit l'esmentat tram del 15%, de responsabilitat fiscal, i les declaracions del president del Govern espanyol, senyor González, reiterades fins i tot per la brillant portaveu del PSOE davant dels mitjans de comunicació, reiterades que «no pensa» —perquè representa una insolidaritat, segons ell— «cedir aquest tram», doncs, donat que el Govern espanyol no el cedeix, quina és la situació actual de l'acord de 1992, honorable conseller, pel que fa a Catalunya? Vostè va condicionar el vot, no han complert, a on estem?

El 27 de novembre del 92 aquesta cambra aprova la Moció 12/IV del Parlament de Catalunya, sobre el sistema de finançament de Catalunya, a proposta d'Esquerra Republicana, transaccionada amb vostès, i que des d'aleshores esdevé una mica el nostre punt d'enganxada; el nostre, vull dir, el del Govern i del nostre Grup Parlamentari i d'altres forces polítiques. En aquesta Moció vostè sap molt bé que hi vaig tenir un especial interès personal que constés en la segona part —i vostè també hi va estar d'acord— que en el cas que no prosperés la cessió del 15% —ho vèiem venir; vostè també ho veia venir, nosaltres també ho vèiem venir claríssimament des del començament del 92—, el Parlament instava el Govern a plantejar-se noves possibilitats de millora del sistema de finançament i, d'alguna manera, en una espècie de rocambolesca redacció acabàvem dient que no deixàvem de banda cap de les possibles modalitats que hi ha a l'Estat.

Bé, vostè mateix sortint d'aquell Ple —li ho recordo—, aquí, als passadissos del Parlament, davant dels mitjans de comunicació va posar un ultimàtum a 15 de gener d'enguany; la paraula «ultimàtum», en tot cas, agafi-la en sentit positiu, de dir «si no es resol, haurem de fer alguna cosa». Ha passat, va passar aquest 15 de gener; vostè, el mateix dia va reunir la part catalana i això em presenta una segona pregunta: quins mecanismes ha posat en marxa, vist que no hi ha cessió del 15%, el Govern de Catalunya per tal de complir el mandat del Ple d'aquest Parlament, quins mecanismes? El 15 de gener es reuneix..., o fineix l'ultimàtum, que vostè mateix va donar, reuneix la part catalana i, en aquesta reunió, segons que em consta, s'acorda sol·licitar al presi-

dent de la Comissió Mixta de Valoracions la convocatòria d'una reunió plenària de la Comissió per examinar la situació dels treballs per a l'aplicació de l'acord en matèria de responsabilitat fiscal i demanar-ne el seu compliment.

Estic convençut que vostè mateix, en tant que president de la part catalana, devia de sol·licitar de seguida per carta, per escrit, la reunió a Madrid del plenari de la Comissió Mixta. Voldríem saber, honorable conseller —i aquesta cambra penso que n'hauria d'estar informada—, oficialment quina ha estat la resposta del senyor ministre del Govern espanyol sobre la sol·licitud de reunió del plenari. Hi haurà reunió del plenari de la Comissió Mixta de Valoracions?, i quan? No hi haurà reunió del plenari, i, aleshores, què hi haurà? La premsa d'ahir..., jo vaig quedar sorprès perquè tenia una informació a través del diputat Josep Maria Reguant, que —com sap— és el ponent, el vocal del nostre Grup en la Comissió, en la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions, i la premsa en va donar una altra, d'informació, la informació que semblava que abans dels 15 de març es podria reunir —alguns diaris ho deien, altres ho deien confusament— aquesta Comissió Mixta, i a mi em sembla que no és ben bé això; a mi em sembla que, màxim, el que es reuniria és la part catalana, potser amb el senyor Zabalza, però no el plenari de la Comissió. En tot cas, voldríem que s'aclarissin —diguem-ne— aquestes informacions imprecises.

Podria, doncs, i ens agradaria, en aquest cas, també demanar la informació de com va anar la reunió a Madrid, allò que es pugui saber en aquesta cambra; com va anar la reunió a Madrid, dilluns d'aquesta setmana, amb el senyor Zabalza? Què diu el president del Govern espanyol? Sembla ser que és el *number one* qui decideix a partir d'ara tota aquesta situació; hi haurà reunió del plenari o hi haurà reunió del Consejo? Quan hi haurà reunió del Consejo? Hi anirà vostè? Parlarem del 15%? Parlarem d'un nou sistema de finançament? No parlarem de res? En tot cas, tot això seria interessant de saber-ho.

I per acabar aquesta primera part, tot i que em quedaria un tema que volia deixar... —ho farem a la rèplica per poc temps que tingui—, sí que li volia fer, honorable conseller, dues propostes concretes. Davant d'aquesta situació, davant de l'incompliment de Madrid, davant del bloqueig, bloqueig!, i «bloqueig» vol dir, absolutament punt mort en el tema del finançament des de fa mesos, des de fa més d'un any, el Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana s'atreveix a sol·licitar-li a vostè —i, per tant, òbviament, ha de ser un mandat del Govern— que, en senyal de protesta per aquesta situació i mentre no hi hagi garanties de desbloqueig, almenys de la cessió del 15%, vostè, com a conseller d'Economia i Finances de la Generalitat, abandoni el Consejo de Política Fiscal y Financiera.

I una segona proposta, que és en to absolutament constructiu; tenim una moció aprovada per aquest Parlament, jo ja ho sé, que en la Comissió, en la part catalana de la Comissió de Valoracions, s'ha estat discutint, de fet, a proposta nostra també, a proposta del mateix senyor Reguant i altres que hi van estar d'acord, que si no prospera res de tot això

es començarà a discutir sobre la possibilitat de posar en marxa l'estudi, els estudis que la Moció aprovada, la 12/IV d'aquest Parlament, indiquen al Govern: millorar el sistema de finançament, sense excloure cap possibilitat, per tant, sense excloure la via del concert econòmic, d'entrada, com una de les possibilitats que hi ha a l'Estat espanyol, actualment.

Llavors, la proposta concreta que fèiem és dir: «potser ha de ser la part catalana qui n'ha de començar a parlar», però no fóra important –i li ho proposo oficialment en nom del nostre Grup Parlamentari, o públicament– que el president de la Generalitat de Catalunya convoqués una –diguem-ne– cimera institucional, una cimera institucional que, convocada pel mateix president de Catalunya, i hi fos, òbviament, i la presidís el president de la Generalitat, el president del Parlament de Catalunya, i hi fossin l'alcalde de la capital del nostre país, els dos presidents, el de l'Associació de Municipis i el de la Federació de Municipis de Catalunya i els quatre portaveus, els quatre presidents dels grups de l'oposició d'aquesta cambra. Amb nou persones tindríem, segurament, una cimera institucional amb la presència, en el tema del finançament, de vostè com a conseller d'Economia i Finances, òbviament com a punt –diguem-ne– d'inici d'aquesta cimera màxima institucional del país; segurament que es podria contemplar aquesta possibilitat. Jo li demano si creu o si veu possible que el Govern contempli aquesta possibilitat, un cop potser esgotats també els passos de la mateixa part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions.

M'agradaria poder iniciar a parlar o a considerar positivament, per exemple, el concert econòmic, per acabar –el concert econòmic per a Catalunya–, però només voldria fer-li una consideració sobre aquest tema; miri, se n'ha parlat molt, del concert i s'ha dit des de l'òptica de Madrid que podria arribar a ser insolidari amb altres zones de l'Estat espanyol. Jo em pregunto, honorable conseller, i pregunto a la cambra: a veure, el concert econòmic, en aquests moments, el «disfruten», el tenen, dues comunitats autònomes a l'Estat espanyol; les dues basques: Navarra i la pròpiament dita Comunitat Autònoma basca.

Però, és clar, qui governa en aquestes dues comunitats? Resulta que a Navarra governa un soci –parent molt proper– del Partido Popular, la Unión del Pueblo Navarro. El Partido Popular està ràdicalment en contra del concert econòmic i, ja que governa Navarra, com és que la Unión del Pueblo Navarro, que governa Navarra, no ha prescindit del concert econòmic, si tan desastrosos són els seus resultats i si tan insolidari és?

I al País Basc qui governa? Governava el PNV que, de lògica, com a partit nacionalista doncs podríem dir que és, bé, que hi estaria òbviament d'acord, perquè va ser impulsor del concert econòmic, però amb qui governa el PNV? Governava amb el PSOE. I el PSOE, com saben tots vostès, és justament el qui de manera més visceral s'oposa a plantejar el concert econòmic per al nostre país.

Com és que el PSOE en entrar a governar amb el PNV, em pregunto jo innocentment, al País Basc, no va renunciar

al concert econòmic i als beneficis del concert econòmic per al País Basc? Si és tan insolidari, per què no hi renunciava, al País Basc, al concert econòmic? Segurament el resultat del concert econòmic, des d'un punt vista econòmic, és un resultat molt positiu i, per això, ni hi renunciava la Unión del Pueblo Navarro a Navarra ni hi renunciava el PSOE en govern de coalició amb el PNV al País Basc. I exactament per això em penso que hauríem de començar a «prospectar», com més aviat millor, aquesta possibilitat, nosaltres, a Catalunya.

Gràcies, senyor conseller; gràcies, senyor president del Parlament; gràcies, il·lustres senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colom. Pel Consell Executiu té la paraula l'honorable conseller senyor Alavedra.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES (Màcia Alavedra): Senyor president, senyores i senyors diputats, el senyor Colom en la seva interpellació, que és una interpellació molt a prop de l'última del mes de desembre passat, doncs ha fet tota una sèrie de preguntes. Jo intentaré contestar-les totes.

En primer lloc, ell, de fet, ha vingut a preguntar què ha passat des de l'última interpellació. Des de l'última interpellació, que va venir seguida d'una moció, votada majoritàriament per aquesta cambra, i amb els vots també de Convergència i Unió, doncs, hi va haver el 15 de gener una reunió de la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions, en la qual es van aprovar una sèrie d'acords per unanimitat, que em sembla que tenen la seva importància. En primer lloc, considerar que hi ha un compromís polític clar que en matèria de corresponsabilitat fiscal l'acord equival a la cessió del 15% de l'IRPF i que no s'han complert els terminis, que hi ha un incompliment de terminis. En primer lloc, perquè l'acord de finançament aprovat amb el meu vot condicionat, com ara ens recordava l'il·lustre diputat senyor Àngel Colom, doncs preveia, efectivament, que abans del 31 de desembre es pogués arribar a la concreció d'aquest acord de corresponsabilitat fiscal, i que fos d'aplicació a partir del primer de gener de 1993.

Per tant, incompliment dels terminis i, a més a més, reconeixement, per part de totes les forces polítiques de Catalunya –i jo insisteixo que en aquest aspecte la unitat és molt important–, que hi ha un compromís polític de cessió d'aquest 15%.

Per altra banda, l'acord del 20 de gener, amb el meu vot condicionat, es considera com un tot; és a dir, no s'hi val dir: «hem aprovat això, hem aprovat allò altre, hem aprovat la convergència per compliment dels acords de Maastricht, hem aprovat determinats temes, per exemple, en sanitat o en altres aspectes, i, en canvi, queda aquest tema de la corresponsabilitat fiscal i del 15%». No, l'acord és un tot i, en tot cas, si no es compleix aquesta part importantíssima per a nosaltres, per a les forces polítiques catalanes, d'aquest tot, doncs haurem de fer una revisió potser del conjunt.

Per altra banda, també dèiem que calia aprofundir amb altres mesures complementàries en matèria de corresponsabilitat fiscal. Això és molt important, perquè en interven-

cions que hi ha hagut del senyor Zabalza i del mateix ministre senyor Solchaga, doncs, s'ha parlat de complements d'aquesta corresponsabilitat fiscal, amb la capacitat normativa, per exemple, en els tributs cedits, o amb la capacitat normativa, també, en aquest tram de l'IRPF que se'ns ha de cedir, o bé, d'estudiar altres possibilitats amb altres impostos importants estatals, com podria ser per exemple l'IVA. Aquest és un tema que a nosaltres ens interessa molt també insistir-hi perquè pot ser del màxim interès. I, sobretot, és del màxim interès, perquè ara, curiosament, alguns dels que neguen la cessió del 15% de l'IRPF ho fan dient: «Això no és corresponsabilitat fiscal; per tant, com que del que es tracta és de donar corresponsabilitat fiscal, com que aquest 15% és simplement una participació en l'IRPF, doncs per això no el donem». Em sembla que aquest és un argument que no s'aguanta gaire, perquè, suposant que el 15% no sigui corresponsabilitat fiscal en el sentit que l'interpreten alguns, és més que zero; és a dir, la corresponsabilitat fiscal és un concepte que admet moltes definicions, però en tot cas participar en el 15% de l'IRPF és més que no participar-hi. És més corresponsabilitat fiscal que no participar-hi. Però, en tot cas, l'argument de dir: «No us el donem, perquè això no és prou corresponsabilitat fiscal», bé, doncs, estudiem més corresponsabilitat fiscal. No som nosaltres que ens negarem a estudiar més corresponsabilitat fiscal. Aquest podria ser un argument per a aquells que diuen: «Hem d'anar més enllà». Però no pot ser el mateix argument per a aquells que et neguen aquest 15% de l'IRPF.

Bé, vam decidir també tots conjuntament seguir amb la negociació i amb el diàleg com a procediment adequat, perquè, entre altres coses, ningú en proposa d'altre. En aquest aspecte, jo després li contestaré la seva proposta d'abandó, per part meua, del Consell de Política Fiscal i Financera. Però, en tot cas, el 15 de gener tots vam estar d'acord que la via del diàleg i la negociació, tot i que pot generar moltes frustracions, doncs, hi hem de persistir, i amb tenacitat i amb paciència, i anar reclamant aquest 15%, que és una via que ara qualsevol canvi de pas o qualsevol nova via, realment, podria desorientar, i quan hi ha una via que ja ha fet forat, almenys en l'opinió pública, doncs insistim-hi.

I, després, en definitiva, hi ha un tema enormement important, que vostè ha destacat, que és que se sol·licita la reunió de la Comissió Mixta de Valoracions. La reunió del plenari, òbviament, que és la via bilateral, com vostè l'anomena, però que en tot cas és la via estatutària. Perquè jo recordo que els acords del Consejo de Política Fiscal y Financiera només tenen validesa quan realment el plenari de la Comissió Mixta de Valoracions els fa seus, i, per tant, aquest acord del 20 de gener de l'any passat, amb el meu vot condicionat, va provocar una reunió del plenari de la Comissió Mixta de Valoracions el mes de juny, en la qual jo i altres forces polítiques, per cert, vam fer constar el seu vot condicionat o almenys, també, la seva interpretació del que representava l'acord del dia 20 de gener.

Jo volia destacar tots aquests fets, perquè aquesta és la línia que ens vam fixar el 15 de gener, i aquesta línia la man-

tenim; és aquesta la línia. Que evidentment del 15 de gener en ara, què ha passat, a més a més? Jo, efectivament, immediatament, com era el meu deure, per escrit vaig demanar al ministre Solchaga la convocatòria d'aquest plenari. El ministre Solchaga normalment delega —ja ho feia abans a l'època del secretari d'Estat Borrell, amb el secretari d'Estat d'Hisenda, és a dir, en aquest cas avui el senyor Toni Zabalza—, però em vaig dirigir al ministre Solchaga, amb còpia al secretari d'Estat, senyor Antoni Zabalza. I la primera resposta que vaig tenir va ser doncs que potser sí, que hi hauria una convocatòria d'aquest plenari, però després, immediatament, se'm va dir que la via bilateral podia ser molt mal interpretada per altres comunitats autònomes i que, per tant, ens orientàvem cap a una reunió del Consejo de Política Fiscal y Financiera, on intentaríem apropar posicions. Després al Consejo de Política Fiscal y Financiera es va considerar que, en aquests moments, no estava prou madur l'ambient, perquè..., per arribar a un acord, i, finalment, en la reunió de dilluns passat, i d'això en vaig informar la part catalana en l'última reunió que vam tenir em sembla que abans-d'ahir, el senyor secretari d'Estat em va dir que ell havia rebut l'encàrrec del Govern d'apropar posicions en el tema de la corresponsabilitat fiscal i en el tema de la cessió del 15%, i en altres temes que fessin referència a la corresponsabilitat fiscal i que, per tant, ell empenharia uns contactes amb els consellers d'Economia o de Finances, o d'Economia i Finances —perquè depèn de cada un dels governs autonòmics, en aquest cas—, de les comunitats autònomes per defensar aquesta posició de la corresponsabilitat fiscal i intentar convèncer i apropar posicions. I que, per tant, la reunió amb mi, com a conseller d'Economia i Finances, no la feia, ja la donava per feta, i que iniciava aquests contactes. I que, aleshores, una vegada apropiades les posicions, doncs, es convocaria el Consejo de Política Fiscal y Financiera.

Aquí hi ha un matís, perquè molt sovint, per part de l'Administració central, s'havia dit: «Sí, nosaltres estem d'acord amb la corresponsabilitat fiscal»; fins i tot alguns destacats membres del Govern havien dit: «estem d'acord amb la cessió del 15%, però que les comunitats autònomes es posin d'acord».

Fins i tot, d'alguna manera, en l'última reunió de la part catalana, en la penúltima reunió de la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions havíem dit d'intensificar, per part nostra, aquests contactes. En aquests moments és l'Administració central i el ministeri d'Economia i Hisenda el que inicia aquests contactes, i pren les seves responsabilitats en el tema de la corresponsabilitat fiscal. Aquí hi ha un canvi de matisació important.

I, aleshores, davant de la meua insistència prop del secretari d'Estat perquè, malgrat tot, i malgrat això que em deia, doncs, la petició de la part catalana de convocatòria d'un plenari de la Comissió Mixta de Valoracions fos tingut en compte, ell em digué, efectivament, que creia que aquest plenari s'havia de reunir i, aleshores, a la part catalana vam decidir, per no estar pendents que no es concretin les dates i que el temps passi i vagin passant els dies i els mesos, que

és un tema del qual es queixava vostè i del qual em queixo jo, i del qual ens queixem tots, doncs, que, pels voltants de mitjans de març, és a dir, del 15 de març, com a data límit o abans, es convoqui –i aquí li contesto també una de les seves preguntes– el plenari de la Comissió Mixta de Valoracions. No una reunió de la part catalana amb el senyor Zabalza, sinó el plenari de la Comissió Mixta de Valoracions.

I també es va dir, i amb això també responc una altra pregunta, que si després d'aquesta data realment ni avança l'apropament de posicions que ens ha de portar a la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera, ni es convoqués aquest plenari de la Comissió Mixta de Valoracions, que respon a la via bilateral que havíem demanat en la penúltima reunió, que aleshores en el si de la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions i, fins i tot, per part d'aquelles forces polítiques que no havien votat afirmativament la Moció que el seu grup i el grup que dona suport al Govern vam votar conjuntament, i altres grups d'aquesta cambra també, doncs per part de totes les forces polítiques hi havia la intenció, dins del marc d'aquella moció, d'estudiar noves estratègies, noves vies, noves possibilitats, en definitiva, l'esperit present en la Moció aprovada al final de l'últim període de sessions.

I això és el que ha passat des de l'última interpellació. De totes maneres, senyor Colom, per a nosaltres, després de dir que el finançament és un tot i que, per tant, sense aquesta cessió del 15% no hi estaríem d'acord, després d'insistir que jo, en nom del Govern, hi he donat dues vegades –en la reunió del 20 de gener i en la reunió del plenari de la Comissió Mixta de Valoracions– el vot condicionat perquè precisament es fes aquesta interpretació que la variable de l'esforç fiscal, que és de l'1,82, equivalia a la cessió d'una participació del 15% en l'IRPF, jo volia dir que, de totes maneres, en el tema del finançament també han passat altres coses, de les quals no vull fer cap defensa, diguem, perquè es podria interpretar com a falsament triomfalista, i no ho és en absolut, perquè ja he dit que, per nosaltres, l'important és el canvi qualitatiu que representa que, de manera progressiva, el finançament de Catalunya depengui cada vegada menys de les transferències que rebem de l'Estat i, cada vegada més, dels impostos que paguen els ciutadans d'aquest país. I això fou una resolució –i l'acabo de citar quasi literalment– del debat de política general del mes de setembre, també en aquesta cambra.

Però, de totes maneres, sí que volia dir-li que en l'acord de finançament s'apliquen una sèrie de coses. En primer lloc, hi ha 23.000 milions més de recursos, que a més a més creixen segons uns criteris que em sembla que permeten un creixement millor perquè, a més a més, s'incorporen de finançament condicionat a finançament no condicionat unes partides tan importants com la compensació transitòria i les subvencions a la gratuïtat de l'ensenyament. Per tant, això simplement com a recordatori. I això s'aplica, s'està aplicant, i això forma part del nostre finançament del 93.

Recordo el tema de la normalització lingüística, que s'introdueix en el percentatge i que, per tant, va seguint en el

curs dels anys i ja no és motiu de discussió; recordo el finançament de la Policia Autònoma, basat en el criteri de la substitucions, que són 6.700 milions per als anys 91 i 92 i, per altra banda, aquí sí que no hi pot haver una quantitat que vagi creixent en funció d'uns criteris, perquè dependrà de les substitucions que es facin, però s'estableix el mètode per al finançament de la policia per als propers anys i passa a la Comissió Mixta de Valoracions. Aquests són fets que simplement cito.

En el tema de la sanitat, que és la causa principal dels nostres problemes financers i del nostre dèficit –ho recordo– i que representa un 34% del nostre pressupost, doncs, es va acordar l'abonament del 75% de la liquidació provisional en el mes de febrer de l'any següent i se'm va confirmar que en aquest mes de febrer, i abans que acabi el mes, se'ns pagarà aquest 75% de la desviació calculada en termes provisionals. I aquest és un tema que segurament no és cap tema brillant, però per a la nostra tresoreria té una importància molt gran. I després hi va haver tot el tema del sanejament de les factures de Sanitat no afluades, és a dir, del que vulgarment se'n diu «factures al calaix», que dins del crèdit extraordinari, o de l'emissió de deute públic –perdó– que va fer l'Estat per aquest tema, doncs, li pertocuen a la Generalitat 85.442 milions de pessetes, amb uns terminis que, de moment, es van complint.

En fi, tot això són una sèrie de fets que, evidentment, potser no són brillants –que no en voldria fer una defensa, perquè semblaria que ja em contento amb això–, però que sí que ho volia dir, perquè això també són coses... Responent a una pregunta: què ha passat durant aquest temps? Què ha passat des del 20 de gener? Bé, ha passat des del 20 de gener que s'han incomplert els terminis i el compromís polític de la corresponsabilitat fiscal i de la cessió de l'IRPF, però que també s'han aplicat tota una sèrie de coses que tenen el nostre vot condicionat, però que s'han anat aplicant i que, evidentment, han representat millores –no les qualifico–, millores per al finançament de la Generalitat de Catalunya.

Vostè ha fet unes preguntes. Què faran amb el PAC? Què faran amb les empreses que pateixen la crisi? Què faran amb el comerç –que també pateix la crisi–, amb el turisme, etcètera? L'equilibri territorial, l'acció social... Bé, tot això forma part d'un debat de política general; tot va lligat al finançament. Evidentment, tot va lligat als recursos. Què farem? En aquest moment jo, com a conseller d'Economia i Finances, només li puc dir una cosa: aplicar el pressupost. Vam debatre el pressupost que fixa la política quantificada per a l'any 93, si no hi ha un crèdit extraordinari, si no hi ha una modificació del pressupost que torni a venir a aquest Parlament, jo només li puc contestar com a conseller d'Economia i Finances que jo intentaré aplicar el pressupost. Amb un tema difícil: que es compleixin els ingressos, perquè nosaltres tenim ingressos importants que vénen dels tributs cedits i que van lligats a l'activitat econòmica, i una baixa de l'activitat econòmica repercuteix sobre els ingressos. I tot el que sigui menys ingressos dels previstos en el pressupost va directament a dèficit, com va a dèficit tot el que sigui més

despesa de la prevista en el pressupost. I nosaltres volem intentar controlar el dèficit perquè aquest és un tema, evidentment, molt important.

Però també volia dir-li que en el discurs polític no es pot confondre una cosa que em sembla que vostè ha barrejat, i que té un lligam, òbviament, en el seu discurs, com també ho va dir en el debat —que vaig tenir l'ocasió de seguir atentament— d'allò del *Volem saber*, aquell debat a Madrid, al qual vostè va anar i que li he comentat abans i que jo el vaig seguir molt atentament... Una cosa és el diner públic, que Catalunya necessita, i que és de justícia que tingui, i que és insuficient, i que és insuficient per a l'acció pública a Catalunya i per al desenvolupament de Catalunya, òbviament —i en això estic totalment d'acord amb vostè—, però una altra cosa és la marxa de l'economia catalana en el seu conjunt, que és molt més que el diner públic, per sort, i que representa els creixements, doncs, de la indústria, o de l'agricultura, o del comerç. En aquests moments estan patint una crisi important, com a tot Espanya, com a tot Europa, i que Catalunya en determinats sectors, precisament perquè és més sensible o té una economia més sofisticada, pot ser l'efecte més important. No dic que no.

Però precisament aquí —i convé recordar-ho— es planteja una dicotomia: al mateix temps que el País Basc ha tingut molts més recursos públics —molts més recursos públics, i en això estic d'acord amb vostè—, i no únicament pel mètode del concert, sinó pel «cupó» —o com es digui—, percentatge —«cupó» entre cometes; no crec que..., l'Escudé em corregirà—, el contingent, potser hauríem de dir. Però, en tot cas, s'entén bé com el «cupó», no? La gran negociació basca, a part de recollir els furs i recollir un precedent històric, la seva gran negociació va ser el «cupó» fixat per pagar els serveis que l'Estat presta al País Basc, perquè un concert amb un altre «cupó» podria sortir fatal. És a dir, això també ho hauríem de recordar.

Bé, però torno al raonament: han tingut molt més diner públic i, en canvi, han tingut a tots els rànquings de totes les institucions, siguin públiques, siguin de banca privada, una davallada importantíssima quant a economia del país i, en canvi, Catalunya ha tingut una pujada important quant a economia del país. Això no justifica en absolut que tinguem menys diner públic; el que volia era aclarir aquest tema, perquè són coses diferents, i que en el discurs en matèria financera o econòmica o de recursos molt sovint es barreja.

I, finalment, perquè veig que el senyor president o el secretari m'han encès el límit del temps...

El Sr. PRESIDENT: El rellotge, ha estat.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: El rellotge, senyor president, amb una mà que ha actuat...

El Sr. PRESIDENT: És automàtic.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: Noves tecnologies arriben al Parlament. (*Rialles.*)

Doncs, vostè em proposa... Ja fa temps, no? (*Pausa.*) Bé, perdó. Vostè em proposa que jo em retiri del Consell de Política Fiscal i Financera. A la millor no me n'haig de retirar perquè no es convoca, però com que un dia o altre es convo-

carà jo, personalment, la meua posició personal seria de no retirar-me. Això va a temperaments. Com a conseller d'Economia i Finances jo m'estimo més ser-hi perquè, home, estant allà present potser no ens n'acabem de sortir, però em temo que, si no hi som, pot ser pitjor. De totes maneres, aquesta és una decisió del Govern, és una decisió que em depassa.

Jo crec que tota acció que es consideri que, més enllà del que pugui representar en l'aspecte espectacle o impacte, pugui anar a favor de fer progressar les nostres tesis, en principi, no s'hi ha d'estar en desacord. És a dir, jo personalment sóc partidari d'estar a les institucions, de ser-hi present, d'estar present a les discussions, però si el Govern un dia considera que realment s'avança tan poc que val la pena agafar una altra posició, doncs, em remeto a la decisió del Govern i, evidentment, també, a la decisió de la part catalana i de les altres forces polítiques i d'una sèrie de forces polítiques que han donat suport a tota aquesta negociació i l'opinió de les quals, evidentment, s'hauria de tenir en compte. Per tant, jo li contesto d'aquesta manera: personalment jo li diria que no; el tema és del Govern i podem reflexionar en funció de l'evolució.

I el tema de la cimera. Bé, el tema de la cimera és també una posició del Govern i del president de la Generalitat —perquè vostè no sé si s'ha dirigit al president de la Generalitat. Jo, en el tema de la cimera, no hi estic amb desacord, personalment també; tampoc sé el que dirà el Govern, perquè no coneixia aquesta proposta que he conegut ara. En principi, tot el que sigui reforçar la unitat de les forces polítiques catalanes a mi em sembla absolutament important; no decisiu, com es nota, perquè hem anat molt units i, no obstant, no ha progressat, però em sembla enormement important i, per tant, si aquesta cimera pot reforçar aquesta imatge d'unitat, doncs, jo la veuria bé. Si, al contrari, aquesta cimera, per les declaracions que se'n puguin fer, perfectament legítimes, representés una imatge de posicions divergents entre les forces polítiques, jo no l'aconsellaria; no hi estaria d'acord, és a dir. Però crec que com que, en definitiva, la voluntat de totes les forces polítiques en un tema com el finançament és de reforçar la unitat de Catalunya, si és que és un instrument eficaç —jo crec que ho és—, doncs, hi estaria d'acord.

El que tinc dubte és de la lectura dels assistents, que vostè ja ha fet. Evidentment, tots els assistents són enormement importants, i polítics destacats, i càrrecs institucionals de primera magnitud, sabent que hi ha un tema pendent en el nostre país —de finançament dels ajuntaments— i que és un tema que ja s'ha vist que serà tema de debat durant els propers mesos i que, segurament, ens obligarà a anar en una línia determinada per salvar aquestes dificultats del finançament dels ajuntaments, i sabent que aquest matí mateix, o aquesta tarda, hi ha una interpellació que contestarà la consellera de Governació, em sembla que del seu Grup, sobre aquest tema, i que, bé, és un tema també d'una gran gravetat, jo amb un tema que tingués a veure amb el finançament de la Generalitat de Catalunya no hi barrejaria en

aquesta cimera –és una opinió personal– els representants dels ajuntaments i, en canvi, que sí que hi donaria una gran importància. I acabo de dir que aquest és un tema que, segurament, haurem d'estudiar també conjuntament i, sobretot, intentar ajudar a resoldre conjuntament.

Suposant, senyor president, que he contestat a totes les preguntes, doncs, en tot cas, per la rèplica contestaré els temes que hagi pogut oblidar.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Senyor Colom, per al tràmit de rèplica. A veure si procura cenyir-se al temps fixat reglamentàriament.

El Sr. COLOM: Gràcies. Jo espero que tingui una generositat...

El Sr. PRESIDENT: Ha vist que he tingut una generositat, però, vull dir, a veure si ara ho podem esmenar amb la rèplica.

El Sr. COLOM: Ho procuraré, però... Gràcies, senyor president. Senyores diputades, senyors diputats, senyor conseller, en primer lloc, deixi'm-li dir, com ja li he comunicat abans, que en principi no és pretensió del nostre Grup Parlamentari de fer una moció o de substanciar una moció subsegüent a aquesta interpellació perquè ja n'hi ha una, de moció aprovada per aquest Parlament, que és a la que ens remetem. I això ho fem amb la voluntat de màxim consens que em penso que en aquest tema ha de continuar havent-hi en el si d'aquesta cambra i en el si de les forces polítiques de Catalunya.

Constatem que això va avançant. Lentament, però va avançant –vull dir– i, fins i tot, que efectivament està fent impacte sobre l'opinió pública. Jo diria que no només potser això del 15%; em penso que això va fer un impacte en un moment determinat. Ara ja una part de l'opinió pública comença a preguntar-se per què no posem en marxa un procés de concert econòmic, una part de l'opinió pública. Per tant, també el concert econòmic està fent en aquests moments ja impacte en el si de la societat catalana, i penso que això és bo.

Quan jo li feia aquelles preguntes: què farà el seu govern en relació amb l'impacte de la PAC o en relació amb la indústria petita o mitjana, conseller, ja sap que sóc ben conscient que per a l'any 93 vostè té l'única responsabilitat d'aplicar correctament els pressupostos aprovats en aquesta cambra, i que, en tot cas, hi haurà problemes de si arriben tard o no recursos.

Però jo no em referia a això –ja ho sap–; jo em referia a què faran en els anys següents, perquè, és clar, no resoldrem el problema de la pagesia ni de la petita i mitjana empresa ni de l'equilibri territorial en un any, i ara ja ha arribat tard, ja hem fet salat per a aquesta qüestió. Tenim uns pressupostos molt limitats, que no responen des del nostre punt de vista a les exigències socials i econòmiques i de desenvolupament general de Catalunya per a 1993; aquest és la nostra diagnosi, la nostra anàlisi.

Però, bé, estem pensant en els propers anys, no?, i desgraciadament, què passarà i què faran vostès? Com no hi

hagi un canvi de sistema de finançament, deixi'm dir-li que *chi lo sa?, chi lo sa?* què passarà amb tots aquests sectors com no tinguin vostès –fins al 96, que tenen majoria absoluta– més recursos dels que en aquests moments tenim per tirar endavant el creixement del nostre país.

Li preciso que la unanimitat a la reunió del 15 de gener d'enguany de la part catalana també va tenir un vot condicionat, que era el vot d'Esquerra Republicana de Catalunya, que si no es reunia el plenari i no es desbloquejava el tema del 15% –ho recordarà perfectament– la part catalana començaria a estudiar i a aplicar la Moció aprovada pel Parlament. Aquest era el sentit del nostre vot condicionat, mantenint aquesta unanimitat.

A veure, amb el diàleg..., joestic d'acord que vostè no abandoni la via del diàleg i que no abandonem la via del diàleg. Jo vaig veure-ho ahir en alguns mitjans de comunicació i semblava que, en confrontació al que deia Esquerra Republicana, nosaltres estàvem parlant de trencar aquest diàleg amb l'Administració. No, no; no: continuar aquest diàleg, però amb un altre estil.

Potser ha arribat l'hora, honorable conseller, de fer un simbòlic cop de puny sobre la taula en aquesta qüestió, i dic «simbòlic». O sigui, segurament ha arribat l'hora de posar les coses més clares davant de Madrid i de buscar un front comú a Catalunya amb molts més recursos i molta més força, per intentar desbloquejar la situació actual del finançament. És això el que diem. I per això la proposta que vostè abandoni la reunió del Consejo..., que, escolti'm, jo no tinc cap interès que vostè abandoni la reunió del Consell de Política Fiscal i Financera, personalment, però, en tot cas, seria una mesura política: primer, de protesta per una situació inacceptable; segon, que marcara la nostra voluntat d'anar i de retornar a la bilateralitat, que és el mandat estatutari, no la multilateralitat, que no deixa de ser una conseqüència de la LOFCA. És per això que ho demànavem.

La resposta que li va dir el senyor Zabalza dilluns passat: «volen apropar posicions». Què vol dir això? Escolti, hi ha voluntat política? Nota vostè, sap –vostè que té nas polític, també; jo també en tinc, vostè també en té–, sap si hi ha voluntat política a Madrid en aquests moments per apropar posicions? Perquè del que es tracta és que hi hagi voluntat política o no, i jo tinc la sensació –m'ho indica el meu nas polític– que a hores d'ara a Madrid no hi ha voluntat política per apropar posicions, no hi ha voluntat política. No m'interessa una baralla amb el senyor Rodríguez Ibarra ni amb el senyor Chaves ni amb els presidents de les altres comunitats autònomes. Aquest és, des del meu punt de vista, conseller, l'error on hem anat a caure en raure dintre del Consell de Política Fiscal i Financera. El Govern espanyol queda per damunt de les comunitats autònomes, com un element *primus inter pares*, i ens fa barallar a les comunitats autònomes les unes amb les altres; que això no interessa a Catalunya, no interessa per res a Catalunya, perquè és un argument més per a la insolidaritat i el tòpic de la insolidaritat que hi ha en el conjunt de l'Estat espanyol. Per això nosaltres desconfiem i creiem que és un mal camí, i sempre hem

criticat la multilateralitat de les relacions dintre del Consell de Política Fiscal i Financera.

Jo celebro que li hagi dit el senyor Zabalza –miri, ho celebro i ho dic públicament davant la cambra–, que el senyor Zabalza li hagi dit que als voltants del 15 de març hi haurà reunió del plenari. És una bona notícia, si es compleix. Ja serà un segon ultimatum o un segon..., ja tornem a estar en un segon període; el primer acabava el 15 de gener, ara el segon acaba el 15 de març. Ja veig a venir que tot el 93 podrem estar igual. I no, no. El 94 les coses han d'haver canviat; suposo que convé amb mi que per al 94 les coses han d'haver canviat.

Aleshores, prenem nota, aquest Parlament de Catalunya pren nota que, abans del 15 o als voltants del 15, el senyor Solchaga ha autoritzat que el senyor Zabalza digui que hi haurà reunió del plenari de la Comissió Mixta Estat-Generalitat de Valoracions, i fins i tot, doncs bé, esperem que això pugui desbloquejar la situació. Però, si no, escolti'm, aquesta va la vençuda, proposo, proposem, si no –si fins al 15 de març res– la part catalana es reuneix immediatament –penso– i comença, d'acord amb la proposta que havíem fet nosaltres, a analitzar la Moció –vostè ho ha dit–, i jo celebro llavors, en aquest cas, que fins i tot els representants o el Grup Socialista en aquesta ocasió, en aquest cas variï la seva posició en aquesta cambra, que era de passar a estudiar la Moció aprovada pel Parlament de Catalunya, que inclou posar en marxa potser un nou sistema de finançament. Jo celebro que el Grup Socialista també vingui a aquestes posicions.

Per acabar, quant a la cimera institucional, també celebro, honorable conseller, que vostè la vegi bé. Sé que depèn del Govern, sé que depèn bàsicament del president de la Generalitat, i, per tant, en tot cas, ens remetem al que el president de la Generalitat decideixi fer. Però celebro que vostè no hi estigui en contra i que ho vegi bé, i li dic que, a més a més, penso que fóra important el perquè de la presència de l'alcalde de Barcelona i del president de la Federació de Municipis de Catalunya i del president de l'Associació Catalana de Municipis en aquesta cimera; el perquè de la presència del món municipal en aquesta cimera, màxima representativa.

Jo penso que per primera vegada hauria d'acabar, senyor conseller, la dissociació, el trencament entre la negociació per a un finançament de la Generalitat de Catalunya i per a un finançament dels ajuntaments de Catalunya. Fóra bo, ja que tots estem a la mateixa barca, ajuntaments i Generalitat de Catalunya que..., ja s'hauria d'haver fet abans això, entén Esquerra Republicana, però almenys ara fóra bo que penséssim en una idea global de finançament general de Catalunya, que inclogués Govern i municipis, i és per això que nosaltres incloïem en la proposta, doncs, voluntat de consens. Si no hi ha voluntat de consens, escolti, millor que no es faci aquesta cimera, però jo entenc que n'hi ha, de voluntat de consens, a Catalunya en aquests moments, i també n'hi ha d'haver dels municipis. Jo, m'agradaria que el seu Govern confiés una mica més en els municipis de Catalu-

nya, i em deixarà fer lleialment aquesta crítica: tinc la sensació que el Govern de Convergència i Unió, al llarg d'aquests últims anys, no ha confiat en els municipis de Catalunya. Si vostè anés a Madrid amb tota la força dels municipis de Catalunya, com a conseller d'Economia i Finances i amb tot el suport dels municipis de Catalunya en el tema del finançament, havent-nos posat prèviament d'acord de quina part pertoca de més als municipis, oi que convindrà amb mi que aniria amb molta més força a Madrid, que no pas anant-hi només com a conseller del Govern de Catalunya, a parlar del finançament de Catalunya? I aquesta seria, segurament, una de les novetats o aportacions: que aquesta voluntat de consens i de no posar-nos travetes unes institucions amb les altres institucions –això, desgraciadament, ha presidit les relacions els últims tretze anys a Catalunya– segurament representaria un canvi en profunditat i substancial.

El Sr. PRESIDENT: Acabi, senyor Colom.

El Sr. COLOM: Gràcies, president; sí, acabo. Doncs, per acabar, en relació amb el tema del..., la matisació que ha fet del tema del «cup» o del contingent –per dir-ho més precisament, si és aquesta exactament la paraula. Miri, és cert el que diu del País Basc, és cert el que diu del País Basc: que han tingut més diners públics al País Basc; emperò, han tingut una crisi econòmica important. A Catalunya, que la iniciativa privada, diguem-ne, ha funcionat i que hi ha hagut, en el terreny de la producció, entre els anys 85 i 91 sobretot, un cert creixement, un important creixement en algunes de les circumscripcions fins i tot, escolti, imagini's el que hauríem pogut fer si a més a més del creixement de l'economia, del capital privat, si a més a més del capital privat haguéssim tingut els beneficis extraordinaris, pel que fa al nostre sistema de finançament, que ens hauria donat un concert econòmic. Si en el País Basc, que han tingut problemes en la seva economia, sort n'han tingut sovint del diner públic per tirar endavant una certa estabilitat del seu país, imagini's a Catalunya què hauríem pogut fer. Per aquí hem d'anar, per imaginar-nos què podríem fer a Catalunya disposant finalment dels impostos i dels recursos que paguem els catalans que es quedin a Catalunya. Això és el que hem d'anar a aconseguir.

Per acabar, s'imposa, honorable conseller, crec, un cop de timó –i aquest és el sentit i la voluntat d'aquesta interpellació–, un cop de timó i dir prou a la resignació catalana, que tinc la sensació que ha marcat massa la política econòmica dels últims temps i la política en si dels últims anys. S'imposa una actitud de nervi de poder –de nervi de poder–, de confiança en les pròpies capacitats, de voler ser plenament responsables de la nostra economia, del nostres impostos i, sobretot, de la nostra solidaritat.

Gràcies, senyor president, senyor conseller, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colom. El senyor conseller d'Economia té la paraula.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: Bé, senyor president, senyores i senyors diputats, només unes quantes consideracions o aclariments sobre la segona inter-

venció de l'il·lustre diputat senyor Colom, per dir que, en primer lloc, haver llançat a nivell de tot l'Estat en el cor del debat polític i al més alt nivell d'aquest debat polític el tema de la corresponsabilitat fiscal, em sembla que és un tema important. I és un tema important i és un èxit de totes les forces polítiques catalanes, és a dir, és una idea-força que surt de Catalunya i que s'installa en el debat polític de l'Estat.

Això és un fet enormement important, i li diré que, mirat amb perspectiva històrica, és molt important que s'hagin incomplert els terminis, i per això ho denunciem i insistirem amb tenacitat perquè es compleixin, però amb perspectiva històrica és molt important que hi hagi aquest debat, i una idea acceptada per molts i que pot ser acceptable per tots, si ho fem bé, i que jo estic segur, estic segur que donarà resultats, estic segur que donarà resultats; el que no li puc dir és quan. Parlant amb molta sinceritat, si vostè em diu: «Fixi un ultimàtum de data o digui si serà d'aquí a tres mesos o d'aquí a sis mesos», jo no li puc contestar, molt sincerament i molt honradament, aquesta pregunta. Ara, sí que crec, des d'un punt de vista polític, que introduir aquesta idea-força que surt des de Catalunya –i Catalunya, en els temes de l'organització de l'Estat de les autonomies, n'ha aportat moltes; entre altres, els estatuts d'autonomia–, aquesta, després dels estatuts d'autonomia és la idea-força més important que surt de Catalunya en la culminació d'aquesta organització de l'Estat de les autonomies.

Per tant, jo estic segur que, quan una idea està ben fonamentada, està defensada amb unitat de les forces polítiques de Catalunya, lliga amb el que es fa en països que no van gaire malament, des d'un punt de vista organitzatiu i econòmic, com són Alemanya o com pot ser el Canadà, doncs, jo estic segur que aquesta idea triomfarà.

I per això tinc interès a seguir en aquesta línia, per això crec que hem de ser tenaços i per això no podem anar canviant de línia a cada moment, perquè traiem tota la força acumulada, sense resultats, eh?, estic d'acord amb vostè; no, si jo no estic aquí intentant defensar res. Sense resultats, però en tindrà, de resultats; n'estic segur. Estic segur que això portarà a un resultat, del 15% o altre, i potser més enllà fins i tot del 15%, però estic segur que és una bona línia argumental des de Catalunya.

Bé, que seguirem amb el diàleg és evident; ara, el diàleg, si et vas retirant dels llocs, com que per dialogar necessites algú, doncs, és clar, l'altre diu: «Com que t'has retirat, doncs, jo ja no dialogo», i aleshores parles sol, no?, i la gent que parla sola ja se sap quina mena de problemes pot arribar a tenir. (*Rialles.*)

Vostè em diu: «Home, canviï d'estil, canviï d'estil». Què és el que hem d'estudiar després del 15 de març: noves estratègies o potser canvi d'estil? Però, és clar, quan vostè em diu «canviï d'estil» em diu el cop de puny sobre la taula..., a vegades dones un cop de puny i et fas mal a la mà i ningú s'immuta. Vull dir, jo ho he dit diverses vegades... «S'ha de discutir aquest tema amb més energia.» Home, amb més energia..., què vol dir «amb més energia»? Aixecar més la veu o donar cops de puny sobre la taula? No, home, en polí-

tica, l'energia..., bé, està molt bé que es tingui, però més val a vegades moderar-la, i depèn de la correlació de forces, de l'oportunitat històrica, del moment, de si realment Catalunya fa sentir el seu pes, la seva veu... Vull dir, vull dir amb això, senyor Colom, que no és fàcil. «Això s'ha de defensar amb més energia.» Home, amb més energia..., escolta, jo, per altra banda, tampoc li explico, en les reunions del Consell de Política Fiscal i Financera, si alguna vegada he aixecat la veu més del compte o he donat el cop de puny sobre la taula, tampoc ho explico –seria entrar en detalls–, però, si he donat un cop de puny sobre la taula, tampoc he notat jo un canvi de posició dels altres, perquè la gent, en política, no s'immuta per aquests temes. (*Remor de veus.*) No, ho dic perquè molt sovint plantejem les coses amb una certa ingenuïtat i innocència, que és característica en la política catalana. Veig que el senyor Carod-Rovira fa gestos més contundents que el cop de... (*Rialles.*) Amb les dues mans, molt bé. Recullo el consell per a una propera vegada.

Bé, diu: considero bé que no es barallin vostès amb les altres autonomies. No, una de les coses –i estic d'acord amb vostè–..., jo crec que és important que sigui el Ministeri el que parli amb les altres autonomies i que assumeixi la seva responsabilitat, i per això em sembla que, si ho fan, això és important. I nosaltres, fixi's vostè que el conjunt de les forces polítiques catalanes –el conjunt– no ens hem barallat amb les altres autonomies; hem defensat la nostra posició. Algunes altres autonomies han intentat barallar-se amb nosaltres, però jo crec que la resposta, des de Catalunya, en el seu conjunt ha estat molt serena, i jo crec que hem de continuar en aquesta via. Nosaltres proposem el tema de la corresponsabilitat fiscal no contra ningú, en bé de tothom; perquè ens sembla que és un sistema més racional i de perfeccionament de l'Estat de les autonomies, que és l'Estat en el qual ens movem avui, dins del marc constitucional i estatutari, i ho proposem per a tothom i com a un bé per a tothom.

Bé, jo contestaré les al·lusions al diputat senyor Castells. El diputat senyor Castells –jo crec que és un fet important– va dir que en la Moció ells havien votat que sí, si no ho recordo malament –i si m'equivoco ja em corregiran des de l'escó–, va dir que havien votat que sí a la primera part, que és la de reclamar amb insistència el compliment del compromís polític del 15%, i que es van abstenir en la segona part, que és l'estudi de les diverses modalitats existents a l'Estat, l'estudi cap a la igualació entre les distintes modalitats que existeixen a l'Estat espanyol, sense excloure'n cap –em sembla que ho diu la Moció quasi literalment. No van votar abstenció, em sembla..., en contra, en contra.

El que va dir el senyor Castells a la reunió de la part catalana va ser que ells, malgrat aquests vots que es van produir en aquest Parlament, estaven disposats, si després del 15 de març no hi havia la reunió del plenari, doncs, a entrar a estudiar noves estratègies, noves possibilitats, etcètera. I, per tant, em sembla que això és enormement positiu perquè mantenim aquesta unitat que jo considero que ens és tan necessària.

I, finalment, per acabar, el Govern confia en els municipis de Catalunya; confia totalment en els municipis de Catalunya. Home, el Grup que dona suport al Govern —convé recordar-ho—, en solitari o en coalició, participa en el govern de sis-cents municipis de Catalunya. Per tant, és clar, encara que només sigui per motius estrictament polítics, de partit, hi confia, hi ha de confiar. I els municipis són importants tots, eh?; el nombre d'habitants té molta importància, però cada municipi és tan respectable com un altre —i això ho saben vostès, que també estan en municipis petits. *(Rialles.)* Per tant, en aquest aspecte, nosaltres hi confiem. Però una vegada més és una qüestió d'estratègia, de si és més eficaç o no; jo li he dit la meua opinió, i veurem si realment aquesta cimera..., quina és la nostra posició, la posició del Govern, en aquest cas —que jo no puc aquí avançar—, sobre qui convé que hi assisteixi, des del nostre punt de vista, i després es farà el que s'acordi d'una manera al més consensuada possible.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. *(El Sr. Castells demana per parlar.)* El senyor Castells, per què demana la paraula?

El Sr. CASTELLS: Bé, perquè he estat alludit en algunes ocasions, sí, pel senyor conseller, i voldria tenir l'ocasió d'expressar-me per mi mateix respecte a quina és la posició que vaig defensar...

El Sr. PRESIDENT: Bé, ha estat citat; per tant, li dono la paraula. Un minut. *(Remor de veus.)*

El Sr. CASTELLS: El meu Grup, en la Resolució del Parlament, efectivament, va votar a favor de la primera part de la Moció, en la qual es reclamava el compliment de l'acord del 15%, i va votar en contra de la segona part perquè entenia que, la segona part, el que deia no era allò que compartim —que és que hi pot haver una igualació de les quanties—, sinó una tendència a la igualació de modalitats, que és una qüestió que em sembla que en aquests moments no s'ha de plantejar. I creiem que és el que cal fer: el que cal fer és esgotar les possibilitats de negociació i tirar endavant amb aquestes possibilitats per obtenir el resultat del 15% de l'IRPF, en la mesura que aquest és l'acord que pensem que es va prendre en el Consell de Política Fiscal i Financera. I aquesta és la línia en la qual hem de continuar. Que aquesta línia s'esgotés? Doncs, ja veuríem aleshores què és el que hauríem de fer. Aquesta és la posició que vaig mantenir en la Comissió de Valoracions, perquè no està esgotada, ni molt menys, aquesta línia. Naturalment, en el cas que s'esgotés aquesta línia, caldria, aleshores, un cop constatat això, veure què cal fer. I naturalment caldria estudiar què cal fer d'acord amb les recomanacions d'aquest Parlament, és a dir, amb el conjunt de la Moció aprovada pel Parlament, que, la votem o no, ens vincula a tots.

Aquest va ser el meu plantejament a la Comissió de Valoracions i és el que avui voldria posar en relleu davant d'aquesta cambra.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Castells. Senyor conseller?

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: Senyor president, no per contestar al senyor Castells, sinó perquè m'he oblidat de fer un aclariment, en la intervenció del senyor Colom, i crec que l'haig de fer.

La data del 15 de març, la demana la part catalana de la Comissió Mixta de Valoracions; no hi ha compromís de Madrid en aquest tema. Com que vostè ha dit que hi ha un compromís del senyor Zabalza... No, el compromís del senyor Zabalza és de convocar el plenari. I quan jo en vaig informar la part catalana, va ser la part catalana que va dir «hem de fixar una data», i, per tant, aquest 15 de març és una petició nostra, eh? No, és un aclariment.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor conseller. *(El Sr. Colom demana per parlar.)* El senyor Colom per què demana la paraula?

El Sr. COLOM: Sí, si em permet..., res, mig minut, estrictament per precisar una qüestió a l'entorn d'aquest tema, ja que hi ha hagut, sembla ser, un malentès.

El Sr. PRESIDENT: Que sigui un mig minut objectiu..., els d'Esquerra Republicana de Catalunya tenen un temps més dilatat. *(Rialles.)*

El Sr. COLOM: Gràcies, president. Queda clar que és la part catalana la que ha fixat la data del 15 de març, però abans jo li havia demanat, honorable conseller, què havia dit el senyor Zabalza i quin compromís havia adquirit. És això el que havia demanat.

Gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Colom. Senyor conseller?

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: El senyor Zabalza va adquirir el compromís de convocatòria del plenari de la Comissió Mixta de Valoracions, i la data, per no allargar massa el tema, l'hem fixat nosaltres, l'hem demanat nosaltres.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política regional europea

Passem al novè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació sobre la política regional europea, que formularà el diputat senyor Pérez-Moreno, del Grup de Convergència i Unió. Té la paraula.

El Sr. PÉREZ-MORENO: Molt honorable president, senyores i senyors diputats, honorable conseller..., honorable conseller, fa pocs mesos vàrem tenir en aquest Parlament un debat monogràfic per analitzar i tractar sobre el Tractat de Maastricht —més concretament, sobre el Tractat d'Unió Europea. Tots els grups parlamentaris vàrem poder manifestar i expressar la nostra opinió al respecte, sobre el contingut del mateix Tractat, i, al meu entendre, fonamentalment vàrem posar l'accent en dos temes: un era el tema, pel que feia referència a Catalunya, el tema dels fons europeus, concretament els fons estructurals, per tal d'intentar corregir les diferències existents entre diferents regions i per tal, també,

de fer possible que l'any 97 –o, si més no, l'any 99– puguem anar a la segona fase –o a la tercera fase, en aquest cas– de la unió econòmica i monetària. I un altre tema que varem parlar va ser el del Comitè de les Regions, al qual després faré referència.

El Tractat de Maastricht –o, més concretament, la seva ratificació pels diferents estats– està travessant per diferents vicissituds i tenint alguns entrebancs, com tots sabem. La darrera cimera comunitària, celebrada a Edimburg, va intentar donar satisfacció a diferents països que, d'alguna manera, plantejaven problemes al Tractat, i va... no exactament fer una Europa «a la carta», però –si em permet, senyor conseller, la digressió– jo diria que va fer un menú amb algun plat de règim. En aquest sentit, el Govern espanyol va intentar tirar una mica cap al que a ell l'interessava, que era el tema del Fons de cohesió, i sembla que d'alguna manera se'n van sortir. El que passa és que el problema dels fons estructurals i del Fons de cohesió està en la seva aplicació, i això és el que ens preocupa: com aquests fons s'apliquen, com això pot, d'alguna manera, repercutir en el nostre país, com pot repercutir a Catalunya. I també voldríem saber, senyor conseller, què fa el Govern de la Generalitat, quin és el seu capteniment en aquest tema, per tal que Catalunya no sigui menystinguda, ja que no oblidem que Catalunya està dins..., algunes regions o algunes parts del territori català estan dins d'alguns dels objectius, com, per exemple, l'objectiu 2 i l'objectiu 5 b), si no ho recordo malament, i d'alguna manera pot estar..., pot haver-hi una repercussió positiva o negativa, segons l'aplicació que es faci, per part del Govern espanyol, de la part que correspon a l'Estat espanyol dels fons estructurals i del Fons de cohesió.

D'altra banda, ens felicitàvem que el Tractat de Maastricht contemplava per primera vegada un paper específic de les regions, creant un comitè de regions, i dèiem també –ho recordarà– que ens preocupava, després, també, el que es deia en el mateix Tractat, que en aquest Comitè de Regions, malgrat el seu nom, estarien també representants els ens locals. I dèiem que nosaltres estàvem..., i subscribíem la valoració que feia l'Assemblea de Regions d'Europa, quan deia que entenia que en aquest Comitè de Regions havien d'estar representades únicament les regions, i que quan parlava dels ens locals ho feia, precisament, amb referència a aquells països que no tenien una estructuració pròpiament regional, i que, per tant, calia entendre que es referia als ens locals, no necessàriament als municipis, sinó als ens locals de nivell immediatament inferior a l'Estat central.

És per això, senyor conseller, que voldríem saber –li ho demanem– quins són els propòsits de capteniment del Govern de la Generalitat en el tema de política regional europea i, més concretament, en el tema dels fons estructurals i del Fons de cohesió i en el tema del Comitè de Regions.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Pérez-Moreno. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Alavedra.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: Senyor president, senyores i senyors diputats, bé, com ens deia l'illustre diputat senyor Pérez-Moreno, el mes d'octubre –concretament, el 6, el 7 i el 8, si no ho recordo malament– hi hagué en aquest Parlament un debat sobre els acords de Maastricht i aquests temes van ser més o menys tractats, però em sembla que és oportú que d'un tema tan important com la política regional europea, un tema important però incipient, doncs, en fem un seguiment seguit –perdonin la redundància– en aquest Parlament.

Bé, per reduir les diferències entre les distintes regions europees, hi han, efectivament, alguns instruments importants, que són bàsicament els fons estructurals –el Fons social europeu, el Fons europeu d'orientació i garantia agrària, i el FEDER, sobretot– i després hi ha el nou Fons de cohesió, que es va desbloquejar a la cimera d'Edimburg, i que ha de subvencionar projectes de medi ambient i infraestructures del transport –això, cal recordar-ho.

El Govern espanyol ha defensat molt aquest Fons de cohesió i ha dit, d'entrada, que la Generalitat de Catalunya –i vostè em demanava quin n'és el capteniment– s'ha dirigit al ministre Solchaga dient que Catalunya, evidentment, vol participar en aquest Fons de cohesió, que no ha de ser únicament un fons de reequilibrament territorial, perquè, en tot cas, és el reequilibrament territorial a través de les infraestructures de transport, i és evident que les infraestructures de transport que comuniquen les regions espanyoles, per dir-ho d'alguna manera, amb les altres regions de la Comunitat Econòmica Europea, doncs, passen molt sovint pel territori de Catalunya. I, després, l'altre objectiu del Fons de cohesió és el medi ambient, on una zona industrial com Catalunya, doncs, realment té molt a veure amb la política de medi ambient. Per tant, d'entrada, resposta a aquest tema del Fons de cohesió: sí, Catalunya hi vol participar.

Catalunya no està en l'objectiu 1, i, per tant, no té els fons importantíssims del FEDER, que és la part més important dels fons estructurals, que van, sobretot, a les regions menys desenvolupades de l'Estat espanyol, les que estan per sota del 75% de la mitjana regional europea. Però, en canvi, sí que està en l'objectiu 2 –regions amb problemes industrials– i, com vostè també recordava, en l'objectiu 5 b) –regions agrícoles. I en aquest aspecte, nosaltres, la Generalitat de Catalunya porta una negociació constant a Brussel·les i amb l'Estat espanyol per participar activament en aquests dos fons estructurals i, després, per ampliar les seves zones.

Les zones, efectivament, assistides de l'objectiu 2 són la província de Barcelona, amb l'excepció d'alguns barris de la capital, i les comarques del Baix Empordà, el Ripollès, la Selva, Baix Camp, Baix Penedès, Ribera d'Ebre i Tarragonès. És evident que aquestes comarques s'han d'ampliar i nosaltres portem aquesta acció per ampliar aquest objectiu 2.

I les de l'objectiu 5.b) són les comarques de la Garrotxa, la Cerdanya, els Pallars, l'Alta Ribagorça, Vall d'Aran, Alt Urgell, Terra Alta, parts de les comarques de les Garrigues, el Segrià, la Conca de Barberà, el Priorat i alguns municipis

aïllats. En total, 172 municipis i només 155.000 habitants, però això és el que representen les zones de l'objectiu 5.b). És evident que això també s'hauria d'intensificar, les dotacions en aquest objectiu i l'amplificació del territori.

L'altre tema que vostè plantejava era el tema del Comitè de les Regions. El Comitè de les Regions que preveuen els tractats de Maastricht, doncs, és un fet qualitatiu important encara que políticament s'hi pot treure pes per part d'alguns. Diguem que és insuficient, i en realitat tots hauríem volgut molt més. Però les regions no figuren en el Tractat de Roma, no figura cap referència al fet regional al Tractat de Roma i, per tant, per això dic que qualitativament és important que s'incorpori en els tractats de Maastricht. S'hi incorpora i és important tant pel que fa a la legitimitat democràtica com un reconeixement a tot Europa del fet regional, com al principi de subsidiarietat, que neix a petició del canceller Kohl, precisament per defensar les posicions dels *länder* alemanys respecte a l'estat federal i que després s'interpreta de distintes maneres. S'interpreta des d'una òptica més municipalista o s'interpreta per part de Gran Bretanya dient: «Els estats hem de fer tot allò que podem fer i no la Comissió de Brusselles.» És a dir que després n'hi ha hagut bastants interpretacions, però hauríem de recordar que el qui planteja aquest tema, que és el canceller Kohl, ho fa defensant, en definitiva, el fet regional, i això és enormement important.

El Comitè de les Regions es configura com un òrgan consultiu que ha de compartir una estructura organitzativa comuna amb la del Comitè Econòmic i Social i que comparteix la representació amb representants de les entitats locals. Nosaltres creiem que d'aquí al 96, quan hi ha d'haver una revisió dels tractats de Maastricht, s'hauria de separar, evidentment, del Comitè Econòmic i Social, i no hi haurà problema, i creiem que hi hauria d'haver dues entitats separades: una per a les regions i l'altra per als municipis.

Hi ha un altre fet important en la política regional, que és que l'article 146 del Tractat preveu o es pot interpretar que preveu que els governs regionals poden representar en certs casos l'Estat membre en el si del Consell de les Comunitats Europees. Vostè sap que el president el Pujol és el president de l'ARE, que una de les seves posicions, expressada l'altre dia precisament a Madrid, on va anar a exposar la seva política sobre l'ARE invitat pel president de la Comunitat de Madrid, el president Leguina, doncs, va exposar que algunes vegades se li havia proposat de fer com un club de regions més fortes en el sentit de regions que tenen molta més identitat cultural i «nacional» —entre cometes— o molt més poder econòmic, que aquesta oferta havia sortit de Baviera i de Flandes, i que el president Pujol va dir que nosaltres havíem escollit la idea de l'ARE, on hi ha regions molt diverses, algunes que es consideren una nació, com és el cas de Catalunya o que són una nació i altres que són simplement una associació de municipis, perquè creiem que el fet regional només serà fort si avança a tot Europa i només serà reconegut per la Comissió i per les institucions europees si,

realment, representa el conjunt de l'organització territorial dels distints estats membres.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Vol fer rèplica el senyor diputat? (*Pausa.*) Té la paraula el senyor Pérez-Moreno.

El Sr. PÉREZ-MORENO: Gràcies, senyor president. Bé, honorable conseller, en el que fa referència al tema dels fons estructurals i del mateix Fons de cohesió, la seva resposta ha estat plenament satisfactòria. El resultat, lògicament, entenem que no només depèn de la seva gestió, que albirem positiva i constant, sinó que també depèn sobretot de l'actitud, del comportament per part del Govern central, i en aquest sentit esperem que sigui conforme als interessos de Catalunya. El que passa és que en aquest cas ja el que cal fer és esperar i veure com es desenvolupa aquesta actitud i aquesta aplicació dels fons.

Però, en el que fa referència al Comitè de les Regions, aquí sí que jo voldria insistir en el tema que, certament, nosaltres varem compartir en el debat sobre Maastricht el seu plantejament —que, per cert, avui no ho he sentit i m'agradaria, després, en tot cas, en la seva resposta a la rèplica sentir-ho— en el sentit que vostè ha fet una oferta de dir: «Ja que no podem fer al Comitè de les Regions allò que nosaltres creiem que s'ha de fer, que és que hi hagi una representació única i exclusiva de les regions, tenint en compte que l'article 198 del Tractat estableix vint-i-un membres per a l'Estat espanyol i en consideració que hi han disset comunitats autònomes, nosaltres proposàvem» —deia vostè, honorable conseller— «que cada comunitat autònoma estigui representada, i això vol dir, això significa que hi ha disset membres per a les comunitats autònomes i la resta fins a vint-i-un hi hauria una representació dels ens locals.» M'agradaria sentir-ho.

En tot cas, tot i dient que nosaltres, jo particularment i tot el Grup Parlamentari de Convergència i Unió —hi insistim— ens agradaria més en la línia del que va aprovar al seu dia, tant el 15 de desembre del 92 el *bureau* de l'Assemblea de Regions d'Europa quan feia un projecte de reglament intern del Comitè de Regions com també el dia 22 de gener en l'assemblea plenària, l'assemblea general de la mateixa Assemblea de Regions d'Europa, en el sentit —deia abans— que hi hagués una clara i única representació, en el Comitè de les Regions, de les regions, que en tot cas, en la línia que vostè apuntava de dir: «Quan hi hagi la revisió del Tractat l'any 96 podem anar a la constitució d'un altre comitè que sigui un comitè específic dels ens locals», però que en tant que no hi hagi aquesta clara diferència puguem fer el que vostè deia, de dir: disset comunitats autònomes, disset membres, els quatre restants per als ens locals.

En tot cas, senyor conseller, nosaltres seguirem amatents a aquest tema, perquè és un tema que considerem de vital importància. Nosaltres considerem que l'aplicació del principi de subsidiarietat és allò que permet una millor administració i una major eficàcia amb la gestió dels recursos, que acostar l'Administració als ciutadans és quelcom de positiu,

és en definitiva acostar la democràcia als ciutadans, és en definitiva ajudar a fer un país molt millor i un país, en definitiva, molt més just.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Pérez-Moreno. L'honorable conseller té la paraula.

El Sr. CONSELLER D'ECONOMIA I FINANCES: Senyor president, senyores i senyors diputats, efectivament, el diputat senyor Pérez-Moreno ha recordat una cosa que jo vaig dir en el debat de política sobre els acords de Maastricht i cosa en la qual em ratifico avui.

Efectivament, el Comitè de les Regions té la representació de les regions i de les entitats locals, tal com està previst en els acords de Maastricht. Nosaltres hem defensat sempre un comitè per a les regions i un comitè per a les entitats locals, i creiem que aquesta diferenciació interessa uns i altres i que això es podrà fer el 1996 en el moment de la revisió de determinats aspectes dels tractats. Mentrestant ens trobem amb un Comitè de les Regions i de les entitats locals de vint-i-un membres, i aleshores, com es fa per designar aquests vint-i-un membres membres? Vint-i-un membres permet la representació de les disset comunitats autònomes, i és molt difícil que una comunitat autònoma, amb el seu parlament, elegida per sufragi universal, etcètera, i amb la seva representació, doncs, designi una altra comunitat autònoma per a la seva representació. També és difícil per als ajuntaments —també és difícil per als ajuntaments. El que passa és que els ajuntaments a l'Estat espanyol són prop de nou mil i, evidentment, vint-i-un, suposant que tots fossin ajuntaments, tampoc els resol el problema. Una representació paritària tampoc ho resol i, en canvi, una representació designada a través de les federacions o associacions de municipis dóna peu a una representació municipal, i precisament perquè estan federats o associats es poden sentir representats pels municipis determinats que representin.

Per tant, nosaltres, des del Govern de la Generalitat —i aquest és un tema que se n'ha parlat diverses vegades amb l'Administració central i en determinats moments semblava que hi podia haver un acord sobre aquesta base—, nosaltres, efectivament, la nostra posició seria la representació de totes les comunitats autònomes, és a dir, disset, i quatre representants de les entitats locals designats per les federacions o associacions de municipis que hi ha a l'Estat espanyol.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la reestructuració del sector cooperatiu agrari a Catalunya

Passem al desè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació sobre la reestructuració del sector cooperatiu agrari a Catalunya, que formularà el diputat senyor Ramon Vilalta. Té la paraula.

El Sr. VILALTA I OLIVA: Molt honorable senyor president, senyores diputades, senyors diputats, honorable conseller, aquesta interpel·lació, de fet, ja fou presentada el passat mes d'octubre, però per diverses raons i circumstàncies s'ha ajornat fins al moment present, presentada formalment en el nou període de sessions, perquè ens sembla que el motiu que la justifica és prou evident i prou important. Tan important que el mateix Grup de Convergència i Unió formulava avui en aquesta mateixa sessió un conjunt de preguntes relatives al tema.

El motiu és, lògicament, conèixer la situació del compliment d'un mandat que aquest Parlament va atorgar al Govern de la Generalitat, al Consell Executiu en el passat Ple en què va haver-hi el debat general de política agrària, en el mes de maig. En els punts 2 i 3 d'aquelles resolucions s'instava el Consell Executiu a presentar abans de tres mesos un pla articulat per a la reestructuració del sector cooperatiu, agrari de Catalunya.

Lògicament, es formulava aquest mandat després de constatar —jo diria, en una amplíssima coincidència de criteris— un diagnòstic de situació, de la situació de la pagesia de Catalunya, en aquest moment força preocupant, força greu. Per raons i causes diverses, aquí ja hi havien matisos, i que en qualsevol cas en el marc d'aquesta crisi del sector agrari la situació de les cooperatives agrícoles era especialment difícil. Des del nostre punt de vista, la crisi de les cooperatives agrícoles de Catalunya no és una crisi derivada de la conjuntura, és a dir, de l'entrada del nostre país a la Comunitat Europea, no és aquesta la causa immediata i estricta, sinó que la causa de la crisi del sector cooperatiu, des del nostre punt de vista, des del punt de vista del meu partit, té un caràcter estructural més ampli.

Efectivament, malgrat la crisi general del sector agrari, a Catalunya hi han cooperatives eficients que ocupen posicions capdavanteres en el rànquing d'indústries agroalimentàries del país i cooperatives que no són tan eficients. En el nostre país les seccions de crèdit de les cooperatives o, si es vol en un sentit més ampli, la possibilitat d'un banc cooperatiu, com en altres països, no ha estat possible, no ara sinó en el curs del temps, i en aquests temps passats ens hem deixat perdre a Catalunya la Caixa Rural de Catalunya, precisament. Jo crec que són circumstàncies que deriven d'una estructura que té la seva pròpia història, que fa que en el moment present, igual que altres empreses estan sotmeses a una situació de crisi, també n'estiguin les cooperatives agrícoles.

Des del nostre punt de vista, les circumstàncies que caracteritzen aquesta crisi del món cooperatiu agrari de Catalunya són essencialment quatre. Hi ha una excessiva fragmentació en el sector. La mateixa documentació entregada pel Departament d'Agricultura constata un llistat de 800 cooperatives a Catalunya, més que el doble d'aquells països que ens serveixen de models europeus de referència: 167 cooperatives en el sector de l'oli, 41 en el sector de la ramaderia, 155 en la del vi, 9 en la de l'arròs, 84 en el sector dels cereals, 6 en flors i plantes, 93 en fruita dolça, 104 en

fruits secs, 37 en horta, 12 en llet, 126 en pinso, ubicades bàsicament en els territoris de Lleida i Tarragona. Primera circumstància que caracteritza, des del nostre punt de vista, la situació de les cooperatives de Catalunya, aquesta, una excessiva fragmentació. En segon lloc, una escassa especialització d'aquestes cooperatives existents; es dediquen a massa coses a la vegada i amb poca especialització entre elles. En tercer lloc, una debilitat financera de caràcter crònic; parlava fa un moment de les seccions de crèdit i de la manca d'un banc cooperatiu que les apuntali, i aquesta és una mancança gravíssima que obliga a resoldre els seus problemes amb la banca privada; i quarta característica, una manca de formació empresarial suficient per a la gestió, que les situa en clar desavantatge respecte a altres cooperatives europees i altres empreses.

Jo crec que en aquest dibuix hi ha una àmplia coincidència en el diagnòstic que es feia en aquell debat de política agrària i també en les conclusions dels estudis que després, en el període de l'estiu, vostès mateixos, des de la Conselleria d'Agricultura, han impulsat en una sèrie de reunions el mes de juliol.

Diria, per altra part, que no és res nou. Són les mateixes conclusions a les quals ja havien arribat molts altres estudis precedents; jo allà a Ascó tinc, per exemple, un estudi editat fins i tot per l'Institut Català de Crèdit Agrari, del senyor Oriol Amat, en què analitza amb detall la situació i les perspectives de les cooperatives agràries de Catalunya. I aquest estudi està publicat l'any 91, era una tesi doctoral que coincidia també amb altres estudis precedents. Per tant, en qualsevol cas, jo diria que hi ha una àmplia coincidència i, si de cas, el que estem fent és perdre un temps preciós. Per què? Doncs perquè jo penso que hi ha poca cosa a descobrir respecte a allò que caldria fer. Què caldria fer? Jo penso que hauríem de buscar els models, efectivament, en els països europeus que ens serveixin, per la seva naturalesa, per la naturalesa de la seva propietat i estructura agrària i per les seves característiques, de models referents suficients, en els mateixos debats d'aquest estiu s'ha situat la perspectiva de Dinamarca i d'Holanda, d'acord, són models referents que ens serveixen, i caldria fixar-se en els models que hi ha a casa nostra mateix, de cooperatives que en el curs del temps han actuat com a cooperatives, com a empreses, en definitiva, realment eficients.

Des del nostre punt de vista, el que caldria fer és estimular la integració vertical i horitzontal de les cooperatives, impulsar-ne l'especialització a les seves funcions, sanejar-les financerament, millorar la seva capacitat empresarial i animar-les a participar, cada vegada més, en els processos de transformació i comercialització dels productes agraris.

Aquí, a Catalunya, les nostres cooperatives controlen un 25% de la producció agrària i deuen comercialitzar —jo crec que no diríem cap error— un 25% de la producció agrària que controlen. A Dinamarca, per exemple, que era un dels models de referència que situàvem, les cooperatives controlen un 90% de la producció agrària i comercialitzen un 90%

d'aquesta producció agrària que controlen. I jo crec que aquí està fixat, per tant, el marc de referència.

Aquest estiu, en aquests estudis o en aquestes reunions que s'han realitzat, s'ha anat recollint documentació i criteris procedents del sector, procedents d'experts i tècnics en la matèria, i s'ha arribat a una sèrie de conclusions que han permès integrar un pla traduït en dos decrets —ens ha dit el conseller aquest matí, ja no projectes de decret, sinó decrets— que en aquest moment esperen el vist-i-plau de Brussel·les. En aquesta mateixa sessió, en aquest període d'estiu, s'assenyalava que el Pla ha de permetre la transformació del sector cooperatiu agrari actual en un sistema cooperatiu més estructurat, que permeti consolidar i millorar les produccions de les explotacions agràries, la seva transformació i la comercialització, amb plena capacitat de competència en les condicions actuals de mercat.

Deia que les cooperatives han de ser instruments d'organització econòmica que utilitzant els criteris d'eficiència i de gestió empresarial han de possibilitar l'increment del nivell de venda dels seus associats, potenciar la seva activitat productiva, la qual permetrà, a la vegada, mantenir l'equilibri territorial, i afegia: «El Pla de reestructuració ha d'atendre preferentment les cooperatives en funció de la seva situació de viabilitat social, tècnica, econòmica, financera i comercial, atenent criteris empresarials, perquè el resultat sigui realment reeixit.»

Bé, les qüestions que nosaltres ens plantejem en aquest moment és si el contingut dels decrets que vostès han aprovat i que són coneguts en la mesura que foren entregats als grups parlamentaris la tardor passada, compleix aquests requisits, i en qualsevol cas, quin seria el model desitjable pel qual vostès aposten. No és el mateix unes poques cooperatives amb moltes delegacions locals que moltes cooperatives integrades horitzontalment o verticalment; el dibuix no és el mateix i el resultat tampoc.

N'han de quedar excloses les cooperatives que es regulen per la Llei estatal? Algunes de les principals cooperatives agràries de Catalunya es regulen per la Llei estatal; el text del Decret que nosaltres tenim les exclou. Han de ser excloses aquestes que s'han mostrat, precisament, com les més eficients? L'establiment d'aquest criteri de viabilitat, com casa amb les actuacions puntuals? Aquest matí se'n tractava en les preguntes que li han formulat els seus companys de Convergència i Unió. Aquest criteri senyer de viabilitat, com casa amb les actuacions puntuals que vostès estan fent, precisament en suport de les cooperatives que estan en crisi i que, en bona lògica, haurien sigut cooperatives que no han estat capaces de resoldre aquesta qüestió prèvia, primera i substancial de la seva pròpia viabilitat? Com lliga això? I, finalment, vostès creuen que amb el pressupost que habiliten i amb les línies que obre amb aquest Decret resollem la qüestió? Vostès creuen que el programa per promocionar la integració de cooperatives horitzontal o vertical rau a subvencionar-los el 60% dels costos escripturals i registrals de constitució de la integració? Que és la primera de les línies que vostès obren amb aquest decret.

Nosaltres tenim seriosos dubtes i, per tant, ens agradaria conèixer, senyor conseller –acabo ja, senyor president–, això, precisament. Quin és el model desitjable per a Catalunya? Quin és el model al qual vostès apunten com a conseqüència d'aquests decrets que en aquest moment produeixen, si reeixim en allò que els decrets proposen? Com casem aquesta prioritat de salvar el criteri de viabilitat amb esmerçar recursos importantíssims –500 milions, ens ha dit aquest matí– en ajudes a cooperatives puntuals que no han resolt precisament –i per això estan en crisi– la seva pròpia viabilitat? Li agrairé molt, senyor conseller, que entrem en el debat de la forma més oberta i en les rèpliques ja afegiríem nous arguments.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vilalta. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Marimon.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA: Sí, senyor president. Senyor diputat, bé, en principi la seva exposició és una exposició que en aquest moment m'atreiria a dir que és molt comuna. És una exposició, doncs, en què en principi hi estem tots d'acord; el món cooperatiu o una part d'aquest món cooperatiu té en aquest moment, doncs, un seguit de problemes. Vostè ha dit que no eren deguts a la conjuntura actual. Jo crec que sí. Evidentment, n'hi ha que s'arrossegueu de molt més antic, però sí que el fet que els preus agraris vagin a la baixa ha fet que algunes d'aquestes cooperatives agreugessin molt la seva situació.

Jo, entrant una mica... Com que l'exposició ha estat molt llarga, però en principi amb l'exposició hi estic d'acord, voldria fer-li algunes puntualitzacions. No són 800 cooperatives, probablement, la llista que a vostè li surt és perquè es diu les cooperatives que es dediquen a cada àmbit, però algunes són superposades. En realitat, a Catalunya, en aquest moment, tenim una llista de 570 cooperatives, de les quals unes 400 estan en plena operativitat; les altres, doncs, hi ha algunes cooperatives que tenen unes funcions molt reduïdes. De totes maneres, el nombre de cooperatives és molt elevat.

Quant a la comercialització, no és el 25% que comercialitzen les cooperatives, sinó que, segons la mateixa Federació de Cooperatives de Catalunya, s'atansa al 70% el tema de producció a les cooperatives. El tema de comercialització –aquí sí que li dono la raó– és baixíssim; d'aquest 70% només comercialitzen el 15%. Vol dir que sobre tot el producte agrari, doncs, deuen estar comercialitzant les cooperatives pel cap llarg, doncs, un 8 o un 9, que és, evidentment, molt petit, i és una de les mancances que hem de solucionar.

Quan vostè em parla per quin model apostem, al Departament pensem que s'ha d'anar cap a un model de concentració de cooperatives, cap a un model, en certa manera, vertical. Hi ha excessives cooperatives i en aquest moment jo li podria posar molts exemples; aquest matí ja n'he citat algun, doncs. Jo l'altre dia vaig estar visitant la comarca del Montsià; hi ha deu cooperatives, totes elles amb almàssera,

totes que fan oli, algunes més tecnificades que altres, però que, evidentment, de la primera a l'última necessiten una remodelació de tota la seva estructura de funcionament. Vol dir que necessiten des d'una modernització de la maquinària fins a una reestructuració dels seus sistemes de venda. Sembla lògic i, a més, provat que amb una sola cooperativa al Montsià n'hi hauria prou. Podríem posar l'exemple de les Garrigues, podríem posar l'exemple de les cooperatives fruiteres de Lleida, podríem posar l'exemple de totes les cooperatives de vi de Catalunya.

Per sort, en aquest moment, aquesta posició que es defensa des del Govern i des de la nostra opció política i probablement compartit per altres accions polítiques és un moment que el pagès el comença a acceptar. Jo sempre dic que el problema del món agrari català ha estat molt l'individualisme; no sols a nivell cooperatiu, sinó que ja comença per la persona. Vull dir, la gent ha estat un model agrari on la persona ha fet valer la seva capacitat de treball i d'iniciativa, però que rarament ha comptat amb el suport dels veïns o del mateix sector; no hi ha comptat ni l'ha buscat ni ha intentat crear-lo. En aquest moment això està canviant, per això mateix jo crec que aconseguirem –i estic sincerament il·lusionat en aquest sentit– que a través d'una situació de crisi, perquè és cert que hi és, arribar a un model cooperatiu molt més eficient i molt més funcional.

En aquest moment al Departament ja li han arribat deu o dotze propostes en aquest sentit, algunes d'elles força interessants, i algunes que no han arribat estem intentant nosaltres, altres, fomentar-se perquè es donin. Per tant, el model que nosaltres creuríem és un model d'agrupar cooperatives en funció del seu producte i en funció de la seva territorialitat i crear cooperatives més grans. No crear moltes petites cooperatives; cooperatives de segon grau en alguns casos les veiem positives, en uns altres casos nosaltres creiem que l'únic que fan és recarregar l'estructura. En aquest moment, doncs, a Lleida hi ha una iniciativa que crec que com a primer pas és lloable, d'una cooperativa de segon grau per a la fruita, però amb sinceritat i si m'ho pregunten a mi, 31 cooperatives amb 31 gerents, 31 *staffs* comercials, 31 etcètera a tot, no és viable avui. Una cooperativa de segon grau aconseguirà, evidentment, agrupar aquesta producció, però el que no aconseguirà en absolut és reduir cap mena de cost. Nosaltres no hi apostem, el que passa és que en determinats moments entenem que canviar la mentalitat de la pagesia i la mentalitat de les juntes d'aquestes cooperatives no es pot fer per decret ni per allò que se'n diu «per un cop de ploma» i que per això mateix hi hem de donar un cert temps. Per tant, el nostre pla referent a les cooperatives és crear cooperatives més grans que agrupin les cooperatives petites, no com a cooperatives de segon grau, sinó integrades.

Quant a si els diners són suficients, aquest és un debat que es porta molt i que jo aquest matí he intentat explicar, també. Mireu, si el que pretenen la gent de Catalunya, el que pretén aquesta cambra i el que pretén el Govern és refinançar les cooperatives, no n'hi ha suficient; és que no n'hi ha per res, ni per començar. No en tenim ni per refinançar

probablement algunes de les més petites cooperatives que, en aquest moment, estan en crisi. Jo els he manifestat aquest matí que entenc que la responsabilitat financera de les cooperatives és dels seus socis; no és del Govern de la Generalitat. No ha estat el Govern de la Generalitat sinó que ha estat la gestió d'aquesta cooperativa i, en tot cas, el moviment conjuntural, els mercats..., hi podem trobar tots els *inputs* que vulguem, però en tot cas la responsabilitat ve donada per aquesta actuació, mai ve donada per una responsabilitat del Govern. I aquest és el tema que a mi em preocupa.

Jo aquest matí estava amb una cooperativa, i, amb sinceritat, em deien una frase que els vull transmetre, perquè és curiosíssima. Em deien: «Miri, si nosaltres estem malament és perquè, en un moment determinat, el Parlament de Catalunya ens va autoritzar un crèdit molt gran, ens vam llançar i ara ens trobem... -Miri, escolti, no ho entenc. Suposo que el Parlament de Catalunya els va autoritzar aquest crèdit perquè vostès van fer totes les pressions polítiques que van poder per aconseguir-lo.» Probablement hi ha hagut uns moments d'eufòria, en el món del cooperativisme, que han fet que la gent es llancés a fer infraestructures o estructures molt més grans del que ells necessitaven, i avui, això, econòmicament no és permisible. Fer -un exemple clar- una fàbrica de pinsos que faci cent tones/hora, quan després només se'n fan deu, vol estar perdent diners, i fer, doncs, una cooperativa de vins amb una capacitat de milers i milers d'hectolitres, quan després no s'utilitzen, és perdre diners; etcètera. Jo crec que el món cooperatiu nostre hi ha patit molt.

Per tant, dir: «diners suficients o no suficients»... Jo aquest matí els avançava que aquests 900 milions de pessetes destinats al Pla de reestructuració de cooperatives -que a més no són els únics perquè després hi ha uns altres ajuts, a través de Treball, i, evidentment, hi ha totes les possibilitats que dóna l'Institut Català de Crèdit Agrari-, jo fins i tot manifestava que potser aquest any seria difícil gastar-los, perquè, quan es presenta un projecte veritablement interessant, resulta que és un projecte, doncs, que s'ha d'estudiar molt bé. I a més és un projecte que ens hem d'estudiar molt bé, perquè les mateixes cooperatives que presenten aquests plans de reestructuració, en general, cauen en el mateix error que les antecessores, que és que presenten projectes moltes vegades mastodòntics i gens dimensionats en relació amb les seves possibilitats, amb la qual cosa cal entrar en un procés d'anàlisi i de convenciment de la mateixa gent que, a vegades, doncs, no fa falta un autobús de seixanta persones si els que hem de transportar en són vint.

Aquest procés és llarg, i jo crec que aquest any, pel que sí que ens pot servir -i en això està molt d'acord la mateixa Federació de Cooperatives de Catalunya- és per començar aquest Pla de reestructuració, però sobretot per aplegar tots els sectors en els quals creiem que hi ha d'haver una reestructuració, tant de tipus perceptor com de tipus territorial, que, de fet, en tenim més o menys coneixement tots, i, veritablement, aquest any que ve, doncs, entrar en el Pla amb un

coneixement molt més profund i amb projectes sobre la taula.

Després hi ha un altre aspecte que és molt important i que cal tenir en compte, i és que en el Pla de reestructuració de cooperatives, sobretot pel que respecta a modernització de les mateixes cooperatives, home, en aquest moment hi ha molts ajuts procedents del FEOGA; vol dir que el Pla de reestructuració de cooperatives no és solament uns 900 milions, que són motor inicial, sinó que hi ha tot un seguit d'ajuts complementaris, difícilment avaluable perquè també depenen de..., començant des de les reestructuracions de plantilles que facin aquestes cooperatives, des de les inversions productives que facin, etcètera, que ho incrementaran. Pel mateix, jo crec que sí que els diners aquest any són suficients, i és cert -i jo ho he reconegut aquest matí- que aquests 500 milions, que nosaltres hem demanat a la taula de concertació utilitzar-los fora de l'esquema previst dintre el Pla de reestructuració de cooperatives per salvar algunes d'aquestes cooperatives en crisi, que evidentment retallen aquestes possibilitats.

Els torno a repetir el mateix que al matí: com començarem el Pla de reestructuració de cooperatives si permetem que quatre o cinc de les grans cooperatives caiguin? I també els he de dir una cosa: nosaltres, aquests diners..., amb petítíssimes excepcions, la voluntat del Govern no és donar subvencions; és senzillament per trobar fórmules de compromís en un moment donat per aconseguir que determinades operacions, o bé de tresoreria o bé de venda, es puguin realitzar, i, en tot cas, el que procurarem és que tots aquests diners reverteixin altra vegada en el Departament per a la seva posterior utilització en el Pla de reestructuració.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Vol fer rèplica, el senyor Vilalta? (*Pausa.*) Doncs, té la paraula.

El Sr. VILALTA I OLIVA: Gràcies, senyor president. Simplement, per dir un parell de coses. Assenyalàveu abans la coincidència de diagnòstic i també la coincidència en els objectius resultants. El problema està en el procés per arribar-hi. Vostès assenyalaven -en aquestes Jornades i, per tant, en la documentació oficial que ha generat aquest treball en el període d'estiu i, per tant, en la documentació complementària dels mateixos decrets que vostès han aprovat en aquest moment- el criteri d'eficiència com al criteri de selecció natural en el món cooperatiu, que permetés simplificar aquest esquema de 570, el resultat que fos, que calgués, que en qualsevol cas, com a la resta de països europeus, ha de produir una simplificació de la presència cooperativa sobre el territori, perquè, seguint tots aquests estudis que citàvem abans, el nivell d'eficiència i, per tant, la situació en què es troben la majoria de les cooperatives en aquest moment és extremament precària.

El que passa és que, si en aquest moment vostès habiliten línies d'ajuda puntuals per a cada una de les cooperatives que piquen a la seva porta perquè estan en una situació de crisi, l'única cosa que fem és prolongar l'agonia. Jo no dic que no s'hagi de fer. Jo dic que, si s'ha de fer, ha de ser una

decisió absolutament compartida amb tota la taula de concertació, per a saber que, en definitiva, el punt al qual voldríem arribar, nosaltres mateixos l'estem retardant.

Aquest matí se singularitzava una ajuda en una de les cooperatives. Bé, l'ajuda que vostès han fet, que és quantiosíssima des del punt de vista de l'import que li concedeixen –50 milions–, és molt petita en funció de la dificultat financera que té aquesta cooperativa. Què resolen vostès, amb 50 milions? No resolen res. Se soluciona el problema d'aquesta cooperativa amb 50 milions? En absolut. Què estan fent vostès? Estan prolongant, probablement, l'agonia d'aquesta cooperativa. I així podríem parlar de les altres cooperatives.

Si realment decideixen, a la taula de concertació, obrir una via d'ajuda que permeti sanejar les cooperatives que estan en una situació financera difícil –han parlat aquest matí de la Comarcal de Reus, la de Vic, la de Balaguer, l'Agrícola Pràctica de Lleida, i bastants d'altres grans cooperatives–, si vostès decideixen –vostès, l'Administració i la taula de concertació– actuar puntualment en ajuda d'aquestes cooperatives, facin-ho fins a les darreres conseqüències i sanegin efectivament la situació financera d'aquestes cooperatives. I no diguin, com vostè ha dit, ara, en la seva intervenció..., de dir: «No, de cap manera i en cap cas el nostre objectiu és sanejar financerament les cooperatives». Si no ho és, no ho facin, i, si ho és, facin-ho amb totes les seves conseqüències perquè, si no, el que estan produint és una política de «perdigonada».

Vostè em parlava del sector. Bé, vostè ha rebut –com hem rebut tots els portaveus en matèria d'agricultura d'aquest Parlament– una comunicació de la Unió de Pagesos, present, lògicament, també a la taula de concertació, en què analitza la situació en el moment present. La carta de la Unió de Pagesos, que és una resolució del seu Consell Nacional i, per tant, d'una part molt important de la pagesia de Catalunya, li assenyala la seva preocupació, primer, pel retard excessiu d'un pla que, en qualsevol cas, devia haver-se presentat abans dels tres mesos que havia fixat com a data aquest Parlament, li fixa la seva preocupació precisament per aquestes actuacions puntuals –després que vostès hagin reiterat repetidament que no volen entrar en el sanejament financer de les cooperatives i, malgrat tot, ho fan–, perquè detreu recursos dels fons generals del Pla, i una demanda, en aquesta carta de la Unió de Pagesos, que també les estructures de direcció del Pla siguin objecte de concertació amb el sector.

En qualsevol cas, la posició del Grup Socialista és fer-li notar la necessitat de clarificar posicions. I li ho repeteixo, en nom del Grup Socialista: si vostès decideixen actuar per a sanejar aquestes cooperatives, importants cooperatives de Catalunya, que estan en una situació financera difícil, diguin-ho i actuïn amb la deguda conseqüència; que no passi pas necessàriament per partides de 50 milions de pessetes com les que han fet, i probablement tindran el nostre suport. I si vostès decideixen finalment que el procés de selecció es produeixi per si, precisament per això que resolen en aquestes Jornades a l'estiu, seguint estrictament les possibi-

litats de viabilitat de cada una de les cooperatives, diguin-ho també i segurament també tindran la nostra posició, el suport en aquesta posició. Per què? Perquè, en definitiva, el Grup Socialista se sent profundament preocupat, vol caminar al costat del sector i de l'Administració i qualsevol dels dos camins, que són diferents, ens sembla que porten a conseqüències també diferents.

Aquell camí que vostès vulguin emprendre, facin-nos saber. Ben probablement, qualsevol que sigui tindrà el nostre suport. Ara, no faci vostè una política de «perdigonada», que l'única cosa que fa és generar confusió en el sector i, probablement, l'única conseqüència que té és prolongar l'agonia d'un conjunt d'entitats que malviuen i continuaran malvivint en el futur, a l'espera de l'almoïna, en definitiva, de l'ajuda puntual que vostè pugui fer-los.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Vilalta. L'honorable conseller senyor Marimon té la paraula per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER D'AGRICULTURA, RAMADERIA I PESCA: Senyor conseller, senyor diputat, senyores, senyors, bé, senyor Vilalta, de política de «perdigonada», gens.

Una cosa li volia dir: quan abans s'ha referit a les cooperatives d'àmbit estatal, que no hi entraven, aquest és un tema que en el seu moment ja es va parlar, i totes les cooperatives que majoritàriament..., o sigui que el seu àmbit d'actuació sigui majoritari a Catalunya hi entren, amb la qual cosa crec que en aquest moment les cooperatives –posant noms i exemples: Copaga o la Cooperativa de Guissona, etcètera– hi entren totes; en tot cas, la que no hi pot entrar és una cooperativa, doncs, de qualsevol indret d'Espanya que tingui alguna delegació aquí, però crec que aquest tema, a més, va estar concertat amb el mateix sector.

Jo sí que li he de dir una cosa: quan vostè em demana que nosaltres concertem el Pla..., fins ara no hi ha hagut cap decisió en la Conselleria que no hagi estat sotmesa a la taula de concertació i, fins ara, he de dir que aprovats.

Quan vostè diu «no prolongar agonies»..., miri, és molt difícil explicar-li amb cinc, deu minuts o un quart el que s'està fent per les cooperatives. Quan nosaltres diem que no s'han de refinançar les cooperatives, jo ja li ho dic: jo crec que no s'han de refinançar. Vostè em diu: «Si ens ho demana, li donarem suport.» Perquè, si refinancem les cooperatives, per què no refinancem el sector de l'automoció, per què no refinancem el sector industrial o per què no refinancem el sector de serveis? Vull dir que crec que qualsevol ciutadà de Catalunya, en el moment que entrem en un refinançament d'un sector directe, es pot sentir agreujat. En tot cas, el que hem de fer és prendre mesures perquè aquest sector surti de la seva crisi. I aquí és on anem.

Miri, vostè ha posat un exemple i ha dit: «Vostès els han donat molts milions, però, escolti, encara que siguin 50 milions, evidentment, davant d'una suspensió de pagaments de la quantitat que han fet, no és res.» I evidentment que no és res, però és que jo ja li ho he dit: no pretenem refinançar-la.

Què hem fet amb aquesta cooperativa? I m'agradaria posar-la com a exemple, dir: miri, hem fet una anàlisi molt acurada. Primer, per part del Departament de Treball, amb intervenció directa del mateix conseller; hem fet una altra intervenció directa, per part d'Indústria, per analitzar tots els seus processos industrials. I, segon, per part nostra, n'hem fet una altra. D'aquests tres estudis, nosaltres els hem fet un pla de viabilitat, que ells han pactat. Un pla de viabilitat evidentment molt dur, que significa una reconversió molt dura de plantilla, doncs que, bé, que està creant els seus problemes, que significa tancar unes delegacions, que significa tot un seguit de coses. A partir d'aquí, nosaltres creiem –i així em sembla que es demostra en aquests moments, pels números d'aquesta cooperativa, que se'n poden sortir.

I, evidentment hi ha una altra cosa, la majoria d'aquestes cooperatives tenen un patrimoni immobilitzat important. Evidentment, el pla de viabilitat passa per desprendre's d'aquest patrimoni immobilitzat; vull dir, aquestes superfícies que poden tenir aquestes cooperatives o moltes d'altres, doncs, són superfícies que s'han de posar en el mercat. Evidentment, no és el moment més propici tampoc, i per això jo li deia que, quan nosaltres demanàvem aquests 500 milions de pessetes, els demanàvem per fer aquestes operacions-pont que permetessin, en un moment determinat..., parlant-li clar, miri, que permetessin que s'hagi realitzat la venda de la llet de la Plana de Vic El Castillo, perquè els pagesos, si no cobraven la llet, no signaven la cessió, i El Castillo, si els pagesos no signaven la cessió, no pagava; i no hi havia manera. És a dir, miri, feien falta, per dir-ho d'alguna manera, 100 milions, que surten aquesta setmana de la butxaca i tornen la que ve. Però, si no es trobaven, això era difícil de realitzar-ho. Per això nosaltres demanem, vam demanar a la taula de concertació –i jo comprenc que és un marge de confiança al conseller i al Departament, i al Govern de la Generalitat–, vam demanar poder fer aquestes operacions, perquè, difícilment, són explicables una per una i moltes vegades vénen donades per una pressa d'actuació, doncs, que tampoc permeten fer excessives consultes.

Sàpiga que nosaltres només ajudarem les cooperatives que creiem que tinguin viabilitat, i jo greus problemes tinc. Els meus companys de consell de govern saben que no hi ha consell de govern que no es parli de cooperatives; qui parla amb mi, parla de cooperatives. Algun alcalde m'acusa de tenir manca de sensibilitat i que no me'n recordo de les cooperatives. Per què? Perquè li he dit molt clarament: «alcalde, la teva cooperativa no té viabilitat. La cooperativa que està al teu municipi no se'n pot sortir, no hi podem invertir diners». I aquesta és la meua responsabilitat i l'assumiré. Política de perdigonada, gens; política d'ajudar la gent que s'ajudi. I el refinançament, ho han d'entendre molt bé, ho han de fer els membres de la junta directiva i tots els socis –i ho dic molt clar això–, no la junta directiva com fan alguns, que són prou innocents o prou bones persones per carregar amb la responsabilitat, moltes vegades, d'una junta anterior i que després, doncs, es troben amb greus problemes financers.

En aquest sentit, jo agraeixo la seva voluntat de donar-nos suport. En aquest moment he de dir que aquest suport ve donat per part –m'atreveria a dir– una mica de tothom. Però sàpiga que no és fàcil i que exigiria, podria ser també en aquesta cambra, evidentment, però exigiria, doncs, un debat prou ampli i llarg com per poder explicar tot el que significa aquest Pla de reestructuració. De totes maneres, sí que els garanteixo que des del Departament, amb l'ajuda de tots els departaments implicats, als quals els agraeixo el suport que m'estan donant, examinem cas per cas acuradament, proposem un pla de viabilitat i no solament això. En el moment en què es comença a executar aquest Pla de viabilitat, nosaltres seguim i vetllem pel compliment exacte del mateix.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre el càncer

Passem a l'onzè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació sobre el càncer, que formularà la diputada senyora Maite Utgés; que té la paraula.

La Sra. UTGÉS: Gràcies, senyor president. Aquesta interpel·lació pretén posar èmfasi en una de les malalties que constitueixen la segona causa de mortalitat del nostre país: el càncer. Les taxes de mortalitat d'aquesta malaltia van creixent cada any. L'any 87 es situaven al 200,3%, cada 100.000 habitants; l'any 88 de 208,6% i l'any 89, de 265,9%. Això vol dir que cada any, aproximadament, més de 12.000 persones moren a Catalunya a causa del càncer.

Objectivament és prou patent que l'impacte que té el càncer sobre la salut dels ciutadans és molt gran i en el futur ho continuarà essent amb major proporció. És una malaltia que no respecta edats i que, malgrat els avenços terapèutics produïts durant les darreres dècades, la mortalitat continua sent elevada. I, d'altra banda, els costos econòmics i, sobretot, socials que el càncer produeix són enormes i creixents. Molts tipus de càncer es deuen a l'acció de factors de risc relacionats amb l'estil de vida de les persones i de les poblacions. Però no vull tractar en aquesta interpel·lació de factors de risc com el tabac, i la lluita contra el tabaquisme, que és responsable d'alguns d'aquests tumors, o d'altres tipus de càncers, com el de pròstata, el de còlon, etcètera.

Sí que vull centrar-me i parlar fonamentalment dels tumors ginecològics, per dues raons fonamentals. La primera, perquè constitueixen en el seu conjunt la primera causa de mortalitat de les dones entre trenta-cinc i seixanta-cinc anys d'edat i dins dels quals un dels més importants és el càncer de mama, neoplàsia que des dels anys cinquanta creix de forma constant en els països desenvolupats. La segona raó és perquè aquesta malaltia posa en evidència que la desigualtat home-dona és encara força evident.

Hem de dir que a una de cada dotze dones se li detecta una tumoració mamària en algun moment de la seva vida i, si les dones es poguessin diagnosticar en la fase inicial, la major part dels càncers ginecològics podrien curar-se en el

cent, quasi, quasi, en el cent per cent dels casos. En aquest càncer no és possible de fer cap recomanació dins de la prevenció primària, és a dir que no existeix cap evidència per recomanar canvis en l'estil de vida. En canvi, existeix per a aquest càncer el que s'anomena la prevenció secundària, i que es realitza amb un *screening* poblacional en les dones entre quaranta i setanta anys; és a dir, a través de mamografies que s'haurien de fer a les dones entre quaranta i setanta anys de forma generalitzada.

La realització d'aquesta prova demostra la seva efectivitat arribant-se a aconseguir reduccions de fins al 40% de la mortalitat. I, consegüentment, quan s'estableixen programes de diagnòstic que incorporen aquesta prova entre dones considerades de risc, es comprova que es podrien evitar la majoria d'aquestes morts per càncer de mama. Per tant, la prevenció és fàcil en una malaltia que a les dones ens hi va la vida.

És en aquest sentit que veiem que aquesta és una clara desigualtat sanitària home-dona, i conscients –si vostè vol, senyor conseller–, però, que les dones hagin de morir i en una proporció tan elevada d'una patologia en la qual és possible la detecció precoç, aquesta situació, al nostre entendre, és intolerable tant per als homes com per a les dones. Mai s'hauria permès arribar a aquesta circumstància si els més afectats no fossin les dones.

Segurament que a cada revisió d'empresa, a cada centre d'assistència primària, etcètera, igual com es fan radiografies, electrocardiogrames, es farien, es posarien els mitjans per fer possible la detecció del càncer de mama. I, miri, perquè tingui dades objectives de la importància del problema li vull comentar algunes dades molt il·lustratives. El percentatge de dones que accedeixen al diagnòstic precoç en el conjunt dels països de la Comunitat Europea és aproximadament d'un 48%, tenint present que països com Portugal, Grècia i Espanya abaixen molt aquest percentatge.

El nostre país, en canvi, és un dels que menys diagnòstic precoç realitza; només un 12% de dones hi accedeixen, un 12%, senyor conseller. I les que es beneficien d'aquest diagnòstic precoç són en la seva majoria les dones que poden costejar-s'ho econòmicament i que pel seu nivell, pel seu alt nivell cultural, són conscients de la importància d'efectuar-se una revisió ginecològica periòdica. I aquesta situació es dona per una raó fonamental i és que a Catalunya hi ha molt pocs programes de detecció precoç del càncer de mama i va haver de ser just l'Ajuntament de Barcelona l'iniciador d'aquests programes.

Sap, senyor conseller, quantes dones revisa la Diputació Foral de Navarra? Un 87% de les dones en edat de risc que viuen en aquesta comunitat autònoma. I ara començaran a posar en funcionament la segona etapa del programa, que acabarà l'any 1994 i que ha d'afectar 69.000 dones. I aquí a Catalunya –ho repeteixo– només un 12% de les dones hi accedeixen. Però hi ha més encara, senyor conseller. Si una dona ha de realitzar-se una mamografia perquè es sospiti una tumoració, no per fer una detecció precoç, es fa necessària i es faci necessària aquesta exploració, cal passar tam-

bé una llista d'espera considerable. Per exemple, a Lleida per fer una mamografia cal esperar setanta dies. Nosaltres considerem que això és un escàndol.

El seu Departament va elaborar la publicació del Decret 283/1990, del 21 de novembre, pel qual es crea el programa sanitari d'atenció a la dona i un dels objectius d'aquest programa és, precisament, la prevenció del càncer ginecològic i de mama. Li pregunto, senyor conseller, per què ha servit la publicació d'aquest programa? Quant temps estaran a aplicar-lo? Quantes dones caldrà –i homes, també– que morin de càncer de mama per no haver-lo diagnosticat a temps?

Però li vull dir una altra cosa: què és el que contempen vostès per al futur? Miri, en el programa marc de salut, el que s'hi contempla diu: «d'aquí a l'any 1993 cal dur a terme un programa d'avaluació de la percepció que té la població dels garbellaments per tal d'incrementar la participació en aquests». Vostès creuen que a aquestes altures encara hem d'estar fent programes d'avaluació de la percepció dels garbellaments? No, hem d'anar molt més lluny que això. Diuen també: «d'aquí a l'any 2000 cal que el 70% de les dones de quaranta-cinc a seixanta-quatre anys es sotmetin a garbellaments bianuals per a càncer de mamella». Miri, també hi ha comunitats que en aquest terreny ens avancen moltíssim, que tenen objectius molt més ambiciosos. La comunitat autònoma d'Euskadi, per exemple, no per a l'any 2000, sinó per al 1995 diu que s'haurà de realitzar una mamografia per al «despistatge» del càncer de mama almenys al 85% de les dones, en lloc del 70%, i no per a l'any 2000. I no estem parlant d'una cosa que impliqui una despesa ni massa sofisticada ni massa cara. Saben, senyores i senyors diputats, quant costa un mamògraf de qualitat? Uns 10 milions de pessetes, i que permet detectar un centenar de dones al dia i detecta tumors de fins a 2 mil·límetres.

Per tant, per acabar, i perquè veig que el temps se m'ha esgotat, li volem deixar ben clar, senyor conseller, que el càncer de mama és la nostra primera causa de mortalitat de les dones de trenta-cinc a seixanta-cinc anys, que prevenir-lo és fàcil i barat, i que la seva prevenció depèn exclusivament d'una decisió política: donar-li la prioritat que es mereix. En poques patologies greus com aquesta ha estat tan clara la forma de fer prevenció i es tracta d'un cas molt evident de desigualtat davant els recursos sanitaris.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Utgés. Per contestar la interpellació, té la paraula l'honorable conseller senyor Trias.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL (Xavier Trias): Molt honorable president, senyores i senyors diputats, senyora diputada, jo li contestaré molt més dirigint-me a la pregunta que feia a la interpellació, no?, de quines són les mesures que farem respecte a la prevenció del càncer en global, que no pas l'orientació demagògica, jo crec, que vostè li ha volgut donar i amb la qual li he de dir que no hi estic d'acord, no? (*Remor de veus.*) Sí, escolti'm...

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL: Ho dic així per no estendre'm en un plantejament que s'ha fet que no hi estic d'acord i em dol que es plantegi i, si hi insisteix, doncs, li contestaré a la rèplica, però, si no, prefereixo no respondre amb un to que seria realment cru i dur, realment cru i dur.

A Catalunya el càncer és un dels problemes de salut prioritaris que tenim; l'any 90 va constituir –1990– la segona causa de mort per a ambdós sexes, amb una taxa ajustada, per a la població europea, de 190 per cent mil defuncions, dada que ens situa en una posició intermèdia baixa pel que fa a la mortalitat per càncer respecte a altres països europeus.

El càncer és, a Catalunya, la primera causa de mortalitat entre els trenta-cinc i seixanta-quatre anys. Els tumors constitueixen la primera causa d'anys potencials de vida perduts per ambdós sexes. La mortalitat per tumors va representar l'any 1990 el 32,57% del total d'anys potencials de vida perduts a Catalunya, amb un total de 192.224 anys.

La incidència de la malaltia pot estimar-se a partir de les dades proporcionades pel registre de càncer de Tarragona, que deixi'm dir-los que és un registre de càncer molt bo, jo diria que és un dels millors registres de càncer que hi han avui dia a Europa i que ens el vénen a veure de molts punts d'Europa.

La taxa bruta d'incidència a Tarragona és de 331,7 casos per 100.000 mil habitants, en el sexe masculí i de 250,6 casos per 100.000, en el sexe femení, excloent d'aquest càlcul el càncer de pell no-melanoma i el carcinoma *in situ* de coll uterí. En el supòsit que el conjunt de Catalunya tingués les mateixes taxes, el nombre de nous casos de càncers seria aproximadament de divuit mil per ambdós sexes, excloent-ne els càncers abans citats.

Les dades de l'esmentat registre evidencien que els tipus de càncer més freqüents són el del pell no-melanoma i el de pulmó, en els homes, i el de mamella i el de pell no-melanoma, en les dones; destaquen també el càncer còlon-rectal, en ambdós sexes, el de bufeta urinària, en els homes, i els tumors genitals, ovàrics o els d'úter, en les dones. Els tumors estan, a més, entre les sis principals causes d'hospitalització per ambdós sexes a partir dels quaranta-cinc anys.

El risc de patir càncer augmenta amb l'edat i la tendència de la població catalana és cap a l'envelliment. Aquest fenomen contribuirà a l'augment de la incidència. Cal tenir en compte, també, que la modificació dels estils de vida que es dona en la nostra societat –canvis dietètics, sedentarisme, hàbit de fumar entre les dones joves, entre altres– pot provocar i provocarà l'increment de les taxes de mortalitat i de la freqüentació hospitalària pels tumors.

S'han marcat unes línies generals d'actuació descrites en el document marc per a l'elaboració del Pla de salut de Catalunya, en el qual es fixen un conjunt d'objectius: d'aquí a l'any 2000 –com bé deia vostè– cal reduir la mortalitat per càncer de les persones de menys de seixanta-cinc anys en un 15%, i d'aquí a l'any 2000 cal estabilitzar la tendència creixent de la mortalitat per càncer de mama, en el sexe femení,

i per càncer de pulmó, en el sexe masculí, i d'aquí a l'any 2000 cal reduir la mortalitat per càncer de coll uterí en un 25%.

Quines són les intervencions que es porten i que es portaran a terme? I les faré de menys a més freqüents, segons el tipus de tumor. El càncer de coll d'úter és una malaltia de baixa incidència i baixa mortalitat a Catalunya, i aquest és un fet a destacar, perquè durant molts anys s'han fet tasques de prevenció pensant que era una malaltia d'una alta incidència, i és de baixa incidència, a més, en comparació d'altres països europeus i de la resta del món, cosa que ha fet que es facin estudis diversos sobre aquesta baixa incidència que no s'explica quines són les causes exactes per què es dona això.

L'any 1990 va causar la mort de 93 dones a Catalunya, amb una taxa de mortalitat global del 3,3 per 100.000. Ateses aquestes característiques, un programa de garbellament poblacional no es considera d'elevada prioritat, però el fet de disposar d'un instrument sensible –com és el test del Papanicolau– per a la seva detecció precoç, fa que l'estratègia més adient sigui la de continuar la detecció de casos feta sistemàticament des de les consultes d'atenció primària. Si s'hagués d'implementar de nou, de bell nou això, probablement no es faria de la mateixa manera.

Les recomanacions dels experts aconsellen inicialment fer dues citologies en un interval d'un any entre ambdues. Posteriorment, la periodicitat recomanada és de cada tres anys, per a les dones de vint-i-quatre a trenta-quatre anys, i cada cinc anys, entre les de trenta-cinc i seixanta-quatre anys, i en dones de seixanta-cinc o més anys no és imprescindible continuar amb les citologies si han estat sotmeses a garbellament anteriorment. En cas contrari, es recomana realitzar-ne dues de seguides en un interval d'un any.

Des d'un plantejament molt mínim, és important que tota dona en edat mitjana tingui almenys una citologia feta. Cal conèixer que el grup de risc més susceptible de patir aquest càncer és el de les dones amb múltiples parelles sexuals o que han iniciat precoçment les relacions sexuals.

El càncer còlon-rectal ha mostrat una tendència cap a l'increment de les seves taxes de mortalitat en els darrers anys. La tendència a aquesta patologia també s'incrementa en els països desenvolupats, parcialment a conseqüència dels canvis introduïts en la dieta. Tradicionalment, és un tumor associat al desenvolupament econòmic i al grau d'occidentalització dels hàbits culturals.

Es van desenvolupant diversos assaigs clínics per tal d'establir la possible eficàcia del garbellament utilitzant com a criteris de resultats la reducció de la mortalitat. Fins que no hi hagi resultats concloents no es pot recomanar la realització de garbellament poblacional per al càncer còlon-rectal.

El càncer de pell, excloent el melanoma, és el més freqüent entre els homes i les dones de Catalunya. L'estudi de la seva incidència és difícil des del punt de vista epidemiològic, perquè el seu diagnòstic clínic és relativament senzill i molts d'aquests tumors són tractats en règim ambulatori.

El principal factor de risc per a aquests tumors és l'exposició a la llum solar; per aquesta raó se solen desenvolupar en les zones del cos més exposades i són les persones amb més llargues exposicions al sol, per motius laborals, les que presenten habitualment una incidència més elevada. La prevenció i el diagnòstic precoç són les dues accions a desenvolupar per part de l'atenció primària de salut, fent especial èmfasi en la detecció de signes d'alarma i lesions pre-malignes.

El 1990, els tumors malignes de tràquea, bronquis i pulmó van ser la primera causa de mortalitat en els homes de quaranta-cinc a seixanta-quatre anys, i la tercera per al conjunt d'homes; presenta una taxa global de 39,8 morts per cent mil defuncions. A Catalunya la tendència dels darrers anys mostra un augment de la mortalitat per aquest tipus de càncer, i el consell antitabàquic és una mesura eficaç per tal de disminuir el risc de càncer de tràquea, bronquis i pulmó.

A Catalunya el càncer de mama és la primera causa de mort en les dones entre trenta-cinc i seixanta-quatre anys. La taxa bruta de mortalitat corresponent és de 33,06 per 100.000 habitants. Aquestes morts representen, l'any 1990, 20.070 anys potencials de vida perduda, el 8,66%. La mitjana d'anys potencials de vida perduda, calculada segons la diferència respecte a l'esperança de vida en el moment de la mort, és de 23,3 anys. Per tal d'avançar en el diagnòstic precoç d'aquesta patologia, el garbellament poblacional en mamografia es considera avui una mesura efectiva que pot arribar a disminuir la mortalitat per càncer de mama fins a un 30% —no un 40, un 30%— si es fa entre els cinquanta i els seixanta-cinc anys.

La magnitud i la gravetat del càncer de pulmó i de mama, com també el fet de disposar d'instruments preventius en ambdós casos, i l'efectivitat de la intervenció justifiquen que per a aquest tipus de càncer es proposi el següent: mesures de prevenció dels tumors de tràquea, bronquis i pulmó. Els factors de risc més importants dels tumors malignes de l'aparell respiratori inclouen l'ús de tabac i l'exposició laboral a determinats carcinògens. S'ha estimat que el tabac és responsable del 90% dels casos de càncer de tràquea, bronquis i pulmó i, per tant, és absolutament necessària la supressió del tabac, el màxim possible, en la nostra població. I és absolutament necessari el garbellament del càncer de mama i millora del procés d'atenció d'aquesta patologia a partir dels cinquanta anys.

Per tant, hi ha unes línies d'actuació al respecte en el Pla de salut que es presentarà pròximament, entre el 93 i el 95, que és la posada en marxa de programes experimentals de garbellament poblacional del càncer de mama, vinculats a l'atenció primària de la salut —i aquest és un aspecte molt important—; impuls del consens entre els professionals per al diagnòstic i tractament del càncer de mama; formació específica per a la interpretació de mamografies de garbellament, perquè una equivocació és creure que tot ve del funcionament d'una màquina; adequació de recursos sanitaris a la demanda de serveis per a aquesta patologia, i millora de la coordinació de serveis entre els diferents nivells assistencials implicats.

En resum, el càncer ha de ser i és, avui dia, una prioritat en el Departament, amb tots els seus vessants: preventiu, detecció precoç, diagnòstic i tractament. Evidentment, és una prioritat no lligada al sexe, lligada a les necessitats, lligada a l'epidemiologia que tenim, i la integració de totes aquestes estratègies ha de permetre en el futur millorar la situació d'aquest problema de salut que afecta tots els països occidentals.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. La senyora diputada Maite Utgés té la paraula per formular rèplica.

La Sra. UTGÉS: Gràcies, senyor president. M'ha deixat vostè, senyor conseller, molt astorada, i coincidirà amb mi que vostè no ha contestat la interpellació que li presentàvem.

Jo li he deixat ben clar que aquesta interpellació estava dedicada a un d'aquests tipus de càncer i em sap greu que no es prengui aquesta qüestió com a molt seriosa. Miri, de fet, vostè ens ha donat una argumentació molt fàcil, però que crec que ha creat molta confusió en aquest Parlament, senyor conseller.

Ens ha explicat coses molt interessants, però no li havíem demanat que ens vingués a convèncer del que estem convençuts, que és de la gravetat de les diverses formes de càncer: del de pròstata, del de pulmó, del que vostè vulgui. Si vol, li presentarem altres iniciatives d'altres tipus de càncer en aquesta mateixa cambra, no hi ha problema per això, però vostè no ha contestat la interpellació que nosaltres li hem proposat i, per tant, nosaltres ens sentim clarament defraudats en aquest sentit.

Li hem presentat una interpellació molt important, que és sobre un tema que és la primera causa de mortalitat de les dones —vostè mateix ho ha dit—, de les dones de trenta-cinc a seixanta-quatre anys, la primera causa de mortalitat, i no ens ha dit absolutament res sobre aquesta qüestió. Ens ha fet un diagnòstic de les xifres, de les dades, de les taxes, coses molt interessants, però no ens ha aportat solucions de com hem de sortir d'aquesta situació.

Per tant, senyor conseller, a nosaltres ens queda per dir que continuarem insistint en aquest tema en el futur, perquè per nosaltres —li ho continuo dient, senyor conseller—, a nosaltres en aquesta malaltia ens hi va la vida.

Gràcies, senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Utgés. El senyor conseller té la paraula per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL: Senyor president, senyores i senyors diputats, hi va la vida de les dones, evidentment, de la meva dona, de les meves germanes, de la meva mare i, per tant, evidentment, tots en som sensibles, com als homes ens hi va la vida en el càncer de pròstata o en el càncer de pulmó. I m'agradaria que aquest tipus de reflexions així les tinguéssim en compte, perquè sí que es pot caure en interpretacions equívokes.

Nosaltres tenim una gran tasca a fer, en el nostre país, de prevenció, una gran tasca a fer de prevenció. En els casos

que es pot fer prevenció primària, de prevenció primària; en els casos com és el càncer de mama, i no es pot fer prevenció primària, de prevenció secundària.

Evidentment, la mamografia és una eina, però no és l'objectiu només, no és només l'objectiu. Hi ha moltes més coses abans d'arribar a la mamografia. És evident que s'han de fer mamografies i vostè sap perfectament –perquè sé que vostè s'ha estat informant de la situació del càncer de mama i dels mecanismes de garbellament–, que és un tema complex, que a tot Europa s'està estudiant una cosa que és lletja de dir públicament –sobretot si es planteja com el problema d'un col·lectiu o com el problema de la mare, la germana o la dona–, que és el cost, eficàcia o eficiència d'una determinada tècnica. S'ha demostrat que aquesta tècnica és eficient, l'aplicació de la mamografia a partir dels cinquanta fins als seixanta-quatre anys, no s'ha demostrat que sigui eficient anteriorment.

Nosaltres tenim una situació tan curiosa i tan complexa que els metges del nostre país el que demanen és mamografia precisament a les senyores abans dels trenta-quatre anys, trenta-quatre a quaranta anys, eh?, i aquest és un fet que vol dir que hi ha tot un procés d'educació en els metges; hi ha un procés d'educació a través que tinguem persones capaces d'interpretar les mamografies, d'aconseguir fer realment una prevenció com cal.

Vostè diu: «Home, vostè m'ha decebut.» Jo ja m'ho imaginava, que la decebria, entre altres coses perquè el to que he pres era per donar-li una decepció, cosa que feia dies que llegia les seves declaracions a la premsa i ja sabia de què aniria, i per tant, expressament he fet una intervenció per decebre-la, no? Però no m'agradaria que la decebés del tot, en el sentit que és evident que nosaltres posarem en funcionament programes de garbellament entre les dones entre cinquanta i seixanta-quatre anys. Això, intentarem reduir-ho i baixar-ho després a edats inferiors. Està portant-se a terme un impuls de consens entre els professionals per al diagnòstic de tractament del càncer de mama, i espero que dintre de pocs dies els pugui presentar un consens que s'ha concebut a nivell de l'assistència primària, i s'ha fet un llibre blanc sobre quines són les proves de detecció que hauríem de fer a tots els nivells i quines són les tècniques que hauríem d'aplicar, de prevenció, i això s'aconsegueix a través d'un gran consens amb els professionals, cosa que jo crec que és excepcional, no a nivell només de Catalunya, sinó a nivell de l'Estat espanyol i a nivell d'Europa. S'està ara portant a terme i es portarà a terme en el 93, 94 i 95, un pla de formació específic per a la interpretació de mamografies de garbellament, perquè –hi insisteixo– no consisteix només a fer mamografies, sinó que s'interpretin bé, i és evident que s'ha de fer un augment d'aparells de mamografia, que això, evidentment, ho anirem portant a terme.

Per tant, aquests eren els temes que jo li volia explicar. Li voldria respondre encara a dues coses: li demano que no ens compari mai amb Navarra i amb Euskadi, perquè tenim una situació francament diferenciada, eh?, absolutament diferenciada. Crec que donem una millor sanitat, però la capa-

citat econòmica que té Catalunya, des del punt de vista sanitari, comparada amb Euskadi i amb Navarra, és una situació que és realment sorprenent i ara ja comença a fer riure, no?, i li asseguro que, a nivell d'Europa, no és cert que hi hagin unes xifres de 74% de garbellaments, perquè és molt difícil. Vostè sap perfectament –i a més, ho coneix– que l'Ajuntament de Barcelona, amb el qual tenim una molt bona col·laboració, va començar un programa de detecció precoç del càncer a través de mamografies, i un dels greus problemes que hi ha quan s'endega un programa de garbellament d'aquest tipus és que les dones vagin a fer-se aquest garbellament. Vostè ho sap perfectament i és molt difícil, però molt difícil, aconseguir en un programa de garbellaments aquestes xifres tan elevades que explica vostè, que segur que no es donen.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Fins a dos quarts de cinc, se suspèn la sessió.

(És un quart de tres de la tarda i tres minuts.)

La sessió es reprèn a dos quarts de cinc de la tarda i sis minuts. Presideix el president del Parlament, acompanyat dels vice-presidents primer i segon, dels secretaris primer i segon, i de la secretària tercera. Assisteixen la Mesa l'oficial major i el lletrat Sr. Pau.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat, acompanyat de la consellera de Governació i els consellers d'Ensenyament, de Cultura, de Sanitat i Seguretat Social, de Treball i de Benestar Social.

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'assistència psiquiàtrica

Passem al dotzè punt de l'ordre del dia, que és la Interpel·lació sobre la assistència psiquiàtrica, que formularà el diputat senyor Josep Maria Reguant, del Grup d'Esquerra Republicana; té la paraula.

El Sr. REGUANT: Amb el seu permís, gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en primer terme, agrair a tots aquells presents que amb el postprandi damunt i amb la isquèmia que a mi m'afecta, cerebral, pròpia d'aquests casos, estan disposats a atendre la meua modestíssima aportació en aquesta qüestió, que és l'assistència psiquiàtrica.

La iniciativa de presentar aquesta Interpel·lació a tan curt termini d'una que es va substanciar fa encara no dos mesos i mig, en temps real, ve pel fet següent. En un poble de disset mil habitants, una senyora molt mal arranjada, amb una desorientació témporo-espacial, deambula per la vila fumant, desordenadament i perdent-se, sense trobar casa seva. Resulta que és diagnosticada, lògicament, d'una malaltia dege-

nerativa cerebral, d'una Alzheimer en aquest cas, feia ja dos anys –després ho vaig saber. Aquesta dona feia aquesta vida: deambulava pels carrers, no parlava pràcticament amb ningú, es perdia, l'havien d'anar a buscar, etcètera. Jo em vaig trobar un familiar directe fa poc i li vaig dir: «Fa temps que no la veig; què ha passat amb ella?» I em va contestar: «Ja no tenim aquell problema.» Dic: «Home, menys mal; s'ha mort?», vaig preguntar jo. Diu: «No, ara ho hem resolt, en vista que ningú ens atenia, tancant-la en una habitació de casa; hi hem posat un pany, la tanquem i el problema quasi no existeix, purament està allà...», etcètera, etcètera.

Per tant, jo vaig pensar en aquell moment que, tot i reconeixent l'esforç que es fa, les coses que s'han fet des que un dia de l'any 81 l'excel·lentíssima Diputació de Barcelona endegava el seu Programa d'assistència mental, des del Departament de Sanitat, fins ara s'han fet coses: s'ha legislat, s'ha treballat, s'ha planificat, s'ha intentat fer, amb els recursos que hi havia, el que s'ha pogut. La impressió que jo vaig tenir és que el buidatge social amb el treball de camp no assolía el fons de tota aquesta qüestió i que, realment, valia la pena tornar-ne a parlar, encara que fos amb el temps breu que dóna una interpellació, i, partint de la base següent.

Sé que el Govern i l'honorable conseller tenen clara consciència d'aquesta situació; si no, no haurien fornint un document que tinc a les mans, de l'any 93, que sota l'entitat d'Institut Català d'Assistència i Serveis Socials, sobre atenció a persones disminuïdes, el sots-programa de salut mental, a l'apartat 2, parla que: «Resolta la fase 1 de la malaltia...», referint-se als malalts mentals d'aquestes característiques, especialment els psicòtics i els esquizofrènics, deia: «...la seva continuïtat en els psiquiàtrics, amb l'aïllament social que això representa, només fa que empitjorar-los; molts d'ells, una vegada donats d'alta mèdica, tampoc poden fer una vida normal...», etcètera, etcètera. «Quan la família no es pot fer càrrec d'aquestes discapacitats mentals només resten dues sortides: el reingrés a l'hospital o bé passar a curt termini a formar part del col·lectiu de rodamons de les nostres ciutats.» És un document de la Conselleria d'aquest daixò que he dit... I segueix, doncs, fent..., demostrant, en la seva planificació, una clara consciència que això que jo he dit per a ells no és un descobriment; és una trista realitat compartida –és la impressió que en tenim.

I, realment, s'adonen que la psiquiatria moderna, sense l'existència de recursos socials de gran abast, és l'única alternativa per intentar assolir i portar a la pràctica aquest tipus de solucions a aquests problemes que estem verbalitzant. I tampoc no és un problema de la Conselleria –tinc la impressió, senyor conseller–, perquè vostès tenen i han fet capacitat d'ordenació i de decret –en van fer una l'any 83, una altra l'any 92, han fet el Pla de salut l'any 90, etcètera, etcètera–, on jo m'he pres interessadament..., de mirar-me'ls, sense entrar-hi amb massa consideració en aquest cas, però que realment estan recollits tots els aspectes que són desitjables de tenir en compte per a aquesta situació.

Però la qüestió comença..., la començo portant al terreny del que avui vull parlar; si recullo el fil de la interpellació que va substanciar la il·lustre diputada senyora Imma Mayol i que vostè va contestar, senyor conseller, quan aleshores la diputada deia, bé, ara almenys, en els consells assessors d'assistència psiquiàtrica i de salut mental ja escolten els professionals, jo afegiria que també escolten ja des de l'any 92 –no des de l'any 83– els usuaris de la sanitat, també està contemplat això, però, en canvi, no escolten les associacions que dia a dia fan cos a cos en aquest problema d'iniciatives diverses, també privada. Per tant, jo li pregaria que, si això ho poguessin tenir en compte, estaria bé.

Sobre el Pla quadriennal que es va aprovar amb Moció d'aquesta cambra, que es tenia de portar a terme l'any 91, a finals del 92 encara no s'havia pres en consideració; no sé si ara ja s'ha pres en consideració. Respecte que quan forneixen el Pla de salut no es té en compte la informació dels CAP de salut mental, no sé si aquesta afirmació ja es pot modificar a hores d'ara. I també, no sé, en aquest moment, si els contractes que es tenien de renovar, els concerts que es tenien de renovar l'any 92 al principi, al final encara no s'havien signat; no sé si ja han estat signats.

Una altra cosa que tampoc acaba de donar la seva dimensió –no sé si es manté a hores d'ara–: que els professionals que treballen en l'assistència psiquiàtrica cobren menys diners que els que treballen a atenció primària o en qualsevol altra especialitat. No sé si això es pot mantenir ara.

No sé si es manté tampoc que els recursos per a malalts mentals d'ordre laboral tenen encara la greu dificultat que, en cas que trobin un treball, en el moment que comencen a treballar perden ja el subsidi a què tenien dret per la seva discapacitat. No sé si això avui es pot o no es pot sostenir.

Des del punt de vista de la resposta que en aquell dia va donar el senyor conseller, l'honorable senyor conseller, ell manifestava que sense transferències només podien aspirar a col·laborar a organitzar la salut mental. En aquest terreny entrariem ja en més discussió. Jo, em fa l'efecte que no és «de rebut» per a un Govern que digui: «No tinc competències, no hi puc entrar.» Segurament aquí tindríem d'intentar instar-los que fessin un gran esforç per intentar-se entendre, perquè la societat no té cap responsabilitat que justifiqui que una dificultat d'entesa entre la Diputació –primera dipositària d'aquestes transferències i receptora dels seus recursos– no arribi a un acord amb vostès perquè tenen un criteri diferent quant a les competències; perquè tinc entès que la Conselleria les acceptaria, també per això els tindria de donar el patrimoni i també els recursos, o bé que l'Estat, que és qui nodreix aquests recursos es manifesti com vol endegar en aquest moment aquest tipus de finançament d'aquesta urgent necessitat assistencial. Aquí en podríem parlar i, si vol vostè, en parlarem per explicar-los quin és el posicionament del nostre partit.

Des del punt de vista del que s'ha fet, i per evitar que després vostè m'ho tingui de dir, perquè ja ho va contestar, em sembla que hi han 23 centres d'atenció primària especialitzada infantil i juvenil, CAPIP –potser ara ja n'hi ha algun

més-, uns 56 centres de salut mental de suport a l'atenció primària hi han -va manifestar vostè-, 921 llits de curta estada, 4.088 de llarga estada, 105 places de dia, 626 places en centres de dia i en 153 pisos. També estan intentant endegar, doncs, una atenció particular a les demències -que era el motiu que havia mogut aquesta interpellació- i amb tot aquest garbuix de plantejament, el meu partit només hi pot estar d'acord, perquè realment hem avançat, perquè realment es camina endavant.

On tenim la forta discrepància és a nivell del ritme amb què es porta l'ocupació d'aquesta tasca en el nivell de les negociacions que es tenen amb Madrid en matèria financera global i amb la Diputació, per veure si s'arriba a acord per fer aquest traspàs, també de finances, tal vegada, o de quina manera això es pot arranjar; i, sobretot, estariem..., el meu partit entén que aquesta hauria de ser una prioritat de tot govern, almenys des de l'òptica en què el qui els parla preveu com ha de ser el desenvolupament social: cal treballar els departaments productius perquè generin plusvàlua; la redistribució ha d'anar endegada als departaments que reequilibren la societat, que eviten el conflicte i que eviten que s'engreixi, dia a dia, a més a més, aquest tipus de problemàtica de signe mental.

I dit tot això, que segurament en la seva immensa major part de les coses que he dit probablement no tindriem greus discrepàncies formals, almenys en allò que es fa..., això a mi em va invitar a fer una prospecció per aquella gent que tracta els processos intermedis i que, en fer anys, del 79 i 80, d'abans que s'endegués el primer pla de la Diputació ja se n'ocupaven -documentació que em consta que algú de vostès també disposa; d'altre probablement, no. Jo li passo un repàs de quina és la percepció d'aquestes associacions i d'aquestes organitzacions, de tot signe, que aporten, coordinadores també, el seu punt de vista respecte a aquesta problemàtica i formulen demandes concretes. Per exemple, una d'aquestes esmenta que, abans de la desinstitucionalització dels malalts mentals en centres psiquiàtrics, cal preveure l'adequada ubicació d'aquests dos processos intermedis. I diuen, per exemple, que caldria..., creuen que hi hauria d'haver una llei que permetés, que preveïés que tots els malalts mentals que fa més de tres anys que són en aquesta catalogació tinguessin la seva pensió, independentment del percentatge de catalogació que els organismes competents els fixessin -seixanta-cinc, més o menys; ells no estarien d'acord amb aquesta-; la creació de centres de rehabilitació per sortir dels hospitals psiquiàtrics o dels hospitals de dia; creació de tallers ocupacionals per a joves afectats que no puguin assolir cap treball; creació de tallers protegits per a aquells malalts que tenen algunes possibilitats de recuperació a llarg termini; residències per a aquests malalts per quan faltin els pares o familiars, etcètera.

I diuen: «En el cas que el Govern consideri que no és la seva missió la de crear serveis com aquests, desitgem que s'estipulin subvencions o convenis amb tallers i centres d'iniciativa privada que vulguin assumir aquesta responsabilitat i que siguin entitats d'utilitat pública, sense finalitat

de lucre.» I jo hi afegeixo: degudament fiscalitzats amb els paràmetres dels mitjans públics habituals.

El temps se m'està exhaurint -o se m'ha exhaurit, diria el senyor president. Jo li demanaré si té a bé concedir-me un minut més, a fi i efecte que els pugui esmentar alguns altres aspectes que em semblen importants. Com, per exemple, que els centres... -gràcies, senyor president-, per exemple, que els centres de rehabilitació fossin gratuïts. Per exemple que, quan un ingressa en una residència, no se li quedi el 100% de la seva pensió, sinó el 70%, i el 30% que quedi com a diner de butxaca. Per exemple, que es creés un servei psiquiàtric d'urgències, a fi i efecte que tota aquella família del nostre territori... -naturalment, eh?, m'excusarà vostè que no m'estengui en la necessària població als centres d'urgència existents en la sectorialització i la incorporació a l'assistència sanitària global; tot això ho diem sempre, suposant que el marc estem d'acord que ha de ser aquest-, servei d'urgències, per tant. També que les pensions arribin a tot malalt crònic, si és crònic diagnosticat, independentment del seu 65% de qualificació, i que la pensió contributiva, la Lismi, abans, que era de 25.000 pessetes almenys agafi el nivell del que seria l'ordinària interprofessional. I també demanen que els familiars i malalts i associacions puguin ser escoltats o incorporats en aquest Consell Assessor d'Assistència Psiquiàtrica i Salut Mental.

Hi ha també altres aspectes que, en tot cas, jo en atenció que el tema..., en fi, la meua interpellació queda substanciada a satisfacció, per bé que no estic gairebé ni a la meitat del que volia dir, però ja tinc la impressió que he estat ben rebut, que he estat ben escoltat i que, probablement, la rèplica em donarà l'oportunitat de precisar amb més exactitud allò que em quedo ara per dir i que espero poder-ho dir després i que d'aquí es pugui substanciar una moció que doni alguna sortida, si no a tots, a algun d'aquests aspectes que modestament li he plantejat utilitzant el manament d'aquestes agrupacions, que són realment significatives i que segurament poden ser tinguts en compte, algun dels aspectes, segons entendrà o no el senyor conseller, que jo escoltaré amb molta atenció.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Reguant. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller Trias.

EL CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL: Honorable president, senyores i senyors diputats, el senyor diputat quan ha començat la interpellació parlava de si estava en una fase d'isquèmia, que jo he pensat que s'havia equivocat, que volia dir una fase d'anòxia; després he vist que vostè patia una fase de vasodilatació, perquè la quantitat de coses que ha arribat a dir no poden ser fruit ni de la isquèmia, ni de l'anòxia, ni de res que s'hi pugui assemblar.

Jo vull dir-li que, d'entrada, amb els plantejaments que ha fet, amb el 99% puc estar-hi d'acord. O sigui, vostè ha fet un conjunt de plantejaments, una mica barrejats, no?, però que li diria que hi estic d'acord.

Nosaltres, com' vostè sap, i amb data 10 d'abril de 1991, ja davant d'aquest Ple i a l'inici de la meua intervenció en la resposta a una interpellació que se'ns feia sobre la integració de la salut mental al Servei Català de la Salut, deia, en aquell moment, que s'estava endegant el procés de transferències en aquesta matèria de les diputacions al Servei Català de la Salut, qüestió aquesta que nosaltres creiem imprescindible per a la integració, i alhora manifestava la meua voluntat política i la del Govern de la Generalitat d'assumir les competències sobre assistència psiquiàtrica i integrar les seves prestacions en el Servei Català de la Salut.

Des d'aleshores la Generalitat ha fet tot el possible, tot el que ha estat al seu abast, per fer les transferències i, en conseqüència, per procedir a aquesta integració de la salut mental al Servei Català de la Salut, i que això fos una realitat. El cert és que les tasques de la Comissió Mixta de Planificació de l'Assistència Psiquiàtrica, Generalitat-diputacions, s'han vist dificultades per una actitud de manca de col·laboració d'una de les diputacions, que no ha aportat la informació que li ha estat demanada, i que fins i tot es va oposar que prosperés l'acord sobre transferències aconseguit amb les diputacions de Girona, Lleida i de Tarragona. Amb la promulgació del Decret 167/1992, del 20 de juliol, s'ha concretat el traspàs definitiu dels serveis, mitjans i recursos de les diputacions de Girona, Lleida i Tarragona a l'Administració de la Generalitat en matèria sanitària, traspàs que es van fer efectius formalment el passat dia 1 d'octubre i, per tant, amb aquest traspàs es va fer efectiu el traspàs de les matèries de salut mental.

Vull reiterar el que he manifestat en diverses ocasions davant d'aquesta cambra, i és la importància que té aquesta integració de la salut mental en el sistema de cobertura pública del Servei Català de la Salut. Per això i per tal de crear les bases d'una psiquiatria pública de qualitat, tant a nivell assistencial com organitzatiu, era i és necessari que les transferències es concretin. És evident que amb els traspàs de les diputacions de Girona, Lleida i Tarragona s'ha iniciat aquesta integració, però cal dir que aquest procés no es completarà fins que s'acordin els traspàs per part de la Diputació de Barcelona. Per tal d'evitar la concentració de recursos i amb l'objectiu de dinamitzar la prestació de serveis sanitaris, s'han constituït recentment tres empreses públiques que, seguint els criteris de la gestió empresarial, han de permetre que s'assoleixi el màxim aprofitament de recursos existents, tot garantint els principis de racionalització, eficàcia, simplificació i eficiència en l'organització sanitària. Les actuacions que s'han promogut des del Departament estan donant com a resultat, jo crec, sincerament, una millora dels nivells assistencials coordinant recursos existents i apropant-los a les línies assistencials endegades pel Servei Català de la Salut. Així, les actuacions començades en els exercicis 91 i 92 han representat la consolidació i generalització de la xarxa infantil i juvenil i la potenciació de la resta de dispositius assistencials. Actualment hi ha a nivell de Catalunya, 27 centres d'atenció primària especialitzada, infan-

til i juvenil, dels CAPIP; s'ha millorat la concertació pel que fa a l'organització dels equips i s'ha ampliat la cobertura adaptant-se, el desplegament dels dispositius, a les directrius contingudes en el Pla d'ordenació elaborat per l'oficina tècnica de la comissió mixta.

En el nivell ambulatori, hi ha hagut un creixement en els dispositius d'un 24% respecte a l'any anterior; hi ha a hores d'ara un total de 61 centres de salut mental de suport a l'atenció primària. Vull destacar l'esforç que s'està fent en aquest àmbit, per tal de concretar la relació entre els centres de salut mental i la xarxa d'atenció primària renovada, malgrat les dificultats intrínseques que es desprenen de la diversa titularitat dels serveis. I durant l'exercici de 1993 es pretén que tots els equips de les àrees bàsiques de salut hagin entrat en un procés de coordinació i de relació amb els centres de salut mental, aspecte que jo crec absolutament fonamental.

Pel que fa a l'hospitalització, s'ha treballat en l'estabilització i harmonització de la cobertura de curta estada i s'ha evitat que es dupliqui la prestació assistencial entre els serveis de psiquiatria dels hospitals de la XHUP i els provinents de les diputacions. També s'ha de parlar d'una millora de les dotacions de llarga estada. Així, actualment es disposa d'un total de 940 llits de curta estada, 4.119 llits de llarga estada i 105 places de dia.

En relació amb recursos intermedis, val a dir que el creixement ha estat quasi d'un 200% respecte a l'any anterior, amb un total de 626 places en centres de dia i 153 en pisos. El desenvolupament d'una xarxa de centres de dia s'erigeix com un element fonamental i prioritari que, d'una banda, dóna suport a la xarxa d'atenció primària i, d'altra, serveix per evitar l'internament, i es reserva aquesta mesura per als casos excepcionals que terapèuticament ho requereixin.

A nivell pressupostari, cal assenyalar que la dotació per a l'any 1992 ha estat de 7.080 milions de pessetes, que ha suposat un increment respecte al 91 d'un 20,54%. L'any 1991 era de 5.874 milions de pessetes i aquest pressupost l'any 93 es veurà un cop més considerablement incrementat.

El Pla de salut de Catalunya, per altra part, donarà una especial rellevància a la valoració i al desplegament dels objectius i recursos de salut mental, destacant-se'n dues línies d'actuació. Una, per determinar propostes d'intervenció a partir de l'anàlisi que s'hagi fet sobre els problemes de salut, de què es desprèn una importància rellevant de determinats trastorns mentals: la depressió, l'ansietat, els problemes referits a la població «infanto-juvenil», la psicosi i el suïcidi, constitueixen els principals punts de referència. I l'altra per tal de millorar i potenciar recursos que més eficaçment poden fer front als trastorns mentals: la integració de l'assistència primària especialitzada, l'hospitalització parcial o total, i la implementació de dispositius d'atenció primària.

Sobre recursos assistencials de salut mental s'ha incidit de manera que el conjunt dels mateixos s'ajusti als criteris territorials establerts per la xarxa sanitària general. I de forma paral·lela s'hi ha implicat responsables de les regions sanitàries per tal que iniciïn la integració de recursos en aquest

sentit, se'ls ha demanat, a més, una determinació de necessitats i la quantificació de la cobertura assistencial que presta.

Mereix, per altra part, especial aspecte la consolidació de la xarxa d'atencions de salut mental, infantil i juvenil, que ha aconseguit la seva implantació a tot el territori i l'inici de coordinació amb l'atenció primària de salut, i un apropament cert a la xarxa d'adults. S'està desplegant un pla que permetrà la coordinació integral de recursos adreçats a la infància, des del àmbit d'Ensenyament, de Benestar Social, de Sanitat, i de Treball. Fruit d'aquesta col·laboració ha estat la iniciativa de crear un centre residencial i terapèutic, centre al Garraf, per a la protecció i atenció dels menors desemparats afectats de malalties mentals i que s'endega mitjançant un acord entre els departaments de Benestar Social, Sanitat i Seguretat Social.

I en l'atenció a la psico-geriatria s'ha iniciat el treball de definició d'un pla integral d'atenció a les demències, que és un aspecte realment tremendament preocupant, que ha d'assolir la coordinació de recursos assistencials dels programes de salut mental «Vida als anys» i els recursos específics de la xarxa sanitària i de serveis socials que estan implicats en l'atenció d'aquest grup de malalts.

És veritat que ens falta molt tram per caminar perquè el problema de la salut mental té dos aspectes molt diferenciats; per una part, el problema greu dels casos aguts, dels casos aguts que després es cronifiquen, i l'aparició d'un increment important de les demències senils i de formes clíniques de difícil solució i que es mouen entre el camp sanitari i el social. Aquest haurà de ser el gran esforç que haurem de portar a terme aquests propers anys per donar una solució definitiva a un problema que de totes maneres s'anirà incrementant per l'envelliment de la nostra població.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, honorable conseller. Pot replicar el senyor Reguant. Cinc minuts.

El Sr. REGUANT: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, en principi, honorable senyor conseller, la seva informació d'avui difícilment pot ser contestada en termes de crítica perquè d'alguna manera ja abans havíem anunciat que es feien coses, i se'n fan, i vostè les ha descrit, com ja havia descrit, exactament el mes de novembre, quan es va substanciar la interpellació de la diputada d'Iniciativa.

Però, en primer terme, cal que li digui que per bé que el 20 de juliol del 92, per llei, s'obligà al traspàs de les diputacions a la Generalitat, i això es va portar a terme —si jo no ho dic malament— l'1 d'octubre, però menys la de Barcelona, menys la de Barcelona. I aquesta és la que encalla tota aquesta expansió en aquest procés segons el seu punt de vista. I aquí jo haig de dir que no penso que cap ciutadà que pugui ser tributari d'aquests serveis, cap ciutadà de Catalunya ha de patir sobre la seva carn una no-entesa política entre dues formacions que han de tenir capacitat suficient per resoldre aquest tema per la via bilateral, o per tercera via, que també hi cap en aquest cas. I, per tant, li demano amb tota cordialitat que no deixin aquest tema i el portin als ni-

vells que calgui per poder endegar el desenvolupament de la planificació de l'orientació de la salut mental a Catalunya.

Per altra part, el fet que creessin tres empreses, una per cada una de les diputacions de Lleida, Tarragona i Girona, em sembla interessant perquè realment l'optimització dels recursos d'aquesta manera queda força més ben garantida.

Però deixi'm, senyor conseller, que li esmenti alguna de les voluntats d'aquelles associacions i altres corporacions institucionals de signe privat, religiós o altre, que m'han fet arribar perquè li ho passi. I és que, en primer terme —i sempre fa referència als processos intermedis—, els centres de dia han d'estar subvencionats —pensen ells i jo també— a nivell de totes les places en la seva totalitat, per bé que ara alguns centres, sí que ja són finançats d'aquesta manera, però, en canvi, tenen la impressió que hi ha una certa discriminació o greuge comparatiu entre uns centres i altres; pensen que uns són més ben subvencionats que no d'altres i, per tant, cal veure si això és degut a un problema òptic o a un favoritisme al color polític a què pertanyen els centres. Després, que les pensions que cobren aquests malalts avui dia, al nostre país, segons la Lismi, estan a 25.000 pessetes, i abans li demanava jo que s'igualesin als recursos, al salari bàsic interprofessional, per bé que a Europa estan cobrant pels mateixos conceptes de 60.000 a 120.000 pessetes.

Que es creïn centres de dia en el nostre país perquè d'alguna manera tot el que vostè ha dit està ben dit i és un esforç lloable, però, com sempre, mai ho fa un punt de referència que admeti una valoració analítica comparativa. Per exemple, jo li diré que ens sembla que a Catalunya —li parlo del Principat, no de la nació del Països Catalans, de Catalunya— 6 milions d'habitants i d'aquests, de cada cent habitants, d'un a tres sofreixen malaltia, que podríem considerar —no sé si vostè hi estarà d'acord— que un 1% es recupera totalment, l'altre es recupera de manera regular només i l'altre no es recuperarà mai. Això vol dir que ens donaria 60.000 malalts mentals, dels quals 30.000 estan en edat de recuperació i són tributaris de la rehabilitació socio-laboral i que, per tant, segons aquestes xifres, els centres intermedis haurien d'arribar a la xifra de tres-cents centres de cent places, cosa realment important. Però que, fixi's bé, sembla desorbitat i no ho és.

Jo acabo de tornar del País Basc, on vaig ser invitat a veure què és el que es fa en aquesta línia, i resulta que la llista d'espera allà és zero, i vam poder comprovar com hi ha tallers ocupacionals, centres laborals, que entren productes en el mercat i tenen retribucions d'acord amb el treballador normal, i centres de grans invàlids, doncs, que tenen un tractament realment d'una *ratio* realment molt satisfactòria. Jo vaig quedar fins i tot emocionat perquè em sembla que aquest és el camí, així sí que podem viure aquells que tenim la fortuna de tenir salut i una butxaca mínima de poder gaudir de la vida si ens comportem amb els altres sers que viuen d'igual manera com nosaltres mateixos. I això crec que té un valor i que això dóna, marca l'accent de l'acció d'un govern. I aquí és on noto jo a faltar que la cosa —i la poso com una altra interpellació, que faré després— no que-

da pas molt clara. Jo crec que el seu Govern en aquest terreny té greus mancances que caldria que fossin palliades.

Per altra part, demanen que s'intentés reformar, o fer la gestió perquè es reformés, la Llei d'internament per a aquells conflictes que sorgeixen quan un malalt agut es dispara o bé hi ha un brot agut en un domicili, on realment la gent queda desarmada, queda en una indefensió sociològica total. Aleshores cal intentar, a veure, per allò d'aquell servei d'urgències que li deia, intentar planificar una cosa amb la *ratio* suficient de bona optimització quant als recursos, per intentar ajudar la gent que es pugui trobar en aquesta situació.

Demanen també que, abans de donar de baixa llits hospitalaris crònics, que es tingui bona cura de les mesures que poden ser atesos en processos intermedis, que per bé que vostè ha dit que es feia esforç —i jo ho crec que es fa esforç—, no és pas encara suficient ni està ben resolt. Li diria, senyor conseller, només per donar-li un exemple, que en el document de vostès, en el sots-programa de salut mental de referència, que jo li feia abans, tenen previstes per a l'any 93, per exemple, cinquanta-cinc places de llar-residència o, per exemple, seixanta places en pisos, tenen previstos. Només en tres comarques de Catalunya, tres comarques de densitat de població mitjana, també, es detecten sense fer un buidament total de la població i, bé, sense exhaurir tots els números de casos, trenta-una demències, quaranta-dues psicosis i cent quaranta-cinc trastorns psíquics, independentment de les neurosis, que no necessiten aquest tipus de tractament.

Vol dir que només tres comarques de densitat mitjana omplirien totes les previsions del seu Departament per a l'any 1993. Vol dir que sí que es fa, senyor conseller, però no fem prou, i aquí no s'hi val el dir: «és que no ens entenem, no tenim traspassos, no tenim recursos...» Jo li dic que com volen tenir recursos si a nivell de finançament general estem de bracet d'un govern que fa la inversió més baixa dels països de la Comunitat en percentatge de PIB per a la sanitat. Com podem anar bé amb recursos..., si qui decideix damunt de nosaltres és una força, vull dir, que no atén a la nostra sensibilitat. Per tant, crec que cal negociar en la globalitat la insuficiència financera del nostre país i cal aplicar en el terreny on vostè té la responsabilitat en el seu Govern les mesures i els recursos necessaris resolent políticament allò que no s'ha resolt, per intentar que d'una vegada per totes aquests ciutadans disminuïts, amb disfuncionalitats, tinguin el tractament d'éssers humans, que moltes vegades, com jo li explicava en el cas concret de la dement que deambulava pel poble desorientada, sense recursos i sense saber on caure morta, la van haver de tancar en una habitació de casa seva perquè no hi havia ningú que se'n fes càrrec, que això es pugui evitar perquè ens sembla que una societat en progrés ha de progressar, però redistribuir. I això és cabdal i això és el que determinats governs fan i d'altres no fan.

Gràcies, senyor president; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Reguant. Per contestar la rèplica, té la paraula el conseller Trias.

El Sr. CONSELLER DE SANITAT I SEGURETAT SOCIAL: Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, començaré pel final i després aniré a la seva intervenció. En primer lloc, el cas de la persona, que vostè ha explicat, amb una malaltia d'Alzheimer, que deambula pel carrer i que acaba tancada en una habitació és un fet que es dóna, no? Però no ho solucionarem; no ho solucionarem perquè hi ha un problema molt greu. És a dir, el que hem de canviar és la mentalitat de gent que tanqui una persona en una habitació i això és el que no pot ser de cap de les maneres. Mentre hi hagi persones amb aquesta mentalitat no anirem endavant i hem d'aconseguir canviar aquesta mentalitat. (*Remor de veus.*)

També, per avançar és veritat que necessitem un bon finançament, un bon finançament, i aquí sí que m'adhereixo a vostè, absolutament, no? Nosaltres tenim un mal finançament de la sanitat, tenim un dolentíssim finançament de la sanitat, que espero que algun dia, doncs, ens donin el que ens toca en sanitat perquè ni ens donen el que ens toca, ni ens paguen quan ens toca; les dues coses, ni ens donen el que ens toca, ni ens paguen quan ens toca. I espero que d'un cop, doncs, aquest fet, doncs, un dia s'acabi d'arreglar, no?

En segon lloc, li volia dir —i ara ja vaig al començament, no?—, jo no he dit que el fet que no se'n faci el traspàs de la Diputació de Barcelona, que no podem fer res. No ho he dit, no? Jo he dit que ens complica les coses, ens dificulta en alguns aspectes les coses, però no és veritat que nosaltres acabem fent patir als malalts la malentesa entre les entitats, en el sentit que nosaltres fa ja més tres anys, no?, que perquè no es produïssin aquest tipus de problemes nosaltres fa ja anys que ens hem fet càrrec dels concerts sanitaris i dels concerts de salut mental que feia la Diputació de Barcelona. Això dóna unes possibilitats reals de coordinació i de fer funcionar les coses. Per tant, no seria cert, no seria cert el que nosaltres, doncs, ho carreguéssim tot en aquest aspecte.

Les associacions saben perfectament que tenen les portes obertes de la Conselleria —i encara últimament n'he rebut—, presenten els seus problemes, les seves queixes. Nosaltres no som partidaris de les subvencions; som partidaris dels concerts perquè tenen una estabilitat molt superior a les subvencions i, evidentment, aquesta és la línia que nosaltres continuarem tenint. Uns concerts que facin que hi hagi una xarxa equilibrada arreu de Catalunya, i el que sí que li demano és que no em digui que donem les subvencions segons el color polític, perquè li asseguro, li asseguro que ni ho fem, ni ho farem, no? I els que saben com fem nosaltres els concerts, saben perfectament que això no va per aquest camí.

Als nivells salarials dels centres als quals vostè es referia, jo tinc un especial interès de referir-m'hi perquè la gent té una gran confusió. És a dir, la gent vol ser, tenir un cert grau d'independència, de llibertat; la gent està d'acord que hi ha d'haver un mercat dintre el context sanitari i després volen tenir tots el mateix nivell salarial. Jo dic: hi ha d'ha-

ver uns mínims salarials –això és evident–, uns mínims salarials, però no estic d'acord que hi hagi un sol nivell salarial. Doncs, el que treballi més hores, el que faci més actuacions, doncs, que cobri més que l'altre. I en el tema de la psiquiatria és especialment important aquest tema, perquè és difícil la valoració del producte que es dona en psiquiatria. És un tema molt complex; vostè sap perfectament que no és el mateix fer psicoanàlisi que fer, doncs, una actuació conductista o d'un altre tipus, i això dona una situació més o menys complicada. Estic d'acord amb el que diu vostè, o el que diu aquesta associació, que abans de tancar els llits de crònics dels centres psiquiàtrics, evidentment, s'han de fer altres centres que permetin el drenatge. És més, el que s'ha de fer en molts casos, i donat el context en què tenim els nostres psiquiàtrics, que són pavellonaris, al que s'ha d'anar és a la transformació d'aquests psiquiàtrics a veure com es transformen abans de crear coses a fora. No sigui que nosaltres ens dediquem a crear unes entitats a fora que relativament amb molt pocs diners les podem crear a dintre, no? I l'únic problema que hi ha avui dia és el rebuig del nom de psiquiàtric. Però amb facilitat nosaltres podríem fer alguns canvis.

Només per donar-li un exemple, si vostè va al psiquiàtric de Salt i se'n va a visitar-lo, doncs, vostè es trobarà amb una, que no és una sorpresa però és una constatació tremenda, i és que el noranta per cent, quasi, de les persones que estan ingressades tenen més de seixanta-cinc anys, que vol dir que una gran part d'aquests malalts no són malalts aguts, són en molts casos deficients mentals, en lloc de malalts psiquiàtrics, i, per tant, el que s'ha de fer, realment, és la transformació d'aquests centres i, evidentment, la línia que emprendrem és una línia de desinstitucionalització, però feta amb prudència i feta en col·laboració amb totes aquestes associacions que treballen dintre el sector de la salut mental.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política de formació professional ocupacional

Passem al tretzè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre la política de formació professional ocupacional, que formularà el diputat senyor Celestino Corbacho. (Pausa.) No? Rañé? Doncs, el senyor Rañé té la paraula.

El Sr. RAÑÉ: Gràcies, senyor president. Bàsicament, amb aquesta interpellació intentem conèixer el capteniment del Consell Executiu al voltant dels temes de formació professional ocupacional.

Com que aquest és un tema ampli, voldrem acotar-lo només en tres qüestions: la primera, la relativa a la programació; la segona, relativa a la participació institucional, i la tercera en relació amb la concertació al voltant de la formació professional, i més concretament –perquè aquests serien encara aspectes massa amplis– volem esbrinar mitjançant aquesta interpellació quan es començarà a programar la for-

mació professional ocupacional, quan reconeixeran els drets que tenen els agents econòmics i socials a la participació institucional i quan concertaran, quan establiran un procés de concertació amb els agents econòmics i socials per orientar, per ordenar la formació professional.

Volem saber quan començaran a programar, perquè considerem que no són possibles els resultats que hem obtingut de l'anàlisi de la seva gestió durant els anys 88, 89, 90 i 91; del 92 no en tenim dades, per tant no podem fer afirmacions, en tot cas tenim un coneixement i la impressió és que va pel mateix camí. I d'aquests resultats a nosaltres ens surt que no és possible que conscientment i volgudament vostès hagin fet aquesta assignació de recursos a aquestes especialitats que s'han prestat; que no és possible que conscientment i volgudament hagin fet aquesta distribució de recursos en el territori, i que no és possible que conscientment i volgudament hagin fet aquestes accions de xoc.

I diem que no és possible que conscientment i volgudament hagin primat aquestes especialitats, perquè en els últims quatre anys vostès han esmerçat el 50% dels recursos de formació ocupacional en sis especialitats: informàtica, tècniques empresarials, màrqueting, administració i oficines, formació comercial i comptabilitat. 5.078 cursos de 10.000 que han fet en quatre anys, el 50%. I la indústria? La indústria, el 23%. La indústria, que és el 33% a Catalunya, aquell element bàsic per a la competitivitat del teixit industrial, el 23%; i la indústria és el 33%, només el 33%. Si, a més a més, l'han de potenciar, semblava lògic que a arts gràfiques, automoció, confecció, electricitat, electrònica, formació industrial, química, metallúrgia i mecànica industrial no destinessin només 2.000 cursos –2.300, per ser exactes– dels 10.000, sinó molts més, perquè això vol dir que estan invertint molt menys.

No és possible que conscientment i volgudament hagin fet la distribució de recursos en el territori que han fet, perquè aquesta distribució no té cap fil conductor ni cap lògica. Comarques amb recessió demogràfica tenen tractaments completament diferents. Els Pallars –el Pallars Jussà i el Pallars Sobirà– tenen 253 aturats; l'últim any, el 91, hi ha hagut formació per a 347 alumnes i han rebut unes subvencions per formació quinze vegades superiors a la mitjana. A la Vall d'Aran i l'alt Ribagorça, que està al costat, que té 168 aturats, només han rebut formació 55 persones, i estan a la mitjana. I el Montsià, que té 1.812 aturats, ha rebut formació per a 92 alumnes, amb una aportació sis vegades –sis vegades– inferior a la mitjana, i totes són comarques amb la mateixa problemàtica. Comarques amb les taxes més altes d'atur reben menys recursos: el Bages, el Baix Llobregat, els dos Vallesos, el Maresme, aquestes són les que reben menys recursos per aturats. I comarques amb problemàtiques industrials i econòmiques, com el Ripollès o el Berguedà, tampoc són les que estan al capdavant de les inversions per persona que viu o treballa, o voldria treballar en aquestes comarques.

Per tant, no és possible que conscientment i volgudament vostès facin aquesta distribució de recursos que deixa les

comarques de Tarragona, la seva gran majoria de comarques de Tarragona, amb unes aportacions –totes– per sota de la mitjana. No és possible que conscientment i volgudament hagin programat les accions de xoc que teòricament són per atendre problemes bàsics, i ens trobem que d'aquesta manera hi hagi 156 entitats que hagin participat en els programes d'accions de xoc, i 27 siguin de la Poble de Segur, del seu poble. (*Rialles*.) No és possible... –li ho torno a repetir, perquè hi ha més coses d'aquestes–, no és possible que de 824 milions destinats a les accions de xoc, 186 vagin a parar al seu poble; no és possible que de 7.500 alumnes, 1.300 siguin de la Poble de Segur. D'aquesta manera jo li demano, demanaré que en la propera remodelació el senyor Robert Ramírez, que és el director general de Transports, que és del meu poble, surti conseller, i així a Sant Just ens arribaran molts recursos de formació ocupacional, però jo crec que no és possible aquesta pràctica que tendeix a abocar recursos en aquesta direcció.

I no és possible que conscientment i volgudament vostès considerin accions de xoc destinar 5.400.000 pessetes per fer cursos de perruqueria. No és possible que considerin vostès que és una acció de xoc fer un programa de Framework, o de Lotus 1-2-3, o dBase 4, que són paquets estàndards que comprant un llibre d'Anaya sap un com funciona, i que hi destinin quantitat de recursos. Això no és una acció de xoc; això no tendeix a combatre allò que està regulat a les accions de xoc.

Això només té una explicació: vostès han comès l'error de confrontar les necessitats de formació de Catalunya amb les necessitats dels qui els demanen a vostès formació. Vostès han comès l'error de renunciar a dirigir i orientar la formació professional i, perdonin –últimament sembla que estiguem amb aires molt vaticans–, vostès jo crec que han comès un pecat de supèrbia: han cregut que tot aquell que s'adreçava a Catalunya era Catalunya, tota aquella entitat que venia de Catalunya vostès estaven plenament oberts com perquè la mostra que li demana a vostè és una mostra representativa, i aquesta no és una mostra representativa. I davant dels pecats, normalment, es demanen determinades coses. Jo no li demanaré ni que faci penediment ni contricció, només li demanaré que faci un propòsit d'esmena i que es comencin a programar en funció de les necessitats de Catalunya. Això és el que li demanem i això és el que volem saber.

De la participació institucional –que també volíem tractar–, el dia 10 de juny vam substanciar una interpellació aquí mateix, i vostè el dia 10 de juny del 92 ens deia: «Tenim presentada als agents socials una proposta de creació de les comissions territorials de formació professional ocupacional de Barcelona, Girona, Tarragona i Lleida.» A hores d'ara, nou mesos, quasi temps suficient per fer un part, després d'aquest temps –nou mesos, pot haver-hi un part– (*riallès*) encara no estan constituïdes, no han parit, però a més a més és que estan incomplint allò que s'esdevé del punt b).7 del Reial decret 1577/91, pel qual van assumir les transferències de formació ocupacional i que els obligava a això. I això –vostè n'és conscient– ha fet que hagin repartit a la vo-

ra d'11.000 milions procedents del Pla FIP d'una forma administrativament irregular; no han complert tots els requisits administratius que obligaven a tenir una opinió i un informe motivat dels agents socials mitjançant aquestes comissions. Per això volem saber quan reconeixeran el dret que tenen els agents socials de participar en l'organització de la gestió de la formació professional.

I l'últim element que volem conèixer mitjançant aquesta interpellació és saber quins són els seus criteris al voltant de la concertació d'aquest tema. Durant més de dos anys hem estat «marejant la perdiu» i no s'ha assolit cap acord sobre formació professional, malgrat les converses. La raó fonamental ha estat la seva actitud refractària a la participació institucional –aquest ha estat l'escull fonamental– i la seva confusió enfront dos criteris que han contraposat: l'un és la flexibilitat i l'altre la discrecionalitat. Sembla que no sigui possible ser flexible si no és a base de fer el que un vol sense comptar amb ningú, i nosaltres creiem i sostenim que es pot ser flexible i àgil, però al mateix temps donar participació als agents socials.

La situació actual es caracteritza per una situació de creixement de l'atur a Catalunya superior a la resta de l'Estat. I aprofitant allò que diu el senyor Sesmió, si quan tot anava bé alguna cosa hi tenien vostès a veure, ara que no va tan bé, alguna cosa hi deuen tenir a veure, també, evidentment. Doncs jo li dic que això és fonamental, que vostès prenguin la responsabilitat de redreçar-lo amb una profunda modificació del paper dels agents institucionals i socials en la formació professional –això també és un factor que està present– i amb un convenciment que la formació professional –i això és un tema que hem plantejat– és un factor bàsic de la competitivitat de la indústria catalana.

Aquesta situació fa imprescindible una concertació al voltant de la formació professional. El propassat dia 5, quan vam tenir la reunió o van tenir la reunió representants dels sindicats amb el president Pujol, i vostè n'era present, els sindicats van proposar obrir una taula de concertació. No es va contestar ni afirmativament ni negativament. Ara pot compensar aquest error de no contestar i dir que obrirà un procés de negociació seriós orientat a aconseguir que la programació de la formació professional tendeixi a respondre a les necessitats del teixit industrial de Catalunya, que tinguem una participació institucional dels agents socials que ajudi a plantejar i dirigir aquesta acció i que, a més a més, això es farà de forma concertada.

Res més i moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Rañé. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Farreras.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL (Ignasi Farreras): Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, il·lustre diputat senyor Rañé, primer, abans d'entrar una mica en el cos del que són les línies generals o de capteniment en relació amb la formació professional ocupacional, que és el que vostè o les persones que van subscriure la interpellació que vostè ha presentat van formular, voldria respondre algun punt concret.

Miri, em fa la impressió..., la impressió o la realitat que tenim una concepció bastant diferent de la forma d'assignació dels recursos. Vostè ho fa sota un model planificador, centralitzador, fonamentalment. El nostre model... (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: El nostre model és diferent, i a més no és millor o pitjor per definició, sinó que per resultats és millor. El nostre model és tenir com a observatori del mercat de treball els centenars, per no dir milers –avui dia ja són milers– de centres de tots tipus, de gremis, de sindicats, de centres col·laboradors, d'ajuntaments, etcètera, que són els que coneixen la realitat de prop, dia a dia, barri a barri, o almenys localitat a localitat, coneixen les possibilitats ocupacionals, coneixen quines són les necessitats de les empreses i, per tant, a través d'ells, nosaltres fem funcionar el model d'observatori del mercat de treball, i a través d'ells nosaltres rebem les comandes o les peticions dels cursos que s'han de fer.

Peticions que s'ha demostrat que responen realment a les necessitats del nostre país, perquè és un fet incontestable –i vostè ho sap– que nosaltres hem estat col·locant, hem estat col·locant a través de la formació ocupacional una mitjana del 60% de la gent que han passat pels cursos, perquè sap vostè que el nostre punt referencial precisament és el grau, el que en diem l'«índex d'ocupabilitat». I quan s'assoleix un índex d'ocupabilitat del 60% jo li podré dir que vostè em digui quin és el model més eficaç de detecció i d'ajustament entre les necessitats del mercat i de les empreses i dels treballadors del nostre país i de la forma de donar-hi resposta.

Per tant, senzillament, és una diferència de model de captació de la realitat, de resposta immediata, resposta immediata, àgil i avançada al futur. Perquè vostè sap perfectament –perquè vostè ho sap perfectament, per la seva condició personal– que nosaltres, l'assignació de recursos als centres la fem en funció dels resultats de l'exercici anterior. Per tant, al centre que no ha col·locat, en principi se li donen menys recursos –parlo amb caràcter general, perquè hi pot haver aquells que treballen amb col·lectius marginals, etcètera, als quals se'ls exigeixen unes ocupabilitats diferents– i, per tant, ja es cuiden ben bé els centres, en funció del seu propi interès, de presentar propostes de cursos que responguin a les realitats de les empreses del nostre país, perquè si després no col·loquen, després la seva activitat no continua. I això és així de senzill i això és així de fàcil, i això és així que funciona, perquè funciona en un 60% de mitjana, i són dades verificables, que vostè ho coneix, a més, i que, per tant, han estat contrastades amb el conjunt de les comunitats, amb la resta a nivell d'altres llocs de l'Estat, i no s'assoleixen, ni molt menys, aquests resultats, fins ara. Per tant, permeti'm dir-li que és una diferència de model; nosaltres tenim un model de programació molt clar, que són les necessitats que ens manifesten, que ens posen de manifest aquells que estan en constant contacte amb la realitat, dia a dia, del que és el món del treball.

Segon punt: jo no sé si és que a vostè li falla, a la millor, una mica la geografia, perquè, evidentment –vostè ho ha dit–, la Pobla de Segur és el meu poble, i me'n sento molt orgullós de ser del Pallars, però la referència que vostè fa, que està fent, se situa en un centre que no és la Pobla de Segur, perquè, fonamentalment, els diners aquests són un centre que està ubicat en un nucli urbà que es diu Agramunt, i que forma part d'un municipi, que està prop de la Pobla de Segur, però que es diu Pallars, eh?, Pallars Jussà, i que té uns quinze o vint nuclis de població. I, per tant, no és a la Pobla de Segur –ho dic perquè és així. I allà s'han gastat diners per posar, com vostè sap, un centre de rehabilitació de la preparació d'especialistes en rehabilitació d'edificis d'alt nivell, que està destinat a gent de tot Catalunya, a gent de tot Catalunya: pràcticament, els alumnes del Pallars són dos, si no ho recordo malament –almenys, l'any passat. Hi ha gent de tot Catalunya: de Tarragona, de Girona, etcètera. I aquest any s'ha començat un segon curs, i precisament està fet sota un criteri d'equilibri territorial. Segons aquest mateix criteri, quan l'Institut Gaudí, que fa una activitat molt important i ubica la seva seu a Cornellà, és que hem de dir que és una activitat que es fa únicament per a Cornellà? Es fa per a totes comarques, totes les poblacions o tots els alumnes que tenen accés allà, per entendre'ns. O sigui, una cosa és quan una acció es fa a nivell local o purament comarcal, i l'altra cosa és quan es fa amb sentit nacional català. Hi ha centres que, per la seva naturalesa, no en poden proliferar un a cada lloc, i, per tant, és lògic que n'hi hagi un o n'hi hagi dos, però que no n'hi hagi un a cada poble ni a cada comarca.

I, per altra banda –permeti'm–, el que sí que a la Pobla de Segur hi ha és un centre, el que en diem un CIT, un centre d'informació del treball, que senzillament vol ser un impulsor de l'activitat de la formació ocupacional a totes les comarques de muntanya, eh? Jo no sé les dades exactament del meu poble; estic segur que al poble, concretament, que vostè ha esmentat, allà, d'activitat, allà, se'n fa molt poca: el meu poble és un poble de tres mil habitants.

Vostè potser estadísticament ho hagi atribuït a un lloc determinat, perquè administrativament tenen allà unes accions que es fan en tot un territori. Això és el mateix que els diners que es donen a la UGT o a Comissions, o al Foment o al Pimec –per no assenyalar únicament les associacions sindicals–: escolti, les concessions es fan on hi ha la seu social de l'entitat; la seva acció territorial es fa, diguem-ne, a tot l'àmbit d'actuació d'aquella entitat.

Molt bé, amb això contesto, almenys, els trets fonamentals del que vostè m'ha dit. En tot cas, en la rèplica podríem continuar.

Miri, la interpellació que vostè ha presentat, el que vostè ha explicat en primera instància, si l'hagués fet present el senyor Soto, el mes de novembre –em sembla que és el qui va subscriure-la–, jo li hauria contestat en uns termes; en veure's avui, en veure's avui, el mes de febrer, jo els haig de contestar en uns altres termes, perquè mentrestant s'han produït fets molt importants, molt importants per a la forma-

ció ocupacional, a nivell de tot Espanya i, específicament, amb gran transcendència, que han transmutat la formació ocupacional a Catalunya, el seu desenvolupament. Aquests fets afecten les competències i els mitjans, i es concreten, aquests fets nous i recents, per una banda, en una centralització estatal de la formació ocupacional; per una altra, com una modificació de la regulació del Pla FIP, Pla de formació i inserció professional, amb un nou programa nacional de formació professional i amb una negociació que està en curs en aquest moment, per veure quins són els recursos que obtindrem a Catalunya en funció del traspàs per a l'any 93, negociació que en aquest moment estem portant amb el Ministeri i tres comunitats autònomes més, a més de Catalunya. Catalunya va ser la primera que va rebre aquest traspàs, una més ha rebut el traspàs i dues més estan a punt de rebre'l; tant és així que ja han iniciat les negociacions i ho tindran més endavant.

Aquests canvis, que han canviat radicalment o substancialment la formació professional a Catalunya, parteixen d'un punt molt clau, que és que el desembre de l'any passat la CEOE, la Cepyme, Comissions i UGT van signar un acord tripartit –el Acuerdo Nacional sobre Formación Continua– i, a continuació, juntament amb el Ministeri de Treball, es va sumar, per dir-ho així, a aquest acord, signant el que se'n diu l'Acuerdo Tripartito sobre Formación Continua. Quin contingut essencial? Doncs, miri, que ens poleixen, o ens treuen, ens sostenen la formació contínua, i, per tant, un dels compromisos que agafa el Ministeri és treure del Pla FIP la formació contínua, quan aquesta formació contínua, voldria recordar que, després de tres anys de negociació dura i llarga, ens havia sigut traspasat a la Generalitat de Catalunya. I què diu?, que ho gestionaran els signants i, per tant, amb estructures centralitzades, són centralitzades –a Madrid, a més–, assumeixen gestió, organització, criteris, procediments, prioritats, aprovació de les accions i el seu finançament. La Generalitat..., ja ho ha vist, estava traspasat i, per tant, perd la formació d'ocupats, finançada amb fons estatals, la qual cosa és un fet molt greu; tant és així que té unes implicacions competencials que nosaltres en farem ús, utilitzarem totes les vies legals per oposar-nos-hi, i, concretament, a la darrera reunió del Govern, el Govern va aprovar el requeriment d'incompetència com a pas previ, si no se'ns fa cas –cosa que suposem, dissortadament, que no–, per presentar el recurs d'inconstitucionalitat corresponent.

Com a conseqüència de l'acord tripartit, el Ministeri ha generat ja un projecte de reial decret que regula el nou Pla FIP. El nou Pla FIP –l'altre dia se'ns va lliurar la proposta–, i que ve, sota la mateixa òptica, amb una important càrrega centralitzadora. Nosaltres hi hem presentat esmenes i el text definitiu, no el coneixem, perquè encara no existeix, però el que sí que puc dir és que, en últim terme, tal com es perfila aquest decret, suposarà un condicionant molt important per als nostres programes i per al nostre model educatiu. Després, també, el dia 3 de febrer, concretament, es va signar el Programa nacional de formación profesional, que té com a finalitat coordinar, com vostè sap bé, «las iniciativas de los Ministerios de Educación y Ciencia y de Trabajo». Potser la

novetat més important –si no, no n'hauria fet referència– és que preveu la transferència del Ministerio de Trabajo al Ministerio de Educación de les competències de formació, de formació professional ocupacional sobre joves que cerquen el seu primer treball sense títol acadèmic, o sigui, el que se'n diu els programes de garantia social.

De tot això, què en resulta? Doncs en surt, en principi, un esmicolament del sistema, un esmicolament o un trossejament del sistema educatiu. En resum: el marc ha canviat, s'ha trencat la unitat de la formació ocupacional, com un concepte que era d'unitat, com a concepte, com a competència i com a gestió, i ara estem negociant en males condicions –perquè aquest acord tripartit ens ha situat en unes males condicions–, estem negociant les transferències econòmiques, com li he dit, amb els consellers d'Andalusia, concretament, de Galícia i de València, juntament amb el de Catalunya, enfront al Ministeri. Estem estudiant una fórmula d'assignació de recursos, però ignorem aquesta disponibilitat. El que sí que tenim clar és que el pacte tripartit ha debilitat la nostra capacitat negociadora, perquè ceneix únicament, diguem-ne, la partida ara i únicament a la funció de la formació d'ocupats, i l'element en què potser nosaltres estàvem més forts, que era la població ocupada, per dir-ho així, aquest és un element que se'ns sostreu, en principi, dels objectius de l'ocupació.

Deixaria –perquè, si no, transgrediria el temps que tinc assignat–, deixaria per a la rèplica el tema de participació institucional.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor conseller. Pot fer rèplica el senyor Rañé, durant cinc minuts.

El Sr. RAÑÉ: A veure, jo potser..., no sé si he sumat bé, no?, no ho sé, però, en tot cas, he sumat a partir de les dades que vostès em van donar, i jo estaria d'acord amb el que vostè diu si no fos perquè quan vaig demanar aquestes dades, quan vam demanar aquestes dades, les vam demanar amb especificació i diferenciació, perquè això ja ens ho ha fet més d'una vegada, quan hem discutit aquest tema, de diferenciar-ho.

I aleshores he separat alguns petits exemples. Per exemple, l'Institut de Formació i Estudis Socials, que és l'organisme que té la Unió General de Treballadors per donar formació, ha fet quatre cursos en accions de xoc, que és del que estem parlant, que té seu a Barcelona, però aquí quedà clarament diferenciat que n'hi ha dos a Barcelona i dos a Girona; el Foment Nacional del Treball queda que té vuit cursos a la Poble de Segur, i la seva seu és a la Via Laietana; uns altres a Valls i uns altres a Girona –de les seves dades. La Pimec, que té seu a Barcelona, fa un curs, i està recollit com a acció de xoc, a la Poble de Segur; la Unió de Pagesos fa un curs a la Poble de Segur, a Batea, a Valls, a Mollerussa, a Balaguer, a Figueres, etcètera; la Unió Sindical Obrera fa un curs a la Poble de Segur i en fa uns altres –les seves dades. La Unió Patronal Metallúrgica en fa a Polinyà, a Montcada, a Sant Boi, a les Masies de Voltregà, a Sant Boi de Llobregat, a Santa Perpètua i a la Poble de Se-

gur, i altres que no m'ha donat temps a separar –perquè tampoc tenia massa temps per poder-les separar. Però amb aquestes xifres surt el que jo he dit: 800 milions, 186 a la Pobla de Segur o al seu entorn. I vostè diu: «és que hi ha una acció a Agramunt», al poble que no és el seu, sinó que es veu que és el del senyor Sesmió, el del diputat Sesmió. Doncs bé, és clar, és per a vint-i-tres persones i són 76 milions; és l'escola-taller més cara de tot Catalunya; encara que sigui per a tot Catalunya, és la més cara de tot Catalunya, perquè surt una *ratio* a la vora de 4 milions per a cada alumne, l'any; 4 milions, encara que li paguin el sou, cobrarà un milió, i queden 3 milions d'aportacions, encara que es gastin un altre milió per al material, queden 2 milions més. És la més cara de tot Catalunya; no hi ha una escola-taller, no hi ha una activitat de rehabilitació d'edificis tan cara com aquesta.

Jo no entraré a discutir-li el tema de planificació centralitzada ni tot això. L'altre dia, em sembla que va ser un company meu que feia una paràbola; doncs, si hem de fer paràboles, en farem una. Vostès –i ho deia una revista d'una empresa que es dedica a formació– els han definit com que vostès fan una formació a la carta. Jo ja estaria d'acord que facin una formació «a la carta», perquè significaria que vostè, com a xef, decideix quins plats vol oferir al públic, vénen i li demanen d'aquella carta. Però vostè no fa una formació «a la carta»; vostè fa i deixa entrar a gestionar la cuina a qui ve al seu restaurant, i, a més a més, no li cobra i li paga. Fa molt mal negoci, fa molt mal negoci. No està fent una gestió «a la carta». Nosaltres, el que demanem és una gestió «a la carta», que vostè digui què vol fer a Catalunya i, a partir d'aquí, la gent demani i es comprometi en la seva gestió. I si els centres privats, els centres públics, els centres sense ànim de lucre, no cobreixen totes les necessitats de Catalunya, vostè és l'Administració, vostè té recursos, vostè ha d'omplir aquest forat. Com? A través de centres propis, a través d'establir cursets, a través del que vulgui; no pot renunciar a omplir les necessitats de treballadors i empreses de Catalunya que no és cobreixen. Per més descentralitzat que sigui el sistema, si resulta que el mercat no soluciona els dèficits i les contradiccions, la gestió del Govern és omplir i completar les deficiències del mercat, perquè això, si no, és liberalisme, i vostès, almenys en la seva vessant, no són liberals, són una altra cosa: són demòcrata-cristians humanistes, no són liberals, i, en canvi, fan una política liberal.

És veritat que hi ha aquesta nova situació que vostè planteja, i per això encara amb més raó s'ha de fer una concertació, perquè ara hi ha diferents..., i ja ho he dit, que un dels elements que abonava la concertació és que hi ha una multiplicitat d'institucions i d'agents econòmics que podran participar-hi. Però tingui en compte una cosa: primer, no s'hi capfiqui, amb la idea que qui ha perdut és Catalunya; en tot cas, la Generalitat administra menys recursos, però no vol dir que a Catalunya vinguin menys recursos: és una diferència molt important, és una diferència molt important, perquè els recursos passen als agents econòmics i socials que invertiran a Catalunya. (*Remor de veus.*) I, si no, farem els comptes al final, farem els comptes al final. (*Remor de veus.*)

I, per una altra banda, li ho dic perquè vostès no coneixen quins són els plantejaments que estan fent, en aquests moments, les organitzacions sindicals i empresarials al voltant d'aquest tema, possiblement perquè han trencat el diàleg i no els podem explicar o no els poden explicar quins són els plantejaments per compensar aquest tema. I no és veritat, no és cert, o, si més no, és metodològicament incorrecte, parlar que s'ha trencat la formació professional ocupacional; és incorrecte parlar d'aquest tema, perquè la formació professional ocupacional ja era un subsistema dintre d'un únic element, que és el de la formació professional. Hi ha diferents assignacions de responsabilitat, i el que no s'ha trencat, sinó que s'ha integrat encara molt més, és la formació professional, la reglada, l'ocupacional i la contínua, establint, fins i tot, processos que a partir de la formació professional ocupacional es puguin arribar a compensar mòduls i titulacions de la reglada. Això és el que diu el Pla nacional de formació professional; per tant, no s'ha trencat el sistema, s'ha integrat en un sistema molt més ampli de formació professional completa. I és veritat –i això és cert– que hi han responsabilitats que passaran del Departament de Treball al Departament d'Ensenyament, i és veritat que hi han responsabilitats que ara assumia el Departament de Treball que passaran als agents socials i econòmics de Catalunya. En tot cas, de Catalunya, sí...

(*El Sr. Escudé fa una gesticulació.*)

El Sr. PRESIDENT: Prego que no facin ús del llenguatge de signes, que encara està en estudi, això.

El Sr. RAÑÉ: I, en tot cas, dir-li que el que és important i el que crec que hem de recollir és l'oferiment que hi ha en aquest moment d'agents socials i econòmics, a fi i efecte que aquests elements de la nova ordenació que hi ha no comportin, no vagin en detriment d'aquesta situació, fruit de les descoordinacions que es puguin generar. Plantegin de veritat aquest tema, no com un tema de confrontació amb els agents socials, amb l'Administració, sinó com a una nova etapa on la col·laboració pot donar uns fruits més importants, perquè el que estem buscant, el que s'està produint és que cada cop els agents socials assumeixen més i més el protagonisme de les seves decisions i més i més el protagonisme del seu destí. I això, des d'una política de desestatalització, sembla que hauria de ser aplaudit, i no criticat com ha estat aquí.

Res més, moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Rañé. El conseller té la paraula per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: Molt honorable senyor president, senyores i senyors diputats, senyor diputat, miri, la seva intervenció a mi m'ha semblat, en un aspecte, en una part, una defensa magistral d'un procés de centralització i de recuperació de competències que se'ns havien traspassat a Catalunya i han sigut recuperades, via COE, via UGT, via Comissions. (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El Sr. CONSELLER DE TREBALL: Vostès saben perfectament que aquest conseller, entre altres coses, ha ajudat

molt perquè al final, en aquest Acord Tripartit, s'hi posés una clàusula que digués: «també hi haurà alguna comissió territorial». Ha sigut tota la concessió descentralitzadora que aquest Acord Tripartit ha aconseguit. Vostè, segurament ho viu —diguem-ne— en la seva pròpia cam, i comprenc, per tant, que vostè el defensi amb aquest interès. Escolti, de les meves paraules no m'interpreti en absolut que jo estic en contra de la participació dels agents socials, vostè ho sap perfectament, això...

(*Veus d'«Està per veure, això!».*)

Està per veure, en parlarem, però, en tot cas, jo li faig la manifestació explícita que no és aquí; jo estic protestant, i vostè també hauria de protestar, com a diputat d'aquest Parlament, d'aquesta obstrucció de competències d'un tema que s'havia traspassat a la competència de la Generalitat de Catalunya. A mi em vénen a veure cada dia quantitats d'organitzacions socials manifestant-me..., tant empresarials com sindicals, que em manifesten el seu disgust per aquesta centralització, aquesta centralització d'aquest mecanisme. (*Remor de veus.*)

El Sr. PRESIDENT: Silenci!

El CONSELLER DE TREBALL: Miri, concretament, dades jo no les tinc en aquest moment, a nivell comarcal, però, això sí que li donarà una visió, segurament molt més equilibrada que no pas l'anècdota que pugui agafar vostè, concretament, de la comarca del Montsià o del que sigui i tal —que també estic disposat a analitzar-la, jo ho faré, les coses que he dit, d'analitzar—, jo penso senzillament que hi ha un procés administratiu, que s'acumulen dades d'això... Escolti, la Pobla de Segur no té capacitat per fer tots aquests cursos, tant de bo s'haguessin fet, o malament, perquè vol dir que hi hauria molts aturats.

Miri, l'any 92 —per tant, dades ben fresques—, els dinou mil milions, 19.474 milions de pessetes de la formació ocupacional a Catalunya s'han gastat de la següent manera: a les terres de Girona, o sigui, a la via de la Delegació Territorial de Girona, que l'àmbit coincideix amb les províncies, són 583 cursos, 149.000 hores —arrodoneixo per...— 8.122 alumnes i 1.236 milions de pessetes; a la de Lleida, 699 cursos, 160.000 hores, 10.106 alumnes, 1.298 milions de pessetes; a la de Barcelona, que és econòmicament, evidentment, i poblacionalment la més potent, 6.450 cursos, 1.754 hores, 92.940 alumnes, 15.682 milions de pessetes, i a la de Tarragona, 8.285 cursos, 2.212.000 hores... perdó, estava fent la suma i acumulant amb Tarragona, corregeixo quant a Tarragona. Per tant, començo: Tarragona, cursos 556, hores 146.000, alumnes 1.074 i import d'aquests cursos 1.256 milions de pessetes; total per a tot Catalunya: cursos 8.285; 2.212.000 hores, 119.000 alumnes —119.242— i 19.474 milions de pessetes. Aquestes són les xifres de l'assignació territorial —diguem-ne— subministrades i tretes les dades del departament corresponent.

Jo miraré el casos concrets —ja ho he dit abans— i, per tant, li contesto quant al que és la participació —em deia vostè— dels agents socials.

Miri, vostè sap que l'edifici que teníem de la formació ocupacional ha quedat esquerdat, per entendre'ns, ha quedat

esquerdat perquè estan en revisió tots aquests elements que li he dit ara. Bé, jo aquí vull manifestar la voluntat del diàleg per crear el consell català de la formació ocupacional; vostè sap que havíem avançat molt amb ell, havíem aproximat moltes posicions en les converses iniciades a finals del 91 i durant el primer trimestre del 92, substancialment; però és que en aquell moment que nosaltres hem avançat, pràcticament hem tancat posicions: organitzacions empresarials i sindicals, dins del si del Consell de Treball per crear el consell català, en aquell moment, el mes d'abril concretament, ja hi ha el primer document tancat, el primer esborrany, però tancat —per dir-ho així— de l'Acord Tripartit. O sigui que ja en aquell moment, des de primer de gener, o sigui, des que ha començat pràcticament el traspàs, les organitzacions centrals, centralistes, COE, etcètera, han començat ja les negociacions per recuperar això, i a l'abril, ja han tancat el primer document. Aquest document queda tancat definitivament el 16 de desembre —o el 22 de desembre—, el 16 de desembre un, i el Tripartit, el 22 de desembre de l'any 92. Per tant, en aquell moment, nosaltres hem d'aplicar allò tan senzill com dir: escolti, com vol que acabem l'edifici si estan trontollant els seus fonaments, les seves parets mestres i els seus pilars? No podem tancar un acord d'una cosa que sabem que allò, substancialment, és canviat, i és canviat pels representants centrals dels interlocutors amb els quals estem parlant. I, per tant, això suposa una aturada.

Una vegada dit això, i per finalitzar, quan estigui..., quan sapiguem a què aténir-nos, perquè no podem acabar l'edifici si no sabem quines són les seves parets mestres, estem disposats a reprendre les negociacions; o sigui, quan se sàpiga el Pla FIP com quedarà en substància, a part que nosaltres impugnarem —com ja li he anunciat— la inconstitucionalitat de totes aquestes mesures, estem disposats a reiniciar —diguem-ne— la negociació que ja teníem tan avançada i que va quedar aturada —i vostè ho sap perfectament—, precisament per aquests esdeveniments que jo considero molt poc positius per a Catalunya. En últim terme, ja ho veurem, tinc el convenciment moral que els diners que tindrem per a formació ocupacional global, entre l'Acord Tripartit i els que puguem treure de la Generalitat seran inferiors als que en trèiem anteriorment. Tant de bo m'equivoqués, tant de bo li tingués de dir: «Ecoliti, miri, això ha millorat l'assignació de diners, perquè a Catalunya es pugui...» Però estic segur que això no es produirà, perquè les bases de negociació ja ens situen en unes bases totalment rebaxadores dels plantejaments inicials.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la política universitària

Passem al catorzè punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació sobre la política universitària, que formularà el di-

putat senyor Magí Cadevall, del Grup Parlamentari Socialista, que té la paraula.

El Sr. CADEVALL: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor conseller, han tingut l'amabilitat de comunicar-me que com que el nou comissionat no pot accedir al Ple del Parlament, em contestaria el senyor Guitart, que havia estat responsable d'aquests temes anteriorment, a part que, legalment, qualsevol membre del Consell Executiu pot actuar, encara que potser és una petita disfunció el fet que no pugui venir directament el responsable.

Bé, senyores i senyors diputats, «el problema més apressant en aquests moments de cara al futur immediat és l'increment de la demanda d'educació per part de la societat». Com segurament deu saber el senyor Guitart, aquestes paraules no són meves, aquestes paraules són de l'acord del Consell Executiu, aprovant la proposta de programació universitària el 25 de setembre de 1989; allà s'establia la decisió de crear una nova universitat, la que s'ha anomenat Pompeu Fabra, i la perspectiva de crear tres noves universitats. Es posava com a objectiu d'aquesta programació; «garantir», també —ho repeteixo, paraules del Consell Executiu—, «garantir a tots els ciutadans que compleixin tots els requisits acadèmics, l'accés als estudis universitaris». I, com a segon, «atendre les preferències dels sol·licitants, sempre que sigui possible.» Naturalment hi han unes restriccions d'acord amb les necessitats socials. Per tant, senyor conseller, jo no demano si el Govern compleix els objectius proposats pel Grup Socialista o un altre grup de l'oposició, el que pregunto és si el Govern compleix els objectius que s'ha fixat.

Jo voldria començar expressant la dificultat d'aquest tema, per no ser demagògic. El primer que haig de fer és reconèixer que l'increment de la demanda en educació és positiu, però comporta també problemes, que són com tenir els mitjans per atendre aquesta demanda. Fóra injust, a més a més, no reconèixer que el Govern de Convergència i Unió ha fet moltes coses en el tema universitari, és més, jo diria que, en termes absoluts, s'ha avançat, és a dir, tenim més estudiants actualment i, per tant, tenim també més places a la universitat; però, en termes relatius, en el que parlava d'atendre la demanda, s'ha reulat molt i, desgraciadament, penso que aquest any s'han batut rècords negatius. Jo diria, fins i tot, jutjant globalment l'actuació, que han estat un èxit les petites actuacions del Govern com ara anar obrint noves escoles universitàries en aquells temes en què hi havia demanda, i que, en canvi, en aquest moment jo penso que estan en perill —dic només «en perill» i tant de bo que s'hi trobi una solució— les grans operacions en tema universitari del Govern de Convergència i Unió, que és la creació de les noves universitats. Espero que si hi ha alguna cosa a rectificar es rectifiqui, i això realment només sigui un perill.

Respecte a atendre la demanda, jo diria que la situació ha empitjorat i és explosiva. Diran «Bé, doncs, per què no explota?» Perquè, desgraciadament, Catalunya s'acostuma, s'està resignant que els seus fills, una part dels seus fills, no tinguin suficients places a les universitats, i, en segon lloc,

per la dificultat de reunir-se els afectats. Alguna vegada s'ha fet una assemblea dels que no havien pogut entrar en una facultat, però normalment són uns ciutadans dispersos.

Jo no voldria molestar les senyores diputades i senyors diputats amb moltes xifres, però —ho repeteixo—, per no ser demagògic i per ser objectiu voldria donar només dos indicadors, si m'ho permeten. Un, l'evolució dels alumnes que poden entrar a la universitat en primera opció, és a dir... Perdó, m'equivoco, entren a la universitat però no obtenen la primera opció.

Segons —he tractat sempre d'agafar dades oficials, les primeres són d'un document que es va elaborar quan era conseller el senyor Joan Guitart— el 1985-86, quan es van rebre les transferències, 3.615 alumnes, l'11% dels sol·licitants el mes de juny no van poder assolir la primera opció. Quatre anys després, quan iniciava el seu mandat el senyor Laporte, llavors, el 88-89, 9.635 alumnes, que representava ja el 29%, ja no van obtenir la primera opció. I, enguany, millor dit, l'estiu i setembre passat, concretament el juny, 25.220 alumnes, ja el 52%, no pot obtenir la primera opció.

Jo demanaria l'atenció de les senyores diputades i senyors diputats sobre aquesta dada, quan deia que havíem batut rècords. Hi ha més de la meitat dels alumnes de Catalunya que no poden entrar en el centre que demanen i, moltes vegades, tampoc cursar el tipus d'estudi que havien elegit.

El segon índex que volia usar és molt més greu, molt més dramàtic; són els aspirants que en acabar les pre-inscripcions de setembre es queden sense cap plaça. No poden entrar a la universitat, enlloc. Aquí no tinc dades anteriors, i he agafat les dades d'una estadística del curs 88-89, que s'ha editat el 92 i ens han tramès recentment.

Bé, aquí, el 88-89, quan va començar el seu mandat el senyor Laporte, 4.199 alumnes, el 12%, es queden sense col·locar; enguany, el mes de juny em refereixo, eh?, després de fer la pre-inscripció de juny, perquè no hi havia la plaça adequada que demaven, segons el nivell de nota, 4.199, 12%. Quatre anys després, l'estiu passat, 8.529 alumnes, que representa el 17%, es queden, al juny, sense plaça.

Segurament deuen haver sentit parlar als diaris, als sindicats, potser, a mi mateix, de la bola de neu que es va formant. Què vol dir aquesta bola de neu? És molt senzill. Aquest any, com he dit, 8.525 alumnes han estat refusats el mes de juny —perdoni, senyor conseller, una petita advertència: dades que he pres de les universitats o de la Conselleria discrepen però molt poc i no crec que tingui un significat important. Bé, doncs, 8.500 són refusats el mes de juny. No troben plaça. El setembre —aquesta dada l'he hagut de treure dels diaris, no tinc una dada oficial— 5.326 alumnes aproven la selectivitat. Sumat són 13.851 alumnes, que el setembre estan en condicions d'accedir a les universitats de Catalunya. Quantes places s'oferia a la pre-inscripció de setembre? 4.026. Si fem la resta, surt 9.825, per tant, és una qüestió matemàtica, senyor conseller, aquest any uns 10.000 alumnes a Catalunya s'han quedat al carrer. La meitat no han ob-

tingut la plaça que volien, és greu, però 10.000 alumnes s'han quedat al carrer sense poder entrar a la universitat.

Què vol dir la bola de neu? Que aquests 10.000 alumnes, més un nombre indeterminat, que jo no li puc preisar, no sé si el senyor conseller té més dades a través dels anys anteriors, el setembre que ve, que són els que volen canviar de carrera perquè s'han vist obligats a matricular-se en la segona, tercera, quarta, cinquena, sisena, setena o vuitena opció, doncs, alguns d'aquests l'any que ve voldran canviar de carrera. Per tant, jo penso que l'any que ve, entre uns 10.000 i 15.000 alumnes tornaran a provar d'ingressar a la universitat —això és la bola de neu— i s'afegiran als, més o menys, 50.000 alumnes de COU que aconseguixin aprovar.

Voldria parlar també una mica de la fallàcia del senyor comissionat. Què vull dir amb aquesta fallàcia? Que alguns diaris, per exemple *La Vanguardia*, van parlar que aproximadament una quarta part dels alumnes aspirants s'havien quedat sense plaça a les universitats de Catalunya. El senyor Laporte va replicar amb un article, ben documentat, però jo crec que tenia una fallàcia, que és que per maquillar les xifres, per fer el percentatge d'insatisfets una mica més petit, deia que dels aspirants a entrar a la universitat, s'havien de descomptar els 11.936 que ja anteriorment havien cursat algun estudi. (*Remor de veus.*) Jo em penso que això, senyor conseller, és una fallàcia, perquè tenint en compte que actualment a Catalunya la meitat dels alumnes no obté la primera opció, és molt natural que l'any que ve alguns vulguin canviar de tipus d'estudis.

Bé, llavors, una mica hauríem de veure, davant d'aquesta situació, quins han estat els grans projectes del Govern i quina la realitat. Jo em sembla que el senyor conseller estarà d'acord que tots els grans projectes han estat, en principi, encaminats a intentar resoldre aquesta demanda. El mateix estudi que quan vostè era conseller es va fer, *Bases per a un avantprojecte de la quarta universitat*, preveia que aquesta nova universitat, que primer podia tenir una demanda de 9.500 alumnes i que l'objectiu és que aquesta nova universitat tingués entre 20 i 25.000 alumnes, tal vegada pugui haver-hi algun error en la previsió del tipus d'estudis, perquè era un moment que hi havia un gran canvi de la demanda i no es van agafar les dades de l'últim any, però jo penso que el que queda clar d'aquest document és que la intenció era que el Govern volia satisfer la demanda.

Sigui com sigui, el Consell Interuniversitari no va acceptar aquest document i el senyor Laporte com a conseller va crear una comissió en el Consell Interuniversitari, van elaborar un nou document, que es va titular *Proposta de criteris per a la programació universitària a Catalunya*, i van presentar dues alternatives. La a) era crear una nova universitat, i també parlaven d'unes 5.000 places a primer, i la b) era incrementar molt l'oferta a Girona, Lleida i Tarragona, constituint-les en universitat, de forma que cobrissin la demanda i, per tant, hi hagués una mobilitat obligada d'alumnes. La decisió, com se sap, del Consell Executiu va ser un híbrid, una síntesi, també quarta universitat, que es va anomenar Pompeu Fabra, i també universitat a Lleida, Girona,

Tarragona. Jo penso que aquest híbrid necessita atencions especials i, en aquest moment, penso que està en un moment delicat i tractaré de resumir-ho molt breument, per acabar, amb uns trets molt generals.

Primer, la Universitat Pompeu Fabra: bé, jo penso que, de fet, ha canviat els objectius que aquest document, que va aprovar el Consell Executiu, marcava per a la seva creació. Diuen: «No volem ser la segona universitat de Barcelona», i en aquest moment, després de tres anys, té només 1.000 alumnes de primer i 2.000 alumnes en total. Posen molt èmfasi a crear un nou model universitari, que segurament és molt bo per a Catalunya, i totes les universitats haurien de millorar la docència i buscar nous models, però jo el que dic és: a la millor, fins i tot, aquest nou objectiu estic disposat a acceptar que és molt millor, però el que diria, senyor conseller, si vostès han canviat d'objectiu seria bo que ho expliquessin al Parlament, que ho expliquessin al poble de Catalunya i que en parléssim. Per tant, jo demanaria quins projectes tenen, per què no ens ho expliquen, amb quins anys creixerà, s'anirà desenvolupant la Universitat Pompeu Fabra? Perquè sempre que ho hem dit, ens han contestat vaguetats.

L'altre problema són les noves universitats de Lleida, Girona i Rovira i Virgili a les terres de Tarragona i a la ciutat de Reus, no? Bé, aquí també aquesta pota queda una mica coixa, perquè en aquest moment hi ha un problema de l'amenaça que es retiraran algunes titulacions. Hi ha problema de falta de diners. Reben amb regularitat els diners de la nòmina, però se'ls deu molta quantitat d'altres diners, i això a les noves universitats els posa moltes dificultats i no poden funcionar. I, finalment, estan molt preocupades per les inversions, perquè de moment la comissió del Consell..., perdó, no, la Secció, ara dependent del Comissionat, que tracta aquest tema només ha parlat amb les grans universitats i, de moment, les noves universitats que tenen grans problemes d'inversió no han estat consultades.

Jo, per tant, diria: aquest era un gran projecte, però no s'està realitzant. Demanaria al senyor conseller quins projectes té, tant sobre la Universitat Pompeu Fabra com sobre les noves universitats, com, en general, mesures de reforç a les universitats existents, perquè, com preveia aquest projecte, es puguin desmassificar i millorar la qualitat de la seva docència i investigació.

Gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Cadevall. Pel Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Guitart.

El Sr. CONSELLER DE CULTURA: Senyor president, senyores i senyors diputats, il·lustre senyor Cadevall, en primer lloc, i responent a la seva interpellació, li agraeixo la consideració que vostè ha fet al començament del seu parlament, en el sentit d'expressar i de reconèixer que s'havien produït millores en el sistema universitari. Entenc que és així, i em plau que el senyor diputat ho hagi volgut expressar públicament, des d'aquesta tribuna.

A continuació, el senyor diputat ha fet una revisió sobre els principals problemes que, al seu criteri, constitueixen els

aspectes de la política universitària, i amb un..., diguem-ne, d'una manera minuciosa, ens ha donat una quantitat de xifres, en relació amb l'oferta, en relació amb la demanda i amb la sol·licitud d'ocupació de places que no havien pogut ser cobertes aquests darrers anys.

Després, el senyor diputat repassava, en relació amb el tema de les noves universitats, i demanava un aclariment sobre aquestes noves universitats. I, finalment, també feia unes referències a la Pompeu Fabra, i també, parlava, es referia a aspectes del finançament universitari.

Efectivament, el Govern de la Generalitat, senyor diputat, sempre ha tingut com un objectiu prioritari el desenvolupament i la projecció del sistema universitari català, tant per motius econòmics, perquè un nombre suficient de titulats universitaris amb una bona formació afavoreix també la competitivitat del sector productiu, com per motius socials i culturals, perquè pensem i estem convençuts que la universitat ha de jugar un rol de motor intel·lectual de la societat.

La Generalitat, i vostè ho deia, ha fet esforços, i uns esforços d'una manera molt especial, i a aquest esforç s'hi ha sumat l'esperit i l'esforç de les universitats, aquest esperit positiu, innovador i protagonista de les nostres universitats catalanes.

El nostre sistema universitari, aquests darrers anys, i el senyor diputat ho reconeixia, ha experimentat una transformació profunda, que entenc que beneficia enormement la nostra societat.

En aquesta legislatura, senyor diputat, el Govern continuarà treballant en la mateixa línia de promoció i de millora del nostre sistema universitari. Els objectius, els principals eixos d'aquesta política –i em penso que respondré a les qüestions que vostè..., o als interrogants que vostè ens formulava o a les preguntes que ens referia–, els principals eixos són el primer –i respon a aquesta superior sol·licitud de places–, és la potenciació..., i una cosa, senyor diputat, que vostè no s'hi referia, però que jo vull expressar, que és la reordenació de l'oferta d'estudis universitaris: potenciació i reordenació.

El segon aspecte és la consolidació de les noves universitats. Vostè fa un moment ho deia: «què es pensa fer amb les noves universitats?», doncs s'han de consolidar.

El tercer és la formulació d'un nou model de finançament universitari.

El quart és l'establiment –i vostè no s'hi referia, potser perquè d'això se n'han fet ja ressò els mitjans de comunicació– d'un nou pla plurianual d'inversions. Les darreres actuacions que havíem fet durant el temps que vaig tenir l'honor d'estar en el Departament d'Ensenyament va ser precisament aquell primer pla, aquell pla d'inversions, amb la millora del qual les universitats han pogut gaudir d'una situació molt diferent d'altres universitats de l'Estat.

El quart és el suport a la millora de la qualitat docent i el cinquè... (*Remor de veus.*) Perdó, el quart és el plurianual, i el cinquè és el suport a la millora de la qualitat docent.

Començaré pel primer punt, que respon en bona part a tota la..., com que vostè ha donat tota una sèrie de xifres,

doncs jo no m'hi referiré, però en canvi sí que em referiré a un aspecte que vostè, senyor diputat, no s'hi ha referit, que és la reordenació del sistema universitari. Miri, la potenciació i la reordenació han d'obeir a tres plantejaments bàsics. El primer és l'increment de places, de titulacions –i vostè recordarà que n'havíem parlat, senyor diputat– de curta durada. El segon és l'increment de places en les àrees de les ciències socials i de les enginyeries, i la tercera –i molt important– és la diversificació de titulacions.

Aquests tres plantejaments –increment de places de curta durada, increment de places a les àrees de ciències socials i a les enginyeries, i diversificació de les titulacions–, aquests tres plantejaments orientaran la programació universitària dels propers anys. Però més que una gran novetat representaran una continuïtat de la política que ja s'està fent. No obstant això, cal advertir que aquesta potenciació no comporta un increment espectacular de l'oferta universitària, sinó una millor distribució, reordenació i distribució de l'existent, d'acord amb les demandes dels estudiants, i –no ho oblidem, senyor diputat– de les necessitats de la societat. Les demandes dels estudiants i el que la societat demana i exigeix. Aquest aspecte és molt important i vostè potser no l'ha expressat clarament, però estic segur que estava en la seva intenció aquest element condicionant i fonamentador de la política universitària.

El foment de les titulacions de curta durada s'enfronta amb la falta de titulació universitària d'aquests estudis al nostre país, si deixem de banda algunes titulacions molt consolidades. De totes maneres, si mirem l'estructura del món laboral europeu, observem com les empreses tenen més titulacions universitàries curtes que no pas de llargues. Per tant, cal actuar seguint aquesta tendència. Convé recordar –i el senyor diputat potser ho té present, ho té al cap– que l'any 85, quan foren traspassades les universitats a la Generalitat, els estudis de curta durada representaven el 33% de l'oferta universitària. Ara se situen ja al voltant del 45%. Per tant, hi ha hagut un increment que nosaltres valorem positivament i que ha sigut un esforç que crec que cal continuar fent.

Les majors necessitats de places noves es troben en les àrees de ciències socials i d'enginyeries. Les solucions a aquests dèficits es vénen gestant des de fa temps i podran operar-se amb molta probabilitat durant aquesta legislatura. No podem afirmar, sens més, que quedarà absolutament resolt, però sí que amb molta probabilitat actuarem durant aquesta legislatura. En el cas de les ciències socials, es tracta de l'ampliació d'oferta de la Universitat Pompeu Fabra, que podrà produir-se quan s'acabin les obres d'adaptació de les casernes i altres edificis que han de constituir el seu campus. Obviament –i el senyor diputat també s'hi referia–, la Universitat Pompeu Fabra no s'ha de limitar als estudis de ciències socials, però la seva aportació final en aquest camp permetrà pal·liar considerablement la situació deficitària actual.

Pel que fa a les enginyeries, es treballa amb la perspectiva –i ho saben els senyors diputats– d'un nou campus de la

Universitat Politècnica de Catalunya al Baix Llobregat i amb l'ampliació dels estudis tècnics a les universitats de Girona, de Lleida i Rovira i Virgili.

Senyor diputat, em penso que estic responnent al que vostè em preguntava, aquesta oferta no satisfeta com pensem que es complimentarà a través d'aquestes noves universitats i a través d'aquest esforç.

Finalment, convé que el catàleg d'institucions universitàries es diversifiqui. Això és molt important; vostè sap fins a quin punt s'ha dedicat un esforç, tot el país, en aquest sentit, i com aquest procés està en marxa i té un doble objectiu: l'impartiment a Catalunya de pràcticament totes les titulacions oficials i la recerca d'elements atractius per captar nous estudiants en determinades àrees d'ensenyament. En qualsevol cas, però, cal advertir la voluntat de procedir amb molta cautela amb les titulacions autènticament noves, que consistiria a crear poques places d'entrada i anar-les ampliant, si escau, a mesura que l'estudi es consolidi i vagi configurant el seu paper professional.

Aquesta potenciació i reordenació de l'oferta universitària es concretarà en la proposta de programació universitària a l'horitzó 97-98 que actualment està elaborant la Direcció General d'Universitats en el marc del Consell Interuniversitari de Catalunya. És a dir, que aquesta potenciació i reordenació es concretarà en aquesta proposta en el marc 97-98, que s'està elaborant en aquest moment per part de la Direcció General i que es fa en el marc on s'ha de fer, que és en el Consell Interuniversitari de Catalunya.

Segon, segon eix, és la consolidació de les noves universitats. En el cas de la Pompeu Fabra, els objectius són la seva expansió ràpida en el moment que disposi d'espais operatius suficients i les senyores i els senyors diputats poden veure, passejant per Barcelona, com en aquests espais s'hi està treballant, com s'hi ha treballat en ple estiu i com es continua fent, i com les casernes omplen un nou camp de possibilitats. I la diversificació de la seva oferta actualment concentrada en el camp, en l'àmbit de les ciències socials. En el cas de les universitats de Girona, de Lleida i Rovira i Virgili, l'objectiu primer és el desplegament de la Memòria que en justificava la creació, tant pel que fa als aspectes de programació, com d'organització, amb el compromís de concloure aquesta primera fase durant el curs 95-96. Dins d'aquesta legislatura, però, també es preveu de dissenyar el desenvolupament d'aquestes universitats per al quadrienni 1996-2000, un cop avaluat el procés actual.

Si el senyor diputat em permet, jo després seguiré amb els aspectes un-quart a què es referia, que és aquest model de finançament universitari, i després puc prosseguir amb el pla plurianual d'inversions o el que el senyor diputat desitgi. Però em penso que fonamentalment ha concentrat la seva interpellació en aquest punt que es referia d'una manera concreta al de la demanda i de l'oferta universitària i de la manera que es podia resoldre en el camp, en el marc de les noves universitats i de la política universitària global de Catalunya.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller. Pot fer rèplica el senyor Cadevall.

El Sr. CADEVALL: Gràcies, senyor president. Honorable senyor conseller, agraeixo la seva intervenció i voldria dir que estic molt d'acord amb els principis, però que, malgrat tot, tinc dues inquietuds. En primer lloc, m'ha semblat una mica inconcreta la seva resposta; penso que realment, doncs, si el senyor Pujol, que és el que coordina el tema –ja que depèn de Presidència–, o el senyor Laporte pogués acudir, doncs, potser podríem donar una informació més concreta.

La segona inquietud és que, estant molt d'acord amb els principis, jo dubto que s'estiguin posant a la pràctica o que s'estiguin posant a la pràctica en el temps adequat, per exemple, d'alguns temes que ha explicat. Ha posat èmfasi –i penso que ha fet bé i amb tota la raó– en la reordenació del sistema, tant en el sentit de canvi d'estructura d'estudis com la nova organització de les universitats. Precisament, l'estudi que s'havia fet durant el seu mandat –ja ho havia dit–, un dels defectes –la intenció global segur que era bona– era que, per exemple, preveia un increment de la demanda de magisteri i poca demanda de ciències empresarials, quan, en realitat, perquè és una demanda canviant, ha passat al revés: ha disminuït la demanda de magisteri i ha augmentat la d'empresarials i, per tant, estem d'acord amb aquests principis.

Ara, un cop estem en aquests principis, el problema és, jo penso, que el Govern de Convergència i Unió, un cop adoptat aquest sistema d'organització universitària i aquests principis, n'hauria de treure totes les conclusions pràctiques i penso que no ho fa. Posem un exemple; ha dit: «donar suport a les noves universitats i consolidar-les», això en relació també amb la programació dels nous estudis. Aquestes universitats, quant als nous estudis, estan una mica nervioses. Per què? Perquè, quan s'havien de constituir, el director general d'Universitats va anar a les seues d'aquestes universitats i va dir: «us crearem unes noves universitats, però us reduïrem les titulacions». Hi va haver fins i tot manifestacions al carrer; van dir: «amb aquestes condicions no volem una nova universitat» i el senyor Laporte va dir: «bé, deixem en suspens el tema i el resoldran...» O sigui que la patata calenta, podríem dir, l'han de resoldre ara uns nous equips provisionals.

Per tant, estan nerviosos per resoldre i de moment els sembla que la programació va lenta i que no obtenen resposta. Per exemple, esperaven ja alguna solució de la reunió d'abans-d'ahir de la Comissió de programació del Consell Interuniversitari i no va prendre cap acord sobre el curs que ve encara en aquesta reunió. Però, és més, a vegades hi ha coses, senyor conseller, que no costen diners però demostren una atenció del Govern a aquestes noves universitats. Doncs, bé, ahir, a la universitat de Lleida, es va reunir el Consell Social, perdó, el Consell Econòmic, que és l'òrgan provisional que hi ha en lloc del Consell Social, amb l'absència dels tres membres de l'Administració de la Generalitat: el senyor director general de Pressupostos, el senyor

Josep Guitart, director general d'Universitats –almenys fins ara que jo sàpiga–, i el senyor Grifoll.

Aquest Consell Social de la Universitat de Lleida va prendre l'acord per unanimitat, en absència dels representants de l'Administració de la Generalitat, de donar ple suport a les reivindicacions de la junta que hi ha provisionalment, la junta de govern de la Universitat de Lleida, perquè no se'ls tregui cap titulació, perquè diuen: «no demanem més professors, sinó que no els tinguem parats; que amb els professors que tenim puguem donar el màxim de titulacions». I llavors, és clar, si els representants de la Generalitat no acudeixen a aquesta reunió del Consell Social, jo penso que es dona una trista imatge de l'interès de la Generalitat per consolidar aquestes universitats, sobretot si es va a poc a poc. I, per tant, per això dic, s'ha de ser..., s'han de treure conclusions pràctiques.

Una altre tema, el de la Pompeu Fabra. Bé, el senyor conseller diu: «incrementarà ràpidament quan s'acabin les obres»; però és que la pregunta que no m'ha contestat és quan s'acabaran les obres? Per això dic que m'ha semblat una mica inconcreta, perquè diu: «es farà un nou pla plurianual d'inversions», però és que fins ara, tant per part dels diptutats d'aquest Parlament, com –jo diria– per part dels mateixos rectors o presidents de juntes de les universitats, l'únic que saben és que el senyor president de la Generalitat ha parlat d'uns 45.000 milions en un període de deu anys, però no se sap cap prioritat; no se sap cap quantitat exacta i, sobretot, no se saben terminis. Per tant, és que pensen acabar aquestes obres de les casernes quan hi hagi una baixa demogràfica a Catalunya i no sigui tan urgent la creació d'aquesta universitat o la seva expansió?

Una altra pregunta, senyor conseller: ha fet alguna gestió la Direcció General d'Universitats per buscar uns locals provisionals i la Universitat Pompeu Fabra els ha acceptat o no?

Ha parlat de nou model de finançament. Bé, és clar, això és absolutament necessari. Jo, això, penso que hauríem d'arribar a un debat molt desapassionat; però en els diaris, per exemple, va sortir una relació, on la Universitat Pompeu Fabra tenia 1.300.000 de subvenció per alumne i la Universitat de Barcelona quatre vegades menys, però totes les altres si fa o no fa –eh?–, no és un problema entre dues universitats.

Tots comprenem que una nova universitat necessita més recursos perquè, per exemple, mantenir una biblioteca... però ignorem, és a dir, tant els parlamentaris com els rectors de les altres universitats ignoren amb quins criteris s'ha fet la distribució d'aquests recursos. Si el senyor conseller em pot explicar per què la Universitat Pompeu Fabra –allò de dir, miri, per tal barem– té quatre vegades més... És a dir, quedaríem, no només jo, sinó em sembla la Facultat, per exemple, de Ciències de la Informació de l'Autònoma, que fa poc en junta de govern va aprovar una moció dient que aquesta situació era absolutament injusta, sobretot, podríem dir, quan les universitats que tenien menys recursos havien de carregar amb... Voldria, senyor conseller, que m'enten-

gués bé. No dic que la subvenció per alumnes hagi de ser..., o el nombre d'alumnes hagi de ser l'únic criteri; però hauríem d'arribar a definir... i suposo, vaja, és que en realitat, si ha fet els pressupostos, el Govern de la Generalitat hauria de tenir uns mòduls, uns criteris que nosaltres hauríem de poder conèixer.

Bé, jo segurament tindria molta... Ah, no, una última referència, perquè, és clar, jo he tractat de ser just en el sentit de reconèixer que s'han fet coses i reconèixer també que hi ha problemes a tot arreu, però voldria donar una dada comparativa, és a dir, perquè no ens pensem que encara que hi ha problemes a tot arreu la situació és igual a tot arreu. Només agafaré com a punt de comparació dos estudis: dret i ciències químiques; els he agafat perquè són dos estudis que a Catalunya van quedar saturats el mes de juny; cap aprovat de setembre podia aspirar a ingressar a Catalunya en una facultat de dret o en una facultat de ciències químiques.

Bé, com el senyor conseller sap, l'Estat espanyol fa una oferta de repesca el mes d'octubre, on ofereix a tots els ciutadans de l'Estat les places sobrants de totes les universitats. Naturalment Catalunya no en va poder oferir cap per dos motius: perquè el mes de novembre encara anàvem fent reinscripcions, etcètera, i, en segon lloc, perquè no tenia cap plaça sobrant. Doncs, bé, en aquesta convocatòria hi havia oferta de places de dret a les universitats de València, d'Alacant, de Còrdova, d'Extremadura i de León –no diré que siguin moltes, però hi havia places–; hi havia vacants de químiques, ofertes a tots els ciutadans de l'Estat, a les universitats de València, d'Alacant, de Cadis, d'Extremadura i de Valladolid. Per tant, això significa que de les tres universitats, per exemple, del País Valencià –una comunitat autònoma que no em diran que tingui un sistema de finançament molt diferent, no?–, de les tres universitats que ofereixen els estudis de dret, dos en el País Valencià es van quedar amb places vacants el setembre. Vol dir que tots els ciutadans d'aquesta comunitat que volien fer dret, van poder entrar a dret el juny, van poder entrar a dret al setembre i van sobrar places. El mateix podríem dir a químiques. Mentre que un ciutadà de Catalunya no sols, diguem..., va quedar tallada l'admissió el juny, no van poder entrar tots els que pretenien entrar-hi el juny, sinó que, com he dit abans, 10.000 estudiants s'han quedat al carrer.

I em temo que, pel que m'ha dit, la racionalització de l'oferta millorarà una mica, però és que ara el problema no és ja de primera opció, és que tenim 10.000 alumnes que no han pogut ingressar a la universitat. Jo pregunto, senyor conseller, quina previsió té l'any que ve, quants alumnes pensa que es quedaran al carrer?

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Cadevall. El senyor conseller té la paraula per contestar la rèplica.

El Sr. CONSELLER DE CULTURA: Senyor president, senyores i senyors diputats, em sap greu, senyor diputat, malgrat la meva bona intenció, de no poder respondre a la diversitat de qüestions que vostè planteja; en planteja moltes i diferents i, fins i tot, de nivells i de característiques, també, tampoc homogènies. Tan aviat vostè em parla, senyor dipu-

tat, de l'absència de representants de la Generalitat en el Consell Social de la Universitat de Lleida com em parla d'un manifest de la Facultat de Ciències de la Informació de la Universitat Autònoma, com ara m'estava parlant d'universitats espanyoles que ofereixen places de química. Em sap greu, però és molt difícil de respondre a tot això, malgrat que jo ho intentaré i faré tot l'esforç que pugui.

El que li puc dir, de totes maneres, és que celebri molt el que vostè deia al començament, que estem d'acord amb els principis. Em penso que això és l'element fonamental. Vol dir que els principis en què s'estructura la política universitària són coincidents i, en tot cas, probablement discreparíem en alguns aspectes. El senyor diputat mateix em deia que el doctor Laporte podria concretar més aquesta informació –sens dubte que ho podria fer–, però de totes maneres jo he preparat el suficient, em penso, aquesta interpellació com per poder, d'alguna manera, respondre a les preguntes fonamentals que vostè em feia. És una qüestió que en el Govern se'n parla molt sovint –li deia que era una qüestió prioritària– i, per tant, em penso... No li podré respondre, evidentment, el que va passar amb els tres representants de la Generalitat que no van poder anar al Consell Social de Lleida –d'això en prenc nota–, i en relació amb l'oferta als accessos, com que Química és una facultat que jo he conegut bé, no m'estranya, de totes maneres, que hi hagi universitats com les d'Extremadura, de Cadis, d'Alacant, que hi hagi més ofertes de química. Les característiques de l'estructura econòmica de l'Estat espanyol feien suposar que era possible que hi haguessin més places a la universitat d'Extremadura, per exemple, que no pas a la de Tarragona, que hi ha una unitat de químiques, que probablement deu haver cobert les seves sol·licituds, donades les necessitats que ofereix el sector productiu d'aquestes comarques.

De totes maneres, crec que val la pena tenir-ho present. Sempre es pot millorar. I li deia al començament de la meua resposta que sobre aquesta reordenació i sobre aquesta expansió del sistema universitari, sobre això estem. També en pocs llocs s'ha donat aquesta creació de noves universitats tan important i tan diversificada –territorialment diversificada– com s'ha produït aquí a Catalunya, i em penso que d'això tots nosaltres ens en sentim satisfets i estem convençuts que la política passa per aquí. D'aquí suposo que ve aquesta coincidència en els principis.

Jo li voldria, de totes maneres, respondre a dos aspectes que em penso que són..., que el senyor diputat estava especialment interessat, i que és aquest nou model, el finançament universitari. Em sembla que aquesta és una cosa que al senyor diputat el preocupa; em sembla que el senyor comissionat s'hi ha referit, però de totes maneres em complaurà molt poder-los-ho repetir, explicar aquí.

Aquest model actual de finançament és un model heretat i conté massa elements distorsionadors que poden crear la sensació de greuges comparatius entre les universitats. Això que a vegades constatem aquí passa a totes les universitats de l'Estat, i el senyor diputat ho sap. És voluntat del Govern d'arribar a una formulació que permeti objectivar millor les

necessitats de les universitats i atendre-les de forma equitativa. El model que s'està dissenyant i que és una cosa que s'està formulant –i tothom comprendrà que és un esforç, però és que aquesta diversitat d'universitats és també una qüestió recent– i que entrarà en vigor aquesta legislatura –per tant, no estem parlant de l'any 2000, sinó d'aquesta legislatura– es fonamenta en la definició d'un mòdul de finançament basat en el nombre de places en l'oferta de primer curs per a cada titulació. Li ho repetirem: un mòdul de finançament basat en el nombre de places en l'oferta del primer curs per a cada titulació, de manera que la subvenció rebuda per dues universitats que imparteixen una mateixa carrera sigui igual per a cada estudiant que la cursi. També s'introduiran alguns elements que garanteixin un rendiment acadèmic mínim de les universitats. En qualsevol cas, però, la implantació d'aquest model serà gradual per tal de permetre d'anar compensant progressivament les desigualtats que existeixen actualment.

Em penso que això que he explicat permet perfectament entendre per on es va, quins són els criteris que regeixen aquesta formulació i estic convençut que al senyor diputat això el tranquil·litzarà, i a totes les persones d'aquesta cambra que tinguin interès en aquest sentit.

Voldria fer una referència a la Universitat Pompeu Fabra i a l'aspecte que preocupava també en aquest sentit, en el sentit del finançament. El senyor diputat, amb molta raó, deia que ell mateix reconeix que no és el mateix el mòdul per a un estudiant que comença que per a un que acaba. Això, el nombre total d'estudiants al llarg del curs 90-91 fou de 316; el 91-92, de 1.067, i 2.063 el curs 92-93, i superarà els 3.000 el curs 93-94. L'oferta de primer curs ha estat successivament de 320, 720 i 1.060 places; el curs vinent serà de 1.460. Aquest increment anual d'unes 400 places noves de primer curs es mantindrà fins assolir la xifra de 5.000. Amb això que li dic ja veu quina gradació..., es veu que podrà anar creixent.

Pel que fa als estudis –li deia abans–, s'han centrat inicialment en l'àrea de les ciències socials. Van iniciar-se amb estudis de dret i de ciències econòmiques –el senyor diputat es referia a aquest dèficit de dret; aquí hi ha hagut una resposta amb aquesta nova universitat per atendre aquests dèficits– i s'han anat ampliant posteriorment amb estudis empresarials, estudis d'administració pública i periodisme. També s'han anunciat estudis de lletres amb una alta demanda, com traducció o interpretació –recordi la demanda que existia a la Universitat Autònoma en aquest sentit–, i que poden atraure un nou interès per la seva reformulació, com és el cas de la llicenciatura d'humanitats.

El finançament ha estat el necessari per crear una universitat de primera línia. Certament, s'ha produït una situació que pot semblar –celebro que el senyor diputat ja ho hagi remarcat, perquè no ho és– un greuge comparatiu en relació amb les altres universitats, a causa d'una subvenció més relacionada amb el nombre final d'alumnes de la Pompeu Fabra que no pas amb l'actual. No obstant això i per aquest motiu, el finançament d'aquesta universitat s'anirà anive-

llant progressivament amb el de les altres universitats a mesura que vagi acollint el nombre d'alumnes previstos.

Senyor diputat, he respost aquests dos aspectes, el del finançament i aquesta atenció especial al finançament de la Pompeu Fabra, perquè em semblava que l'eix de la seva interpellació en aquesta segona rèplica anava per aquest sentit.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre el finançament dels municipis de Catalunya

Passem al quinzè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació sobre el finançament dels municipis de Catalunya, que formularà el diputat senyor Salvador Morera, que té la paraula.

El Sr. MORERA: Senyor president, senyores i senyors diputats, permetin-me que en primer lloc saludi la nova consellera de Governació, la senyora Cuenca, i que li desitgi tota classe d'èxits en aquest nou càrrec que desenvolupa, i més tenint en compte que és la primera dona que ocupa una tan alta responsabilitat en el nostre Govern.

Des que la tardor passada es va fer notori que, de nou, els nombrosos..., molts ajuntaments catalans tornaven a tenir números vermells, va tornar a saltar l'alarma i la majoria de mitjans de comunicació es feren ressò d'aquesta nova crisi de les finances municipals. Molts ajuntaments catalans anunciaren ja llavors retallades importants que afectaren i afecten no només les despeses en inversions, amb tot el que representa i comporta la caiguda de la licitació pública dels nostres ajuntaments, sinó també de la despesa corrent.

De nou. I dic «de nou», perquè no és la primera vegada que s'inicia una campanya —força anàrquica, en aquest cas— dirigida a crear un estat d'opinió favorable a la reforma i no simplement a la revisió del finançament local. D'aquesta manera, moltíssims ajuntaments catalans, alarmats per aquesta situació i de forma espontània, han pres acords relatius a l'economia local i els han tramès al molt honorable president d'aquesta cambra; s'han proposat congressos i cimeres per discutir-ho; s'han fet reunions amb el vice-president del Govern d'Espanya; s'han demanat recàrrecs a l'IRPF; s'han entregat memoràndums a aquest Parlament. El mateix conseller de Governació —l'anterior— va qualificar en aquesta mateixa sala que l'estat de les hisendes locals era dramàtica, i també aquesta cambra va prendre l'acord, el passat dia 23 d'octubre, de constatar la delicada situació dels ens locals. Si alguna cosa té de diferent aquesta crisi i de l'estat d'opinió que s'ha anat creant al seu voltant és que aquest no és un problema conjuntural, passatger, com si les finances locals —i per tant les finances públiques— seguisin els mateixos cicles que l'economia privada.

La problemàtica de la insuficiència financera de les hisendes locals és una qüestió de paràmetres —sense cap mena

de dubte— estructurals. Pràcticament tothom, a aquestes altures de maduració de la crisi dels responsables locals —els quals fa molts anys que es queixen de la mateixa qüestió—, està d'acord que el que cal modificar és el sistema de finançament local, tot el sistema de finançament local. Són massa les fallides en l'actual sistema, sorgit de la Llei reguladora d'hisendes locals, del 88, com perquè no es tiri endavant la Llei de finances locals de Catalunya, que estableix el mateix article 181 de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, que malgrat tot ocuparia el defecte d'estar inclosa dins l'actual sistema de finançament.

Quins són, per tant, els trets més significatius que ha portat aquest sistema a la fallida? Primer, la participació dels ajuntaments en els pressupostos generals de l'Estat no és del 12%, com havia promès al seu dia el PSOE, sinó que és d'un 7,3% de les despeses no financeres i del 4,5% del total del pressupost. Segon, el marc tributari que sorgeix a partir de la Llei d'hisendes locals segueix essent massa rígid i massa poc efectiu i eficaç; el cas més flagrant —i, sense cap mena de dubte, el més famós—, el de l'IAE, l'impost d'activitats econòmiques, que finalment serà rectificat, com va anunciar l'altre dia el senyor ministre. Tercer, dins el mateix apartat de la fiscalia local, l'excés acaptador del Ministeri d'Hisenda provoca el retard vergonyós en l'elaboració dels padrons —casos de l'IAE i de l'IBI—, quan seria molt més àgil, molt més senzill que fossin els mateixos ajuntaments els que elaboressin els seus propis padrons. Quart, la impossibilitat d'establir recàrrecs municipals als impostos estatals. Cinquè, el retard de les liquidacions definitives del Fondo nacional de cooperació local del 90 ençà. Sisè, la no-dotació del fons de cooperació local de Catalunya per als ens locals per excel·lència, els municipis. Setè, la despesa supletòria que han de sufragar els ajuntaments catalans, quan pertocaria que se'n fessin càrrec les altres administracions, sobretot la Generalitat.

Però, senyores i senyors diputats, no només és un problema de la quantitat dels recursos, sinó també de la qualitat d'aquests. Així tenim que, malgrat la constitucionalització de l'autonomia local i de la corresponent suficiència financera, la mera constatació de la realitat provoca astorament. Quatre exemples: imposició d'un pla únic d'obres i serveis quadriennal i en què, malgrat haver-se guanyat en objectivar-se els criteris de distribució, s'ha perdut en autonomia política, perquè no només no continuen els ajuntaments prioritzant ells les obres, com abans, sinó que ni tan sols poden decidir l'any de la inversió. Això ho fa la Generalitat.

Segon, la política de subvencions —o, com algú ha dit, la cultura de la subvenció en el terreny municipal— està a l'ordre del dia. El fet que pràcticament cap inversió municipal, per no dir ni una, pugui realitzar-se sense l'ajut exterior provoca a Catalunya un clientelisme polític i una deformació de la igualtat d'oportunitats que determina, distorsiona i enrareix el municipalisme català.

Tercer, la insuficiència dels recursos incondicionats és el problema més greu de les hisendes locals. La participació en els tributs de l'Estat és manifestament insuficient i a sobre

arriben tard i malament. La participació en els ingressos de la Generalitat, com vostès saben, és zero.

Quart, la repercussió principal de la ridícula aportació de recursos incondicionats d'altres administracions comporta dos problemes gravíssims que hipotequen els ajuntaments catalans: haver de recórrer al crèdit i el recurs de la pressió fiscal.

El fet, precisament, del tema de la pressió fiscal enceta un tema que com a conseqüència de la migradesa del finançament municipal i del valor real de l'autonomia local és importantíssim. No n'hi ha prou que els municipis catalans siguin els ases dels cops en la distribució institucional de la despesa pública, sinó que a més a més encara han de suportar un menysteniment degradant i abusi de les grans administracions. Tenim els casos de l'amenaça recent de l'increment de la tutela financera per part de la Generalitat. El fet que els ajuntaments hagin de certificar no tenir deutes amb la Generalitat, fins i tot amb subvencions tan ridícules de 30.000 pessetes, o les contribucions mínimes del 25% dels interessos bancaris d'aquells pocs ajuntaments que són capaços de generar-ne a favor de l'impost de societats. Doncs, a aquest estat de coses, s'hi ha arribat malgrat la multitud de bones intencions envers els ens locals que s'han manifestat de l'arribada de la democràcia ençà. Aquest és l'atzucac econòmic on els ajuntaments s'han vist abocats després de múltiples revisions i reformes del marc legal general i local.

Tothom ha d'estar d'acord –com he dit abans– que el que s'imposa davant d'aquest problema és un tractament estructural; és i necessita una solució de les mateixes característiques. Davant de la crisi de les hisendes locals a Catalunya, malgrat estar d'acord tots en el diagnòstic i en el tipus de solució, s'han més o menys format dues línies: una que posa l'èmfasi en la responsabilitat de la Generalitat i una altra que posa l'èmfasi en la responsabilitat del Govern de l'Estat. Esquerra Republicana, en una posició que podríem dir eclèctica, participa dels dos criteris i proposa, en consideració a les dimensions que està adquirint aquesta crisi, amb la llarga experiència de tots en l'incompliment de les promeses per part bàsicament de l'Estat i d'acord amb la seva llarga tradició municipalista i reputada sensibilitat nacionalista, començar a considerar seriosament els resultats i les experiències en el terreny municipal del País Basc. I per què proposem això? Doncs, perquè som del parer que el finançament local va íntimament lligat amb el finançament autonòmic, i a la inversa: no es pot considerar ni negociar un finançament autonòmic bandejant el finançament dels 942 ajuntaments i 41 consells comarcals de Catalunya.

L'experiència del finançament municipal basc és prou interessant i reveladora. Els estalviaré explicar el sistema tributari específic basc, perquè estic convençut que les senyores i els senyors diputats en són prou coneixedors, però permetin-me fer referència a allò que em sembla indispensable per al tema que ens porta. Les tres diputacions dels territoris històrics són les responsables de recaptar els tributs concertats amb l'Estat, de la recaptació líquida i, un cop

efectuada la deducció corresponent al «cupo» –o al contingent, com se'ns ha explicat avui–, l'aportació general al Govern basc, als finançaments específics de l'Ertzantza, l'Insalud, l'Insero, el Pla de reindustrialització i d'altres al Consell basc..., llavors el Consell basc de finances públiques estableix uns coeficients horitzontals a aplicar al 53% dels recursos disponibles que surten d'aplicar les deduccions abans esmentades. Doncs sembla que, aquest sistema, als ajuntaments bascos no els va tan malament, encara que existeixin les diferències de renda per càpita que es produeixen a partir dels repartiments autònoms que efectuen els territoris històrics. Tenim que els ajuntaments bascos, per exemple, ingressen diners de transferència incondicionada –que és el quid de la qüestió– de les diputacions forals, a partir dels respectius fons forals de finançament municipal, i també de l'Estat, a compte de la participació dels tributs no concertats. Reben també grans quantitats de diners, considerables, de recursos condicionats de les mateixes diputacions forals per a programes d'obres i serveis i altres programes específics del Govern basc i de l'Estat.

Arribats a aquest punt, em sembla que es fa prou interessant comparar –encara que sigui per a aquells escèptics al finançament autonòmic del concert i acèrrims defensors del règim comú de la LOFCA– les dades del País Basc en el terreny municipal i les dades que gastem en aquesta latitud. Per exemple, transferències corrents de participació en els tributs d'altres administracions o, si es vol, quantitats redistribuïdes respecte al total dels pressupostos municipals i de mitjana de l'any 92: Catalunya, 26,6%; País Basc, 49%. Pel mateix concepte, és a dir, recursos incondicionats, però comptabilitzats en pessetes, tenim que a Catalunya, per a l'any 92, hi ha un total de 114.600 milions de pessetes, a repartir en 942 municipis; al País Basc, 76.686 milions, però a repartir només en 247 municipis. El mateix concepte, però comptabilitzat per càpita: Catalunya, amb una població de 6.059.000 habitants, per càpita li surten, per aquest concepte, 18.914 pessetes; al País Basc, amb una població de 2.134.000 habitants, els surt, per càpita, 35.933 pessetes.

Evidentment, si disposen de més diners transferits, la primera repercussió ha de ser sobre el crèdit local; no han de recórrer tant al crèdit com els ajuntaments catalans. Una dada prou significativa i que és al mateix Ministeri d'Administracions Públiques de l'Estat: percentatge d'endeutament dels municipis catalans de més de vint mil habitants, 21%; percentatge dels ajuntaments bascos, 13%. Una altra dada interessant és que tots o, almenys, la pràctica totalitat dels petits municipis bascos reben com a mínim –depenent dels diferents territoris històrics–, com a mínim, 7 milions de pessetes; uns altres, 20 milions. Demanin o, en tot cas, consultin vostès què reben els ajuntaments de Catalunya de menys de 500 habitants. Un altre exemple, que ja l'he mencionat, és per exemple el que fa referència –i acabo–, el que fa referència...

El Sr. PRESIDENT: Acabi, acabi.

El Sr. MORERA: ...em sembla prou interessant, senyor president..., que els ajuntaments bascos reben les líquida-

cions mes a mes; els ajuntaments catalans les reben cada trimestre i, a més a més, encara ens deuen els anys 90, 91 i 92.

I acabo: la síndrome d'abstinència financera a què es veuen condemnats els nostres ajuntaments necessita, com he dit repetidament, una reforma estructural del sistema de finançament, que, per nosaltres, va directament relacionat amb el sistema de finançament autonòmic. Nosaltres no infravalorem els acords en finançament local que puguin arribar, com per exemple la negociació del sistema de participació en els tributs de l'Estat de les comunitats autònomes de la LOFCA per als ajuntaments l'any 93. Però nosaltres entenem que Catalunya necessita un finançament just, que pugui atendre les seves necessitats; però Catalunya necessita també més diners per als seus ajuntaments. Les dues qüestions, la de Catalunya i els seus ajuntaments, són, al nostre entendre, dues qüestions absolutament indestriables.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Morera. En nom del Consell Executiu, té la paraula l'honorable consellera, senyora Eugènia Cuenca.

La Sra. CONSELLERA DE GOVERNACIÓ (M. Eugènia Cuenca): Molt honorable president, il·lustres senyores i senyors diputats, en primer lloc, aprofito l'avinentsa de ser la meua primera intervenció com a membre del Consell Executiu de la Generalitat, com a consellera de Governació, per saludar-los i per expressar no només el desig que tots vostès, amb la consellera de Governació, tinguin i puguem establir una cordial i afable relació, sinó que vull posar-me a la seva completa disponibilitat, amb el benentès –i que és segur– que serà satisfactori per a tots.

Feta aquesta petita salutació, passo a respondre la interpellació presentada per l'il·lustre diputat senyor Salvador Morera, i també responent a la seva amable benvinguda que m'ha ofert. Senyor diputat, comparteixo plenament amb vostè l'angoixa i preocupació per la situació de les finances dels municipis, i, en aquest sentit, parlo no només com a consellera de Governació, sinó en nom del Govern de la Generalitat, de tot el Govern de la Generalitat.

Senyor diputat, estem d'acord en l'enumeració pràcticament total de les causes que creu vostè –i ha exposat– que han portat als municipis a aquesta situació d'endeutament financer, si bé ho haig de fer..., no faré precisions –amb algunes no n'estaria totalment d'acord–, però sí que li haig de corregir un error que vostè ha fet en la seva enumeració de les causes. Senyor diputat, m'estranya que vostè no conegui que el Pla d'obres i serveis no és d'aprovació anual, sinó que és un pla quadriennal, i que estem ara en el tercer any del pla quadriennal. Em sembla que és important, perquè almenys aquesta causa sí que no la pot citar com a causa del desastre financer dels ajuntaments. I sap vostè que aquesta decisió del pla quadriennal va ser aprovada per unanimitat també per l'Associació i Federació de Municipis.

Per tant, no enumeraré novament les causes, però sí que crec que és interessant que recordi a tots vostès el marc le-

gal en el qual es mouen les competències de la Generalitat per tal de regular i per tal de portar a aquest Parlament el que vostè demanava, que era el Projecte de llei de regulació de les finances locals a Catalunya.

Sap segur l'il·lustre diputat interpellant, i tots vostès, que corresponen a l'Estat, d'acord amb la Constitució, les bases del règim jurídic de les administracions públiques –per tant, les bases de règim local– i també les bases que regulen les finances locals. És en aquest context que el Parlament va aprovar la Llei municipal que ha de regular les finances dels ens locals de Catalunya, però sempre dins del marc que estableixi la legislació bàsica de l'Estat. Aquest marc ha estat establert per la Llei del 88, reguladora del finançament de les hisendes locals, que va establir les directrius de participació dels ens locals en el quinquenni 88-93. I, aquesta Llei, quina pretensió tenia? La pretensió de la Llei reguladora de les hisendes locals..., pretenia acabar amb la participació dels municipis en els tributs de l'Estat, que fins ara havia estat una constant negociació anual, i pretenia, per tant, establir un sistema de finançament automàtic dels ajuntaments. Ni una cosa ni l'altra ha aconseguit aquesta Llei i per això avui, segurament, estem parlant de la situació financera dels ajuntaments i sobretot que l'aprovació d'aquesta Llei ha comportat més problemes que solucions.

Els senyors diputats –i ho deia el diputat interpellant– saben, coneixen els problemes d'aplicació d'aquesta Llei; aquests problemes que són: uns lliuraments a compte molt llunyans de les liquidacions finals; que hi ha un gran retard entre la percepció d'un i d'una altra, i malgrat l'acord del Ministre d'Economia, en el sentit que l'any 90 es lliuraria el mes de setembre, encara a hores d'ara no s'ha aprovat encara el projecte de llei sobre la liquidació definitiva dels deutes de l'any 90, i, per tant, encara no s'ha liquidat, doncs, l'any 90 –falten 91, 92 i 93. Per tant, la pretensió d'aquesta Llei no ha servit, i crec, senyories, senyores i senyors diputats, que ha complicat encara més la situació de les finances municipals.

En definitiva, senyors diputats, els ajuntaments –ho deia l'interpellant– cobren poc, tard i malament, i, a banda de les deficiències que relacionaven aquesta Llei, el cert és que vostè m'ha preguntat quins són els criteris de capteniment del Consell Executiu, i, per tant, ara passaré a respondre. Però, en tot cas, i donat que vostè ha demanat l'elaboració d'un projecte de llei de finances locals de Catalunya, li haig de recordar les competències que té la Generalitat sobre aquest tema.

Vostès saben, senyories, que... –això de «senyories» és que és un costum que tenim al Parlament de Madrid, i em surt...

El Sr. PRESIDENT: És vàlid.

La Sra. CONSELLERA DE GOVERNACIÓ: ...encara que sé que en aquesta cambra potser no n'hi ha costum. Deia que correspon a la Generalitat el desplegament de la legislació de l'Estat, mitjançant una llei d'aquest Parlament, que és la Llei a la qual vostè feia referència, però li vull recordar que el marc és molt diferent del del País Basc avui,

que suposaria no només reformar la Llei d'hisendes locals, sinó la Llei de règim local també i el sistema de finançament de la Generalitat, que és molt diferent perquè no tenim llei de concert econòmic. La mateixa Llei municipal..., de règim local de l'Estat estableix, en la disposició addicional segona, que el País Basc té una situació diferent de la resta de les comunitats autònomes.

Coneix també –suposo– el senyor diputat, i tots vostès, el Dictamen del Consell Consultiu en ocasió de la Llei reguladora d'hisendes locals; en el sentit que aquesta Llei no respecta ni l'autonomia dels municipis ni tampoc les competències de la Generalitat en aquesta matèria. I això va comportar la interposició d'un recurs d'inconstitucionalitat, per part d'aquest Parlament, que pretenia dictar unes bases que entenem –que va entendre aquesta cambra– que anaven molt més enllà del que l'Estatut d'autonomia permet.

Per tant, senyor Morera, la situació actual és aquesta: la Generalitat té potestat d'alterar i redistribuir, d'una forma força important –és cert–, l'abast i l'exercici de les competències dels ens locals de Catalunya, però, en canvi, no té poder per adequar els recursos econòmics dels ens locals, ja que, aquesta facultat, l'Estat se l'ha autoreservada per les lleis a les quals feia referència, i no només això, sinó que l'exerceix indiferenciadament per al conjunt de municipis de tot l'Estat –també els catalans.

Això evidencia un dels entrebancs en què es troben el Govern de la Generalitat i aquest Parlament per regular les finances dels ens locals. De totes maneres, caldria segurament donar un pas endavant des del punt de vista legal. I vegem quins són els entrebancs en aquest sentit. Donat que hi ha un dictamen del Consell Consultiu, en el sentit d'inconstitucionalitat de la Llei d'hisendes locals, crec que no seria coherent políticament fer una normativa que respecti aquesta Llei d'hisendes locals, i l'altra alternativa seria considerar inconstitucional la legislació de l'Estat, sense sentència prèvia, i decidir regular prescindint de la Llei d'hisendes locals. Pensar que l'Administració de l'Estat, el Govern de Madrid, no presentarà un recurs d'inconstitucionalitat a aquesta Llei, em sembla que és estar somniant i no estar en la realitat.

Per tant, crec que el més sensat segurament seria el que s'està fent, que és esperar una resolució del recurs d'inconstitucionalitat o que canviï la situació legal, almenys de les finances de les hisendes locals. En el sentit..., res millor seria que la modificació de la Llei d'hisendes locals, en el sentit que les participacions dels ens locals en els tributs de l'Estat siguin percebudes a través de la Generalitat i no siguin percebudes a través de l'Estat, i, en segon lloc, que sigui el Parlament de Catalunya qui estableixi els criteris legals de distribució –no l'Administració de l'Estat– i, per tant, desenvoluparia uns criteris bàsics, essencials i no exhaustius, en els quals es podrien diferenciar els grans municipis dels mitjans i dels petits, que, senyor diputat, vostè sap que ara no és així, que es fan només dues distincions entre grans municipis i municipis de menys de 50.000 habitants, la qual cosa vol dir que complica molt la possibilitat de finançament dels municipis petits, i, evidentment, entre

aquests criteris s'haurien d'introduir la legislació o l'estat de finances de les comarques i entitats metropolitanes, però no augmentant la participació de l'Estat, perquè s'inclou en les comarques les entitats metropolitanes, sinó perquè el conjunt d'aportació de l'Estat augmenta.

Per això, senyor diputat, el capteniment del Govern envers una efectiva regulació de les hisendes locals es troba condicionada a la legislació d'hisendes locals de l'Estat i a totes les bases de règim local de l'Estat. A més, i un altre entrebanc més, des del punt de vista, aquest ja més, de jurisprudència, és la sentència que vostè deu conèixer, del Tribunal Constitucional en ocasió d'un recurs presentat contra la Llei de pressupostos de l'Estat de 1985, en el sentit que es declarava que no era constitucional la distribució per part de l'Estat de la participació dels municipis i províncies en els seus ingressos. Aquesta sentència va donar la raó a l'Estat i, per tant, encara estem en una situació bastant pitjor.

I com que vostè hi feia referència –i entrem ja en la part més final de la meua intervenció–, hi ha un altre entrebanc que és el tema de no-assumpció ni decisió final per part del Govern de l'Estat dels compromisos adquirits en el tema de la corresponsabilitat fiscal, és a dir, en el finançament de la Generalitat. El conseller Alavedra ho ha exposat aquest matí en una resposta a una interpellació en aquest sentit, per tant, em remeto a la informació que ell ha explicat.

Senyors diputats, de totes maneres, després d'exposar tot aquest marc legislatiu, jurídic i competencial, voldria dir que, malgrat totes aquestes dificultats en què s'ha trobat el Govern de la Generalitat, això no ha significat en cap cas inactivitat i manca de cooperació i col·laboració de la Generalitat amb els municipis i la resta d'ens locals –em refereixo a entitats metropolitanes i consells comarcals també–, sinó que, ans al contrari, el Govern de la Generalitat està especialment sensibilitzat amb aquesta necessitat econòmica peremptòria dels ens locals i no només això, sinó que està fent un gran esforç, malgrat els problemes pressupostaris i en la mesura de les seves possibilitats, per intentar pal·liar les nefastes conseqüències d'aquesta escassa participació dels ens locals i de la mateixa Generalitat –com deia abans– en la despesa consolidada de l'Estat.

I dic això –i, a més, ho vull dir amb tota la contundència– perquè en algun moment anterior al dia d'avui crec que s'ha intentat distorsionar el debat sobre l'estat d'endeutament dels municipis, volent interpretar el fet que la difícil situació financera dels ajuntaments pogués ser com a conseqüència de la manca d'actuació per part del Govern de la Generalitat. I això és absolutament fals. Els 942 municipis que avui hi són són administració catalana, formen part de l'administració de Catalunya i han tingut i tenen un paper molt important en la consolidació de les institucions del país.

I és per això, i perquè no volem afeblir el seu funcionament, que creiem necessari un debat i avui, segurament avui, l'hem començat en aquesta cambra, un debat que, a més, creiem que segurament ha d'ultrapassar l'àmbit autonòmic i un debat sobre l'estat actual de les finances municipals i les possibles solucions.

Després em referiré a això, però voldria donar unes dades per fer palès el que acabo de dir, que la Generalitat, malgrat la disminució d'aportacions de l'Estat, va augmentar la capacitat destinada a recursos a les corporacions locals de l'any 91 al 92, un 33 i escaig per cent, situació que s'ha mantingut aquest any, malgrat les dificultats financeres.

L'any 92 aquestes transferències financeres que avui es mantenen guanyaven un pes específic en el conjunt de despeses de la Generalitat. També un altre exemple és el Pla únic d'obres i serveis, que en el període 88-92 ha crescut d'un 572%. Aquest creixement –el vull exposar, no vull donar més dades– és significatiu i es deu exclusivament a l'esforç de la Generalitat, ja que en el mateix període de les aportacions de l'Estat i les diputacions provincials es van reduir substancialment.

L'esforç de la cooperació financera amb els ens locals que ha dut a terme la Generalitat de Catalunya, i que queda reflectida en les dades que he donat, contrasta amb l'evolució molt a la baixa que ha sofert la participació dels ens locals en els impostos no cedits a l'Estat. L'any 92 representaven el 7%; el 93, el 8%, i en aquest moment representen el 5%.

L'any 90, com a conseqüència d'aquesta rebaixa, s'ha liquidat molt per sota i, per tant, la contribució dels ajuntaments al total de la despesa de l'Estat ha disminuït molt sensiblement; aquesta ha estat d'un 34% superior i la de les finances municipals, després de pactes i negociacions, va arribar al voltant del 21%.

Per tant, la situació financera –i no en vull donar més dades, perquè ja m'excedeixo del temps– és, efectivament, preocupant, siguin quines siguin les causes que han portat a aquesta situació. El Govern de la Generalitat així ho ha cregut i en dues sessions consecutives del Govern ha tractat aquest tema. Com a resultat d'aquest estudi i discussió, debat i examen, el Consell Executiu de la Generalitat va encarregar als Departaments de Governació i d'Economia que estudiessin diferents fórmules, però alhora també que estudiessin quina és realment la quantitat d'endeutament dels municipis, donat que fins ara totes les dades s'han elaborat sobre els pressupostos dels ajuntaments i no sobre les liquidacions, i vostès saben que hi ha ajuntaments que deixen partides obertes per augmentar-les després, i altres ajuntaments que potser el que fan és posar partides que després no acaben d'exhaurir. Per tant, estem estudiant conjuntament quina és la quantitat total d'endeutament dels municipis.

I, per tant, després d'aquest estudi hi ha diverses fórmules obertes, des del refinançament del deute municipal a d'altres possibles solucions dins, evidentment –si això s'ha de fer dins el marc de la Generalitat–, dins de la difícil situació pressupostària en què el mateix Govern de la Generalitat es troba. Perquè aquella altra proposta que..., aquella altra demanda feta perquè es faci una redistribució de recursos, és a dir, de traspassos d'ingressos de la Generalitat als ens locals, més enllà del que ja s'està fent, sense incrementar la pressió fiscal, podria ser factible només en la mesura que la Generalitat estigués sobrefinançada –cas que no crec

que hi hagi ningú que ho pensi–, i, per tant, si estigués sobrefinançada, sobressin recursos o estiguessin infrautilitzats, llavors es podrien redimensionar i traspassar als ajuntaments, però la situació no és aquesta; per tant, aquesta proposta crec que és demagògica i que no podem seguir per aquesta via si el que pretenem és resoldre el tema i aportar solucions al tema de les finances municipals.

D'altra banda, em plau informar-los que avui, aquesta tarda, hi ha –a la qual no he pogut assistir– la Comissió de Govern Local de Catalunya, en la qual es constitueix una ponència específica per a l'estudi de les finances locals, que, evidentment, ha coincidit avui per casualitat, però que es va acordar abans de Nadal. A aquesta ponència s'integraran els Departaments de Governació, d'Economia, la Federació i l'Associació de Municipis.

Estic segura, senyors diputats, que el procés d'estudi, negociació i debat d'aquesta ponència a la qual m'acabo de referir se seguirà sense dogmatismes de cap mena, amb total respecte i lleialtat envers les institucions, però, sobretot, sense perjudicar els resultats. Si ho féssim d'una altra manera podríem entrar en una via, en un conjunt d'esforços inútils i estèrils, i crec que estaran amb aquesta consellera que és, precisament, el que cal evitar.

Espero que el diputat interpel·lant, especialment, i tots vostès convindran que amb els mitjans econòmics i amb el marc legal que acabo d'exposar poc més podria fer qualsevol govern per aconseguir millorar la situació financera dels ens locals.

Però no és menys cert que aquesta actuació autonòmica no seria completa si aquest Govern perdés de vista que aquest debat excedeix l'àmbit de Catalunya –em referia abans a això– i que s'ha de plantejar davant el Govern de l'Estat, perquè es pugui obtenir una solució satisfactòria, i el millor seria que també definitiva. Dic que millor seria definitiva perquè tenim experiències històriques que el tema de les finances municipals cada deu anys es torna a replantejar, i em penso que amb la mateixa gravetat que en aquest moment.

En qualsevol cas, senyors diputats, tinguin la seguretat que el Govern de la Generalitat continuarà en la línia d'ajut econòmic als ens locals, però no solament això, sinó que continuarà en la línia que els deia, de negociació amb la Federació i l'Associació de Municipis i amb el Govern de l'Estat, per tal que retorni la capacitat d'actuació i la dignitat econòmica als ens locals.

El Govern de la Generalitat –ho saben vostès, i ho repetixo– vol la consolidació dels ajuntaments com a Administració local de Catalunya que són; però vol una consolidació, no en la feblesa, sinó com a ens locals suficientment dotats i amb capacitat de respondre a les demandes a què ha de fer front com a primera instància que són davant els ciutadans.

Res més, senyories. Espero que aquesta resposta hagi estat satisfactòria per a vostè, i només cal dir-li que la fórmula que vostè plantejava, de concert amb el País Basc, és una fórmula que, en tot cas, aniria lligada no només al canvi de

sistema de finançament de la Generalitat en el seu conjunt, sinó també al compliment de la Moció que aquest Parlament va aprovar, en el sentit que primer s'ha d'esgotar la via actual de reclamar la corresponsabilització fiscal, i, en tot cas, si fallés, plantejar i estudiar altres vies de solució.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora consellera. El senyor Morera pot fer rèplica, suplicant-li que es limiti al temps que té concedit, que són cinc minuts.

El Sr. MORERA: Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, la veritat és que en cinc minuts es poden afegir, en tot cas, molt poques coses. En la meua primera intervenció he intentat ser una mica, d'una banda, original, el que fins avui s'havia debatut en aquesta cambra, referent al finançament municipal, i no només original pel fet de citar o treure a colofó el fet o la referència al País Basc. En tot cas, tot el que m'ha argumentat vostè, dir que, en tot cas, em reconforta molt, perquè en l'anterior interpellació que vaig tenir amb l'anterior Conseller de Governació no em va reconfortar tant, pel tema aquell que vam tractar... En tot cas, dir que amb vostè, doncs, coincidim en bastants de coses. Per exemple, que l'evolució que hi ha hagut en les finances municipals ha estat a pitjor; potser —no sé si coincidiria amb vostè o no— que el futur que s'albira per a aquestes finances municipals amb aquest sistema, per a mi, no planteja, en tot cas, gaires millores, sinó tot al contrari, mentre siguem en aquest sistema —no sé si en això còncordem amb vostè o no—, que afecta molt, de ben segur, les escasses competències també en el terreny municipal per part de la Generalitat, i és determinant també per als ajuntaments de Catalunya, absolutament d'acord.

Disculpar-me, també, perquè dec haver tingut un lapsus pel que fa al POSC, que és un tema que conec bastant bé, quan he dit «anual» volia dir «quadriennal»... Del que sí que em queixo del POSC —ja sé que es va aprovar per pràctica unanimitat aquí—, del que em queixo del POSC, en tot cas, és que, com està configurat ara, és que, lamentablement, encara hi participen obres, és a dir, obres d'ajuntaments que ho solliciten que, escolti, no tenen absolutament cap relació, cap relació, ni una amb serveis mínims, que són els que marca la Llei, absolutament..., jo ho trobo..., a part de considerar-ho força illegal, considero que no és gaire oportú, tenint en compte que, precisament —i és un altre aspecte que no havia tocat fins ara—, allò que marca l'article 64 de la Llei municipal de Catalunya, és a dir, l'obligació que els ajuntaments de Catalunya compleixin els serveis mínims, a hores d'ara a Catalunya no es pot complir. No es pot complir per falta de recursos, d'una banda, i per falta, per l'altra banda, que el POSC es dota de recursos que, com he dit, o d'obres que no pertocarien als serveis mínims. Per tant, aquesta crítica sí que m'agradaria fer-la i, en tot cas, disculpar-me pel lapsus que he tingut. (*Remor de veus.*)

Pel fet de l'endeutament..., miri, jo, les dades que he donat de l'endeutament dels ajuntaments de Catalunya són les del MAP, les del Ministeri d'Administracions Públiques, que, que jo sàpiga, és fins ara qui regula —entre altres coses,

perquè els ajuntaments catalans tenen l'obligació de comunicar les seves dades bancàries a aquest organisme—, fins ara és l'únic organisme que regulava de cert aquest tema, el tema de l'endeutament, i, en tot cas, sí que m'ha servit, i em sembla que és un cas flagrant —si ho volen vostès— de la diferència que hi ha entre el finançament dels ajuntaments bascos i els catalans, que uns, els catalans, hagin de recórrer a l'endeutament en un 21%, en un 21%, i, en casos particulars, molt nombrosos, és a dir, no és només mala gestió d'alguns ajuntaments, sinó casos molt particulars que estan per sobre el 30% a hores d'ara, malgrat les recomanacions que fa la Llei, i que els ajuntaments bascos estiguin al 13%, em sembla que és prou aclaridor i per això he tret el tema aquest.

El tema del País Basc; no només per ser original amb les intervencions que s'han fet en aquesta cambra i des d'aquesta tribuna per al tema municipal, sinó perquè em sembla que ja comença a ser hora que nosaltres, des de Catalunya, no agafem només com a referent la situació que, a hores d'ara, s'està vivint a Europa pel que fa al finançament municipal. Ja dic: no fa, o en tot cas, no hem d'agafar com a únic referent la qüestió europea, perquè resulta que dintre l'Estat espanyol, i a molt poc recorregut d'aquí, resulta que hi ha un finançament que per als ajuntaments catalans, a mitjà termini seria absolutament un sistema molt afavoridor, i seria un sistema, en tot cas, que milloraria molt els recursos dels ajuntaments.

Nosaltres, des d'Esquerra Republicana, ja hem fet, hem comptabilitzat alguns temes referents a les finances municipals i també a les finances de Catalunya; si els interessa saber, doncs, ja hem calculat, a grans trets, què resultaria per a Catalunya tenir un concert econòmic com el País Basc, amb un «cupo» o un contingent semblant al del País Basc, però, en tot cas, no els explicaré tot això, només els explicaré què ens resulta a nosaltres —que també és prou significatiu—, què resultaria per als ajuntaments catalans de millores de conjunt quant a la totalitat de recursos. Mirin, l'any 1992, els ajuntaments catalans van pressupostar un total de 628.147 milions de pessetes. Amb la nostra comptabilització —que si a algú l'interessa que el puguem informar més detalladament...—, ja ha estat en paràmetres prou objectius, i, en tot cas, comptabilitzant unes transferències de l'ordre del 37,5%, transferències incondicionades, que són inferiors a les que actualment reben de mitjana els ajuntaments bascos, resulta que ens dona que a aquests 600.000 milions de pessetes s'hi havien de sumar 224.445 milions de pessetes, i em sembla que és una dada, per si mateixa, prou significativa i que a més d'un l'hauria de fer pensar.

Per acabar, en tot cas, m'agradaria que comentés, en tot cas per vostè i pel Govern —perquè m'ha semblat no entendre-ho massa en la seva intervenció, en tot cas que no ho comentés massa—, si per vostès és tan interessant o és tan important, o al mateix nivell, el finançament de la Generalitat i el finançament dels ajuntaments; a hores d'ara, que estem en unes negociacions, que n'hem parlat aquest matí, que estem —per entendre'ns— a la cresta de l'onada d'aques-

tes negociacions, ens agradaria també que en aquestes negociacions i, en tot cas, a les converses polítiques que es duen a terme, de tant en tant també sortissin els ajuntaments.

I acabo; Esquerra Republicana, conscient de la situació en què es troben els ajuntaments catalans, ha iniciat una campanya als ajuntaments, que és un terreny en què tenim una llarga experiència, en què demanem, entre altres coses, que per als ajuntaments de Catalunya seria molt beneficiós. Dir, en tot cas, que ens ha sobtat molt el fet que un altre partit polític, en aquest cas una coalició, faci una campanya alternativa i, en tot cas, es dona a entendre que per ells potser el tema que hem comentat sempre, que no és que tinguin un excés de sensibilitat municipalista, en aquesta campanya alternativa, com deia, només es parli del concert econòmic sense el referent als ajuntaments, al benefici per als ajuntaments. Esquerra Republicana, en aquesta campanya que fa, no fa res més que el primer pas, és a dir, instruir els regidors i ajuntaments de Catalunya sobre el que seria beneficiós per a ells, per a tots els ajuntaments, indistintament del color polític, el que seria de beneficiós —com deia— el concert econòmic també per als municipis.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

(El president s'absenta del Saló de Sessions i el vice-president segon el substitueix en la direcció del debat.)

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor Morera. Per a la darrera rèplica, té la paraula l'honorable consellera senyora Cuenca.

La Sra. CONSELLERA DE GOVERNACIÓ: Gràcies, senyor president. Molt breument i només voldria fer un parell de precisions i agrair la intervenció al diputat senyor Morera. Senyor Morera, vostè parlava del Pla d'obres i serveis en el sentit que no incloïa les obres de serveis mínims dels ajuntaments; això és a les mans dels ajuntaments, el Pla d'obres i serveis és plenament respectuós amb l'autonomia municipal i recull les obres que els ajuntaments demanen que reculli, per tant, en tot cas, és un tema a traslladar a l'ajuntament que a vostè l'inquieti, però, en tot cas, no és un problema del Pla d'obres i serveis, sinó que vostè creu que els ajuntaments fan obres que no han de fer, però, en tot cas, no és un problema del Pla.

Després, l'altra precisió que li volia fer..., i vostè em parlava d'Europa i realment el sistema de finançament dels municipis a Europa és més satisfactori, evidentment, que el que tenim nosaltres, però segurament vostè no coneix o oblida un altre aspecte: a Europa no tenen la multitud d'ajuntaments i municipis que tenim a Catalunya, i, per tant, el sistema de finançament no només és més fàcil, més senzill, sinó que és molt més quantios. Miri, l'Administració local anglesa va reduir, em sembla que cinc-cents municipis i ara en té un total de dos-cents i escaig, i a Catalunya en tenim, en aquest moment 942. Per tant, ens hem de situar en el país que vivim, que realment és Europa, però tenim en aquest sentit de l'Administració municipal una situació financera molt diferent, però també quant a nombre d'ajuntaments.

Aquest és un altre debat, si hem de reduir ajuntaments o hem de fer segregacions, però, en tot cas, un altre debat que també va íntimament lligat al tema de finançament municipal. I, en tercer lloc i finalment, dir-li que, com ja li he exposat en la meua primera intervenció, el tema del finançament suficient dels ajuntaments és una preocupació prioritària del Govern, i que pensem insistir que aquest tema s'ha de resoldre i, sobretot, donat que la Llei d'hisendes locals és una llei per al quinquenni 88-93, que, per tant, és a punt d'acabar i que el millor seria arribar a un sistema de finançament suficient en què..., i a més, que a aquest sistema de finançament suficient s'hi arribés d'acord amb les comunitats autònomes, amb les seves especificitats i d'acord amb els ajuntaments.

Moltes gràcies, senyor president; moltes gràcies, senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyora consellera.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre l'aplicació de la reforma dels ensenyaments obligatoris

Passem al setzè punt de l'ordre del dia, que és la interpellació al Consell Executiu sobre l'aplicació de la reforma dels ensenyaments obligatoris; la formularà l'il·lustre diputat senyor Josep Bargalló.

El Sr. BARGALLÓ: Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, seguint la tongada de benvingudes, no donaré jo la benvinguda en aquesta cambra a l'honorable conseller d'Ensenyament, perquè, precisament, entràvem en aquesta cambra tots dos el mateix dia i provinents de la mateixa demarcació; sí, però, que diré que em plau, a nivell personal, molt profundament, i en nom del Grup que represento també molt profundament, que la primera intervenció seva sobre ensenyament en aquesta cambra vingui produïda per una nostra interpellació.

Aquesta nostra interpellació, precisament, el que vol fer únicament i exclusivament és reproduir el debat que vam encetar en la discussió de pressupostos i, a més a més, no solament reproduir-lo sinó desenvolupar-lo en forma de debat.

En la discussió de la Llei de pressupostos corresponents a enguany, quan ens va tocar el torn de defensa de la nostra esmena a la totalitat, plantejàrem una qüestió que creiem que continua essent en l'aire, i que és la qüestió que volem avui començar a desvetllar, encara que sigui a través d'uns aspectes puntuals, que és: quina és la política educativa del Govern de la Generalitat?, quina és la reforma educativa que el Govern de la Generalitat pensa endegar?, quina especificitat nacional té aquesta política, té aquesta reforma?

En aquell debat vaig argumentar que aquesta pretesa i hipotètica reforma educativa dels ensenyaments no universitaris que en aquest curs 92-93 s'ha començat a endegar, corria el ferm perill d'acabar esdevenint una reforma tan sols en el

nom, una reforma retòrica, on canviéssim els noms dels cursos, els títols d'algunes assignatures i el format de la titulació definitiva del tram educatiu corresponent, però, en realitat, no acabés canviant res.

Deia que aquest perill hi era, hi era evidentment perquè una sèrie de condicionants necessaris per a la reforma no vèiem la possibilitat d'obtenir-los: el tema de les edificacions, de les remodelacions, el tema de la formació del professorat; i dèiem que això era motiu d'una doble culpa: magnànims com érem a l'hora de repartir les culpes, repartíem una culpa —dèiem en aquell moment— a un cantó de la cambra en el sentit que la reforma havia nascut ja tocada inicialment, des de la seva concepció a través del Ministeri del Govern central, en no tenir una llei de finançament que l'ajudés i, per tant, en no anar acompanyada d'aquella necessària dotació econòmica; dèiem, per altra banda, repartint la culpa a l'altre cantó, que no hi havia hagut, però, des del Govern de la Generalitat, almenys fins al moment, una voluntat de fer una reforma pròpia i, per tant, d'iniciar un altre camí on aquesta mancança econòmica produïda pel condicionament pressupostari de l'Estat es podia superar a través d'uns supòsits diferents, d'uns calendaris diferents, d'uns plantejaments diferents, a través de l'adequació d'un sistema educatiu nacional propi.

El diputat que va respondre, el diputat que va defensar els pressupostos en nom del Grup de la majoria, el senyor Jané, va efectuar unes declaracions inicials en el sentit que tot i les diferències ideològiques evidents entre un portaveu i l'altre —en referència als grups als quals representaven—, que hi havia una coincidència genèrica en aquests arguments, en aquests plantejaments, si més no en el sentit que la reforma corria el perill de no poder-se aplicar i que part de la culpa havia estat en la creença del Govern de la Generalitat que aquesta reforma dirigida des de Madrid funcionaria, sense sospitar que podia ser que no. Això ens va satisfer molt, arribar a tal grau de coordinació i d'acord —en què nosaltres vam votar contra els pressupostos i el grup de la majoria a favor, però això ja entra, forma part de la retòrica que ens toca—, aquest acord inicial que ara plantejem. Doncs això. Per què no comencem a exhaurir les possibilitats que ens dóna el sostre competencial de l'Estatut, que no són absolutes? Però comencem a exhaurir-les per fer un sistema educatiu propi dins el que permet l'actual marc normatiu. A Catalunya tenim bons tècnics, potser millors tècnics que al Ministerio de Madrid. Per què no fem una política educativa pròpia? Que no sigui subsidiària, que pot ser coincident amb la del Ministerio, si decidim que és la millor, si es decideix des d'aquí que és la millor. Nosaltres no ho creuríem, però potser no cal que sigui divergent, però ha de ser no subsidiària, pròpia. I ara tenim, a més a més, un moment idoni per començar a posar els pals per construir aquesta línia ferroviària pròpia que ens porti a un sistema educatiu nacional, que és la reforma. Potser ara és tard, perquè la reforma ja està començant damunt el paper. Enguany els alumnes de primer i segon de primària ja estan fent teòricament reforma; és cert que la fan en els mateixos edificis,

amb aules en les mateixes condicions, amb el mateix professorat, el mateix nombre d'alumnes per classe i, en casos molt concrets —i jo ho puc assegurar—, amb els mateixos llibres de primer d'EGB de l'any passat. Però, teòricament, ja estem fent aquesta reforma.

Aleshores, primer cantó, aprofitem ara el moment de començar a dissenyar un model propi en allò que ens permet la normativa, perquè tenim la reforma; i aquesta reforma, com l'aplicarem? Jo ara no voldria caure en les temptacions de comparacions. Aquest matí, la diputada Maite Utgés ens donava la raó explicant-nos que a Navarra i al País Basc el tema de la detecció precoç i etcètera funcionava millor; l'altre dia en un debat al Vendrell un regidor socialista em donava la raó dient que a Navarra la reforma funcionava millor. Jo ara no voldré parlar d'això. En tot cas, agraeixo el suport del Grup Socialista a les nostres tesis a l'hora dels finançaments concrets de models, però, és a dir, per un cantó, perquè ho estava dient, aprofitem la reforma, però és com l'aplicarem, la reforma, és a dir, quin calendari tenim d'aplicació de la reforma?

Quin calendari té previst el seu equip, el nou equip del Departament per aplicar la reforma? Quin pla de treball hi ha, genèric? És a dir, no crec, evidentment, que en el temps de què ha disposat ens pugui avui dissenyar aquí un pla ja concretat, tot i que, malauradament, al món de l'ensenyament, malauradament, per al nou equip, el temps corre molt de pressa, el temps corre molt de pressa; el curs s'acabarà en un no-res. L'any que ve, teòricament, un nou cicle de primària començarà; malauradament —hi insisteixo— els terminis han de ser curts perquè el temps és, malauradament...

Aleshores, hi ha molts temes que hem de conèixer per saber quina reforma aplicarem, com l'aplicarem, en quines condicions, com s'adequaran els espais dels centres, com s'adequaran els currículums, com s'adequaran les plantilles de professorat, el Mapa escolar, la gradació en l'aplicació de la reforma, l'autonomia de gestió dels centres, les zones rurals, la democratització de la gestió dels centres en els consells escolars. Jo li diria que..., en definitiva —en definitiva—, quina serà la política educativa del Departament.

Fa pocs dies, en una revista en la nostra llengua, en l'únic setmanari de la nostra llengua de venda autònoma en els quioscs, apareixia una entrevista amb una personalitat important del món docent del nostre país que havia mort feia molt poc, una persona amb la qual, segurament, pel que fa el disseny ideològic, tindríem, hauríem tingut diferències; una persona amb la qual fins i tot potser en alguna aplicació pedagògica hauríem tingut diferències; una persona, però, a la qual mai negarem la seva tasca, mai negarem la seva fermesa i a la qual mai negarem que molts punts també els tenim en comú. Aquesta persona, a la pregunta: «En síntesi, on és el projecte educatiu de la Generalitat?», dotze anys després, responia molt curt, molt breu, molt contundent: «Enlloc». Aquesta persona —vostès ja ho deuen haver intuït— era la senyora Maria Rúbies, que deia, a més a més: «Jo no estic contra l'ideari de la reforma, perquè pretén millorar aspectes que no han funcionat prou bé. El que

no em sembla bé és que aquesta reforma s'hagi dictat des de dalt i, a més, des de Madrid. La reforma hauria d'haver estat feta i regulada des del Parlament català.» I a la pregunta de si el temps que havia passat en aquests anys que ella deia que la política educativa estava en el lloc eren massa per canviar, per donar un cop de timó, responia: «Mai el passat no et condiciona al cent per cent; mai de la vida. Sempre pots trencar i tirar endavant» —sempre pots trencar i tirar endavant. Si el Departament d'Ensenyament trenca —no amb tot, però trenca— i tira endavant, sàpiga que tindrà el suport del nostre Grup en allò en què estiguem d'acord; i tindrà, evidentment, l'oposició constructiva en allò en què no hi estiguem, però tindrà sens dubte el reconeixement de la valentia, del servei i, d'una vegada, de la voluntat de construir una educació del país i per al país.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor Bargalló. Per respondre en nom del Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller d'Ensenyament, senyor Pujals.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT (Joan M. Pujals): Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, il·lustre diputat senyor Bargalló, en primer lloc, m'agradaria corespondre a les seves paraules de benvinguda amb el record d'una anècdota que serà molt breu. Vostè recordarà que, just adquirir la seva condició de diputat, li deia «Ara tornarem a anar a classe junts.» El que no sospitàvem llavors, ni vostè ni jo, és que avui ens tornàriem..., tornàriem a compartir les mateixes cadires per parlar d'ensenyament, precisament.

He de dir que he escoltat amb tot l'interès del món els seus punts de vista sobre un tema tan important per al país com és l'aplicació de la reforma educativa. I de fet comparteixo amb vostè, com compartia amb tots nosaltres la Maria Rúbies —l'enyorada Maria Rúbies—, que el seu desenvolupament ens hauria de permetre l'establiment d'una nova realitat escolar que incideixi positivament en el futur de Catalunya com a nació i en el dels seus ciutadans.

Tots sabem que dur a terme aquesta reforma requereix un suport econòmic importantíssim i que el seu finançament encara no està resolt. Enguany, en un període de crisi general, el pressupost del Departament d'Ensenyament, sense tenir en compte les partides corresponents a la CIRIT i a la Direcció General d'Universitats, ha estat incrementat d'un 6,7%. El pressupost del Ministeri ha sofert un decreixement del 8,6%. Aquestes dades reflecteixen, malauradament, que no hi ha el ritme necessari d'increment pressupostari per aplicar la reforma que tots voldríem. I és ben cert que, si no es resol bé aquesta qüestió, es posarà en risc l'assoliment dels objectius fixats en el nou sistema educatiu i, malgrat els advertiments de molts, entre ells el grup polític de Convergència i Unió, es repetiran fracassos d'experiències anteriors, com el de la Llei general d'educació de l'any 70. Antoine Prost, assessor de l'ex-primer ministre Michel Rocard en matèria d'educació, deia fa pocs dies al setmanari *L'Express* que la qüestió de l'educació està molt influen-

da pel context econòmic, i això és igualment cert al nostre país. També és igualment cert que els continguts de la reforma, tot i que depenen en una part molt important dels recursos econòmics, no depenen, per sort, només i estrictament dels recursos econòmics.

Deixi'm dir en quins àmbits crec que hem avançat positivament. De fet, en el conjunt de la Llei d'ordenació general del sistema educatiu podríem diferenciar quatre àmbits, que són els que poc o molt ha assenyalat en la seva intervenció i que, de fet, centraran la meua intervenció ara: l'àmbit curricular dels diversos ensenyaments; l'altre seria l'extensió del dret a l'educació bàsica del ciutadà; l'assoliment gradual dels objectius qualitius específics, i finalment, tot i que no m'hi referiré explícitament, la nova formació professional, tant de base com específica.

En l'àmbit curricular, he de dir que a partir de la normativa bàsica de l'Estat, el Govern de la Generalitat, tenint en compte els resultats del procés d'experimentació de la reforma educativa a Catalunya i la tradició pedagògica catalana, va aprovar el Decret 75/92, del 9 de març, d'establiment dels principis rectors del desenvolupament de l'educació infantil, de l'educació primària i de l'educació secundària obligatòria a Catalunya. Posteriorment, segons preveia l'esmentat Decret, ha estat configurada l'ordenació curricular d'aquests nivells educatius mitjançant els decrets 94, 95 i 96/92, tots ells publicats el 28 d'abril de l'any passat.

Amb aquestes disposicions han estat establerts uns currículums propis que defugen la meua reproducció literal dels ensenyaments mínims i que pretenen, substancialment, assolir els següents objectius: en primer lloc, preparar els alumnes per a la vida activa i per a la relació social, amb l'adquisició dels coneixements, capacitat i actituds adequades; en segon lloc, la consciència de la identitat pròpia; en tercer lloc, el respecte per la diversitat cultural i el polimorfisme de l'Estat espanyol i d'Europa, a partir del respecte a la persona i a les cultures; en quart lloc, l'enfortiment dels principis democràtics, i, en cinquè lloc, la conjunció de l'esperit científic amb la cultura humanística i tecnològica.

Els currículums dissenyats contempnen extensament la realitat social, cultural, històrica i econòmica del nostre país. És prou conegut que, històricament, les èpoques de millor qualitat pedagògica de Catalunya han coincidit sempre amb les de més alta catalanització de l'escola, tant en continguts com en actituds i valors. Tots volem que els nostres alumnes trobin en el sistema educatiu, des del respecte als drets de tothom, els signes d'identitat nacional propis de la nostra personalitat col·lectiva. Per aquest motiu, la història, la cultura, el patrimoni, les tradicions i, sobretot, la llengua pròpia hi han de ser presents d'una manera importantíssima. Un cop establerts els nous currículums d'educació infantil, primària i secundària obligatòria, hem començat a implantar-los en els centres docents. Aquest curs 92-93 ha estat iniciat l'establiment del segon cicle de l'educació infantil i del primer cicle de l'educació primària. La implantació dels nous plans d'estudi va acompanyada d'una sèrie d'importantes mesures per tal de fer-los efectius. Entre

aquests cal destacar: primer, el Pla de formació del professorat; ha estat organitzat un curs de formació bàsica per a la reforma en el qual han participat, fins ara —aquest mes de febrer—, 21.631 professors; també han assistit 700 professors d'escoles rurals a un programa específic dirigit a aquests centres.

En segon lloc, l'elaboració i la publicació de normativa complementària i de materials auxiliars. El Departament d'Ensenyament ha anat orientant i assessorant els centres educatius, a través de l'edició de publicacions. Durant els anys 88 al 92 han estat editades i trameses a tots els centres docents diverses publicacions referides a les següents matèries: els currículums d'educació primària, els exemples d'unitats de programació a l'educació primària, el projecte curricular d'educació primària i els exemples de crèdits d'educació secundària obligatòria. L'any 1992 fou editada també una col·lecció de trenta-dos mòduls professionals de grau mitjà i superior. Entre enguany i l'any vinent es preveu editar, encara, un nombre important de noves publicacions, sobre les quals, si hi té interès, li podré concretar quan vulgui.

En tercer lloc, la regulació del procés d'homologació dels llibres de text per tal que s'adeqüin als nous plans. I puc anticipar ara, precisament en aquesta interpellació al Parlament, que el decret corresponent ja està preparat i que s'aprovarà —amb tota certesa, espero— abans d'un mes.

En quart lloc, la direcció d'actuacions de supervisió, control i assessorament per part de la inspecció. D'altra banda, s'ha continuat l'experimentació de la reforma a l'ensenyament secundari obligatori i, enguany, val la pena fer constar que s'aplica ja a seixanta-sis centres, que són divuit més que els del curs passat, com també del batxillerat i dels mòduls professionals.

El segon àmbit al qual em referia era el de l'extensió del dret a l'educació bàsica del ciutadà. La LOGSE amplia el període d'educació obligatori actual, de vuit anys a deu, amb un canvi fonamental de l'estructura del sistema educatiu que vostè coneix tan bé com jo. L'objectiu del nostre Govern és que la consolidació del nou sistema a Catalunya comporti la universalització de l'ensenyament obligatori fins als setze anys i la possibilitat, per a tots els ciutadans, de prosseguir la seva formació en l'ensenyament postobligatori, sigui en formació professional específica o en el batxillerat. El nostre objectiu és clarament el d'assegurar la gratuïtat del període dels tres fins als divuit anys en l'ensenyament públic. I per a aquest objectiu es va elaborar la proposta del mapa escolar, del qual s'està efectuant una darrera revisió, d'acord amb les noves dades del cens escolar i d'escolarització, tenint en compte la xarxa de comunicacions, l'existència de serveis educatius i la planificació territorial.

Actualment estem considerant els suggeriments i les observacions dels òrgans consultats, bàsicament municipis i consells comarcals, en relació amb la proposta del Mapa escolar. Un cop s'hagin contrastat i verificat totes aquestes dades, s'elaborarà la proposta definitiva i, posteriorment, s'aprovarà un programa d'inversions que haurem d'ajustar

necessàriament a les disponibilitats pressupostàries per tal de dur a terme totes les actuacions que s'hi preveuen.

S'ha dedicat una especial atenció a la definició del Mapa escolar de l'educació especial. A partir dels estudis de projecció demogràfica i d'acord amb les hipòtesis de previsió del nombre d'alumnes que poden presentar necessitats educatives especials, greus i permanents, s'està enllestit també en aquests moments la planificació de serveis en centres específics en l'horitzó de l'any 2000, tot prenent en consideració el parc actual dels centres existents.

Passaré per endavant la planificació dels mitjans personals. Van molt lligats al tema del Mapa escolar i, en tot cas, si el senyor Bargalló hi té més interès, hi podríem insistir en el torn de rèplica. Voldria assenyalar, per allò del repartiment de culpes a què abans feia referència, que el Departament d'Ensenyament, quant al tema del calendari escolar, d'acord amb els estudis que prèviament calgui realitzar, prendrà una decisió que respongui satisfactòriament a les necessitats del sistema educatiu de Catalunya. I, en això, també li dic per endavant, que ni em doldran els mimetismes, si es produïssin amb el MEC, com tampoc renunciaré a defensar i intentar aplicar aquest calendari d'acord amb les necessitats estrictes del país. I és ben cert que l'evolució demogràfica en alguns casos pot assenyalar peculiaritats, però que, en definitiva, la referència del Ministeri serà una referència que tindrem molt i molt present a l'hora de definir el calendari escolar d'aplicació de la reforma.

Deia que tenia la temença que aquesta fos una reforma retòrica i, certament, correm el risc que ho acabés essent. Però em sembla que els propòsits i la feina que s'ha fet des del Departament d'Ensenyament, i sobretot la que en tot cas puguem fer a partir d'ara, justament perquè coincideix amb un moment decisiu per a l'encert i la superació d'aquestes dificultats, realment justifica aquella afirmació que, tot i que els recursos econòmics són molt i molt importants, tampoc són els únics que hem de prendre en consideració.

En el tema de les *ratio*, que és un dels objectius fonamentals del nou sistema educatiu, val a dir que significa una millora de la qualitat en l'ensenyament; però que, per exemple, en l'ensenyament primari, que es preveu una *ratio* màxima de 25 alumnes/aula, a Catalunya, en aquests moments, que encara no hem aplicat plenament la reforma, a primària, ja tenim una *ratio* inferior a la que assenyala la Llei. No passa el mateix amb l'ensenyament secundari, que lògicament haurem de fer un esforç importantíssim per tal d'adequar-nos a les *ratio* assenyalades per la Llei.

Finalment, senyor president, perquè m'estic allargant, només una referència molt breu al tema de formació del professorat. Em sembla que la Generalitat i el Departament hi han dedicat recursos econòmics molt importants. La xifra de 1.700 milions de pessetes és indicativa d'un esforç que s'ha fet i que hem de continuar fent en el futur. El tema dels professors de suport o els serveis d'orientació educativa psicopedagògica i professional que, lògicament, el senyor Bargalló deu conèixer i que, en tot cas, podríem reprendre el fil en el torn de la rèplica.

En qualsevol cas, jo li he de dir que, tot i que sento una profunda estima per la Maria Rúbies, no sóc partidari de trencar res. Ara, això sí, la política vol..., justament ens exigeix que siguem capaços de donar respostes concretes als requeriments que ens planteja sovint la societat, sotmesa ella mateixa a un procés d'evolució constant. Tenim grans reptes i el propòsit d'aquest Departament i del seu titular, lògicament, és donar-los una resposta satisfactòria que s'adigui a la realitat nacional del país i, sobretot, que intenti trobar tots aquells espais de coincidència amb els grups polítics representats en aquest Parlament i que, lògicament, aquest és un oferiment d'ara i de tots els mesos que estigui al davant i els anys que estigui al davant del Departament d'Ensenyament. Oferiment que espero que sabran i sabrem aprofitar pel bé del sistema educatiu a Catalunya.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor conseller. Per a la rèplica, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Bargalló.

El Sr. BARGALLÓ: Senyor president, senyores i senyors diputats, el tema de la interpellació era volgutament un tema molt ampli, perquè vostès convindran amb mi que el tema de la formació del professorat, el tema del currículum o el tema de la catalanització de l'ensenyament, el tema de l'aplicació temporal de la reforma, el tema de l'autonomia dels centres, serien temes tots ells per substanciar interpellacions concretes a les quals no renunciem i que segurament anirem, en aquests propers mesos i anys, veient.

En tot cas, el to genèric ja he anunciat que era volgut perquè també volíem emmarcar el debat sobre ensenyament, des de la nova administració educativa del Departament, emmarcar-lo des d'un inici amb canemàs, amb uns continguts genèrics que ens permetessin anar treballant. De la seva resposta, que, evidentment..., els deu —que sempre s'allargassen una mica més, però mai tant com voldríem quan estem aquí dalt—, els minuts han estat insuficients, però ens hem pogut fer una idea de la voluntat del Departament i una mica del futur més immediat. El que passa és que —ja li ho he dit abans, jo ja li ho he dit abans— aquí tenim, en aquest moment, dos grans *handicaps*: un és el temps. Malauradament —hi insisteixo—, aquest debat, si l'haguéssim pogut fer bastants anys enrere, o amb la reforma, però bastants anys enrere, possiblement el fruit immediat hauria estat més positiu. I l'altre, és la complexitat de la reforma educativa, perquè l'educació especial, els ensenyaments musicals, plàstics, evidentment, aquí hi ha un garbuix que és lògic que hi sigui, però que anys i anys de funcionament d'un sistema que tots hem estat d'acord que no era el més adequat han anat engruixint tota una situació que ara urgentment ens hem de posar..., perquè, a més a més —a més a més—, no només tenim el temps en l'aplicació de la reforma, sinó que tenim també el temps en la integració europea.

Aleshores, estant absolutament d'acord amb vostè que no es depèn només dels recursos econòmics —no es depèn només dels recursos econòmics—, jo li indicaria alguns aspectes concrets —perquè en la rèplica potser, si convé, en torni a

parlar i, en tot cas, són aspectes concrets que sense massa tardar substanciaré en forma de noves interpellacions—: un Mapa escolar, un Mapa escolar d'una certa trajectòria històrica atzarosa, que no ha estat fins ara una mostra de voluntat de diàleg amb la comunitat educativa; no ho ha estat a la pràctica, a la pràctica. És, evidentment, el pal de paller d'on surt tot, és on s'han dipositat moltes esperances, que no sé si es podran complir totes, i és on també es dibuixa el que volem fer.

Tema de plantilles del professorat, tema complex, però en el qual s'ha d'entrar amb força. El tema de la catalanització de l'ensenyament i, bàsicament, de l'ensenyament secundari en el tràmit que estem parlant és un tema urgent, és una assignatura suspesa fins ara, una assignatura suspesa fins ara; no l'ensenyament primari, no l'ensenyament primari, on els èxits han estat evidents, però sí en el secundari, que ens ha de preocupar molt.

I dos temes, per acabar: un, el de l'eficàcia administrativa. En aquest sentit jo ara faria una trampa i em permetria, potser, la indiscreció de no voler parlar-li en nom del nostre Grup Parlamentari, sí en nom de la comunitat, i fer-li un prec: si us plau, senyor conseller, faci més eficaç l'administració educativa del país, faci-la molt més eficaç. Els que hem tingut la sort de ser professors i la dissort d'haver de topat amb els mecanismes més estranyament burocràtics del Departament li reiterem aquesta petició: faci una neteja administrativa —en el sentit dels tràmits— que perquè un director d'institut pugui fer unes obres que solucionin qualsevol desperfecte, doncs, no hagi d'haver-hi un reguitzell de tràmits, perquè en el fons, a través de l'eficàcia, millorarem algunes coses de què estavem parlant i és un dels temes en què no només els recursos econòmics són la cosa important.

I l'altre, un prec final també, aquest molt urgent. Jo veig personalment, i el nostre Grup ho veu, que aquella reforma en el calendari, que s'havia previst i aquell Mapa escolar que s'havia segurament previst no ho podrem temporalitzar amb la mateixa gradació que, inicialment, creiem. Aleshores, què fem, què fem amb els alumnes que enguany han començat la reforma? És a dir, perquè el retard en algunes de les coses els afectaran, els afectaran i són uns alumnes que corren el perill d'acabar el seu currículum educatiu obligatori amb uns dèficits producte —evidentment, hi insisteixo— d'uns motius que tots entenem, però que tenen una realitat, que són els alumnes de primer i segon de primària, que evidentment els de segon de primària d'enguany han de poder fer tercer de primària l'any que ve, perquè no han de fer tercer d'EGB, això és evident, quan, evidentment, retards en calendaris podien complicar-ho.

I al final valoro positivament les seves darreres paraules —almenys la meua experiència personal i l'experiència del grup—, valorem positivament aquesta voluntat d'iniciar espais de coincidència. Vostè feia referència a una anècdota entre vostè i jo que va reproduir més d'un diari, fins i tot algun diari amb una foto, em sembla que la va reproduir, i el peu de foto dient: «Els diputats senyor Pujals i senyor Bargalló repetiran asseure's a la mateixa aula.» Jo li recordaria

que en l'aula, segurament, en la qual vam estar amb més plaer era l'aula en què el doctor Jaume Vidal i Alcover impartia unes classes magistrals de les quals vam aprendre molt poc del molt que ens oferia, no per altra cosa, bàsicament, que per la gran quantitat d'informació que era impossible de recollir, però que tots els que vam passar per allí, tots els que vam passar per allí hem après que justament la convivència, el diàleg, el saber fer, el comportament civilitzat, l'escoltar, el ser lliure, el voler ser lliure i el defensar la llibertat, com defensaven en Jaume i la Maria Aurèlia, com van poder, a més a més, en aquelles tardes que érem alumnes d'aquestes classes de llibertat, a casa seva, doncs que aquest pòsit i aquesta lliçó que tots dos vam aprendre obrin espais de coincidència amb tots els grups d'aquesta cambra i que es pugui dir, si més no –i espero que molt més–, però es pugui dir, si més no, de l'època Pujals al si del Departament d'Ensenyament, en el futur, que va ser l'època més dialogant, l'època més fructífera en el treball en consens, justament en un temps –hi insisteixo– on això és molt necessari, on això és molt important.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor Bargalló. Correspon ara a la rèplica del conseller. Té la paraula l'honorable senyor Pujals.

El Sr. CONSELLER D'ENSENYAMENT: Moltes gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, senyor diputat, senyor Bargalló, realment el tema d'avui era molt genèric i era molt difícil que poguéssim arribar a concrecions, com segurament vostè desitjaria, i en alguns temes potser a mi també m'hauria agradat de poder arribar a concretar-los d'una manera molt més precisa, però, de fet, potser sí que era prudent que en aquesta primera interpellació poguéssim parlar una mica dels criteris generals, perquè de fet encetem un període que serà definitiu per fixar els objectius del sistema educatiu a Catalunya i, per tant, no li vindrà de nou, primer, que li renovi el meu compromís de diàleg amb el seu Grup, amb vostè personalment –amb qui ens coneixem de fa molts anys– i amb els altres grups polítics del Parlament. Potser perquè abans que conseller he estat diputat, tinc una gran estima pel paper que té el Parlament en l'acció del Govern de Catalunya.

I ara, en concret, em parla del Mapa escolar. I sap prou que en aquest cas el diàleg no només és convenient, sinó que és estrictament imprescindible, justament perquè el Mapa escolar definirà les noves construccions, definirà alhora a través d'aquestes noves construccions quins són els criteris de qualitat que volem que arribin a la comunitat educativa.

Naturalment que el tema de les plantilles del professorat requerirà també un acord. Tenim avui un capítol 1 en el pressupost del Departament d'Ensenyament que representa un pressupost de 162.000 milions de pessetes, i de les decisions del Departament en depenen més de 60.000 professors directament, i indirectament alguns més. Per tant, haurem de mirar d'adequar les plantilles a les necessitats certes que l'aplicació de la reforma ens exigeix, però mirant també d'aprofitar al màxim els recursos humans de què avui dispo-

sem. I lògicament, aquí em sembla que també compartim un altre criteri: l'esforç retributiu que s'ha fet des del Govern de la Generalitat pel professorat és una prova evident, primer, d'aquesta voluntat que la feina estigui ben retribuïda i que..., però també sabem que les retribucions no és l'únic que espera el professorat, i per tant ens correspon a tots –i d'una manera especial al Departament– trobar les eines per generar aquesta il·lusió, per saber encomanar el nostre engrescament en aquest projecte, i molt concretament en l'aplicació de la reforma.

Coincideixo que en l'àmbit de la secundària segurament els èxits no són tan notoris com en el de la primària en allò que fa referència a l'ensenyament del català. Personalment opino que la seva afirmació que hem suspès aquesta assignatura potser és una mica excessiva, però en qualsevol cas hi ha feina a fer i en aquesta línia també estic segur que ens trobarem.

Em parla de l'eficàcia administrativa i, lògicament, la nostra prioritat, i la meva, serà justament obtenir el màxim de simplicitat administrativa. No dubto que aquesta és la voluntat que han tingut els consellers que m'han precedit i en tot cas jo el que intentaré, lògicament, serà arribar als més alts graus de resultats. I aquest serà el meu capteniment en aquests pròxims anys.

Finalment, li he de dir que per mi resulta molt entranyable el record d'en Jaume Vidal i Alcover i de la Maria Aurèlia Capmany. Aquest matí, quan escoltava la intervenció del diputat Oriol Martorell, em venia a la memòria un article que la Maria Aurèlia va publicar justament a propòsit d'*Els segadors*, un article que em sembla memorable des de tots els punts de vista i que caldria afegir al llibre que el mateix Oriol Martorell i que en Josep Massot i Muntaner i en Pueyo van dedicar a aquest tema.

En qualsevol cas, estic segur que tant a l'un com a l'altre, en Jaume com la Maria Aurèlia, els hauria agradat veure'ns avui i recordar aquella frase de Francesc Eiximenis quan deia a un seu interlocutor: «Bé deus saber que la fi de tota cosa pública és fer més feliços i més cultes els homes.» Tant de bo que el desig del framenor gironí sigui també una referència per a tots nosaltres i per a mi, almenys en els mesos o anys que estigui al davant d'aquest Departament.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor conseller.

Interpel·lació al Consell Executiu sobre la cohesió social

Passem al dissetè i darrer punt de l'ordre del dia, que és la interpel·lació al Consell Executiu sobre la cohesió social. La formularà l'il·lustre diputat senyor Reguant.

El Sr. REGUANT: Senyor president, senyores i senyors diputats, aquesta interpel·lació, que arriba en aquesta hora on gairebé m'atreviria a saludar-los personalment, però, vull dir, em sembla... No, i per mi és molt estimulant veure'ls a

vostès, que simbolitzen la globalitat de l'hemicicle i, per tant, m'honora, i ho faré amb el mateix interès que ho faria en qualsevol altre circumstància, si bé sé que vostès m'agracien la brevetat. I per tant, també intentaré moure'm en aquests paràmetres.

Aquesta interpellació jo la podria substanciar en quinze segons, només dient-li al conseller de Benestar Social: jo he fet aquesta interpellació a suggeriment d'una presa de posició de l'honorable conseller. En una interpellació substanciada per la diputada d'Iniciativa per Catalunya, la senyora Mayol, vostè va dir: «Tinc la impressió que la família, el veïnat i el barri perden pes dins de la societat, i aleshores jo he dit que això és perdre cohesió social.» Llavors, quins són els indicadors que a vostè, senyor conseller, li van fer fer aquella afirmació? Que després es va poder admetre al Grup d'Iniciativa una esmena a la seva Moció, que es va aprovar en plenari que investigarien... Quins són els elements que fan que la família, el veïnat i el barri perdin pes social –i per tant es perd cohesió social– per recuperar la cohesió social necessària, que és equivalent de qualitat de vida, d'un govern sensible a la problemàtica de les grans majories més desvalgudes, més indefenses socialment? Jo aquí acabaria. Llavors vostè em podria probablement argumentar de manera que jo pogués compartir àmpliament la seva visió d'aquest tema.

Però a banda d'això no puc resistir de dir que la cohesió social és quelcom que els governs es proposen i que pocs aconsegueixen, perquè a voltes les mesures necessàries per mantenir la necessària productivitat del progrés genera grans despenjaments de capes i individus socials, on després la redistribució de les plusvàlues no arriba i queden en situació de grans minves. Per tant, els governs amb voluntat de cohesionar moltes vegades disgreguen de manera molt ostensible.

Deia..., perquè alguns companys diputats del meu Grup i d'altres grups m'han dit: «Això de la cohesió social, què és?» Senyor Escudé, el senyor Harvey Brenner el 1973 va presentar l'estudi comparatiu entre els ingressos en hospitals psiquiàtrics i els índexs d'ocupació a l'estat de New York des de 1848 a 1968 –va treballar aquest senyor. Per què el trastorn mental apareix quan apareixen –independentment considerats els factors que predisposen l'ésser humà a emmalaltir, independentment d'això–, per què apareixen aquests trastorns d'una manera diferent en determinades circumstàncies? La hipòtesi de Brenner fou confirmada en veure l'anàlisi de dades treballades en el sentit que s'incrementava importantment l'hospitalització de malalts mentals en èpoques de crisi econòmica i disminuïa importantment en etapes de bonança econòmica. Pensa Brenner que la incapacitat de donar compliment al propi rol de l'individu des d'una òptica social derivat de les crisis econòmiques, àdhuc de l'estrès que produeix aquest tipus d'indefensió socio-laboral, són factors causals de l'inici del trastorn mental.

L'impacte de la crisi econòmica va resultar ésser molt més elevat damunt d'una determinada població, de la pobre-

sa i la pobresa relativa, que patien aquests impactes al cent per cent més que la resta de la població. No cal dir que moltes altres variables juguen en la malaltia mental quan hi han..., però que factors desencadenants se situen en els grans moviments de devallades econòmiques, moviments de grans depressions econòmiques a gran escala. Doncs, per bé que les circumstàncies socials, que estan fora del control directe o que l'individu no pot influir damunt d'elles modificant-les, poden ésser elements afegits de factors per a la indefensió social –i això es dona molt en la nostra societat–, es prenen mesures a alts nivells, amb grans estudis tècnics i grans preparacions, que s'apliquen damunt de les poblacions dient que això afavorirà la productivitat, el progrés, les cohesions, i en realitat crea grans quantitats de gent indefensa socialment.

Naturalment, per exemple, quan la Comunitat Europea diu que les places geriàtriques cal aspirar que siguin el 5% d'una població –el nostre Govern es proposa només el 3% com a finalitat fins al 93– això no és un factor que cohesioni una determinada capa social. Si l'Estat espanyol inverteix el 4,3% del PIB en assistència sanitària davant del 5,3% d'Anglaterra, el 6,7% de França, el 6,3% d'Alemanya, el 5,4% d'Itàlia i el 8,4% de Suècia, de PIB, vol dir que realment no és un país que estigui en grans condicions de fer una gran oferta sanitària i no cohesioni socialment. Si el personal sanitari per llit hospitalari a l'Estat és d'1,58 –als EEUU, de 2,7; Canadà, 2,31; Dinamarca i Anglaterra, 2,39; Nova Zelanda, 2,34– és un altre indicador que no ajuda a la cohesió.

No cal dir que si observéssim, per exemple, l'evolució de la contractació temporal a la Comunitat Econòmica Europea ens adonaríem que de l'any 83 a l'any 88 a l'Estat espanyol es situa al 22,3%; per exemple, el doble de Dinamarca; per exemple, a quatre vegades de Bèlgica i Itàlia; per exemple, tres vegades el de França, etcètera. No són paràmetres que ajudin la cohesió social. I si observem aquesta temporalitat per segments laborals ens adonarem que els càrrecs directius i tècnics pateixen aquesta temporalitat en un 13% i els obrers en un 28%. Si veiem l'estalvi empresarial, amb cotitzacions socials en els contractes de durada determinada, a Alemanya és d'un 3% –amb dates: 90; a voltes jo peco d'inconcreció i he de fixar la data, si no no li estic dient gran cosa; és més que res la idea que m'agradaria posar a la seva consideració–, a Alemanya és del 3%; Bèlgica, 3%; Itàlia, 6%; Regne Unit, 11%; l'Estat espanyol, 34%.

Bé, des del punt de vista de sexes també hi ha un impacte netament desfavorable a les dones. Per exemple, en els convenis de l'Inem, són el 39% les dones –en aquests convenis– i un 60% els homes, dins tots ells d'una temporalitat que –com vostè sap– els treu tota possibilitat de tenir dret a prestacions, els col·loca en el subsidi de 42.000 pessetes per individu, sota el llindar que considera pobresa relativa la Comunitat Econòmica Europea. La globalitat d'aquests contractes temporals: un 10% ha tingut Europa; un 35%, Catalunya; un 34%, l'Estat espanyol el 1991, quan només un 3% dels contractes enregistrats varen ésser indefinits.

I així jo seguiria explicant-li més dades. Per exemple, l'enduriment de l'accés a la jubilació no ajuda tampoc a la cohesió social, com no hi ajuda la disregulació del mercat de treball, la contenció de la despesa social, la moderació salarial o aquesta idea ara del neoliberalisme, de l'últim fet del liberalisme del Govern central, que vol una més flexibilització en el mercat de treball –que no dic que no hi hagi de ser– o, si ho volen dir amb termes molt més clars, un acomiadament lliure. Es pot prendre en consideració si hi ha per l'altra part una oferta en els sectors de la societat que patiran aquesta fórmula de relació patró-treballador.

I així seguiríem més, més i més, i vostès es cansarien més, més i més. Però em sembla que el que dic no són pas dades que als pocs que estan aquí no els afectin de manera profunda, perquè no dubto de la sensibilitat social de tots vostès –també de l'honorable senyor conseller, naturalment.

Dit tot això, el paroxisme de la disgregació social es dona quan les temporalitats ratllen l'escarni i la humiliació, com per exemple es dona en el sector de Correus, que 6.000 treballadors a Catalunya estan afectats per la provisionalitat, i la senyora Carmen Escobar Aliguer –que em va permetre dir el seu nom– en tres anys ha treballat vint-i-sis mesos amb un contracte d'un mes, un d'un altre mes, un de tres mesos, un de quinze dies i un d'un dia; és a dir, que quan anava a treballar ja no tenia feina.

Aquesta és la situació que tenim, i seguiríem més i més, i més i més. La qüestió és que tenim la impressió que la família es disgrega quan ha de viure aïllada i amb el criteri de la competitivitat, mirant el televisor, aïlladament, sense participar en la discussió, en el debat del petit grup, de la societat, de l'entorn, i participar en les decisions que es prenen. Jo tinc la impressió que, des de l'òptica de la Conselleria de Benestar Social, que hi pot fer molt, i el benestar social és quelcom que l'afecta directament, el que dic, per bé que això... Més aviat jo he citat dades d'un altre Departament, no pas del seu, ja me'n faig càrrec, i li demano que ho prengui en consideració. Jo volia dibuixar un perfil d'individu afeblit socialment i he agafat aquest perfil –per altra cosa, no.

Però, per exemple, li podria dir que, és clar, com la família pot estar molt potent en la situació que hi ha; ja em penso que Laing va escriure..., o el Cooper, va escriure *La mort de la família*, on explicava per què es moria la família en les societats desenvolupades.

Per altra part, el veïnat s'ha perdut: vull dir, aquella cosa de la senyora Maria que anava a demanar l'ou a la veïna i l'altra li deixava la sal, tot això s'ha acabat, perquè el veí és el primer competidor social a tot nivell: a la plaça es «cola», al treball..., a la temporalitat, al parcial..., bé, és una cosa de lluita armada, gairebé, en matèria laboral. (*Rialles i remor de veus*.) El que és la cosa del barri, no et dic res: el barri és quelcom de dramàtic, s'ha convertit en una àrea de pas, on un ha de passar procurant arribar íntegrament a casa seva, diguem-ne, no?, on... (*Remor de veus*.) Pensa que és una exageració? Digui'm sí o no, digui'm si és una exageració o no el fet que en un dels barris més importants per la problemàtica social a Barcelona hi havia la disponibilitat de fer

una important inversió en centres de toxicomania i va ser rebutjat pels veïns del barri. És veritat o no és veritat? És veritat! Vol dir que no es comparteix la problemàtica del veí, perquè no hi ha solidaritat en els barris. Avui es viu d'una manera de marxar endavant, sense mirar el que queda enre, i això és la veritat.

Jo no m'estendre més –a més, el temps se m'ha acabat en aquest primer torn–, però a la rèplica espero aportar algunes altres coses i alguna modesta proposta per si es poguessin aproximar una mica més a la realitat que ens toca viure les decisions del Govern que avui tenim, amb la realitat social que, almenys, aquest diputat, modestament, interpreta que és de la manera que es mou tot.

Gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor Reguant. Per a respondre, en nom del Consell Executiu, té la paraula l'honorable conseller senyor Antoni Comas.

El Sr. CONSELLER DE BENESTAR SOCIAL (Antoni Comas): Senyor president, senyores i senyors diputats, senyor diputat, procuraré –donada la pau d'aquestes hores–, procuraré ser breu, però, de qualsevol manera, m'agradaria contestar la seva interpellació d'una forma completa. Veuré si puc sintetitzar.

Aquest aspecte que vostè ha tractat, senyor diputat, és molt important, almenys per a Catalunya és molt important, i per a l'òptica del Govern de Catalunya és de la màxima importància. El Molt Honorable President de la Generalitat ha dit aquí, en més d'una ocasió, que, per exemple, la convivència és el nostre bé més gran, al qual s'han de supeditar molts altres. Ell ha dit també que Catalunya persegueix ser un país de qualitat, no un país de molta renda per càpita –que en podem tenir com més millor–, ni un país que es distingeixi per les seves infraestructures –que també n'hem de tenir com més millor–, sinó per la seva qualitat. Això vol dir tenir un país de civisme, un país convivencial, com hem dit, un país amb nivell cultural..., un país de nivell, en definitiva. I una convivència necessita comptar, tenir convivència vol dir comptar amb tots els ciutadans, en el nostre cas amb els sis milions de ciutadans. No es pot tenir convivència si no es fa una política de cohesió que abasti a tots, ni es pot tenir un nivell de civisme, ni un nivell cultural si no es fa una política de cohesió social.

Per tant, aquest aspecte, des d'aquest punt de vista, és molt important, però també des d'un punt de vista nacional és molt important. Catalunya és una nació amb una llengua, una cultura, una història i amb una voluntat de ser col·lectiva i, com a tal, no renuncia a veure reconeguda la seva identitat diferenciada respecte a altres nacions. Nosaltres basem la nostra realitat nacional –ho ha dit també fa pocs dies el President de la Generalitat– en el *ius soli*, no en el *ius sanguinis* –això s'ha discutit aquests darrers dies. I en aquest aspecte a nosaltres ens importa, és absolutament bàsic i imprescindible que aquesta cohesió social permeti una integració de totes les persones que som catalanes, que vivim en aquest país, per tant, també des d'un punt de vista nacional necessitem tenir cohesió. Si no la tinguéssim, ens en ressentiríem

com a nació, perquè un dels trets característics d'una nació és la voluntat de ser col·lectiva, i la voluntat de ser col·lectiva vol dir ser un país cohesionat, un país que participi de la voluntat de ser, un país que se senti unit en els trets fonamentals.

I quan el President de la Generalitat va dir, en una ocasió, que a Catalunya qualsevol persona podia..., que la societat era permeable, que podia passar d'un nivell a altre, volia dir això, volia dir que aquest país ha de permetre ser, com a conjunt de país, vol dir que el conjunt de ciutadans ha de tenir plena possibilitat de realització personal a partir de la seva pròpia vivència, de la seva pròpia participació en el conjunt del país. I això vol dir cohesió social. Jo recordo que, de jove, quan anava a algunes de les altres parts d'Espanya, per motius professionals, em deien: «Si tu haguessis nascut aquí, tu no hauries pogut assolir el lloc a l'empresa en què estàs.» Bé, Catalunya ho permetia: això, realment, és quelcom important.

La societat catalana ha estat, al llarg de la seva història, una societat amb una clara tendència a la cohesió, sobre la base de tot un seguit de valors que la caracteritzen: responsabilitat, civisme, solidaritat, convivència, participació..., i que van més enllà, fins i tot, de l'acció de les pròpies institucions; és el mateix tarannà del poble de Catalunya el que ha propiciat determinats esdeveniments socials, polítics, culturals, que han estat cabdals per al progrés de Catalunya. La incidència de la nostra llengua, la pervivència de les nostres institucions, el manteniment de les nostres tradicions, entre d'altres, constitueixen elements de reflexió importants a l'hora de valorar la cohesió social a casa nostra.

Durant aquest segle, Catalunya ha donat mostres de la seva capacitat integradora pel que fa al fet d'assumir diverses immigracions, havent doblat el nombre de la seva població. Per tant, el nostre poble permet aquesta situació. I quina és l'actuació, per tant, que hem de fer? Si això és tan important, a què s'ha de dedicar l'actuació del Govern? Això també, com el punt anterior, és molt ample: és impossible, en l'espai de temps que dóna una interpellació, d'entrar-hi a fons. Però, de qualsevol manera, jo diré que, com a mínim, ha de complir cinc punts —sempre que un concret es pot deixar coses al tinter, però penso que tindrem ocasió, no tan sols en la rèplica, sinó en altres ocasions, d'anar-ho aprofundint.

Primer, ha de cercar una política d'igualtat. No hi ha cohesió social, sense sentir-se participant d'una comunitat, i ningú no es pot sentir participant en una comunitat si està tractat en situació de desigualtat. Per tant, moltes de les coses que vostè ha dit, i que són certes, són coses, són tasques que, en la part que ens afecten a Catalunya..., perquè, en alguns camps, estem millor a Catalunya del que vostè ha dit, perquè es referia a aspectes de l'Estat. Per exemple: vostè ha dit el 3%, per a l'any 2000, de places residencials —això és el que ha dit la senyora ministra—, a Catalunya estem al 3,8, eh?, al 3,8; no és com ha de ser, ha de ser el 4,5 o 5, que diu la Comunitat Econòmica Europea, però, de qualsevol manera, hi estem millor. De qualsevol manera, no vull en-

trar en aquesta qüestió, perquè sé que realment això ho hem de compensar, si volem realment aquest aspecte d'igualtat.

El segon aspecte, la segona línia d'actuació és la normalització. Tots ens hem de veure, dins de la comunitat, amb un tracte normalitzat, tant els que tinguem unes capacitats com els que en tinguem d'altres. No es pot fonamentar una cohesió social en el camp de la diferenciació, en el camp només de l'assistència, sinó de la normalització.

Hi ha d'haver, en tercer lloc, aquesta permeabilitat de la societat a la qual jo he fet referència fa un moment, la possibilitat d'ascens personal de la gent; en funció de les seves capacitats ha d'haver-hi aquesta possibilitat, realment, de poder, encara que sorgeixi de nuclis populars, poder realment assolir el nivell social a aquells llocs que realment estiguin al seu abast.

En quart lloc, hem de fer que tot català senti la seva pertinença a Catalunya, se senti català, se senti orgullós de ser català. Aquest és un altre aspecte d'actuació que hem de fer.

I en cinquè lloc, hem de procurar que hi hagi una integració en el teixit social del país. No es pot passar de la persona, de l'individu isolat, no es pot passar de l'individu isolat al Govern o a la societat com un tot, sinó que la vertebració de la societat ha de ser a través del teixit associatiu, i per això, realment, vostè deia que jo havia destacat que les entitats perdien pes i que n'estava preocupat. És clar, no hi ha —em sembla que ho vaig dir i, si no, ho dic ara—, no trobarem cap barri ni cap ciutat que tingui qualitat si no té un teixit associatiu fort. L'altre dia jo parlava amb una persona que té unes responsabilitats en el barri de la Vila Olímpica. Tot i ser un barri que en uns certs aspectes d'urbanisme neix amb unes possibilitats, però, en aquest barri haurem de dedicar molta atenció que tingui teixit associatiu; si no, serà un barri que no donarà qualitat de vida per millor urbanisme que tingui —que el té—, o per majors coses que en altre sentit pugui tenir. Per tant, nosaltres hem d'enfortir el teixit associatiu. Si no tenim aquesta possibilitat, si no tenim en cada una de les nostres ciutats un complement d'entitats cíviques, socials, que vertebrin la nostra societat, nosaltres no tindrem qualitat de vida.

I és clar, hem de partir d'integrar la realitat que tenim, de totes aquestes mancances que vostè ha dit, de la realitat d'una immigració que, en part, estem només acabant d'integrar en molts aspectes, o de procurar integrar en altres, amb l'altra immigració que ens ve, que ens està venint en aquests moments i que ens vindrà en els propers anys. Aquesta és la nostra realitat i, per tant, qualsevol actuació que el Govern faci —almenys, aquest és el meu prisma—, qualsevol cosa que el Departament fa, qualsevol cosa que el conjunt del Govern fa, la meua visió com a conseller de Benestar Social sempre és la mateixa: això compleix aquests postulats que jo he esmentat, sí o no? Si els compleix, si els possibilita, és una mesura bona; si no els possibilita, no és bona i, per tant, això s'ha de revisar.

Per tant, aquesta és, amb el temps que dóna de si una interpellació, com jo podria definir quin és el capteniment en l'aspecte del que és cohesió social. Vostè ha fet una sèrie

d'esments –algun l'he dit, d'altres no–, espero que en la rèplica tingui oportunitat de referir-m'hi.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor conseller. Per a un torn de rèplica, té la paraula l'il·lustre diputat senyor Reguant.

El Sr. REGUANT: Gràcies, senyor president. Senyores i senyors diputats, gràcies, honorable conseller, per la seva resposta a la meva primera intervenció d'aquesta interpellació, per bé que a mi m'ha semblat, d'alguna manera, que vostè feia..., diu que el president Pujol diu que el país ha de ser de qualitat i que la convivència és el nostre bé més gran; home, sí, però uns conviuen més bé que d'altres i la qualitat va per barris, és a dir, sí, sí, això és declaració d'intencions, que s'allunyen una mica del pragmatisme de l'aplicació de l'acció política davant les necessitats puntuals de cada sector social amb indefensió. Però, bé, la bona intenció quedi i així ens la prenem.

Quant als seus cinc punts a tenir en compte, la política d'igualtat, la normalització, l'ascens personal de la gent, el sentir-se català com un valor..., no sé, no sé... Jo no... Miri, en fi, els he escoltat amb interès, però no els comento perquè no diria gran cosa; en fi, no puc incorporar molt, en el meu ordinari i modest pensament polític, de les seves consideracions. En aquest nivell no, jo no, en fi... Estic d'acord que vostè ho tingui: sentir-se català és un bé important, però el sentiment català és ben poca cosa si no hi ha el pragmatisme, si no porta el pragmatisme d'una acció política que tingui uns objectius polítics que comportin, sobretot, sobretot, qualitat de vida a la totalitat de la població i sobretot, sobretot, una..., que la finalitat de l'objectiu per si mateix no sigui un concepte abstracte sinó que sigui –com diu el quart punt del Moviment Europeu– millorar la condició humana. Això és el fonamental! El sentiment és molt important, igual que sentir-se anglès o anglosaxó o llatí –com deia el president Pujol quan inauguraven a Nîmes l'Associació per a la Recuperació dels Moviments Romans, no?: «Hem de millorar la identitat llatina»–, doncs, està molt bé, el sentiment està bé sempre que vagi acompanyat d'altres coses.

Des del meu punt de vista, honorable conseller, vostè ha dit quatre punts; jo li dic deu punts que em penso que són de més utilitat reflexionar-hi, sense desmerèixer els seus; vull dir, el fet que jo no hi entri és perquè n'estic allunyat, des de la meva posició política, però això no vol dir que no consideri la legitimitat de la seva exposició. Això no cal que li ho digui.

Per tant, jo penso que una ordenació territorial, que tot just ara arriba, amb la racionalitat profunda de les inversions damunt del territori, val molt més que tot l'altre per intentar la cohesió social. La transparència administrativa del Govern i de les entitats autònomes, sense esmentar-ne cap –perquè el que no és agradable millor és oblidar-ho i tant de bo no hagués succeït mai–, però és quelcom que queda en la consciència col·lectiva, això cohesiona més que no pas el sentiment, que no pas la política d'igualtat. El control del frau fiscal resoldria en gran mesura la problemàtica de signe

desigualitari, d'indefensió social; que Catalunya tingués la possibilitat de regular l'impacte exterior que ens ve de Maastricht o del GATT-Ronda Uruguay, que redueix la renda agrària tres, quatre punts anuals, per exemple, sense que nosaltres hi puguem fer gran cosa més que incrementar de 3.000 milions de pessetes els pressupostos 92-93 amb 16,3% del 9,8 que puja el global del pressupost.

Les normes, les mesures provinents de l'Estat haurien també de ser preses amb gran energia pel nostre Govern, com és la insuficiència pressupostària. Ningú d'aquesta cambra ja avui pensa que amb l'actual ritme de finançament es poden resoldre els problemes d'aquest país. La insuficiència econòmica no dóna per sortir de la crisi ni tirar el país endavant ni cohesionar la societat, que és del que estem parlant, per cap govern del signe que sigui, ni pel nostre propi, si nosaltres el tinguéssim. No podríem... Hem de negociar altre tipus, altre tipus de situacions de finançament.

També, quant a la concepció estructural de l'Estat, caldria parlar-ne, parlar-ne de manera seriosa i veure què és el que som capaços de caminar; si anem dins d'un regionalisme, dins d'un nacionalisme, dins d'un federalisme, dins d'una independència amb finalitat de solidaritat i federació. La família ens sembla que ha de ser recolzada, no retòricament sinó de manera eficaç. I avui hem tingut oportunitat de parlar extensament que la família, com a microcosmos d'aïllament, no dóna, no garanteix la cohesió social per la seva no-participació social, pel seu patiment de mesures, preses a gran nivell, que els són aplicades sense cap capacitat de defensa dels individus d'aquesta família.

Respecte al medi ambient cohesionaria molt més si el medi ambient fos respectat i s'evités l'especulació del sòl, que és una política que, a voltes, nosaltres intentem afrontar no amb gaire èxit. I des de Benestar Social, senyor conseller, que és el seu Departament, vostè practica els convenis i les subvencions; bé, és una manera de participar en l'assistència social i dels... Però, els departaments municipals que s'encarreguen d'assistència social són els més mal finançats d'Europa, aquesta és una realitat que cal dir-la aquí també. I jo li proposaria, a voltes, que he assistit no amb grat a confrontacions entre vostè i l'oposició de manera, certament, crispada, perquè tenen la vivència que vostè, de manera segurament no volguda, però, penetra en determinades zones no pròpies del seu electorat de manera, en fi, de manera sospitosa en moments no molt puntuals de normalització política... Això s'evitaria, senyor conseller, això s'evitaria amb una proposta que li faré, i li faré una moció, a veure si la podem tirar endavant.

Intentem fer un consorci de municipis amb la Generalitat on, prèviament, uns tècnics hagin dibuixat els perfils sociològics amb indefensió social de cada municipi, on es pugui, fil per randa i de manera molt concreta, facilitar la dotació financera per remuntar la societat amb aquests criteris, independentment del color polític dels municipis, independentment del color polític del Govern de la Generalitat en cada hora. I això ens daria molta més tranquil·litat a tot-

hom. I alguns riurien molt menys si estiguessin en la situació d'aquells dels quals jo ara estic parlant.

De manera que aquesta és la proposta que li faig: un consorci municipal que treballés, és a dir, independentment de les altres funcions de la seva Conselleria, que això no li dic, que treballés amb criteris tècnics de dir: «El perfil sociològic d'aquestes característiques necessita aquest tipus de suport», per això que no hem de treballar amb sanitat, amb aquest, col·laborem en aquesta dotació, a intentar veure si amb suficiència pressupostària poguéssim assolir i resoldre definitivament per al país, recolzar, remuntar la població perquè sabríem que, independentment del color del Govern o del municipi, rebríem un ajut que no seria discutible ni negociable, ni seria matèria de guany o pèrdua de poder polític, d'influència política. Això penso que seria un gest que ens posaria a tots, amb gran satisfacció, valoraria la sensibilitat política del seu Govern i de país sencer, i això també ajudaria a mantenir el sentiment català que tots tenim.

Moltes gràcies, senyor president, senyores i senyors diputats.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor Reguant. Per al darrer torn de rèplica té la paraula l'honorable conseller de Benestar Social.

El Sr. CONSELLER DE BENESTAR SOCIAL: Senyor president, senyores i senyors diputats, senyor diputat, home, jo crec que en un debat que s'ha de parlar, forçosament, de generalitats, i no de concrecions, per l'amplitud del tema que vostè ha escollit, el de la cohesió social, després no es pot caricaturitzar. Jo no he dit que el que havíem de fer és sentir-nos catalans i prou; això no ho he dit. Jo he dit que havíem de fer un país de qualitat, que és el mateix que ha dit vostè. Per tant, això és..., el substantiu és això. Ara, jo el vull també català —jo el vull també català. I aleshores, aquest és un grau de cohesió nacional. Jo he volgut, dintre d'aquesta explicació general, arribar a la necessitat que tenim de fer un país cohesionat socialment tant des d'un punt de vista del país de qualitat que volem com també des d'un punt de vista nacional, perquè una cosa pot anar —i des del meu punt de vista ha d'anar— lligada una amb l'altra.

Jo crec que..., jo m'he anotat i analitzaré amb detall el que vostè ha assenyalat, però hi ha una sèrie de punts, que, és clar, jo també he dit abans que havíem de partir de la realitat, la cohesió social des del punt de vista de la nostra realitat. Hi ha una sèrie de punts que vostè ha mencionat que no tenen possibilitat que nosaltres aquí els tractem des d'un punt de vista competencial. D'un pacte exterior, etcètera, en podem parlar, evidentment, però no és..., si nosaltres hem de fer una política hem de fer una política en funció del que és la nostra competència, que vol dir aquelles accions de govern que tenen a veure amb normativa concreta que promulguem o tenen a veure amb actuacions concretes. Nosaltres no controlem el frau fiscal només que amb els pocs impostos que recaptem, no fem l'impacte exterior, etcètera. Per tant, a mi em sembla que del que vostè ha dit hi ha unes quantes que podien integrar-se en les cinc que jo he mencionat i altres, em sembla que... Jo em quedaria amb les meves.

Cadascú... Perquè, és clar, a mi el fet de la igualtat i de la normalització són aspectes molt importants que no veig reflectits en els temes que vostè ha assenyalat abans.

Respecte a la família, és una qüestió molt important. Jo, abans, no m'hi he..., ja he dit que m'hi referiria després. El Govern aprovarà, espero que en la propera sessió, i si no serà en les properes, un pla interdepartamental de suport a la família. Vostès ja saben que va crear una comissió interdepartamental, que ha acabat els seus treballs, que depèn del Departament de Benestar Social, que ha presidit el diputat senyor Rigol, i que ha acabat els seus treballs i que espero que el Govern pugui veure aquest Pla i pugui realment aprovar-lo si s'escau. Però, realment, nosaltres, un pla de suport a la família ens sembla que és especialment necessari i especialment important de cara a aquest aspecte de cohesió social.

I l'aspecte de barri, també. Jo ja m'hi he referit abans; podria ara ampliar-ho, però em sembla que no cal. Si no hi ha qualitat de barris no hi pot haver qualitat de ciutats, i si no hi ha qualitat de ciutats no hi pot haver qualitat de país. Això és així. Per tant, tot el que fem per enfortir el teixit associatiu, que és el que el Departament procura fer i que la resta de Departaments procuren fer, i per tant el conjunt de Govern procura fer és quelcom bàsic —bàsic— si volem aquesta cohesió social de la qual hem parlat.

I totes aquestes queixes personals que vostè a la primera de les seves intervencions ha mencionat són més fàcils de superar si la societat està cohesionada, si hi ha aquesta solidaritat a la qual vostè feia referència. Perquè el cert és que quan s'arriba a la gent, aquesta solidaritat pot existir. De fet, existeix. Un alcalde del seu Grup polític i jo mateix hem tingut uns mesos molt difícils: l'alcalde de Ponts, que jo aprofito l'ocasió per agrair-li i per, realment, dedicar un elogi a la seva actitud i al seu esperit cívic i solidari. I això a mi em sembla que podem dir que ho hem vençut. Encara és potser aviat, però la cosa ha entrat en un clima, en una situació que em sembla que l'hem merescut, i no és que no estigués crispada la cosa, que n'estava, i molt.

I com aquest, altres casos que podria mencionar. El de Mas dels Frares, al Baix Camp; també durant dos anys vaig haver de patir, la Generalitat, tota una actuació en vuit pobles diferents i això avui, doncs, és una realitat positiva. I si no fos pel temps, passaria tota una llista de coses positives. A la nostra societat quan se li explica, quan s'hi arriba..., a vegades no es pot i hi ha vegades que, el que és, és pitjor: és que hi ha algú que no tan sols no col·labora en l'explicació sinó que aleshores intenta —i a vegades aconsegueix, és clar— introduir l'ambient de confrontació per aspectes partidistes, per aspectes simplement d'interessos —moltes vegades són d'interessos— personals o de grup, del que sigui. Però nosaltres hem de fer aquesta tasca pedagògica d'inserir en els nostres barris, en les nostres ciutats aquest aspecte de solidaritat. I aquest barri al qual vostè s'ha referit, aquest barri no l'hem de titllar d'insolidari, sinó que hem d'ajudar-lo... —no, vostè no ho ha fet, però ho dic jo—, hem d'ajudar-lo que, realment, recuperi aquesta imatge que potser ha

quedat malmesa en un temps per aquest fet que vostè ha assenyalat. I per tant, allò que s'ha fet, potser més ben fet, potser millorat, ja en parlarem, però allò s'ha de fer. Perquè l'exercici del Govern no és realment imposar les coses, és convèncer, però és governar i, per tant, quan una cosa s'ha de fer, és fa. Si s'ha de tenir una certa actuació d'espera, es té, però les coses que s'han de fer, s'han de fer.

Per tant, jo crec que aquest tema de la cohesió social és un tema que n'haurem de seguir parlant, perquè és absolutament bàsic si volem construir el país que estic segur que vostè i jo –i espero que el conjunt de diputats de la cambra– volem fer, és absolutament bàsic i necessari que hi aprofundim; i, aprofundint, la gent se sentirà catalana i sentirà aquest aspecte de pertinença si es compleixen les altres coses. Qui pot sentir-se orgullós d'un país que no el tracti amb un

cert grau de generositat o amb un cert grau de justícia? Ningú. Però, realment, tampoc en tindríem prou en ser un país en què hi hagués aquest tracte humà si després, realment, no estigués cohesionat i vertebrat des d'un punt de vista nacional. Per tant, és el conjunt d'aquestes dues qüestions que...

Jo li agraeixo la seva interpellació i espero –com dic– que en seguirem parlant, perquè aquest és un tema que quan anem baixant en el detall de les polítiques concretes, realment, jo crec que podem col·laborar molt eficaçment uns i altres.

Moltes gràcies, senyor president.

El Sr. VICE-PRESIDENT SEGON: Gràcies, senyor conseller. Bona nit i bona hora.

S'aixeca la sessió.

(Són dos quarts de nou del vespre i tretze minuts.)

